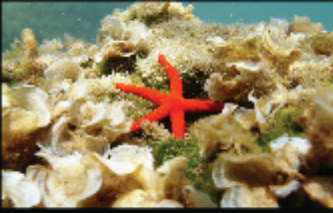
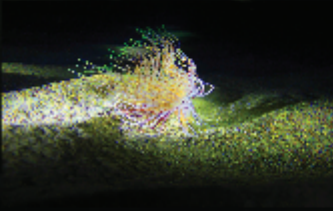

SUALTI TEKNİK TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Öğr. Gör. Menderes ŞEREFLİŞAN

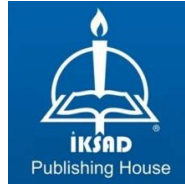

İKSAD
Publishing House

SUALTI TEKNİK TERİMLER SÖZLÜĞÜ

Öğr. Gör. Menderes ŞERFLİŞAN¹

DOI: <https://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10004602>

¹ Su Ürünleri Yüksek Müh. Dalış Eğitmeni, Balıkadam İskenderun Teknik Üniversitesi Denizcilik Meslek Yüksekokulu, Sualtı Teknolojisi Programı, İskenderun, Hatay, Türkiye. menderes.sereflisan@iste.edu.tr, Orcid ID: 0000-0001-9936-7715

Copyright © 2023 by iksad publishing house
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed or
transmitted in any form or by
any means, including photocopying, recording or other electronic or mechanical
methods, without the prior written permission of the publisher,
except in the case of
brief quotations embodied in critical reviews and certain other
noncommercial uses permitted by copyright law. Institution of Economic
Development and Social
Researches Publications®
(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)
TÜRKİYE TR: +90 342 606 06 75
USA: +1 631 685 0 853
E mail: iksadyayinevi@gmail.com
www.iksadyayinevi.com

It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.

Iksad Publications – 2023©

ISBN: 978-625-367-335-2

Cover Photos: Menderes ŞEREFİŞAN

Cover Design: İbrahim KAYA

October / 2023

Ankara / Türkiye

Size = 16 x 24 cm

ÖNSÖZ

İnsanoğlu eski çağlardan bu yana su altında daha uzun süreler kalmaya yönelik sürekli olarak bir arayış içinde olmuştur. Bilinen en eski dalgıç kabile kuzey Şili ve Peru arasındaki sahil şeridinde yaşayan Chinchorro'lar olup, MÖ 5000 yıllarında hiçbir alet kullanmadan, kendilerini dibe götürecek bir taş parçasına tutunup, dipten sünger, mercan ve sedef gibi gereksinimlerini elde ediyorlardı. *Chinchorro* mumyalarında yapılan incelemede, kabile bireylerinin kulak kanallarında “Dış Kulak Yolu Ekzositozu” görülmüştür.

Çin İmparatoruna MÖ 2250 yılında dalgıçlar tarafından su altından çıkarılan bir inci armağan edilmiştir.

M.Ö. 800'lerde, Asur dönemi kabartmasında su altında, hayvan derilerinden yapılmış tulumlar içindeki havayı soluyarak avlanan Eski Yunan dalgıçlar betimlenmiştir.

Yunanlı tarihçi Herodot, Scyllis adlı bir dalgıcın M.Ö. 400'lerde Pers Kralı Xerxes tarafından tutulup batık Pers gemilerinden, dalarak define çıkardığından bahseder.

Aristo zamanında, Büyük İskender'in MÖ 330 yılında kullandığı düşünülen Colimpha çanından bahsedilmektedir.

Bu dönemi izleyen 1500 yılda dalış konusunda çok az gelişme olmuştur. Ancak 1500'lü yıllara gelindiğinde Guglielmo de Lorena gerçek bir dalma çanı olarak tanımlanabilecek gereci geliştirerek dalış konusunda yeni bir hareketliliği başlatmıştır.

1918 yılında Ohgushi adlı Japon, hava kaynağından gelen hortumun uçlarını dişleriyle kontrol ederek dalışlar gerçekleştirmişti.

Fransız deniz subayı Yves Le Prieur, 1926 yılında bugünkü tüplerin atası olabilecek buluşunun patentini almıştır.

Dalış tarihinde en büyük devrim; 1943 yılında, Emile Gagnan ve Jacques-Yves Cousteau'nun, basınçlı bir tüpten hava solumaya imkân sağlayan regülatörü icat etmesiyle olmuştur. Bir dalgıcıyı su altında teknik alanda özgürleştiren “Aqua-Lung” (su ciğeri) adını verdikleri bu icat, günümüz modern ekipman tanımında “SCUBA” (Self-Contained Underwater Breathing Apparatus), bağımsız su altı solunum cihazı şeklinde ifade edilmektedir.

Dalış denemelerinin sayısı arttıkça güvenli dalış temellerinin atılması gerektiğini fark eden Cousteau ve çalışma arkadaşları 1959 yılında “Dünya Sualtı Aktiviteleri Konfederasyonu” (Confédération Mondiale des Activités Subaquatiques, CMAS) adlı gönüllülük esasına dayalı ulusal bir konfederasyon kurmuştur.

Bu tarihten sonra dünya genelinde rekreasyonel anlamda sualtı faaliyetleri oldukça hızlı gelişme içine girmiştir. Sonraki yıllarda farklı dalış öğreti sistemleri ortaya çıkmış, dernek, kulüp, federasyon, konfederasyon benzeri topluluklar ve çeşitli ekoller oluşmuştur. Buna bağlı olarak sualtı teknolojileri ve dalış teknikleri konusunda terminoloji ortaya çıkmıştır. Öğreti

sistemine göre eğitimdeki ve teknikteki küçük farklılıklar, aynı şekilde farklılık gösteren bir terminolojinin de ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Kullanılan terminolojiden kaynaklı bilgi ve tanımlamanın beraberinde getireceği karışıklıkların giderilmesine ve doğru bilginin yaygınlaşmasına katkı sağlamak amacıyla bu tür bir çalışma içine girilmiştir. Ülkemizde son 20 yıldır hızla gelişme gösteren “Sualtı Teknolojisi” eğitimi veren kuruluşlar bünyesindeki öğrenciler ile sualtında profesyonel olarak çalışan sualtı adamları ve buna ek olarak, bu konuya amatör olarak yaklaşan rekreasyonel amaçlı dalıcılar hedef kitle olarak belirlenmiştir. Bu şekilde; sualtı kavramı için ortak bir dilin oturtulması, ulusal ve uluslararası dalış sektöründe kullanılan kavramların tanımlanması, bununla birlikte öğretici ve yardımcı kaynak oluşturulması amaçlanmıştır.

Sualtı Teknik Terimler Sözlüğünün hazırlanmasına ilk defa, İskenderun Teknik Üniversitesi Denizcilik Meslek Yüksekokulu Sualtı Teknolojileri Programı Eğitim Müfredatında yer alan, Sosyal Sorumluluk Projeleri dersi kapsamında, 2018-2019 eğitim yılı öğrencileri ile birlikte başlanmıştır. Yıllar içinde titizlikle süren çalışmalarla içeriği genişletilerek geliştirilmeye çalışılmıştır.

İçerik olarak konular, sualtı dünyası ve dalış faaliyeti ile amatör veya profesyonel olarak ilgilenen her türlü dalıcının işine yarayabilecek, merakını giderecek, şekilde oldukça geniş yelpazede kaynak araştırması yapılarak ele alınmıştır. Terimlerin açıklaması, öğretici ve bilgi bakımından tatmin edici olması için, geniş kapsamlı ve detaylı olarak verilmiştir.

Bu bağlamda terimlerin seçilmesinde ele alınan konu başlıkları; Dalış Fiziği, Dekompresyon, Deniz Biyolojisi, Dalış Sistemleri, İleri Dalış Teknikleri, Dalış Sağlığı, SCUBA Dalgıçlığı, Sualtı Film ve Fotoğrafçılığı, Sualtı Turizmi, Sualtı Yapıları, Dalış Mevzuatı, Karışım Gaz Dalgıçlığı, Denizde Haberleşme, Sanayi Dalgıçlığı, Sualtı Malzeme Bilgisi, Kesme-Kaynak Bilgisi, Temel Elektrik, Hiperbarik Sistemler, Dalış Sağlığı, Sualtı Arkeolojisi, Kurtarma Dalgıçlığı ve Temel Gemiciliktir.

Sözlüğün hazırlanmasında fikirleri ve önerileri ile büyük ölçüde destek veren, okulumuz Öğretim Görevlilerinden Birinci Sınıf Dalgıç Necdet UYGUR ve Onur Alptekin AYAN ile 2018-2019 dönemi öğrencilerine, teşekkür ederim.

Öğr. Gör. Menderes ŞEREFLİŞAN

50/50: %50 Helyum , %50 Oksijen olan gaz karışımıdır.

Å (Angström): Işığın dalga boyunu ölçmede kullanılır.1/10.000.000.000 m' ye eşit uzunluk birimidir.

A.R.Behnke: 1945 yılında, damar içi asemptomatik kabarcıkların varlığını saptayarak Sessiz Kabarcık Teorisini ortaya koyan bilim insanıdır. Behnke'nin bu çalışmasından ancak 30 yıl sonra bu tip kabarcıkların varlığı Doppler gaz kabarcık detektörü sayesinde saptanabilmiştir. Bu tip kabarcıklar dekompresyon hastalığının birincil etkenleri olmasalar da belirli miktarlarda (basınç değişimi de gereklidir) birleşerek form değiştirir ve hastalık etkenine dönüşür.

A: Akım şiddeti simgesidir.

AA Pil: Halk arasında kalem pil olarak da adlandırılan, tek hücreli, standart boyulu kuru bir pil türüdür. Boyut olarak AAA pilden biraz daha büyüktür.

AA6061: Alüminyum alaşım 6061 (sürekli yük çatlamasına tabi değildir). Sürekli yük çatlamasına duyarlı olmadığından, yalnızca 1988'in ortalarından beri yeni dalış tüplerinin üretiminde kullanılmaktadır.

AA6351: Alüminyum alaşımı 6351 . Bu alaşım, sürekli yük çatlamasına maruz kalır ve periyodik girdap akımı testi gerektirir. 1988'den beri yeni silindir üretiminde kullanılmamaktadır, ancak bu alaşımdan birçok silindir hala kullanımda olabilir.

AAA Pil: Standart boyutlu tek hücreli silindirik kuru bir pildir. Halk arasında kumanda pili olarak bilinir. Boyut olarak AA pilden biraz daha küçüktür.

ABC Dalışları (Aletsiz Dalış): Dalıcının, akciğerlerine depoladığı hava dışında (kendi nefesi), herhangi bir hava kaynağından yararlanmadan, uluslararası teknik standart ve kurallara bağlı olarak, gerçekleştirdiği dalış faaliyeti türüdür.

Aberasyon (Aberration): Görüntü bozulmasıdır.

Abissal Bölge: Bentik bölgenin 3000 metre ile 7000 metre derinlikleri arasındaki bölgedir.

Abissobentik Bölge: Genellikle 3700 metre derinlikte başlayan ve 6000 – 7000 metre derinliğe kadar devam eden okyanus dipleridir.

Abissopelajik Bölge: Pelajik bölgede içinde kalan, 4000-7000 metre derinlikler içinde kalan bölgeye verilen isim.

Abiyotik (Abiotik): ekosistem içindeki cansız fiziksel ve kimyasal kavramları tanımlar. Kaynakları litosfer, atmosfer ve hidrosferden elde edilmekte olup; su, hava, toprak, güneş ışığı ve mineraller abiyotik faktörlere örnek olarak gösterilebilir.

ABLJ (Adjustable Buoyancy Life Jacket, Fenzy): Ayarlanabilir yüzdürme dengeleyici can yeleği. 1960-1970'li yıllarda boyuna geçirilerek kullanılan, şişirilebilir, basit yapılı yüzerlik sağlayıcı yelektir.

Aborda: Bir geminin, başka bir gemiye veya iskeleye yan tarafından yanaşmasıdır.

Abosa: Vurulan bosayı tutmak veya geçici olarak durdurmak anlamına gelir. Bosa vurmak kelimesi genellikle akan zincirin durdurulması anlamında kullanılır.

Absorbsiyon: Emme. İçine çekme, alma. Fizikte; katı ya da sıvı maddelerin gaz ya da ışığı emme olayıdır. bir maddenin bir gazı, bir ışığı emmesi. Genellikle adsorpsiyon olayı ile karıştırılır. Adsorbsiyonda moleküller bir yüzey tarafından tutulurken, absorpsiyonda bir hacim tarafından alınır. Başka bir ifadeyle absorpsiyonda bir akışkan, emici özellikteki başka bir sıvı veya katı cisim ile çözülür. Adsorpsiyon da ise olay, sıvı veya gaz haldeki maddenin atom, iyon veya moleküllerin, emici özellikteki maddenin yüzeyine yapışması veya tutunması şeklinde gerçekleşir.

ACF (Actual Cubic Feet): Gerçek kübik feet anlamındadır.

ACF (Air Contingency Force): Muhtemel hava durumu kuvvetidir.

Acfm: Dakikadaki gerçek tüketimdir (dalış sistemine göre). Ventilasyon için bir dakikada ihtiyaç duyulan hava anlamına da gelmektedir.

Acı Su: Dere ve nehirlerin denizlere döküldüğü (denizle karıştığı), tuzluluk değerinin %0,06 ile %0,30 arasında olduğu az tuzlu bölgedir.

Acil Solunum Sistemi (EBS): MK16'nın arızalanması durumunda, dekompresyon tabii olan dalgıca ikinci bir solunum kaynağı temin eder sistemdir.

ACLS (Advanced Cardiovascular Life Support): Elektro şok anlamındaki kısaltmadır.

Acoustic: Bu sinir, işitmeyi ve dengeyi kontrol etmektir.

Açı İşaretleyicisi: Pusula üzerinde yer alan, döner halka biçimindeki açı kadranı yüzeyinde yönü ve açığı tespit için kullanılan, karşılıklı olarak

konuslanmış, bir tarafta tek, karşı tarafında çift tırnak şeklinde olan çıkıntılardır.

Açı Kadranı: Pusula üzerinde yer alan, kolay okuma yapabilmeyi sağlayan, genelde plastik döner bir halkadır.

Açık (Islak) Dalış Çanı: Yüzeyden taşıyıcı bir halat ve ana besleme hortum grubu ile donatılmış, dalgıçları taşımak ve güvenli beklemesi (barınma) için kullanılan, sepet veya çan görünümünde altı açık bir platform olup, ayrıca çan içinde ek olarak hava ve enerji kaynakları ile çan dışına çıkmak için hortum grupları ile donatılmıştır.

Açık Bourdon Gösterge: İçindeki gazın basıncı arttıkça düzelmeye/doğrulamaya çalışan, dairesel veya C şeklinde konumlandırılmış bir boru tüpün, üzerine eklenen dişli mekanizmalar desteği ile, basınç altındaki değişim oranını göstereye aktaran bir sisteme sahip, basınç ölçme sistemidir.

Açık Dalış Çanı: Islak çan olarak da bilinen tarihsel olarak eski, dalgıçların su altında nefes almasına izin veren, bir gaz alanı içeren açık tabanlı bir bölmedir. Bölme, dalgıçları suyun üzerinde tamamen barındıracak kadar büyük olabilir veya sadece baş ve omuzları barındıracak kadar küçük olabilir. İç hava basıncı, su yüzeyinde atmosfer basıncı ile eşit iken, derinlere indikçe artar. Açık çan için solunum gazı beslemesi bağımsız olabilir veya hortum ve kablolar ile yüzeyden sağlanabilir. Çan ayrıca, dalgıçlara çandan çıkmaları sırasında solunum gazı sağlamak için bir solunum gazı dağıtım paneli ve yüksek basınçlı depolama silindirlerinde yerleşik bir acil durum gaz kaynağı içerebilir. Islak dalış çanı veya açık dalış odası, dalış profiline uygun dekompresyon durakları ile yavaşça yüzeye çıkarılmalıdır, böylece dalgıçlar dekompresyon hastalığından korunabilir. Bu saatler alabilir ve bu nedenle kullanımını sınırlar.

Açık Deniz Dalgıçı: Açık deniz, petrol ve gaz endüstrisinde çalışan bir dalgıç.

Açık Deniz: Ulusal deniz sınırının dışında, uluslararası sularda, ancak genel olarak hala münhasır ekonomik bölgenin içinde.

Açık Devre SCUBA: Tüpten alınan havanın, dalgıç tarafından kullanıldıktan sonra, suya egzoz edilmesi mantığıyla çalışan SCUBA sistemidir.

Açık Devre: Solunum için alınan gazın, başka bir kullanım olmaksızın ortama egzoz edilmesi prensibine dayalı çalışan solunum cihazlarıdır.

Açık Haberleşme: herhangi bir şifreleme veya teknik dil kullanılmadan, yerel halkın anlayabileceği konuşma veya yazma yöntemlerinin kullanıldığı haberleşme tekniğidir.

Açık Hücre Elbiseler: Bir tarafı fabrikadan çıktığı gibi kalan, sadece dış yüzeyi işlem gören elbiselerdir.

Açık Su: 1. Yüzeye doğrudan çıkışta fiziksel engelin olmadığı su. 2. Hava ve iklim koşullarının etkilerine açık olan su.

Açıkta Eylemek: Bir geminin sahilden, iskeleden veya limandan açıkta beklemesi olayını tanımlar.

Açmaz Halat: Geminin limana bağlanması yöntemi olup, karadan esen rüzgarlarda geminin rıhtımdan uzaklaşmaması için kıyıya 90 derece açıyla dik olarak bağlamada kullanılan halattır. Baş taraftan veya kıç taraftan bağlanmasına göre, baş açmaz veya kıç açmaz olarak adlandırılır.

Açmaz Halatı: Aborda olmuş gemilerin rıhtıma bağlanmasında, gemi ile rıhtım arasındaki açılmanın engellenmesi amacıyla gemiden rıhtıma dik olarak verilerek bağlanan halatlarıdır. Bağlama noktası olarak baş açmaz ve kıç açmaz olarak iki tiptir.

Adaptasyon: Genel anlamda uyum sağlama anlamında olup dalgıçlık anlamında; yapılan araştırmalarda, sık sık gerçekleştirilen dalışlar ile basınç etkisinin dalgıçlarda açıklanamamış bir takım adaptasyon mekanizmalarını geliştirdiğini ortaya koymuştur. Bir dalıcı sık sık dalış yaparak basınç etkisi altında kalıyorsa, aynı derinlik için, sürekli dalış yapmayan kişi veya dalgıçlara göre dekompresyon ve buna benzer olumsuz gaz travmalarına karşı daha düşük risk taşır.

ADAS: Australian Diving Accreditation Scheme. Avustralya Dalış Akreditasyon Programı. Uluslararası bir ticari ve mesleki dalgıç sertifika programı.

ADCI: 1968 Yılında Amerika da dalış firmaları tarafından kurulmuş kâr amacı gütmeyen, dalış ve emniyet standartlarını takip etmek ve geliştirmek için kurulmuş, uluslararası nitelikte bir dalış kuruluşudur. Association of Diving Contractors International.

Adım Girişi: Bir platformdan suya giriş tekniğidir. Dalgıç, ayakta, karşıya bakarak, ileri doğru açık bir adım atarak suya girer. Tamamen suya batana kadar dikey duruşunu bozmadan, açık olan ayaklardaki paletlerin suya girmesinin ardından, makas hareketiyle bacaklar kapatılırken, yukarı yönde ilerlemeye yönelik palet vuruşu yapılır. Suyu çarpma durumunda çıkma ihtimaline karşılık, maske, regülatör gibi ekipmanların elle tutulması tavsiye edilir. Kasık kayışı olmayan BC'lerde darbe sırasında gövdeden yukarı çıkmasını önlemek için tutulur.

Adi Palanga: İki dilli sabit bir makara ile, tek dilli hareketli bir makaradan oluşmuş palanga düzeneğidir. Kuvvet/Yük kazancı 1/3'dür.

Adi Piyan: Halatların bedenleri ve çımlarına yapılan geçici piyanlardır.

Adiabatik Sıkıştırma: Sıkıştırma sonucu ortaya çıkan sıcaklığın büyük bir kısmının, sıkıştırılan hava içinde tutulduğu yöntemdir. Kullanılan hava kompresörlerinin tasarımı bu metoda göre belirlenir.

Admiraltı Demiri: Çipo demiri, çapanın kollarına dik ve hareketli olan, bir gemi demiri cinsidir.

Adsorpsiyon: Sıvı veya gaz haldeki maddenin atom, iyon veya moleküllerin, emici özellikteki maddenin yüzeyine yapışması veya tutunması şeklinde gerçekleşir. Kısacası tutunma olarak tanımlanabilir. Genellikle absorpsiyon olayı ile karıştırılır. Absorbsiyon; Emme. İçine çekme, alma. Fizikte; katı ya da sıvı maddelerin gaz ya da ışığı emme olayıdır. Bir maddenin bir gazı, bir ışığı emmesi örnek verilebilir.

Aerobiont: Sudaki erimiş serbest oksijenden faydalanarak yaşamını sürdüren organizmaları tanımlar.

Aerotitis Media: Kulak zarının her iki tarafta eşit olmayan hava basıncıdır.

Afital Sistem: Deniz tabanındaki ışıksız bentik zonda, klorofilli deniz bitkilerini içermeyen bölgedir.

Afotik Bölge: Fotosentez için yeterli ışığın ve bitkilerin olmadığı, derin deniz zonudur.

Afotik Formlar: Işıksız derin deniz bölgesinde yaşayan organizmalardır.

Afotik Zon: Oligofotik zonun (500 metre) alt sınırlarından, 1000 m derinliğin altında kalan, ışığın ulaşamadığı dibe kadar olan bölgedir. Sıcaklık düşük, sular genellikle durgundur.

Aga Divator Maske: Yangın ve kurtarma operasyonları gibi zehirli ortamlarda güvenli bir şekilde çalışmak için geliştirilmiş, pozitif basınca sahip maskedir. Profesyonel dalışlarda, kapalı bölme sualtı kaynağında, zehirli gazların teneffüsü riskini önlemek için kullanılır. Acil durumlarda çan içindeki dalgıç kolayca kuşanabilir. Optik bozulmaları önlemek için maskenin camı düz üretilmiştir. Kulak eşitlemesi için burun yastığı mevcuttur. Muhabere sistemi ile de donatılabilir.

Aganta: Denizde veya gemide, halat veya zincirin kısa süreliğine frenlenip tutulmasıdır.

AGB: Asgari geyç basıncı anlamına gelen kısaltmadır.

AGE (Arterial Gas Embolism): Arteryel gaz embolisi anlamındaki kısaltmadır.

AGE: Bkz. Arteriyel Gaz Embolizmi.

Ağ Kesici Bıçak: Dalgıcın dolaşmasını önlemek için ağ veya ipi kesmek için kullanılan kancalı bir bıçak tipi.

Ağır Dalış: Bkz. Fazla Kilolu Dalış.

Ağır Deniz: Tekneyi sallayan büyük dalgalara sahip kötü denizi ifade eder.

Ağırlık Kemer: Aşırı kaldırma kuvvetini telafi etmek için dalgıçlar tarafından giyilen negatif yüzerlikte (yüksek yoğunluklu) bel kemeri. Tüplü dalış ve serbest dalış için, acil bir durumda pozitif kaldırma kuvveti sağlamak için genellikle kolayca çıkarılır. Genellikle Kurşun ağırlık olarak isimlendirilir.

Ağırlık Kemer: Dalgıcın yüzerliğini sağlamak amacıyla taktığı ağırlıkları üzerinde tutan ayarlanabilir kemerdir.

Ağırlık Koşum Takımı: Dalış ağırlıklarını desteklemek için genellikle omuzlardan sarkıtılan ve bel çevresine sabitlenen dokuma kayış sistemi. Emniyet kemeri ağırlıkları doğrudan taşıyabilir veya emniyet kemeri üzerindeki ceplerde taşınabilir.

Ağırlık Sistemi: Diğer dalış ekipmanlarının kaldırma kuvvetine karşı koymak için genellikle kurşundan yapılmış ağırlıklar ve bunları desteklemek için kullanılan kayışlar, cepler veya koşum takımları.

Ağız-Burun Maskesi: Maske içindeki ölü hacmi küçülterek CO2 birikimini azaltan alettir.

Ahtapot Regülatör (octopus): Acil bir durumda başka bir dalgıç için alternatif hava kaynağı olarak kullanılmak üzere birinci kademe dalış regülatörüne takılan, ana regülatör hortumundan daha uzun bir hortuma sahip ikincil bir talep vanası.

Air Condition: Havalandırma sistemidir.

Airlift: Dalgıçlar tarafından deniz yatağından küçük nesnelere, kum ve çamuru emmek ve ortaya çıkan döküntüleri kaynağından yukarı ve uzağa taşımak için kullanılan, boruya dayalı bir cihaz. Dalgıç tarafından sualtında kontrol edilen bir borunun alt ucuna, yüzeyden basınçlı bir hortum ile enjekte (imla) edilen hava, boru içinde kabarcıklar şeklinde yükselirken suyu arkasından sürükler ve

deniz tabanındaki malzemeyi (kum, çamur vb.) malzemeyi alttan çeken yukarı doğru bir akışa neden olur. Bu prensiple sualtı işlerinde, zemin temizleme, kum veya çamurun ortamdan uzaklaştırılması sağlanır. Sualtı boru hatlarının döşenmesinde zemine kanal açılması, liman derinliğinin artırılması gibi işlerde sıklıkla kullanılan ekipman düzeneğidir.

Airway: Hava yolunu açık tutma amacıyla genel anestezi esnasında veya solunum durması sırasında- ağız veya burun yoluyla trakeaya iletilen tüptür.

Ajdasyon: Sıkıntılı, heyecanlı olma halidir.

Akciğer Paketleme: Bkz. Glossopharangeal İnsüflasyon.

Akciğer Sıkışması: Esnek olan akciğerlerimizin, serbest dalış sırasında basıncın artmasıyla birlikte, hacminin küçülmesidir.

Akciğer Toplam Kapasitesi: Ciğerlerin tam kapasite dolduklarında, içeride bulunan havanın hacmidir.

A-Kelepçesi: Bkz. CGA-850 Bağlantısı.

Akım Şiddeti: İletken üzerinden geçen, birim zamanda elektron miktarıdır.

Akıntı (Sürüklenme) Dalışı: Dalış sırasında akıntılarla sürüklenerek dalgıcın önemli ölçüde sürüklendiği bir dalıştır. Dalış faaliyeti için 0,1-0,5 knot arası akıntı hızı, düşük akıntı sayılıp güvenli dalış yapılabilir. 0,5-1 knot akıntı hızı, orta derece akıntı hızına girmekle birlikte akıntı dalışı sınıfına girer ve deneyim gerektirir. 1-2 knot akıntı hızı, yüksek akıntı sayılmakla birlikte eğitim, tecrübe ve kondisyon gerektirir. 2-3 knot akıntı hızı çok yüksek akıntı hızı sayılmakla birlikte rekreasyonel dalışlar dışında kalır. Sadece yüksek fiziki kondisyona sahip profesyonel ticari dalgıçlar ve askeri dalgıçlar bu ortamda akıntı kancaları ve sabit hatlardan destek alarak, acil durum hallerinde çalışabilir. 3 knot ve üzeri akıntı hızı tehlikeli akıntı hızı sayılmakla birlikte, regülatör ikinci kademelerinin serbest akışa geçmesine neden olabilmektedir. Yüksek güvenli sabitleyici tedbirler alınması halinde yaşamsal acil durum dışında dalış yapılması önerilmez.

Aklimatizasyon: Isıya tekrar tekrar maruz kalındığında öz ısı artışının azalması işlemidir. Isıya karşı dayanıklılığın arttığını görebilmek için sıcak su dalışlarına alışmak üzere en az 5 güne ihtiyaç vardır. Isıya alışmak için eğitim dalışları yapmak zorunludur.

Akova: Gemi demirinin suya bırakılması (fundaya hazır vaziyet) için, demir memesinin su ile temas eder vaziyette hazır tutulması halidir.

Aksona: Dekompresyon hastalığına yakalanmış dalgıcın, hastalığa yakalandığı derinliğe suda tekrar sokulması durumudur. Ayrıca bazı kaynaklarda vurgun hastalığına karşı uygulanan emniyet durakları olarak da bilinmektedir.

Aktif Alümina: Nemi uzaklaştırmak için kullanılan kimyasal filtrelerdir.

Aktif Karbon (Aktifleştirilmiş Odun Kömürü): Solunum havasındaki yağı, yağ buharını suyu ve kokuları gidermek için kullanılan bir filtre malzemesidir.

Aktif Zeolit (Moleküler Sieve): Kristal haldeki alüminyum silikatlar olup, sentetik zeolitler olarak bilinir. Hava filtrasyonunda, su buharı ve yağ zerreciklerini tutmakta kullanılır. Filtre sisteminde en son filtre elemanı olarak kullanılır. Genel anlamda tek tip boyutta gözeneklere sahip moleküler elek malzemesi anlamında da kullanılır.

Akustik Beacon (Pinker): Yüksek frekanslı ses sinyalleri yayan pil ile çalışan cihazdır.

Akut Gastroenterit: Mide ve bağırsakların enflamasyonudur (iltihabi durum).

Akut: Aniden oluşan etkidir. Genellikle aniden gelişen olumsuz sağlık durumu için kullanılır.

Akyuvar: Kan ve lenf sıvısında, 6000 adet/mm³ yoğunlukta bulunan, alyuvarlardan daha büyük, beyaz renkli, çekirdeği olan yuvarlak şekilli kan hücreleridir.

Alabanda: Gemilerde su seviyesinin üstünde kalan iç yüzeydir. Bordanın iç yüzeyi. Ayrıca dümenin sonuna kadar iskele veya sancak yönünde döndürülmesi veya 35° ye kadar döndürülmesidir.

Alabora Olmak: Bir geminin denizde ters dönmesidir.

Alacakaranlık Bölgesi: Denizde 60 metreden daha derin veya bir mağara veya mağaranın loş ancak fark edilebilir ortam ışığı olan kısmı.

Alarga: Gemilerde, açıkta, güvenli mesafede, demirde beklemek anlamındadır.

Alaşım: İki veya daha fazla metalin, belirli oranlarda ergime yoluyla birleşmesiyle oluşan yeni metallerdir. Örneğin bronz, pirinç, çelik vs.

Alçak Basınç Portu: Birinci kademe üzerinde alçak basınç hortumunun bağlandığı çıkıştır.

Alçak Frekanslı Sonar: 160-320 HZ arası ses dalgasına sahip sistemdir.

Alerjik Şok: Vücudun yabancı maddelere karşı aniden ortaya çıkardığı hayatı tehdit eden reaksiyonlardır.

Alesta: Hazır olmak, hazır olarak apikoda beklemektir.

Aletli Dalışlar: Hava doldurulmuş tüpler ve çift kademeli regülatörler kullanarak, su üstünden beslenme yapılmadan (nargile gibi), 30 metre derinlik limitini aşmayan (eğitim esnasında maksimum 42 m), dekompresyonsuz yapılan, Dünya sportif eğitim standartları çerçevesinde gerçekleştirilen dalışları tanımlar.

Aletsiz Dalış (ABC Dalışları-Skin Diving): Hiçbir hava kaynağından faydalanmadan, sadece akciğerlerde tutulan havayla dalmayı sağlayan, Dünya sportif eğitim standartları çerçevesinde gerçekleştirilen dalışları tanımlar.

Alfa (Aydın) Sancağı: Denizcilikte Kullanılan uluslararası Deniz Kod Flamalarından biri olup “Denizde Dalgıcım Var, Ağır Yolla Geçiniz” anlamına gelen bayraktır.

Alg Patlaması: Sucul bir sistemdeki alg popülasyonunda (tipik olarak mikroskobik) hızlı bir artış veya birikim. Pigmentli hücrelerin yüksek yoğunluğundan kaynaklanan su renginin bozulmasıyla tanınabilir. Suyun altında görüş, saatler veya günler arasında ciddi şekilde bozulabilir.

Alg: Sucul ortamda yaşayan klorofile sahip bitkisel organizmalardır.

Algoritma: Çeşitli verileri belirli kurallara göre işleme yoludur.

Alın Kaynağı: Aynı çap ve et kalınlığındaki boru ve fittinglerin basınç ve sıcaklık yardımıyla alın alına birleştirilmesi suretiyle gerçekleştirilen bir kaynak yöntemidir.

Alizeler: 30 kuzey ve 30 güney paralelleri çevresindeki dinamik yüksek basınç kuşağından ekvatordaki alçak basınç kuşağına doğru yıl boyunca esen rüzgârlardır. Dünyanın günlük hareketine bağlı olarak kuzey yarımkürede kuzeydoğudan, güney yarımkürede güneydoğudan eserler. Alizeler, tropikal kuşaktaki karaların doğu kıyılarına yağış bırakır. Sıcak kuşaktaki okyanus akıntılarının oluşmasında ve yönlerinde etkilidir.

Alkalın Pil: Çinko ve manganez dioksit arasındaki reaksiyona bağlı olarak çalışan bir pildir. Şarj edilemez olup, pahalı olmalarına rağmen, daha uzun dayanım ömrüne sahip oldukları için ekonomik sayılırlar.

Alternatif Hava Kaynağı: Acil bir durumda dalgıç tarafından kullanılan ikincil bir hava veya diğer solunum gazı kaynağı.

Alternobarik Vertigo: Orta kulaklar arasındaki basınç farkından kaynaklanan baş dönmesi. Genellikle dalışın çıkış fazında oluşan rahatsızlıktır.

Altokümüülüs: Su zerreciklerinden oluşan koyu krem veya kurşuni bulutlardır.

Altostratus: Gökyüzünün büyük bir kısmını veya tamamını kapsayan, çizgili, lif veya düzgün görünüşteki grimsi veya mavimsi renkteki bulut tabakasıdır. Bazı kısımları çok ince olduğundan, Güneş; sanki buzlu cam arkasındaymış gibi bir görünüm alır. Tamamen su damlalarından oluşan bulutlardır.

Alveol: Akciğerde bronşların bittiği bölümde, minik kese biçimindeki hav boşluklarıdır.

Alyuvar: Kan sıvısında yaklaşık olarak 5.000.000 hücre/mm³ yoğunluğunda bulunan, kanın kırmızı görünmesine neden olan, çekirdeği olmayan, yuvarlak şekilli hücrelerdir.

Amerikan (Kutu) Yaması: Yara almış gemilerin kurtarılmasında kullanılan bir yamalama tekniğidir. Pencere çerçevesi biçiminde, çam ağacı veya köknar ağacından yaklaşık 500kg/m³ yoğunluğa sahip ahşap materyal kullanılarak imal edilir. Daha sonra, sağlam kemerele kılavuz halatı, palangalar ve liftin uskurları kullanılarak yaranın üzerine oturtulan kutu biçimindeki yama ile su sızdırmazlığı sağlanır. Açık yaranın kapatılmasının ardından daha sonra su pompalanarak tahliye edilir.

Amper (A): Akım şiddetidir.

Ana Güverte: Geminin üzerinde yürünen yatay yönlü ana taşıyıcı platformdur.

Ana Kontrol Konsolu (MCC): Ana kontrol konsolu merkezi kontrol ve görüntüleme bölgesidir. MCC, DDC için gaz kaynağı ve analiz kontrol cihazlarını, PTC için solunum ortamı kontrolünü, gaz banklarının basınç geyçlerini, saatleri, muhabere kontrol sistemlerini, kayıt cihazlarını, güç kaynaklarını ve DDC ve PTC için kapalı devre televizyon monitörlerini ve sviçlerini barındırır.

Ana Omurga: Gemide postaların (kaburga, eğri) bağlandığı, bastan kıça kadar uzanan ağaç veya demir taşıyıcı yapı elemanı. Fiber materyalden yapılmış yeni nesil teknelerde, ana omurga yerine, teknenin tabanında sağlam örümcek yapı inşa edilir.

Anadrom: Normal yaşamını denizden geçirip, sadece üreme döneminde tatlı sulara geçen balıklardır.

Anaflaktik (Alerjik) Şok: Hayatı tehdit edecek ölçüde, aniden ortaya çıkan, acil müdahale edilmesi gereken alerjik bir reaksiyon türüdür.

Anderol Yağ: Tüm hava ve gaz kompresörlerinde, vakum pompalarında uzun süreli yağlama sağlamak için özel olarak tasarlanmış sentetik ISO 150 diester esaslı, yüksek performanslı kompresör yağ markasıdır.

Anele Bağı: Halatın çımasını aneleye veya mapaya bağlamak için kullanılan bir bağ türüdür.

Anemometre: Rüzgârın hızı ile yönünü ölçen alettir.

Angström: Metrenin 1/10.000.000.000 oranında alt katı olan uzunluk ölçüsüdür. Işık dalgaları gibi küçük değerlerde bu ölçü birimi kullanılır.

Anksiyete: Psikolojide kaygı olarak bilinir. Tehlikeli durumlarda haber veren sinyaldir.

Anoksi / Anoksemi: Kan ve dokularda oksijen yokluğu.

Anot: Bir elektrokimyasal hücrede (pil), yükseltgenmenin gerçekleştiği elektrottur. Katot'un tersi olarak tanımlanabilir. Artı (+) ve eksi (-) duruma göre değişen iletken uçtur. Elektroliz tepkimesinde, artı uç anottur.

Anti Debris Boru: Tüp vanası altına vidalanarak monte edilen, tüp içinde oluşan kir, pas, su vb. kalıntı tortu maddelerin, özellikle apiko dalışlarda vana ağzına ve dolayısı ile regülatöre ulaşmasını engellemek için tasarlanmış yaklaşık 5-10 cm boyunda, 5 mm çapında ince bir borudur. Vana şnorkeli olarak da adlandırılır.

Anti Fouling: Kirlenme önleyici boya bir gemi veya teknenin gövdesine dış tabaka olarak uygulanan, büyümeyi yavaşlatmak ve/veya suya bağlı organizmaların ayrılmasını kolaylaştırmak için uygulanan özel bir kaplama kategorisidir. Bkz. Vana Şnorkeli.

Anti-Fog: Buğu önleyicidir.

Antihipoksik Etki: Dokulardaki oksijensizliğin giderilmesidir.

Antihistamin: Histaminin etkisini önleyen maddelerdir. Histamin, kişinin alerjik olduğu madde ile karşılaştığında veya iltihap durumlarında ortaya çıkan önemli bir kimyasal ajandır.

Antiseptik: Canlı dokulara (insan, hayvan ve bitki) yerleşerek hastalığa yol açan bakteri, virüs, mantar gibi tek hücreli canlıları yok etmek amacıyla kullanılan maddelerdir.

Anti-Statik Bez: Objektifleri ya da saydamları silmek için ve statik elektrikten kaynaklanan toz zerreciklerini uzaklaştırmak için kullanılan ilaçlı bez.

Aort: Kalbin arter çıkışındaki büyük çaplı kan damarıdır.

Apazlama: Geminin kemere (yan) istikametinden gelen rüzgâra doğru yaklaşmadır.

Apıstırmak: Demirler arasındaki mesafe ve zincirler arasındaki açığı geniş olmayacak şekilde çifte demir atmak ve böyle yaparak geminin gezmesini önlemektir.

Apiko Dalış: Baş aşağı dalış anlamına gelir.

Apiko: Demirin vira edildiğinde, deniz dibinden kurtulup dimdik durduğu vaziyet veya dikkatli olarak beklemektir.

Apne: 1. Solunumun bir süreliğine durdurulması, nefes tutma. 2. Serbest Dalış.

Aqua Lung: 1. Bir dalış tüpü ve dalış regülatöründen oluşan bağımsız açık devre su altı solunum ekipmanı. (SCUBA). 2. Fransız Solunum cihazı ve dalış ekipmanı üreticisi.

Aquadyne DMC-7 Başlık: Tek lombozlu, fiberglastan imal edilen, doğal sephiyeli, bir yapıya sahiptir. Kelepeç ile birlikte boyunluğu başlık iskeletine tespit edip sızdırmazlığı sağlayan donanıma sahiptir. Serbest akış valfi, ağız burun maskesi, demand regülatör, burun yastığı, serbest akış butonu, geri döndürmez valf, rezerv hendılı gibi donanımlardan oluşan, dalış başlığıdır. Başlığın en ayırıcı özelliği ayarlanabilir baş yastığıdır.

Aquadyne Hava Başlığı (AH-2): Çift lombozlu, fiberglastan imal edilen, hafif sephiyeli, oluklu boyun ringine sahip, özel göğüslüğü ile standart kuru elbiseye uyacak şekilde dizayn edilmiş, kendi neopren boyunluğu ile kuru/yaş/su ısıtmalı/stimli elbiseler ile kullanılabilir şekilde imal edilmiştir. Serbest akış sistemi ile otomatik egzoz ve çift yollu muhabere sistemine sahip olmasına karşın, ağız burun maskesi yoktur. Bacak arası kayışı ile giyilir. Geri döndürmez valf, burun yastığı, manuel kumanda hendılı gibi donanımlardan oluşan, dalış başlığıdır.

Aquadyne Maskesi (DM-5 ve DM-6): Satıhtan ikmalleri hava ve karışım gaz ile kullanılabilen fleksibıl bir sistemdir. Dalgıcım ihtiyacına ve çalışma yüküne bağlı olarak maskenin hava girişı serbest akış veya demand olabilir. Yüz yastığı ve lastik örümcek bant ile maskenin sızdırmazlığı sağlanır. Hava susturucu, rezerv valfi, geri döndürmez valf (çekvalf), muhabere sistemi, demand regülatör, ağız burun maskesi, egzoz valfi, burun yastığı, serbest akış valfi, yüz yastığı gibi donanımlara sahip, akrilik tek lombozlu dalış maskesidir.

Ar (A): 100 metrekareye karşılık gelen alan ölçü birimidir.

Ara Basınç (IP): Bir dalış regülatörünün birinci ve ikinci kademeleri arasındaki düşük basınç. Bu bağlamda LP (Düşük Basınç) olarak da anılır.

Aragonit: Doğal olarak ortaya çıkan üç kalsiyum karbonat kristal formu olan CaCO₃'dan biri olan bir karbonat mineralidir. Deniz ve tatlı su ortamlarından yağışlar da dahil olmak üzere biyolojik ve fiziksel işlemlerden oluşur.

Arama Kancası: Hedefe takılmak amacıyla su altı aramaları için kullanılan araç. Tekneler veya dalgıçlar tarafından sürüklenabilir.

Aramid (Kevlar, Teknora) Halatlar: Kopma mukavemeti yüksek, çok az esneyen liflerden yapılmış halat türüdür. Gemilerde esnemenin asgari olması gereken makara gibi hareketli donanımlarda kullanılır. Ultra viyole direnci nispeten düşük, sürtünmeye karşı dayanıklı değildir. En popüler Aramid halat türü, Kevlar halatlardır. Kevlar halat, birçok uygulama için en dayanıklı halattır. Kevlar halatlar, donmaya, aleve, suya, kimyasal maddelere, kesilmelere ve gerilmelere karşı dayanıklıdır.

Ark Kaynağı: Metali eritmek için yeterli ısı üretmek amacıyla elektrik, ark kullanarak, ergime aralığı aynı ya da benzer bir metal kullanarak yapılan birleştirme amaçlı bir kaynak türüdür.

Arka Plaka: Normalde metalden yapılmış, dalgıcın sırtına dayanan ve birincil SCUBA silindirlerinin takılı olduğu bir plaka. Omuzların üzerinden ve bel çevresinde koşum kayışları ile vücuda tutulur. Bazen kasık kayışları ve göğüs kayışları da kullanılabilir. Genellikle bir arka şişirme yüzdürme kompansatörü ile kullanılır.

Arkadaş Dalış Sistemi: Bir dalış sırasında iki veya üç dalgıcının sürekli birbirini izlediği ve gerektiğinde yardım veya kurtarma sağladığı bir güvenlik prosedürü.

Armatör: Bir ticari geminin sahibidir ve kendi gemileri ile ticari faaliyet yürüten kişidir. Terimin ticari anlamında, armatör, genellikle belirli bir navlun oranında, navlun başına veya kiralamaya dayalı olarak kargo teslim etmek için bir gemiyi donatan ve kullanan kişidir.

Armatür: Manyetik devreyi kapamak, mıknatıslanmayı korumak için, mıknatısın kutupları arasına yerleştirilen ve kutupları birleştiren yumuşak demir parçasıdır.

ARS (Auxiliary Rescue Salvage Ship): Yardımcı sınıf kurtarma gemisi anlamındaki kısaltmadır.

Arşimet Kanunu: Bu kanuna göre; Sıvının içindeki bir cismin yüzerliği, yani cisme uygulanan kaldırma kuvveti; cisim tarafından taşırılan sıvının ağırlığından, cismin toplam ağırlığının çıkarılmasıyla hesaplanır. Eğer taşırılan sıvının ağırlığı, cismin ağırlığından büyükse, kaldırma kuvveti pozitifdir ve cisim yüzer. Eğer eşitse kaldırma kuvveti nötrdür ve cisim suda asılı kalır. Eğer küçükse kaldırma kuvveti negatiftir, cisim batar.

Arter Kanamaları: Parlak kırmızı kandan ve kalbin atışı ile senkronize olan fişkırmasıdır.

Arter: Kanı kalpten götüren atardamarlardır.

Arteriyel Gaz Embolisi / Embolizmi (AGE): Bir atardamarın bir gaz kabarcığı tarafından tıkanması. Akciğer aşırı basıncı sonucu, havanın yurtilmiş olan pulmoner venlerden kabarcıklar halinde sistemik dolaşıma girmesiyle oluşur.

Arteriyel Kan: Fazla oksijen ve az karbondioksit içeren kandır.

Arteriyel: Dokulara oksijen yüklü temiz kanı ve çeşitli destek maddelerini taşıyan damarların ortak adıdır.

Arteriyoskleroz: Damar sertleşmesi olarak bilinen arteriyoskleroz, atardamar (arter) duvarlarının kalınlaşıp esneklerini kaybettikleri birkaç hastalığın genel adıdır.

Artık Basıncı: Kısmen kullanılmış bir silindirde kalan gazın basıncı.

Artık Gaz: Önceki dolumdan bir silindirde kalan gaz.

Artık Nitrojen Zamanı (RNT): Tekrarlanan bir dalışta, bir önceki dalıştan kalan azotun (nitrojen) dikkate alınarak, tekrarlanan dalışın dip zamanına eklenmesi gereken dakika cinsinden zamandır. Yani yeni dalışta uygulanacak zaman cezasıdır.

Artık Nitrojen Zamanı Tablosu: Tekrarlanan dalışlar için, dip zamanına eklenecek değerleri gösteren tablodur.

Artık Nitrojen: Satha vardıktan sonra dalgıcın dokularında halen var olan, normal atmosfer doygunluğunun üzerinde, çözünmüş durumdaki nitrojen gazıdır.

Arya: Gemilerde, bir halat vasıtasıyla yukarıya çekilmiş olan sancak, seren, flama vs. aşağıya indirilmesidir.

ASA: ISO anlamına gelen kısaltmadır. Bkz. ISO.

Asal Gaz: Normal şartlar altında kimyasal reaksiyona girmeyen gazlardır.

Asemptomatik Bakteriüri (ABÜ): İdrarda normalin üzerinde bakteri bulunması durumudur.

Asemptomatik: Tıpta, hastanın, hastalık mikrobunu taşımasına rağmen, hastalıkla ilgili bir belirti göstermemesi durumudur. Subklinik enfeksiyonlar olarak da tanımlanır.

Asfiksi (Asfiksia-Asphyxia): Oksijensiz kalma durumudur. Elektrik çarpması, mide içeriğinin aspire edilmesi (yiyeceklerin soluk borusu yoluyla akciğerlere kaçması), yabancı cisim aspirasyonu, toksik (zehirli) gaz veya duman solunması sonucu olabilir.

Aski Mapası: Bir cismi kaldırmak için, bedenine monte edilmiş olan mapadır.

Aspirasyon: Partiküllü maddelerin alt solunum yollarına anormal şekilde girmesidir.

Aspiratör: Kaynak yapılan bölgenin havalanmasına yarayan cihazdır.

ASR (Auxiliary Submarine Rescue): Denizaltı personel kurtarma anlamındaki kısaltmadır.

Aşamalı Penetrasyon: Mağara ve enkaz araştırmalarına aşamalı bir yaklaşım. Her dalış biraz daha ileri gider, böylece dalgıçlar çevreye aşinalık geliştirir.

Aşırı Doyunluk Sınırı: Normal doku gazı konsantrasyonunun, yüksek ortam basıncı nedeniyle, dokularda istenmeyen kabarcık oluşumuna neden olabilecek teorik oran.

Aşırı Doyunluk: Bkz. Süper Sature.

ATA (Atmosphere Absolute): Bir noktadaki mutlak basınçtır. Manometreden okunan basınç değeri, mutlak basınç değeri olmayıp, içinde bulunulan ortamın atmosferik hava basıncı üzerindeki basınç değeridir. Bu değer üst basınç anlamında (geyç veya gösterge basıncı) [atü] şeklinde gösterilir. Ölçülen gazın mutlak basınç değerini bulmak için; ölçüm değerine içinde bulunulan ortamın atmosferik basınç değerini ilave etmek gerekir. Mutlak basınç [ata] = manometrik basınç [atü] + atmosferik ortam basıncı [atm]

Atıl Gaz: Solunum gazını seyreltmek için kullanılan metabolik olarak aktif olmayan bir gaz.

Atm: Açık hava basıncı yani atmosferik basınçtır.

Atmosfer: Yeryuvarını çevreleyen hava tabakasıdır.

Atmosferik Basınç: Atmosferin tabakasının (hava tabakasının), dünya yüzeyinde herhangi bir noktaya uyguladığı kuvvettir. Bir atmosfer basınç 33 feet (10m) deniz suyu veya 14,7 psi'a eşittir. Atmosferik basınç deniz seviyesinde 1013mbar olarak kabul edilir.

Atmosferik Dalgıç Kıyafeti: Bir atmosferin iç basıncını korurken eklemlemeye izin veren ayrıntılı basınç eklemlemelerine sahip, bir zırh takımına benzeyen, antropomorfik formda küçük, tek kişilik bir dalgıç tarafından işletilen satıl ile bağlantılı muhabere kablo irtibatlı, dalgıç kıyafetidir. (JIM suit).

Atmosferik Hava: Atmosfer bünyesindeki gaz bileşenlerinden oluşan, dalışta en yaygın olarak kullanılan gazdır. Hava bileşeni.

Atü: Basınç ölçülürken manometreden okunan değerdir. Mutlak basınç değerinden ortam basıncının çıkarılmasıyla elde edilir. Bu değer atmosfer üstü basınç anlamında [atü] şeklinde gösterilir. [ata] = [atü] + [atm].

Avadanlık: Malzeme çantası anlamına gelmektedir.

Avara: Liman, iskele veya sahile yanaşmış bir teknenin buradan hareket ederek ayrılması için verilen komuttur.

Avrupa Dalış Teknolojisi Komitesi (EDTC): Pprofesyonel dalışı daha güvenli hale getirmek amacıyla, dalış için iyi standartları teşvik eden ve mümkünse farklı standartları koordine eden Avrupa temsilcilerinden oluşan uluslararası komite.

Ay Havuzu: Teknenin, platformun veya odanın tabanından, alttaki suya erişim sağlayan bir açıklık.

Ayırıcı: Bkz. Seperatör.

Aynalık Tahtası: Bir teknede kış taraftaki havuzda otururken arkaya dayanmak için konulmuş olan tahta levhadır.

Azoik Bölge: Hayvansal organizmaların yaşamı için uygun olmayan bölgelerdir.

Azot Emilimi: Akciğerlerde kısmi basıncı artan azot gazının kanla dokulara taşınması işidir.

Azot: Dalışta kullanılan havanın ana bileşeni olan gaz ve birçok solunum gazı karışımı. Dalışta nitrojen narkozunda ve dekompresyon hastalığında aktif bir ajan olarak önemlidir.

B Halkası: Ekipman üzerinde bir kayış sürgüsü ile kombinasyon halinde, D-halkasına benzer şekilde kullanılan, klipslemek için yan yana iki deliği bulunan, B formunda metal bağlantı halkası.

B/O 50 Ft İniş: Basınç odası satıhtan 50 ft derinliğe indirildiği zaman dilimidir.

B/O Gerçekleşen Çıkış Zamanı: Tedavinin bitmesi ile basınç yüzeye çıkış zamanıdır.

B/O: Basınç odası anlamındaki kısaltmadır.

Baba: Halatların volta edilmesi için kullanılan gemi üzerinde veya rıhtımda zemine sağlamca bağlanmış silindirik şekilde demirden yapılmış cisimlerdir.

Babil (Bubble) Oluşumu: Çözünmüş bir gaz vücuttaki toplam basınçtan daha fazla bir basınca sahip olabilir. Eğer bir doku bu dereceye kadar tamamen satürasyona ulaşmışsa, gaz büyük bir olasılıkla babıllar halinde çözeltiden ayrılacaktır. Dokularda ve kanda nitrojen babılların oluşumu dekompresyon hastalığı olarak bilinen durumla sonuçlanır. Bu babıllar sinirlere basınç uygular, narin dokulara zarar verir, hayati organlara kan akışını keser ve kimyasal değişikliklere ve kanın pıhtılaşmasına neden olur.

Baca: Düşey veya dikeye yakın, kuyu gibi görünümüne sahip doğal sualtı kayaç yapıları.

Backplate: Bkz. Arka Plaka.

BAD: Bağımsız aletli dalış donanımıdır.

Badarna Etmek: Halat kasalarının sürtünmelerden kaynaklı aşınmalarının önlenmesi için, halat, muşamba veya branda gibi koruyucu malzemeler ile sarılmasıdır.

Bağ: Halat ve iplerin mukavemetlerinden kaybetmeden çıma, beden veya sabit bir noktaya kolayca volta ve fora olabilecek şekilde yapılan denizciliğe has bağlama yöntemlerine denir.

Bağımsız Solunum Cihazı: Sırtta taşınabilen solunum cihazı olup, su altında kullanım için değildir.

Bahçıvan Dalış Elbisesi: Bkz. Long Jhon.

Bakaç (Vizör): Fotoğraf makinelerinde konuyu kadrajlamaya yarayan kısımdır.

Bakır Başlık: Pirinç veya bronz bağlantı parçaları ile, genellikle bükülmüş veya dövülmüş bakırdan yapılmış, geleneksel tasarım ve yapıya sahip bir dalgıç başlığı.

Bakla: Zincirin bir halkasıdır.

Balans Dengesi: Bir dalgıcın üzerinde taşıdığı ağırlıkları, vücudunun sağ ve solu olarak iki yarısına eşit dağıtmasıdır.

Balanslı Tip Regülatör: Bkz. Dengeli Tip Regülatör.

Balast Dengesi (Balast Suyu): Gemilerin yük taşımadığı durumlarda veya yüksek stabilite gerektiren yerlerde geminin dengesini ve manevra kabiliyetini artırmak amacıyla dip tanklarına (balast tanklarına) aldığı deniz suyu. Dışarıdan gemi içine alınan su ile dengenin güçlendirilmesi.

Balast Tankı: Gemilerde denge sağlamak amacıyla kullanılan tanklardır.

Balıkkadam Gaz Karışım (Mix Gas Diver): Karışım gaz kullanarak yapılan dalışlarda uzman olan kişidir.

Balıkçı Limanları: Ağırlıklı olarak balıkçı gemilerinin barındığı, balık işleme, satış, ağ onarım işleri, depolama yerlerinin bulunduğu, bunların dışında teknelerin bakım ve onarımının da yapılabilmesine imkân veren çekek yerlerine sahip limanlardır.

Ballvalve: Bkz. Küresel Vana.

Balon Usturmaça: Sentetik polimer malzemeden yapılmış, içi hava doldurulmuş bir usturmaça türüdür.

Bandıra: Gemilerin milliyetleri. Milliyetlerini belirtmek üzere kıç göndere veya gize çektikleri milli sancaktır.

Bar: Hava basıncı ölçümünde kullanılan basınç ölçü birimidir. Dalışta yaygın olarak kullanılan metrik basınç birimi, 100 kilopascal'a eşittir. Yaklaşık olarak deniz seviyesindeki atmosfer basıncına eşittir.

Barbarişka: Volta edilmekte olan bir halatın kaçırılmadan volta edilebilmesi için daha ince bir halatın çımasını ana halatın bedeni üzerine mezevolta sararak, bosa tutma işidir.

Barç: Hareket etme ve sevk kabiliyetine sahip, az su çeken, altı düz, geniş karinalı, taşıma kapasitesi 30-500 ton arası olan yük taşımak için inşa edilmiş ya da dönüştürülmüş makineli veya makinesiz deniz araçlarıdır.

Bardipne: Soluk frekansının azalmasıdır.

Barınak: Gemi, yat ve teknelerin dalga ve akıntı etkilerinden korunarak barınma ve birtakım küçük ihtiyaçlarını giderdikleri korunaklı su alanlarıdır.

Barnacle: Fouling organizma grubuna giren bir tür kabuklu.

Barodentalji: Diş Sıkışması. Dişlerde çürüme, kırılma veya iyi doldurulmamış bir dolgu nedeniyle oluşan hava boşluğuna küçük bir miktar gazın, yerleşmesiyle meydana gelir. Dalış sırasında bu boşluktaki hava basıncının azalması veya genişmesi ile yaşanan sorun. Dibe iniş sırasında dış basıncın artmasıyla, diş içindeki boşluğa yumuşak doku hücreleri, doku sıvısı ve kan ile sıvı dolarak doğal eşitleme sağlanmaya çalışır. Sinüs ve kulak sıkışmalarında olduğu gibi acı hissedileceği için böyle bir durumda dalıcı daha derine inemeyecektir. Bazı durumlarda yüzeye çıkış sırasında yine aynı boşluktaki gazın genişmesi sonucu diş dolgusu tamamen düşebilir.

Barofil Organizmalar: Derin deniz diplerindeki yüksek basınç altında yaşayabilen organizmalardır.

Baroloji: Basıncın organizmalarla olan ilişkilerini inceleyen disiplindir.

Barometre: Açık hava basıncını ölçmeye yarayan alettir.

Barotitis Media: Kulak zarının her iki tarafta eşit olmayan hava basıncıdır.

Barotravma: Vücuda etki eden basınç değişimine bağlı olarak oluşan rahatsızlıkların genel adıdır.

Basamak Dalışı (Çok Seviyeli Dalış, Multi Level Diving): Dip zamanınızı, ulaştığınız maksimum derinliğin dekompresyonsuz limitinin ötesine uzatmak için bir tekniktir.

Basen: Kıtasal uzantı ile okyanus ortası sırtları arasında kalan bölge olup derinliği 4000 ila 5000 m arasını bulabilir.

Basınç Altında Transfer: Personelin hiperbarik ortamlar arasında, genellikle kapalı bir çan ile bir saturasyon sistemi arasında veya taşınabilir bir basınç odası ile sabit bir basınç odası arasındaki transfer.

Basınç Emniyet Valfi: Bkz. Relief Valf.

Basınç Göstergesi: Birinci kademe regülatörüne takılan ve dalış silindirinde kalan basıncı izlemek için kullanılan ölçü aleti.

Basınç Gradyeni (Meyli): Bir çözücü vasıtasıyla çözünmüş gazın kısmi basıncının değişim hızı. Aynı zamanda, bir dokudaki çözünmüş gaz basıncı ile ortam basıncı arasındaki farkı ifade etmek için kullanılır. Bir başka ifadeyle; Sıvının içindeki gaz gerilimi ile, sıvı dışındaki gazın kısmi basıncı arasındaki farktır.

Basınç Noktaları: Kanamaların sık sık elle pres noktalarına bastırılarak geçici olarak durdurulabilmesidir.

Basınç Odası Atmosferi Bilgi Cetveli: Odanın her saat başında okunan sıcaklık, nem, oksijen ve karbondioksit konsantrasyonları kaydedilmelidir. Bunlara ilaveten, karbondioksit süpürücünün çalışma zamanı ve karbondioksit emicisinin (mas edici madde) ikmal zamanı kaydedilmelidir.

Basınç Odası Dalışı: Basınçlandırılmış bir hiperbarik odada simüle edilen dalış.

Basınç Odası Dış Yardımcı: Basınç odasını dışarıdan kullanan (iniş, çıkış ve ventilasyon yaptıran ve gaz ikmalinden sorumlu), tedavi esnasında gerekli jurnali ve kayıtları tutan, basınç odası iç yardımcıyla muhabereyi sağlayan personeldir.

Basınç Odası İç Yardımcı: Basınç odasına girerek tedavi görecektir hastalara refakat eden, sorumlu hekimin tedavi talimatlarını uygulayan, dış yardımcı ve hekim ile muhabereyi sağlayan kişidir.

Basınç Odası Operatörü Yeterliliği: Mevcut mevzuata göre; en az satıhtan ikmali karışım gaz dalgıç dalış öğretmeni ve satıhtan ikmali hava dalgıç dalış öğretmeni olup, sualtı hekimliği ve hiperbarik tıp anabilim dalında dalış sağlığı ve hiperbarik sistemler ve tedavileri dersini görenlere, sualtı teknolojisi bölümlerinde dalış sağlığı ve hiperbarik sistemler ve tedavileri dersini gören mezunlar ile Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Kurtarma ve Sualtı Komutanlığında açılan birinci sınıf dalgıç eğitimini gördüğünü diploma ile ibraz eden basınç odasını idare eden ve sorumlu olan kişidir.

Basınç Odası Operatörü: Dalış odası (basınç odası) kullanma yeterliliğine ve yetkisine sahip kişi.

Basınç Odası: Sağlam metalden yapılmış, içerisinde hava sıkıştırılarak basınçlandırılabilen, içindeki insanlara (hasta vs) saf oksijen oksijen soluma olanağı sağlayan kapalı, sızdırmaz kabinlerdir. Dekompresyon hastalığı gibi

belirli dalış bozukluklarından mustarip dalgıçları tedavi etmek için kullanılan bir hiperbarik oda.

Basınç: Birim alana dik olarak düşen kuvvettir. Sert nesnelere, üzerine konuldukları yüzeylerde yer merkezi doğrultusundan basınç yaratırken, sıvılar içinde kondukları kabın tabanına ve yanlarına, gazlar ise içine kondukları kapların her yönde yüzeylerine basınç etkisi yaratırlar.

Basınçatım: Dekompresyon, dekompresyon duraklaması, bekleme, yükselme sırasında bekleme anlamlarına gelen kelime.

Bastika: Palangalarda kullanılan tek dilli madeni makaradır. Serenlerin ucuna açılan deliklere de bastika denmektedir.

Baş Açmaz Halatı: Rıhtıma yaslanmış geminin, baş tarafından rıhtıma dik olarak bağlanan halat olup, geminin rıhtımdan açmasını önler.

Baş Bodoslama: Teknenin ileri hareketinde suyu karşılayan ilk kısmıdır.

Baş Dönmesi: Hareketsizken hareket hissini olduğu bir tür belirti.

Baş Kasara: Gemilerde, baş taraftaki, ana güverte üzerindeki yüksek kapalı kısımlardır.

Baş Koltuk Halatı (Baş Spring/Pürmeçe): Teknenin baş tarafından kış istikametinde verilen halatlardır. Amaçları daha çok teknenin ileri hareketini önlemektir.

Baş Omuzluk: Geminin kemere (yan düz kenarı) ile baş bodoslama arasında kalan eğri kısımdır.

Baş Palamar Halatı: Teknenin baş tarafından verilen ve arkaya doğru hareket etmesini engelleyen halattır.

Baş Parima: Teknenin, baş üzerindeki aneye bağlanmış kısa halatıdır.

Baş Spring Halatı: Bkz. Baş Koltuk Halatı.

Baş Tutmak: Geminin seyir halinde istenilen rotada seyretmesidir.

Baş Üstü: Geminin, güverte üzerinde, baş tarafında oturabilecek ve ayakta durulabilecek platformdur.

Baş: Geminin baş omuzluklarını da içine alan pruva (ön) kısmıdır.

Başlı: Bir geminin, baş kısmının, kışa nazaran daha batık olmasıdır.

Başlık İçi Kafa Yastığı: Dalgıcın başını sert başlık iskeletinden koruyan parçadır.

Başlık: Sıkı oturan termal baş koruması, genellikle neopren, ama aynı zamanda bazı kuru giysilerde lateks olabilir.

Baştankara Etmek: Gemiyi bir kumsala veya rıhtıma baş taraftan yanaştırmak veya oturtmaktır.

Batan Halat: Sentetik polimer materyal olup, poliamid (PA) ve polyester (PES), liflerden elde edilen halatlar olup; yoğunlukları suyun yoğunluğundan fazla olduğu için suda yüzer, batmazlar.

Batı Rüzgârları: 30 derece enlemlerindeki dinamik alçak basınç kuşaklarından 60 derece enlemlerindeki dinamik alçak basınç kuşaklarına doğru esen rüzgârlardır. Dünyanın eksenini etrafındaki hareketinin etkisiyle kuzey yarımkürede güneybatıdan, güney yarımkürede kuzeybatıdan eserler.

Batık Dalışı (Wreck Dive): Batmış, sualtında kalmış gemi, yapı ve oluşumlar içine düzenlenen karmaşık penetre yöntemleri ile eğlence, keşif, teknik ve araştırma amaçlı yapılan dalışlardır.

Batık: Batmış gemi veya sualtı yapıları anlamındadır.

Batial (Batiyal) Bölge: Bentik bölgenin 200 ile 2000 metre derinlikleri arasında kalan bölümüdür.

Batipelajik Bölge: Pelajik bölgenin 1000-4000 metre arasında olan bölümü.

Batisfer (Bathysphere): Bir gemiden çelik halatlarla suya sarkıtılmak suretiyle çalışan, okyanus bilimcilerin deniz dibinde araştırma yapmakta kullandıkları, kalın duvarlı, küre biçimli dalış aracıdır.

Batiskaf: Bir serbest dalış denizaltısıdır. Ağırlığı suyun kaldırma gücünden fazla olan ve derin sulara bilimsel amaçlarla dalış yapmada kullanılan, herhangi bir kabloyla su yüzeyine bağlı olmayan denizaltı araçlarıdır.

Bayılma: Geminin herhangi bir sebeple bir tarafına yan yatmasıdır.

Bayonet Mount: Tırnaklı Objektif Bağlantısı. Değiştirilebilir objektiflere sahip fotoğraf makinelerinde objektifleri makine gövdesine bağlayarak kilitleyen sistemdir.

BC (Buoyancy Compensator): Yüzerlik dengeleyici dalış yeleşidir. BCD olarak da bilinir.

BC Korna Düdük: İnflatöre bağlanan ve tek bir butona basılarak ses çıkartabilen dalış aparatıdır.

BCD (Buoyancy Control Device): Yüzerlik dengeleyici dalış yeleşidir. BC olarak da bilinir.

BCLS (Basic Cardiac Life Support): Temel akciğer yaşam desteği anlamındaki kısaltmadır.

Beaufort (Boford) Skalası: Bkz. Bofor Skalası.

Beden: Halat ve iplerin iki ucu (çıması) arasında kalan kısmına denir.

Bell (Dalış Çanı): Açık, yarı kapalı veya tam kapalı olarak dizayn edilmiş, dalgıç/dalgıçların denizin dibine indirilmesi ve satha çıkarılması için satih besleme bağlantılı basınçlı oda.

Bentik Bölge: Sahilden itibaren okyanusların en derin bölgesine kadar olan bütün dip bölgeyi içeren sahadır.

Bentik Canlı: Deniz zemininde (bentik alanda) yaşayan canlılara verilen isimdir.

Bentoloji: Bentos bölgeyi inceleyen bilim dalıdır.

Bentos: Tüm yaşamları süresince bentik bölgede (deniz tabanında) bulunan bitkisel ve hayvansal organizmaların oluşturduğu topluluktur.

Bentoskop : Batisfer tipi, yüzeyden bağlantılı, batisferden daha derinlere inerek deniz tabanını inceleme amaçlı inşa edilmiş küre benzeri araçlardır.

Bernoulli İlkesi: Sürtünmesiz bir akış boyunca, hızda gerçekleşen bir artışın aynı anda ya basınçta ya da akışkanın potansiyel enerjisinde azalmaya neden olduğunu ifade eder.

B_g: Liman giriş ağız genişliğini ifade etmede kullanılır.

BIBS: Dahili solunum maske sistemi. Basınç odasındakilere, odayı basınçlandırmak için kullanılan gazdan başka solunum gazları sağlamak için kullanılan, harici egzozlu solunabilir gaz besleme sistemi. Hazne kirlenmişse artıma gazları ve acil durum solunum gazı için kullanılır.

Bıçak Şalter: Devreyi açıp kapamaya yarayan, bıçak benzeri basit bir bakır levha çubuktan imal edilen düzenektir.

Bilimsel Dalış: Bilimsel araştırma amaçlı dalış. Bilimsel dalışın kuralları ve kısıtlamaları farklı yetki alanlarına göre değişir, ancak genellikle ticari dalıştan daha fazla seçeneğe izin verir.

Bilinç Kaybı: Beş duyu organıyla algılama yapılamamasıdır.

Bioluminiscence (Yakamoz): Uyarıldığında ışık saçan tek hücreli deniz canlılarını ifade eder. Canlı organizmaların, hücre veya organlarındaki kimyasal reaksiyonlar veya hücresel salgılar sonucu ışık üretmesi olayıdır.

Biosfer: Yeryuvarının atmosfer, hidrosfer ve litosfer bölümlerinde organizmaların yerleşerek oluşturdukları tabakadır (Kalınlık 20 km civarı).

Biota: Fauna (hayvansal) ve flora (bitkisel) organizmaları içine alan çevredir.

Biotop: Yaşam açısından belirli özellikler gösteren, yüzeysel bir coğrafik saha veya değişken hacimli bir ortamdır.

Bir Atmosfer Bağlantılı Tek Kişilik Sualtı Araçları: 1 atmosfer sathıtan elektrik takatli ve emercensi bataryaları, pervane ile orta sulara hareket yeteneğine sahip araçlardır.

Bir Yıldız Dalıcı: İlgili mevzuata göre; 14 yaşını doldurmuş, 18 yaşından küçük ise velisinin onay belgesini almış, yüzme bilen, sağlık standartlarını yerine getiren, kişidir.

Bir Yıldız Dalış Eğitmeni: İlgili mevzuata göre, üç yıldız dalıcı ya da federasyonca onaylanmış eşdeğer bir belgesi olan, üç yıldız dalıcı belgesini ya da federasyonca denkliği onaylanmış eşdeğer bir belgeyi aldıktan sonra en az altı ay geçmiş olan, üç yıldız dalıcı belgesini ya da federasyonca denkliği onaylanmış eşdeğer bir belgeyi aldıktan sonra en az 50 onaylı dalış yapmış olan ve bunu dalış kayıt defteri ile belgeleyen, sağlık koşullarını yerine getiren, en az ilköğretim ya da ortaokul bitirmiş olan, üç yıldız dalıcının sahip olma mecburiyetinde olduğu uzmanlıklara ek olarak oksijen kullanımı ve gece dalışı uzmanlıkları ve ayrıca seçeceği diğer 5 adet uzmanlığa ait uzman dalıcı belgesine sahip olan, yetkili bir dalış kuruluşunda eğitim aldıktan sonra federasyonun açacağı bir yıldız eğitmen sınavında başarılı olan kişidir.

Bireysel Su Ürünleri Dalıcı: İlgili mevzuata göre; En az ilköğretim okulu mezunu olup, temel balıkadam eğitimini veya herhangi bir dalış sisteminde dalış yaptığını, en az altı ay balık üretme çiftliklerinde çalıştığını veya su ürünleri istihsalı yaptığını belgeleyenlerden, İdare tarafından yetkilendirilen örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yönergeye uygun eğitim alan kişilere sınavsız, yaş sınırı olmaksızın bireysel su ürünleri avcılığı yeterlik belgesi verilen kişilerdir.

Birinci Kademe Regülatör: Regülatörün, tüp vanasına takılan, dalış tüpündeki yüksek basınçlı havayı, ikinci kademedeki yer alkan besleme, elbise ve BC şişirme için gaz basıncını düşüren dalış regülatörü bileşeni.

Birincil Işık: Bir dalışta kullanılacak ana ışık. Genellikle en güçlüsü.

Birlik Dalış Subayı: Birlik dalış subayının ana sorumluluğu komutanlığı (birliği) ilgilendiren bütün dalış operasyonlarının emniyetli bir şekilde icra edilmesidir. Birlik Dalış Subayı, birliğin tüm dalış tekniklerine tamamı ile hakimdir ve bütün kurallar hakkında detaylı bilgiye sahiptir ve birlik dalış programı ile ilgili tüm operasyonel ve idari işlerden sorumludur. Nitelikli dalgıçlar tercih sebebi olmakla birlikte, herhangi bir 1nci sınıf dalgıç özel ihtisaslı subay ya da dalış amiri birlik dalış subayı olarak atanabilir.

Bitkisel Halatlar: Değişik yapıdaki bitkilerin uzun liflerinden yararlanılarak imal edilmiş halatlardır.

Biyocoğrafya: Canlıların, günümüzde veya geçmişte yeryüzündeki dağılımlarını inceleyen bilim dalıdır.

Biyoluminesans: Bkz. Bioluminesans.

Biyota: Bir bölgenin fauna (hayvan) ve flora (bitki) topluluğudur.

Biyotik (Biotik): Kelime anlamı ile canlılığa ait olan, canlılık ile ilgili olan anlamında kullanılan bir biyoloji terimidir.

Blackout (Samba): 1. Serbest Dalış: Derin bir hiperventilasyon ardından gerçekleştirilen serbest dalış sonunda, yüzeye yaklaştığında bayılma veya kendinden geçme. Bayılmadan daha çok, motor kontrol sisteminin çalışmaması. Motor kontrol kaybı sırasında bilinç kapanmaz yani tamamen bayılma gerçekleşmez. Sadece istemsiz kasılmalar ve kontrol kaybı meydana gelir. Gözlerde kayma, titreme vb. Çevrede olan biteni duyma, görme fakat tepki verememe. Samba sadece yüzeye çıktıktan sonra ilk nefeste veya 1-2 saniye sonra ortaya çıkmaktadır. 1 dk dan sonra asla ortaya çıkmaz. Çıkış sırasında ortam basıncı düştükçe akciğerlerdeki gaz yüzey hacmi de genişler. Yüzeyde kısmi basınçtaki hızlı düşüşten kaynaklanan serebral hipoksinin neden olduğu motor kontrol kaybıdır. 2. Tüplü ve yüzey destekli dalış: 50 metrenin altındaki derinliklerde hava dalışlarında bilinç kaybı, birincil neden olmaksızın nitrojen narkozu ile ilişkili, sinir dokusunda çözünmüş yüksek kısmi nitrojen basıncının neden olduğu anesteziye etkilere sahip nörolojik bir bozukluk ve muhtemelen akut oksijen toksisitesidir.

Blast Kuvveti: Çarpma kuvvetidir.

Blister: Gemi karinasındaki boya altında kalan veya oluşan hava kabarcıkları için kullanılır.

Blok Tip YOKE Adaptör: INT tipte (uluslararası CGA 850 standardı) bağlantıya sahip regülatörleri, G 5/8 "x 14 tip paralel dişli sistemine sahip DIN tipteki bir vanaya bağlayabilmek için, tüp valfinin içine vidalanan, ancak, valften 2-3 cm kadar dışarı doğru uzayan YOKE adaptörü. Bu tip adaptörlerde, regülatör bağlantı eksenine tüp gövdesine 90 derece yön değiştirir.

Blör (Blur): Hareketin dondurulamamasından kaynaklanan netsizliktir.

Bocalamak: Fırtınalı havalarda yalpa yapmayı önlemek için geminin dalgaları kıçtan alarak seyir yapmasıdır.

Bocurgat: Küçük tonajdaki tekneleri karaya çekmek için kullanılan ve halatı yatay olarak saran ırgat.

Body Line: Bir dalış sırasında teması sürdürmek için kullanılan, genellikle görüşün zayıf olduğu veya dalgıçların ayrılabilceği ve birbirlerini hızlı bir şekilde bulamayacakları koşullarda kullanılan iki dalgıç arasındaki kısa halat.

Bofor Skalası: Beaufort (Boford) Skalası. Amiral Sir Francis Beaufort tarafından deniz ve rüzgâr durumunu ifade etmek için geliştirilen 0-12 arasındaki sayılarla sınıflandıran skaladır, cetveldir.

Boğaz: Okyanus ile denizler veya denizlerle denizler arasında ilişkiyi sağlayan geçitlerdir.

Boğulayazma: Suda boğulayazma; kişinin yaşamasıyla sonuçlanabilen suda batma durumudur (Boğulma tehlikesi geçirme).

Boğulma: Sıvıya dalma / daldırma nedeniyle solunum yetmezliği yaşama süreci. Suda boğulma; suda batma sonucu boğularak ölme durumudur.

Bora: Dalmaçya kıyılarında, Dinar Alpleri'nden Adriya Denizi'ne doğru esen soğuk ve kuru rüzgârlardır. Hızları fazladır. Ülkemizde yağmur getiren sert rüzgâr olarak da bilinir. Kuzey yönlü olup, kimi zaman bazı bölgelerde Poyraz ismiyle de tanımlanır.

Borda Feneri: Görüş açısı 112,5 derece olan, sancakta yeşil, iskelede kırmızı olarak yakılan, fenerdir.

Borda İskelesi: Gemilere girip çıkmak için kullanılan, inip kalkabilen ve içeriye alabora olabilen bir merdiven tipidir.

Borda: Gemilerin dış yüzeyinde ve su kesiminden yukarıda kalan yan taraflarıdır.

Bosa Tutmak: Bir halat veya zincirin bedeni üzerine bosa vurarak, geçici süre sabit tutmaktır.

Bosa: Demir loçaya oturduktan veya zincire yeteri kadar kaloma verildikten sonra zincir veya demirin ağırlığını ırgat üzerinden kaldırmak için kullanılan, güverte üzerindeki sabit mapalara bağlı kilitli kısa zincirdir.

Boş Almak: Gevşek bir halatı germek veya fazlasını almaktır.

Boş Vermek: Gergin halatı gevşetmek veya fazlalık vermektir.

Boşaltma Valfi: Bir drysuit veya yüzdürme komparsatöründen fazla havayı boşaltmak için kullanılan valf.

Bourdon Tüplü Basınç Ölçerler: C harfi biçiminde kıvrılmış bir tüp olarak işlev görür. Tüp içine verilen akışkan veya gaz basıncı arttıkça, C biçimli kılcal boru düzelme eğilimi gösterir. Bu şekilsel değişim, boruya monte edilen çeşitli dişliler aracılığı ile bir göstergeye iletilir. Fransız saatçisi olan Bourdon tarafından 1850 yılında bulunmuş olup yaygın olarak kullanılır. Kılcal tüpe (boruya), sarmal ve burmalı gibi başka biçimler de verilebilir. Sistemin çalışmasının daha etkin olması için yuvarlak kesitli boru yerine oval veya yassı biçimde boru tercih edilir. Çünkü dairesel dik kesit, basınç etkisinde açılmaya daha büyük direnç gösterir. Bu sistemle yaklaşık 0,5-7000 kg/cm² arasında basınç ölçümü yapılabilir.

Bowline (İzbarço Bağı): Bir halatın çımasına güvenli, kaymayan bir ilmek oluşturmak için kullanılan düğüm.

Boyle-Mariotte (Boyle) Kanunu: İdeal bir gazda sabit sıcaklıkta basınç ve hacim ilişkisini tanımlar. Bu kanuna göre; sabit sıcaklıkta, gazın mutlak basıncı ile hacmi ters orantılıdır. Basınç artarken gazın hacmi azalır basınç düşerken gaz hacmi artar. Boyle Kanunu dalgıçlar için emboli ve sıkışmalar açısından önemlidir.

Boyunduruk Bağlantısı: Bir regülatörü veya doldurma kamçısını, dalış silindirine bağlamak için kullanılan uluslararası CGA 850 standardına sahip bağlantı tipi veya valfi. Bkz. CGA-850 Bağlantısı.

Boyunduruk: Sert dalış başlığını dalgıcın başında sabitlemek için kullanılan parçadır. Bkz. Klozet.

Bradikardi: Normalden yavaş kalp atım hızıdır. 60 atım/dk altı. Aynı zamanda serbest dalışta nefes tutmaya verilen fizyolojik tepkidir.

Bravo (Burak) Sancağı: Tehlikeli yük alıyor, boşaltıyor veya taşıyorum anlamındaki bayraktır.

Brifing: Dalış öncesi kısaca, özet olarak verilen bilgi, kısa açıklamadır.

Broco Kesici: Su altı kesim işlerinde yaygın olarak kullanılan bir elektrik arkıyla başlatılan bir tür termal elektrot markası.

Broco Torç: Sualtında yaygın olarak kullanılan bir kesme şalomasıdır. Metal parçalar paslanmaz pirinç malzemeden imal edilmiş, gaz tetiğine sahip bir torç tipidir.

Bronş: Soluk borusundan akciğerlere uzanan ana iki kol ve bunların uzantıları.

Bronşçuk: Bronşların kendin çaplarından daha ince olan uç uzantılarından her biridir.

Bronz (Tunç): Bakır ve kalay alaşımıdır.

Brush-card: Pnömatik veya hidrolik güç ile çalışan, alt tarafında yer alan mıknatıs ile gemi yüzeyine yapışarak dalgıca kolaylık sağlayan yüzey temizleme ekipmanıdır. Alt tarafında yer alan fırçalar ile gemi karinasına yapışan fouling organizmalar temizlenir.

BTPS (Body Temperature, Ambient Pressure): Vücut sıcaklığı ve basıncı anlamındaki kısaltmadır.

BTU (British Thermal Unit): Bir libre (453,6 gr) suyun sıcaklığını 1 Fahrenheit derece artırmak için gerekli olan enerji miktarı olup, İngiliz ısı birimi anlamındaki kısaltmadır.

Bubble: Baloncuk anlamındadır.

Buddy Line (Eş Emniyet Halatı): Dalgıçları birbirlerine bağlayan aparatır. Tehlikeli sulara, (akıntı, bulanık vb.) dalış eşlerinin birbirlerinden ayrılmaması (kaybolma) için kullanılan, iki dalgıç arasında karabinalar aracılığı ile BC üzerindeki D-ringlere bağlanan yaklaşık 1-3 m uzunluk 4-6 mm kalınlığındaki polimer halattır.

Buddy: Dalış eşidir.

Buğu Önleyici: Dalış maskeleri, kayak gözlükleri, optik lensler ve buna benzer ürünler için ideal temizleyici ve buğu önleyici spreydir.

Buğulanma: Bir maske veya kask ön plakasının iç yüzeyinde su buharının yoğunlaşması olup, görüşü azaltır.

Buhlmann: Profesör Albert A. Bühlmann İsviçre Zürih'teki Üniversite Hastanesi Hiperbarik Fizyoloji Laboratuvarı'nda dekompresyon bilimine önemli katkıları olan İsviçreli bir doktordur. Buhlmann algoritmasını hazırlayan kişidir. Günümüzde kullanılan birçok dalış tablosu, dalış sağlığı, fizyoloji ve decompresyon tabloları, bilim insanı Dr. Albert Buhlman'ın modeli üzerine kurulmuştur.

Bukkal Pompalama: Bkz. Glossopharangeal İnsüflasyon

Bulanıklık: Net görüşü engelleyen, askıdaki katı maddelerin veya partiküllerin neden olduğu görüş bozukluğu.

Bulut: Atmosferdeki su buharının yoğunlaşmış veya zerrecikler halinde donmuş halde kümelenmiş oluşumlardır.

Burgata: Bitkisel ya da çelik halatların kalınlığını 1 pus = 2,54 cm cinsinden belirten birimdir.

Burun Yastığı: Başlık içinde kulak açmak için kullanılan parçadır.

Buşon: Kulak kirine verilen isimdir.

Bühlmann Algoritması: Dr. A. Bühlmann tarafından türetilen ve test edilen çözünmüş gaz dekompresyon modeline dayalı olarak oluşturulmuş dalış tabloları ve dekompresyon algoritması. Aynı zamanda bazı dalış bilgisayarları programlarında da kullanılır.

Büküm: Halat kollarının sağa veya sola doğru bükülmesidir.

Bükümlü Halatlar: 3 kollu halatlar olup, yapı olarak esnek, üretim maliyeti düşük, gam yapmaya yatkın, kasa dikişi yapımı kolay, sürtünmeye dayanıklı olup, bu nedenlerle yaygın kullanımı olan halatlardır.

Büzülme: Sıcaklığı azaltılan cisimlerin boy, yüzey ya da hacimlerinin azalmasıdır.

CAGE (Cerebral Arterial Gas Embolism): Beyindeki damarlarda oluşan hava boşluklarıdır.

Caisson Hastalığı: Caisson hastalığı günümüzde çok iyi tanınan “Vurgun (Dekompresyon Hastalığı)” dan başka bir şey değildir.

Calcereous sponge: Fouling organizma grubuna giren bir tür kalkerli sünger.

Camadan Bağ: Genellikle aynı çaptaki iki halatın birleştirilmesinde kullanılan bir bağdır. İki halat çıması önce karşılıklı olarak birbiri bendeni üzerine volta

edildikten sonra daha sonra çımaları üzerinde voltalanarak birbirinden uzaklaşır.

Can Halatı: Bütün yükü üzerinde taşıyan ve dalgıcın satıhla emniyet bağlantısını sağlayan halattır. Buz altına yapılan dalışlarda dalgıcı giriş deliğine kılavuzlamaya yarar.

Can Kurtaran Simidi: Denizden adam kurtarmak için, fırlatılabilecek boyut ve ağırlıkta, simit biçiminde, yüzer özellikte, ince bir halata bağlanmış (salvo) bir kurtarma aracıdır.

Canister: Kapalı devre dalış sistemlerinde, ortamdaki karbondioksidi tutmaya yarayan yıkayıcı (Scrubber) malzemenin bulunduğu haznedir.

Cankurtaran Halatı: Bir ucundan dalgıca güvenli bir şekilde bağlanmış, diğer ucundan kontrol edilmek üzere satıhta dalış kontrol noktasında sabitlenmiş, dalgıçla iletişim kurmak ve kaybedilmemesini sağlamak için kullanılan halat.

Carbon Dioxide Scrubber: Karbondioksit yıkayıcı. Kapalı devre sistemlerde, solunum sonu ortaya çıkan karbon dioksiti, sistemden uzaklaştırıp, oksijeni sisteme dahil eden, soda lime (kireci) formu gibi uygun bir karbon dioksit emici hazne.

cc (Cubic centimeter): 1/1.000.000m³ e eşit hacim ölçüsüdür.

CCR (Closed Circuit Rebreather): Kapalı Devre Solunum Cihazı.

CCTV Sistem: Close Circuit Television anlamında olup, kapalı devre televizyon ve kameraların görüntü sinyallerini belirli bir konuma ilettikleri sistemdir.

CCUBA (Closed Circuit Underwater Breathing Apparatus): Kapalı Devre Sualtı Solunum Cihazı. CCR için askeri alternatif terim.

cd: Işık şiddeti candela'nın simgesidir.

CDO (Command Duty Officer): Nöbetçi subay anlamındaki kısaltmadır.

Celsius: Bir sıcaklık ölçme birimi olup, 1742'de İsveçli astronom Anders Celsius'un ismiyle adlandırılmıştır.

Central Nervous System (CNS): Sinir hücrelerinin akson ve gövdeleri ile nöroglia hücrelerini toplu olarak kapsayan beyin ve omurilikten meydana gelmiş sinir sistemidir.

Cephalopoda: Kafadan bacaklı yumuşakça türlerini (ahtapot, mürekkep balığı) içeren sınıftır.

Cerebral Arterial Gas Embolism (CAGE): Beyindeki damarlarda oluşan hava boşluklarıdır.

Cetacea: Denizlerde yaşayan memelileri içeren taksonomik grup.

Ceviz: Halatların ucuna, fırlatabilmek için ağırlık oluşturması amacıyla veya süs olarak yapılan bir cins düğüm şeklindeki işlemdir.

cg (Santigram): 1/100 grama eşit ağırlık birimidir.

CGA 850 Bağlantısı: Uluslararası bağlantı standardı. Bir regülatörü veya doldurma kamçısını, dalış silindirine bağlamak için kullanılan, boyunduruk şekilde bir bağlantı tipi veya valfi. Boyunduruk Bağlantısı veya A-keleçesi. Vana çıkışının çevresine yerleştirilen ve valfin çıkış o-ringini regülatörün giriş yuvasına doğru bastıran, mengene sistemli bir bağlantı bileşenidir.

Charles Kanunu: İdeal bir gazın sabit basınçta, hacminin sıcaklıkla ilişkisini tanımlar. Bu kanununa göre, basınç sabit kaldığı takdirde bir gazın hacmi mutlak sıcaklığı ile doğru orantılıdır. Basınç sabit tutulup mutlak sıcaklık iki katına çıkarıldığında, hacim de iki katına çıkar. Sıcaklık azalır, hacimde azalır.

Charlie (Cemal) Sancağı: Evet, Olumlu anlamındaki bayraktır.

Chemical Light Solutions: Bkz. Cyalume.

Cıvata: Üzerinde delik olan iki parçayı birleştirmede kullanılan, ucundaki dişli kısma somun sıkıştırılarak iki parçayı sabitlemeye yarayan bağlantı elemanıdır.

C-Kartı Veya Sertifika Kartı: Bir sertifikasyon kuruluşu tarafından bir dalgıca verilen plastik kart, tamamlanmış dalgıç eğitiminin ve sertifikasyon seviyesi için gerekli olan tecrübenin kanıtıdır.

cl (Santilitre): 1/100 l' ye eşit sıvı ölçü birimidir.

cm (Santimetre): 1/100m'ye eşit uzunluk birimidir.

cm² (Santimetrekaire): 1/10.000m² ye eşit alan birimidir.

cm³(Santimetreküp): 1/1.000.000m³ e eşit hacim ölçüsüdür.

CMAS (Confederation Mondial Des Activites Subaquatique): Dünya sualtı aktiviteleri konfederasyonudur.

CNO (Chief Of Naval Operation): Deniz Harekât Başkanlığı anlamındaki kısaltmadır.

CNS (Central Nervous System): Beyin, omurilik ve bunlarla bağlantılı sinirlerden oluşmaktadır.

CO: Karbonmonoksittir.

CO₂ Kanisteri: Hava çevrimindeki CO₂ ve nemin absorbe edildiği yerdir.

CO₂: Karbondioksittir.

Coğrafi Kuzey: Gerçek Kuzey. Dünya üzerindeki herhangi bir noktaya göre coğrafi Kuzey Kutbu'nun istikametidir.

COLREG: Bkz. Uluslararası Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü.

Com: Deniz dibinde kayalık, set vs. şekilde kesilerek birden dik derinleştiği bölgedir.

Comex Pro Dalış Başlığı: İki parçadan oluşan başlığın üst yarısı bronzdan imal edilirken, alt yarısı polyester reçinesinden imal edilmiş, muhabere donanımlı, geri döndürmez valf, demand regülatör, burun yastığı, ağız burun maskesi, serbest akış valfi, emercensi gaz ikmal valfi, gibi donanımlardan oluşan, dalış başlığıdır.

Comex Pro Dalış Maskesi: Neoprenden başlığa, muhabere donanımlı, geri döndürmez valf, demand regülatör, burun yastığı, ağız burun maskesi, yüz yastığı, serbest akış valfi, emercensi gaz ikmal valfi, baş kuşamı (örümcek listik) gibi donanımlardan oluşan, dalış başlığıdır.

Cordura Kumaş: INVISTA'nın performansı tasdik edilmiş, patentli lif ve ipliklerinden üretilmiş tescilli kumaş markasıdır. BC üretiminde ağırlıklı olarak kullanılan bir kumaştır.

Core Temperature: Vücudun iç ısısıdır.

COSPAS-SARSAT: Kutupsal yörüngeli uydu sistemidir.

Counterlungs: Karşı Akciğer. Kapalı devre dalış sistemlerinde, dalcının, nefes alırken tidal hacmiyle aynı miktarda hacim değiştirmek üzere tasarlanmış, döngünün bir parçasıdır. Bu, kullanıcı nefes aldığı anda döngünün genişlemesine ve büzülmesine izin vererek akciğerlerdeki ve döngüdeki toplam gaz hacminin solunum döngüsü boyunca sabit kalmasına izin verir.

CPR: Kalp, akciğer temel yaşam desteği anlamındaki kısaltmadır. Bkz. Kardiyo Pulmoner Resüsitasyon.

CR (Chloroprene) Neopren: Dalış, sörf gibi sualtı sporları elbiseleri, eldivenleri ve aksesuarlarında bulunan kumaş çeşididir.

CS Neopren: SBR (Styrene butadiene rubber) ve CR hammaddelerinin karıştırılmasıyla imal edilir, balıkçı giysileri, eldiven, çizme, medikal koruyucu, at battaniyesi, sportif koruyucu aksesuarlar, çantalar vb. kullanılır.

cuf: Kübik feet. Feetküp.

Cunda: Uç demektir.

Cyalume: (Chemical Light Solutions): Tek kullanımlık, yarı saydam plastik tüp içinde izole durumdaki kimyasal maddelerin, tüp içinde kırılarak karıştırılması ile kimyasal olarak ışık elde edilmesini sağlayan araçlar.

Cylite (Kimyasal Işık): Normal sıcaklıkta kimyasal bir tepkime sonucu ışık oluşmasıdır.

Çakar: Belirli zaman aralıklarıyla yanan ikaz için kullanılan flaşör lambalardır.

Çalışma Basıncı: Standart sıcaklıkta silindir için emniyetli maksimum doldurma basıncıdır.

Çalıştırma Talimatları: Onaylı çalıştırma talimatlarını içeren çek listeleri operasyonu icra eden kişi tarafından düzenli olarak doldurulmalı ve imzalanmalı, daha sonra dalış amiri ve dalış subayı tarafından kontrol edilerek imzalanmalı ve komutanlık jurnaline kayıt edilmelidir.

Çan Dalışı: 1. Dalgıçların bir dalış çanı içinde dibe indiği veya çalıştığı herhangi bir dalış operasyonu. 2. Dalgıçların ya yüzeye yönelik ya da satürasyon dalışı olarak kapalı bir çana taşındığı ve yerleştirildiği dalış operasyonları.

Çapa (Çıpa): Su yüzeyindeki (deniz veya göl) bir cismin (gemi veya herhangi bir yüzer nesne) istenilen bir yerde sabit tutmak için deniz tabanına bırakılan, iki veya daha çok kanca şeklinde kolu bulunan, uzun bir zincir, tel halat veya sentetik halata bağlı, genellikle metalden yapılmış ağırlıktır.

Çapariz: Dalış sırasında tehlikeli bir duruma düşmek anlamına gelir. Bir ağa dolanmak veya bir yere sıkışmak anlamına gelir. Bunun dışında gemicilikte bir teknenin manevrasının diğer teknelerin hareketleri nedeniyle zorlaşması, engellenmesi anlamında da kullanılabilir.

Çarmık (Çarmih): Gemi direklerine, geminin borda üst kenarlarından (küpüşte) mapalarla bağlanarak destek sağlayan metal veya sentetik halatlardır.

Çatışma: Bkz. Çatma.

Çatma: Deniz ticaret hukukunda iki veya daha fazla geminin denizde seyrederken bir noktada rotalarının çakışması nedeniyle meydana gelen çarpışmasına verilen addır.

Çekvalf: İçinden geçen akışkanın tek yönde akmasına olanak sağlayan (ters yönde akışını engelleyen) emniyet amaçlı bir ara elamandır.

Çelik öz: Bir çelik halatta, tel kollarının (damar) sarıldığı merkezdeki özdür. Yüksek mukavemet ve ısının önemli olduğu kalın halat grubunda tercih edilir.

Çelik Tel: Metal malzemeden üretilen halatlardır. Genellikle yüksek karbonlu soğuk çelikten çekilerek üretilen halatlardır.

Çelik: Demir ve karbon madenlerinin karışımıyla elde edilen alaşımdır.

Çene: Omurga ile bodoslamanın birleştiği köşedir.

Çengel Nefes Alma (Hook Breath): Serbest dalgıçlar tarafından bayılma ve blackout riskini azaltmak için yüzeye çıkınca kullanılan bir teknik. Kısmi bir ekshalasyon yapılır, ardından hızlı bir soluma yapılır, ardından dalgıç hava yolunu kapatır ve öksürmek üzereymiş gibi birkaç saniye basınç uygular. Bu, yüzeyde ilk 30 saniye kadar birkaç kez tekrarlanır. Amaç, arteriyel oksijen kısmi basıncını yapay olarak yükseltmek veya yeni oksijenlenmiş kan beyne ulaşana kadar kritik saniyelerde düşmesini önlemek için torasik basıncı hafifçe yükseltmek ve böylece yüzey bayılmasını önlemektir. Bu, yüksek g manevraları sırasında pilotlar tarafından ve yüksek irtifadaki dağcılar tarafından kullanılan aynı tekniktir.

Çıkış Hızı: Bir dalışın sonunda derinliğin m/dk cinsinden azaldığı oran. Dekompresyonun önemli bir bileşeni. Dalışta, dipten ilk deko durağına veya yüzeye çıkış hızını ifade eder. İlk deko stoba çıkışta ve stoplar arası çıkış hızı 30 ft/dk. dir. 20-40 ft/dk arasındaki küçük değişimler kabul edilebilir. Çeşitli dalış ve acil durumlarda değişebilir.

Çıma: Halat ve iplerin uç kısımlarıdır.

Çımarıva: Gemi personelinin selamlama için tekne boyunca yan yana dizilmesidir.

Çıpa (Çapa): Su yüzeyindeki (deniz veya göl) bir cismin (gemi veya herhangi bir yüzer nesne) istenilen bir yerde sabit tutmak için deniz tabanına bırakılan,

iki veya daha çok kanca şeklinde kolu bulunan, uzun bir zincir, tel halat veya sentetik halata bağlı, genellikle metalden yapılmış ağırlıktır.

Çıplak Tel: Yüzeyi herhangi bir madde ile kaplanmamış çelik teldir.

Çift Bölmeli Alüminyum Basınç Odası: ABD donanmasında kullanılan kızağa monteli ve filtre kontrol konsolu ile uyumlu çalışmak üzere dizayn edilmiş basınç odasıdır.

Çift Kamçılı Kabasorta Palanga Donanı: Karşılıklı kurulmuş tek dilli iki makaradan oluşmuş palanga düzeneği olup, rigavo ucu sabit makaraya değil başka bir sabit taşıyıcıya bağlanarak kurulur. Kuvvet/Yük kazancı ½ dir.

Çift Örgü Halatlar: Salmastra örgü tekniği ile elde edilen iki halatın biri dış, biri iç yapıdan olacak şekilde birbirlerinin üzerlerine geçirilmeleri (örülmeleri) ile elde edilir.

Çifte İzbarço: Gemilerde eğer izbarço tahtası yoksa, baca, direk ve dikme gibi yüksek yerlerde çalışma yapmak için, insan taşımada kullanılabilen halatların çımasına yapılan, çift kasalı izbarço bağıdır.

Çifte Kazık Bağı: Kazık bağının daha sağlam olması için kullanılan bir bağ olup matafyon bağı olarak da adlandırılır.

Çifte Kropi Bağı: Bir halat çımasının bir delikten veya makaradan daha zor çıkmasını önlemek için halatın bedenine yapılan çifte sekizli bağıdır.

Çifte Sancak Bağı: Sert havalarda sancak bağının daha kuvvetli olması için yapılan bu bağ, iskota bağı olarak da isimlendirilir.

Çimlenme: Genellikle gazın bittiği bir acil durum sonrasında, bir talep valfinden iki veya daha fazla dalgıç tarafından solunum gazının paylaşılması.

Çinko-Karbon Piller: Bu pillerde çinko negatif elektrot karbon ise pozitif elektrottur. Bu piller şarj edilemezler. Ucuz pillerdir. Düşük kapasiteli olmaları nedeniyle kullanılmaları çok önerilmez. Elektrolitlerinin zamanla akması gibi dezavantajlara sahiptir.

Çipo: Genellikle admiralti demir tipinde bedenün üst kısmından, anelesinin altından geçen, kollara dik olarak bağlanmış hareketli veya sabit ağaç veya metal koldur.

Çok Kademeli Kompresör: Gazların birden fazla kez sıkıştırıldığı, genellikle kademeler arasında soğutulan kompresör. Verimliliği artırmak ve sıcaklıkları düşürmek için kullanılır.

Çok Seviyeli Dalış: Yüzeye son çıkışa başlamadan önce dalgıcın birden fazla farklı derinlik aralığında önemli bir süre kaldığı bir dalış profili (dekompresyon duruşları hariç).

Çubuk: Ana direklerin üzerine konulan ekleme direklerdir.

Çürük Bağı (Margarita Bağı): Bedeni üzerinden hasar almış halatı kuvvetlendirmek için yapılan veya gereksiz uzun bir halatın boşunu geçici olarak kısaltmak için kullanılan bir bağ çeşididir.

D Halkası: D şeklinde, genellikle paslanmaz çelikten yapılmış, bir dalgıcın koşum takımına dikilmiş, yaşam halatı, silindirler veya diğer ekipmanlar için bağlantı noktası olarak kullanılan bir halka.

D: Dalgıcın bulunduğu derinlik anlamındadır.

Dabilbatım (Double-Bottom): Gemilerin karinasında meydana gelen delinme ve yırtılmalarda geminin batmasını engellemek için postaların iç tarafından yapılan ikinci bir kaplamadır.

Dablin: Genel anlamda; uç uca getirilmiş iki sac levhayı birbirine bağlamak için kullanılan ek parça levhalar. Dalgıçlık faaliyeti bakımından tanımlanır; gemi altında çürümüş veya yara almış su alan kesimlerin kapatılması için uygulanan bir yöntemdir. Bu yöntemde kullanılacak yama parçası olan sac levha; yaralı bölgeyi kapatacak şekilde, altına sızıntıyı azaltacak bir izolasyon maddesiyle birlikte kaynaklanır veya vidalanır.

dag (Dekagram): 10 grama eşit ağırlık birimidir.

Dağıtım Bileziği: Pusula üzerinde yer alan, açılarda üzerinde yazılı olduğu döner bir halkadır.

Dahili Muhabere (AC/DC): Dalgıçlar arasında ve dalış kontrol istasyonu arasında muhabere sağlar.

Dairesel Arama: Sualtında, küçük bir bölgede, küçük cisimlerin aranmasında kullanılan bir yöntem olup, tek veya birden fazla dalgıç tarafından uygulanabilir bir yöntemdir. Dairesel arama noktasının merkezine sabitlenen halat ile birlikte, arayacak dalgıç (dalgıçlar) dairesel arama yüzüşüne başlar. Eğer ilk daire tamamlandığında cisim hala bulunamamışsa, genişleyen dairelerle arama devam edecektir.

Dakikada Solunum Hacmi: Bir dakika içerisinde akciğerlerden içeri veya dışarıya hareket eden toplam hava hacmidir. Dakikada solunum hacmi tidal hacmin solunum hızıyla çarpılmasıyla hesaplanır.

dal (Dekalitre): 10 l' ye eşit sıvı ölçü birimidir.

Dalga Boyu: Ardı sıra iki dalga tepesi veya iki dalga çukuru arasındaki mesafedir.

Dalga Çukuru: İki dalga tepesi arasındaki çukur kısımdır.

Dalga Frekansı: Birim zamanda geçen dalga (tepesi veya çukuru) sayısıdır.

Dalga Periyodu: İki dalga tepesinin art arda belli bir noktadan geçiş süresidir.

Dalga Sırtı (Tepesi): Bir dalganın tepe noktasıdır.

Dalga Yüksekliği: Dalga tepesi ile dalga çukuru arasındaki yükseklik farkıdır.

Dalgakıran: Limanı dalga ve akıntı etkilerine karşı koruyan yapılardır.

Dalgalı Akım (AC-Alternating Current): Çevrimde akış yönü sürekli değişen akımdır.

Dalgıcnın Isıtılması: Helyumun yüksek ısı iletkenliği ve ulaşılan derinlikten dolayı, klasik dalış elbiselerinin (yaş/kuru tip vb.) çoğu yeterli koruma / izolasyon sağlayamaz. Sonuç olarak, helyum-oksijen satürasyon dalışlarında termal korumalı elbiseler aktif olarak ısıtılmalıdır. Şu an kullanılan en yararlı termal koruma, sıcak suyu ısı kaynağı gibi dolaştıran geri döndürmez valfli (NRV) ısıtılmalı elbiselerdir.

Dalgıç Asansörü: Bir veya daha fazla dalgıçı suya sığ bir derinliğe indirmek ve tekrar çıkarmak için kullanılan bir mekanizma.

Dalgıç Eğitim Kılavuzu: Dalgıç eğitimi için eğitim materyalleri içeren bir yayı. Bu, belirli bir sertifika veya bir dizi sertifikayla ilgili olabilir ve genellikle kendi kullanımları için bir sertifika kuruluşu veya bir dalış okulu tarafından yayımlanır, ancak genel tüketim için de yayımlanabilir ve satılabilir.

Dalgıç Görevlisi (Hortumcu, Halatçı): Çalışan dalgıcnın dalışa hazırlanmasına, suya girip çıkmasına ve dalış ekipmanından soyunmasına yardımcı olan ve dalgıç su altındayken cankurtaran halatına veya hortum grubuna bakan kişi.

Dalgıç Merdiveni: Yüzey platformu ile su arasında yukarı ve aşağı tırmanmak üzere yapılmış özel bir merdiven.

Dalgıç Paralizi: Bkz. Dekompresyon Hastalığı.

Dalgıç Sıcak Su Sistemi: Satürasyon dalışlarında sıcak su ihtiyacı olabilir. Su üstü gemisi dalgıçların elbisesine ve solunum gazı ısıtıcısına PTC ana hortum grubu vasıtasıyla sıcak su sağlar. PTC operatörü su sıcaklığını kontrol eder ve su akışının yeterli olduğundan emin olur.

Dalgıç Transfer Odası: Farklı basınçlarda olabilen bir satürasyon yaşam destek sisteminin diğer bileşen odalarını bağlayan hiperbarik oda.

Dalgıç Vücut Sıcaklığı: Su sıcaklığı 21°C'nin altına düştüğü zaman dalgıç üşümeye başlar. Koruma ve yalıtım olmadıkça birçok zorluklarla karşılaşır. Üşüyen bir dalgıç verimli çalışmaz, mantıklı düşünemez ve dekompresyon hastalığına daha yatkındır.

Dalgıç Yaşam Destek Sistemleri: Satürasyon dalışı dalgıç yaşam destek sistemleri, dalgıçların aşırı derinlikte ve ısıda çalışmalarını sağlamak için yeterli solunum ve termal koruma sağlamalıdır. Derin satürasyon dalışlarının dalgıçlar üzerindeki artan baskısı yüzünden bu eşsizler çok dikkatli dizayn edilmeli ve harekât bölgesinde test edilmelidir. Dalgıç yaşam desteği iki parçadan oluşur: Sualtı solunum aparatı (UBA) ve termal koruma sistemidir.

Dalgıç: Yeterliliğini gösteren belgeye sahip olup, dalış kuruluşlarında çalışan dalıcı ve eğitmenlerdir.

Dalıcı Belgesi: Yetkili dalış eğitim otoritesi veya federasyonca verilen dalıcı kimliği ve diplomasıdır.

Dalıcı/Eğitmen Diploması: Yetkili dalış eğitim otoritesi veya federasyonca verilen duvar diplomasıdır.

Dalıcı/Eğitmen Kimliği: Yetkili dalış eğitim otoritesi veya federasyonca verilen dalıcı ve eğitmen kimliğidir.

Dalıcı: Federasyonun verdiği veya onayladığı dalıcı belgesi olan ya da bu belgeye eş değer başka bir sportif dalış öğretisine ilişkin dalıcı belgesi olan ve donanımlı dalış (SCUBA) yapan kişidir.

Dalış Amiri (Dalış Süpervizörü): Özellikle ticari dalış operasyonlarında, dalgıçlar için bir grup dalış gezisi veya operasyonu düzenleyen ve planlayan, riski değerlendiren, dalgıçların suya girip çıkmalarını kaydeden, operasyon güvenliğinden sorumlu, yetkin, sertifikalı ve olay müdahalesini yönetmek için sahada hazır bulunan kişidir. Ülkemiz mevzuatlarına göre: Kırk metreye kadar ve kırk metreden daha derine yapılan dalışlar için dalış amiri olarak iki gruba ayrılır. İlgili mevzuatlarda yer alan tanıma göre; Kırk metreye kadar dalışlar için yapılacak görevin dalış özelliğine göre yeterlik belgesine sahip olup en az on yıl dalış tecrübesi veya bin saat dalışı olan en az lise veya dengi okul mezunu

olan kişidir, kırk metreden daha derine yapılan dalışlar için dalış amiri ise yapılan görevin dalış özelliğine göre yeterlik belgesine sahip olup en az on yıl dalış tecrübesi veya beş yüz saat dalışı olan (yüz saat tazyik odası, yüz saat kırk metreden derinde, üç yüz saati ise on-otuz metrede olmak şartıyla) en az lise veya dengi okul mezunu olan yasal olarak dalışlardan sorumlu kişidir.

Dalış Arabası (Roper): Gemi onarım işlerinde sualtı operasyonlarında bir dalgıç ve bir stand-by, 60ft'e kadar besleyen treyler üzerine monteli bir sistemdir.

Dalış Bayrağı: Suda dalgıçlar olduğunu gösteren bayrak. İki versiyonu vardır: uluslararası 'Alpha' kod harfli bayrak () ve beyaz çapraz çubuklu kırmızı bayrak ().

Dalış Bıçağı: Kompakt, hafif, kaymayan saplı, kolay kullanımlı ve bakım gerektirmeyen kilit ve kın mekanizmasına sahip bir bıçaktır. Tırtıklı ve düz yüzeyleri ile farklı kullanım amaçlarını karşılar.

Dalış Bildirim Formu: Dalış kuruluşlarının, dalıştan önce dalışın yeri, tarihi ve dalıcıların adlarını içeren ve ilgili resmî kurumlara vermekle yükümlü oldukları bildirim formudur.

Dalış Bilgisayarı (Dekompresyon Bilgisayarı): Bir dalışın zamanını ve derinliğini ölçmek için tüplü dalgıç tarafından kullanılan bir cihaz. Böylece güvenli bir çıkış profili hesaplanıp görüntülenebilir, böylece dalgıcın dekompresyon hastalığından kaçınması sağlanır.

Dalış Bilgisayarı: Dalışın derinliği, dip zamanı vb. gibi verileri ölçüp algoritmasıyla işleyen dalıcıya dekompresyon ihtiyacı, kalan dip süresi, çıkış hızı vb. gibi dalışla ilgili verileri hesaplayan araçtır.

Dalış Çanı: Satıhtan bir kabloyla asılı ve dalgıçları dibe indirmek ve yüzeye çıkarmak için kullanılan sert bir oda. İnsanlık tarihinin en eski ve en ilkel dalış aletlerindedir. Bu aletin amacı, dalgıçların suyun içerisinde nefes alacakları bir ortam oluşturmaktır. İçine, yüzeyden basınçlı hava gönderilerek çan içindeki basıncın sabit tutulması amaçlanır. Ayrıca, satüre dalış araçlarından da biridir.

Dalış Çorabı: %100 CR (Chloropren Rubber) neopren ile üretilen, basınç altında ezilmeye karşı dayanıklı malzemedir.

Dalış Deliği: Buz dalışlarında açılan, kenarları düzgün, 6 ft.'e 3 ft boyutlarında bir dikdörtgen veya kenarları 6 ft olan bir üçgendir.

Dalış Derinliği: Genellikle dalgıcın dalış sırasında maruz kaldığı maksimum derinlik.

Dalış Destek Gemisi (DSV): Dalış operasyonlarını desteklemek için kullanılan, özellikle bu amaç için tasarlanmış veya donatılmış, dalış operasyonları için bir üs olarak kullanılan bir gemi veya tekne.

Dalış Eğitmeni Belgesi: Dalış eğitim otoritesi veya federasyonu tarafından verilen dalış eğitmeni kimliği ve diplomasıdır.

Dalış Eğitmeni: Dalış eğitim otoritesi veya federasyonu tarafından verilen dalış eğitmeni belgelerinden birisi ya da başka bir sportif dalış öğretisinin eşdeğer eğitmenlik belgesi olan ve belge düzeyinin sınırları içerisinde donanımlı dalış (SCUBA) eğitimi veren ya da eğitim dalışı yaptıran dalgıcıdır.

Dalış Feneri: Dalışlarda kullanılan, dalışa uygun ışık kaynaklarıdır. Fenerler her ne kadar gece ve mağara dalışlarının olmazsa olmaz önemdeki ekipmanı olsalar da, gündüzün yapılan dalışlarda da objelerin gerçek renklerini veya gölgede kalmış kaya dipplerindeki ayrıntıları görebilmemizi sağlaması açısından önemli bir ekipmandır.

Dalış Firması: Ticaret kanununa göre kurulmuş, idareden yapacağı işin türüne göre yetki belgesi almış kurum ve/veya kuruluşlarıdır.

Dalış İstasyonu: Profesyonel bir dalış operasyonunun doğrudan kontrol edildiği yer.

Dalış İşaret Şamandırması: Dalgıcın konumunu izlemek için konulan şamandıralardır.

Dalış İzin Kimliği: Farklı bir dalış eğitim otoritesi veya federasyonu tarafından edinilen dalgıcı/eğitmen belgesine sahip kişilerin, farklı bir ülke veya otorite yetki alanı içinde karasuları ile iç sularında dalış yapabilmeleri için sorulduğunda yetkililere göstermek zorunda oldukları, ilgili otorite veya federasyondan almış oldukları izin kimliğidir.

Dalış Jurnalı: Dalışın başından sonuna kadar resmi bir dalış jurnalı tutulmalıdır. Bu jurnal önemli olayların yanı sıra dalış işlemlerinin kronolojik bir sırasını da içermelidir. Önemli olaylar, Dalış Subayı (veya Dalış Amiri) veya Tabip Subayı (gerekliyse) tarafından açıkça kaydedilmelidir. Bu jurnal 3 yıl boyunca saklanmalıdır.

Dalış Kayıt Defteri (Log Book): Dalgıcıların yaptıkları donanımlı dalışlara ilişkin ayrıntılı bilgileri kapsayan ilgili dalış kuruluşu ya da kuruluş eğitmenine onaylattıkları defteridir. Deneyimin kanıtı olarak tutulan dalış kayıtları.

Eğlence amaçlı dalgıçlar için isteğe bağlıdır, ancak profesyonel dalgıçlar için yasal olarak gereklidir.

Dalış Kayıt Formu: Yapılan dalış ile ilgili sayısal değerlerin bulunduğu kayıt formudur.

Dalış Kıyafeti: İçine girebilecek suyun sınırlı bir hacimde giysinın içinde hareket etmesine izin veren, vücuda sıkı oturan, ısı yalıtımlı, neopren malzemenen imal edilen dalgıç giysisi.

Dalış Kontrol istasyonu: Tek bir operatör ile hava ikmalini ve muhabereyi sağlar ve takip eder.

Dalış Kuruluşu: Sualtı sporları kulüpleri ve ticari dalış merkezleridir.

Dalış Lideri: Su altında kendisinden daha az tecrübeli veya dalış noktasının kendisinden daha az bilen dalgıçlardan oluşan bir gruba liderlik eden profesyonel düzeyde bir rekreasyonel dalgıç. Rekreasyonel amaçlı SCUBA dalgıçları için EN 14153-3 / ISO 24801-3 standart yeterliliği. Seviye 3: "Dalış Lideri", dalışları planlamak, organize etmek ve yürütmek ve diğer rekreasyonel tüplü dalgıçları açık suda yönetmek için yeterli bilgi, beceri ve deneyime sahiptir. Dalış ortamına ve faaliyetlerine uygun acil durum prosedürlerini uygular. Dalış ve çevre koşulları daha önce deneyimlenenlerden önemli ölçüde farklıysa, yerel çevre koşullarına göre uygun bir oryantasyona ihtiyaç duyarlar ve daha zorlu operasyonel parametrelere sahip dalışlara liderlik etmek için uygun özel eğitim ve deneyime sahip olmalıdırlar.

Dalış Mahali Dalış Subayı: Dalış mahalli dalış subayı olarak atanan personel dalış operasyonlarının güvenli ve başarılı bir şekilde sevk ve idare edilmesinde Komutana karşı sorumludur. Dalış mahalli dalış subayı, dalış operasyonlarının her safhasına nezaret ederek dalış prosedür ve emniyet kurallarına sıkı bir şekilde bağlı kalınmasını sağlar. Nitelikli dalgıçlar tercih sebebi olmakla birlikte, herhangi bir 1nci sınıf dalgıç özel ihtisaslı subay ya da dalış amiri bu göreve tefrik edilebilir. Dalış mahalli dalış subayı bu göreve komutan tarafından yazılı emir ile tefrik edilir.

Dalış Makarası: Üzerinde klips, firdöndü ve kilitler bulunan, dalgıcın malzemelerini veya kendini şamandıra vb. şeylere bağlayabildiği alettir. Ayrıca mağara gibi kapalı alanlar içine kılavuz halat çekmek için gerekli ipin sarılı olduğu makaradır. Bunun dışında su yüzeyi ile irtibatlı şamandıra vb. bağlantıların kurulmasında bu tür makaralardan yararlanılır.

Dalış Merkezi: Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu Donanımlı Dalış Yönetmeliği kapsamında yer alan sportif dalış etkinliklerini yapabilmek amacıyla, Türk Ticaret Kanunu'nda tanımlanmış ticari şirket, ortaklık ya da

özel kişi statüsünde bulunan, aynı statü ve amaçlarla fiilen dalış yaptıran ve/veya dalış eğitimi veren özel turizm ve/veya sualtı sporları merkezleridir.

Dalış Müteahhidi: Ticari dalış operasyonlarından sorumlu tüzel kişi.

Dalış Operasyonu: Tek bir dalış veya birkaç dalıştan oluşabilen, bir kişi tarafından güvenli bir şekilde denetlenebilen bir dalış projesinin bir kısmı.

Dalış Öğretmeni: Profesyonel Sualtı Adamaları Yönetmeliğine göre; Sanayi Dalgıçlığı Eğitim ve Sınav Yönergesinde yer alan şartları sağlayarak verilecek eğitimin türüne göre belgelendirilmiş verilecek eğitimin özelliğine göre yeterlik belgesine sahip en az 10 yıl dalış tecrübesi ve 500 saat dalışı olan (150 saat 40 m'den derinde, 350 saat ise 10-30 m'de olmak şartıyla) en az lise veya dengi okul mezunu ve öğretmenlik yapmış uzman kişidir.

Dalış Öncesi Satış Çekleri: Suda, operasyonun yapılacağı derinliğe inmeden önce dalgıç bütün malzemesinin son bir kontrolünü yapmasıdır.

Dalış Patiği: Neoprenden üretilmiş tabanı kevlar, kauçuk vb. malzemeden kaplanmış, dalgıcının ayağına ısıl, fiziksel, kimyasal etkenlerden koruyan kıyafettir.

Dalış Planı (Dive Plan): Yapılacak dalışın derinliği ve dip zamanına uygun dekompresyon metodu belirleyip, yeterli solunum gazı hesabının yapılmasıyla dalış planı oluşturulur.

Dalış Platformu: 1. Eğlence: Dalgıçların suya daha kolay girip çıkmak için kullandıkları bir gemi üzerindeki sabit veya hareketli platform. 2. Ticari: Dalış sisteminin kurulduğu yapı. Genellikle bir gemi veya açık deniz veya su kenarı yapısı.

Dalış Profili: Bir dalış sırasında geçen süre ile derinliğin değişimi, genellikle bir grafik olarak gösterilir. Yapılacak dalışın planlandığı grafikdir. Dalış ile ilgili zaman ve derinlik bilgilerinin tamamını üzerine kayıt edilebilir.

Dalış Projesi: Süresine bakılmaksızın, belirli bir sözleşme veya plan kapsamında bir dalış yüklenicisi tarafından yapılan genel dalış işi.

Dalış Protokolü: Her dalış için Dalış Amiri tarafından yayımlanan, dalış özelliği, kuralları, ihtiyaçlarını gibi tüm bilgileri içeren dalış programıdır.

Dalış Refleksi: Hava soluyan tüm omurgalılarda var olan suya dalmaya karşı istemsiz fizyolojik yanıt. Yüzün soğuması ve hipoksi ile güçlendirilen apneye bir dizi otonomik yanıttır. Periferel vazokonstriksiyon ve buna bağlı hipertansiyon, vagal olarak indüklenen bradikardi ve kalp debisinin azalmasından oluşur. Bu, beyne tercihen oksijen sağlıyor gibi görünmektedir.

Diğer bir özellik, kanın hemoglobin içeriğini artıran dalağın işlevinin artmasıdır.

Dalış Saati: Basınç altında dayanıklı, su geçirmeyen dip zamanını ölçmede kullanılan araçtır.

Dalış Sağlık Teknisyeni: Sağlık Bakanlığı'na onaylanmış, Sağlık Meslek Okullarından mezun olan ve Deniz Sualtı Hekimliği Ana Bilim Dalı Başkanlıklarında gördükleri eğitimleri belgeleyen kişiler ile Kurtarma ve Sualtı Komutanlığında açılan Sağlık Dalgıç Astsubay kursunu başarıyla tamamlayan personeldir.

Dalış Sinyalleri: Tüplü dalgıçlar tarafından su altında iletişim kurmak için kullanılan el işareti ve ışıklı işaret sistemi.

Dalış Sistemi: Bir dalış operasyonunu desteklemek için gerekli tüm ekipman seti. Kompresör, basınç odası, kurtarma dahil planlanan dalış faaliyetini gerçekleştirmek için gerekli tüm ekipman ve tesisler.

Dalış Solunum Faktörü: Derinlik dışındaki koşullar nedeniyle solunum hızının artmasına izin veren gaz tüketim tahminlerinde kullanılan faktör. Rahat, stressiz koşullar için 1.1'den, ağır işler için 3.0'a kadar değişir.

Dalış Steyci: Satıhtaki bir dalgıç gemisinde, makaralı bir vinç vasıtasıyla indirilip kaldırılabilen, açık bir kafes şeklinde tasarlanmış platform. Dalgıcın / dalgıçların üzerinde durduğu, suyun altına indirilen ve ardından dalgıcın yüzeye çıkması ve sudan çıkarılması için tekrar yukarı kaldırıldığı bir platform. İndirme, dalış aşaması, özellikle iniş ve çıkış hızının kontrol edilmesinde etkilidir. Steyç, Dalış çanının altında entegre vaziyette de sabitlenebilir.

Dalış Süpervizörü: Bkz. Dalış Amiri.

Dalış Tabip Subayı: Dalış tabip subayı, tıbbi müdahale gerektiren acil durumlarda sorumlu kişi olup uygun tedavi yöntemini belirler. Şartlar gerektirdiğinde dalgıçların dalış mahallinde tedavilerini yapar ve dalış personeline gerek dalış öncesi gerekse dalış sonrası ya da dalış esnasında çıkabilecek sorunlarda gerekli ilgiyi gösterir. Dalış tabip subayı, komutan ile mutabakata vararak basınç odası tedavi tablolarında gerekli değişiklikleri yapabilir. 190 Feet'den daha derine yapılan tüm dalışlar, dalış takımının maksimum çalışma derinliğinin aşılacağı ve istisnai ekspozit hava dalışlarında dalış mahallinde dalış tabip subayının bulunması gerekmektedir.

Dalış Tabloları: Bkz. Dekompresyon Tabloları.

Dalış Tablosu: Dalıcıların derinlik ve dip zamanlarına göre dekompresyon ihtiyacını belirlemede kullanılan tablodur.

Dalış Tüpü: Dalıcıya hava sağlama kaynağı olup, bağımsız aletli dalış donanımının en önemli parçasıdır.

Dalış Yeri: Dalışların yapıldığı ve desteklendiği gemi, yapı veya üs. Daha spesifik olarak, gerçek dalışın kontrol edildiği nokta.

Dalış Zamanı: Bir dalış sırasında su altında geçirilen toplam geçen süre.

Dalış Zamanlayıcı: Bir dalışın başlangıcından itibaren geçen süreyi kaydeden, otomatik olarak çalıştırılan bir elektronik zamanlayıcı.

Dalış: Kişinin yüksek ortam basıncına maruz kaldığı durum / sualtı aktivitesi. Bir kişinin suya veya başka herhangi bir sıvıya veya atmosfer basıncının 100 milibar üzerinde bir basınca maruz kaldığı bir odaya girdiği ve bu tür bir ortamda iken, hava veya başka bir gaz soluduğu bir insan etkinliği. Atmosferik basınçtan daha büyük bir basınç.

Dalışın Gerçek Derinliği: Gerçek derinlik, gerekli düzeltmeler, eklemeler (irtifa dalışı düzeltmesi veya nümo geyç düzeltmesi vb) yapıldıktan sonraki derinliktir.

Dalton Kanunu: Bir karışımdaki gazların kısmi basınçlarının toplam basınçla ilişkisini açıklayan gaz yasası. Kanuna göre “Bir karışım tarafından uygulanan toplam basınç, karışımı oluşturan her bir farklı gazın oluşturduğu basıncın toplamıdır. Sanki her bir gaz tek başına varmış ve tek başına tüm hacmi kaplıyormuş gibi.”

dam (Dekametre): 10m' ye eşit uzunluk ölçüsü birimidir.

dam²(Dekametrekaire): 100m²' ye eşit alan birimidir. Ayrıca 1 Ar'a eşittir.

dam³(Dekametreküp): 1000m³' e eşit hacim ölçüsüdür.

Damar İçi Sıvı: Dolaşım ve yoğunluğu arttırmak için hastaya intravenöz yoldan izotonik sıvılar vermektir.

Damga İşaretleri: Bir dalış silindirinin omuz kısmında damgalanmış, silindir hakkında zorunlu ve isteğe bağlı bilgiler sağlayan metin.

DAN: Bkz. Divers Alert Network

DCAP: Dekompresyon Analizi ve Hesaplama Programı: Dekompresyon planlama yazılımı, Bill Hamilton.

DCBC: Diver Certification Board Of Canada.

DCI: Dekompresyon hastalığı.

DCIEM Tabloları: Savunma ve Sivil Çevre Tıbbi Enstitüsü tarafından geliştirilen ve yayımlanan Kidd-Stubbs modeline dayalı dekompresyon tabloları.

DCIEM: Savunma ve Sivil Çevre Tıbbi Enstitüsü (Toronto, Kanada).

DCS (Decompression Sickness): Dekompresyon hastalığı anlamındaki kısaltmadır.

DDC: Deck Decompression Chamber, Diving Decompression Chamber. Güverte basınç odası, Dalış Dekompresyon Odası, çok bölmeli basınç odası, yaşam destek sistemi anlamlarına gelir. Dalgıçların emniyeti ve konforu için oda atmosferini kabul edilebilir limitlerde muhafaza eder. Bu sistem sıcaklık ve nem kontrolü, karbondioksit arıtma ve görüntüleme sistemlerinden oluşur. Bu işlem küçük maddelerin filtrelenmesi, karbondioksitin ve gaz kokusunun atılması ve sıcaklık ve nemin kontrol edilmesinden oluşur.

DDS (Deep Diving System): Derin dalış sistemi anlamına gelen kısaltmadır.

Deane Patentli Dalış Elbisesi (1823): Isı iletimi olmayan ağır malzemeden üretilmiş, başlığın ön kısmında görmeyi sağlayan pencereler, arka tarafında ise su üstü bağlantılı hava hortumlarının girişleri bulunur.

Debi: Birim zamanda geçen (akan) akışkan hacmi/miktardır.

Debriefing: Dalış bitiminde kişilerden bilgi alma, dalışın değerlendirmesini içeren, dalış sonu briefingdir.

Deep Gauge: Derinlik göstergesidir.

Değişken Hacimli Kuru Tip Elbise: Bu elbise satıhtan ikmali veya SCUBA dalgıcına satıhta veya su içinde çok iyi termal koruma sağlar.

Dehidrasyon: Vücudun ihtiyacı olan suyu kaybetmesidir. Kısaca sıvı kaybı olarak ifade edilir. Vücudun su içeriğinin azaldığı bir durumdur.

Deklanşör (Shutter Release): Fotoğraf makinesinde, obtüratörün (örtücü, perde) açılıp kapanmasını sağlayarak fotoğrafın çekilmesini sağlayan basma düğmedir.

Deko Şamandırası: Dalgıçlar için tasarlanmış olan bu şamandıra, deko yapılırken dalgıçın sabit durmasına yardımcı olurken, fırlamalara karşı kişiyi

korumaktadır. Aynı zamanda deko yapan dalgıcın konumunu da yüzeye bildirmiş olur. Bkz. SMB.

Dekompresyon Algoritması: Belirli bir dalış profili için gereken dekompresyon duruşlarını hesaplamak için kullanılan, adım adım prosedürler. Algoritma, belirli bir dalış profili için dekompresyon programları, daha genel kullanım için dekompresyon tabloları oluşturmak için kullanılabilir veya dalış bilgisayarı yazılımında uygulanabilir.

Dekompresyon Cetveli: Derinlik ve dip zamanlarına göre hazırlanmış ve dekompresyon stobu, derinlik ve zamanını ft/dk. olarak veren cetveldir.

Dekompresyon Durağı: Vücutta biriken inert gazları, vücut açısından problem yaratmaması için, belirli basınca düşürmek amacıyla, yüzeye çıkış esnasında çeşitli derinliklerde yapılan bekleme anlamındadır. Türkçesi, basınçatım. Bkz. Basınçatım.

Dekompresyon Duruşu: Bir dalgıcın, dekompresyon hastalığını önlemek için vücut dokularından inert gazların güvenli bir şekilde salınmasına izin vermek için nispeten sığ bir derinlikte sabit kalarak zaman geçirdiği, dalışın yükselme aşaması sırasında bir duraklama.

Dekompresyon Gazı: Dekompresyonu hızlandırmak için hazırlanmış yüksek oksijen içerikli, dekompresyon sırasında solunan gaz.

Dekompresyon Hastalığı (Vurgun): Dalgıç Paralizi, DCS, Dalgıç Hastalığı, Keson hastalığı. Dekompresyon sırasında çözelti içindeki çözülmüş inert gazların vücuttaki doku, organ ve kan damarlarında kabarcıklar halinde çıkması sonucu ortaya çıkan, döküntülerden, ölüme kadar değişen semptomlara neden olan bir durum. Hiperbarik maruziyetten sonra vücut dokularında kabarcık oluşumunun neden olduğu hastalık. Kan plazması ve dokular içinde birikmiş veya doygun hale gelmiş nitrojenin, basıncın ortadan kalkmasıyla (kısa sürede yüksek basınçlı bir bölgeden alçak basınçlı bir bölgeye geçilmesi yani hızla yüzeye çıkış nedeniyle) vücutta gaz kabarcıklarının oluşmasına bağlı olarak görülen rahatsızlıktır.

Dekompresyon Odası: Dalgıçların tedavisinde yeniden kompresyon için kullanılan hiperbarik oda. Farklı hastalıkların tedavisinde de kullanılabilir.

Dekompresyon Programı: Bir dalgıcın dekompresyon hastalığı riskini azaltmak için belirli bir hiperbarik maruziyetten sonra çıkış sırasında vücut dokularından atıl gazların atılmasına izin vermek için kullandığı spesifik bir yükselme hızı ve gittikçe daha sığ bir dizi dekompresyon duraklarından oluşan program.

Dekompresyon Stobu: Türkçesi, basınçatım durağı. Bkz. Dekompresyon Durağı.

Dekompresyon Şamandırası: Bkz. DSMB

Dekompresyon Tabloları: Dalgıçların belirli bir dalış profili ve solunum gazı için, derinlikler ve dip zamanlarına bağlı olarak bir dekompresyon programı belirlemesine olanak tanıyan tablo biçimindeki basılı kartlar veya kitapçıklar.

Dekompresyon Teorisi: Asal gazların (başta Nitrojen gazı), basınç altında çeşitli teorik doku gruplarında ne kadar çözüldüğünü ve basınç kalkarken çözünmüş gazın nasıl davranacağını, vücuttan nasıl atılacağını modelleyen teorilerdir. 1900lü yıllarda Haldane adlı bir bilim adamı tarafından başlatılan ilk çalışmalar daha sonra Haldan'ın teorisi üzerine daha gerçekçi varsayımlar yapılarak kurulmuş ve deneysel çalışmalarla pratik yaşama aktarılmıştır. Dalış tablolarının oluşturulmasında dekompresyon teorisi ile ortaya çıkarılmış modeller kullanılır. Günümüzde kullanılan birçok dalış tablosu, dalış sağlığı, fizyoloji ve dekompresyon tabloları üzerinde çalışmış, İsviçreli bilim insanı Dr. Albert Buhlman'ın modeli üzerine kurulmuştur. Bruce Wienke adlı bilim insanı, RGBM (reduced gradient bubble model) (azaltılmış gradyan kabarcık modeli) adlı bir model geliştirmiştir. Bu model şu an itibariyle en fazla rağbet gören ve birçok dalış bilgisayarlarında kullanılan modeldir. Önceki modellerden farkı, bütün nitrojenin çözünmüş olmadığını varsayması, nitrojenin bir kısmının mikro kabarcıklar şeklinde vücutta serbest dolaştığını öne sürmesidir. Modeller, her ne kadar pratik yaşama uyarlanmış ve yıllarca test edilmiş olsa da daha ziyade teorik olduğu için, modellerle oluşturulmuş tablolar hiçbir zaman dekompresyon hastalığına yakalanma riskini sıfırlamaz. Yine de bu riski minimuma indirmek için, tablolar, modellerin öngördüğü değerlerden daha emniyetli değerlerde hazırlanmaktadır.

Dekompresyon Trapezi / Dekompresyon Çubuğu: Dekompresyon duraklarını daha rahat ve daha güvenli hale getirmek için kullanılan, şamandıralarla amaçlanan dekompresyon duraklarının derinliğinde asılı yatay bir çubuk veya çubuklar.

Dekompresyon Verimi: Asal gazın vücuttan atımını kolaylaştırma çeşitli yollarla kolaylaştırmadır.

Dekompresyon Yükümlülüğü: Dalış profili ve kullanımdaki dekompresyon modeline göre yükselme sırasında dekompresyon durmaları yapmak için teorik gereklilik.

Dekompresyon: Basıncın ortadan kalkması, azalması. Basınçatım olarak Türkçeleştirilebilir.

Dekompresyona Girmek: Genel olarak, kullanılan dekompresyon modeline, algoritmaya, tablolara veya dalış bilgisayarına göre kabul edilemez bir semptomatik dekompresyon hastalığı riskinden kaçınmak için dalgıcın yukarı çıkış sırasında aşamalı dekompresyon durakları yapmasını gerektiren, normalin üzerinde bir doku inert gaz konsantrasyonuna sahip olmayı ifade eder.

Dekompresyonlu Dalış: Dalgıcın satha gelirken dekompresyon stobunda beklemek zorunda olduğu dalıştır.

Dekompresyonsuz Limit: Bir dalgıcın, belirtilen dekompresyon tabloları veya algoritması açısından dekompresyon yükümlülüğüne maruz kalmadan belirli bir derinlikte kalabileceği maksimum süreyi ifade eder.

Delta (Deniz) Sancağı: Benden açık durunuz, zorlukla manevra yapıyorum anlamındaki bayraktır.

Delta P / ΔP / δp : Basınç farkının akışa neden olduğu ortamlar. Genellikle akışın dalgıcı kapalı bir alana sürükleyip çekmesinin muhtemel olduğu durumları ifade eder.

Demand Regülatör: İstemli regülatördür.

Demersal: Denizin dibinde veya dibe yakın olarak yaşayan balıklardır.

Demir (Çapa, Çıpa): Su yüzeyindeki (deniz veya göl) bir cismin (gemi veya herhangi bir yüzer nesne) istenilen bir yerde sabit tutmak için deniz tabanına bırakılan, iki veya daha çok kanca şeklinde kolu bulunan, uzun bir zincir, tel halat veya sentetik halata bağlı, genellikle metalden yapılmış ağırlıktır.

Demir Feneri: Demir atmış veya demirde bekleyen bir geminin gece yaktığı navigasyon ışığıdır.

Demir Halatı: Bir demirin ucuna bağlanan halattır.

Demir Taraması: Demirin ağırlığının yeterli olmaması veya akıntının yüksek olması durumunda, demirin turnaklarının deniz tabanına tam olarak tutunamaması nedeniyle demirin kayması ve geminin sürüklenmesidir.

Demir Yeri: Limanlarda veya liman önlerinde gemilerin demir atmasına ayrılmış yer.

Demir Zinciri: Demir ile gemi arasındaki bağlantı zinciridir.

Demirin Tutması: Demirin ağırlığının yeterli olması veya turnaklarının zemini iyi tutarak gemiyi yer değiştirmez, kaymaz, sürüklenmez (sabit) hale getirmesidir.

Demirleme Sahası: Limana girecek gemilerin, limandaki gemi trafik yoğunluğu durumunda diğer gemilere engel olmaması için, liman sahasının önünde (açığında) demir atarak veya şamandıralara bağlanarak bekleyebileceği sınırları deniz haritalarına işaretlenmiş emniyetli sahadır.

Denetimli Dalgıç (Seviye 1): Rekreatif amaçlı SCUBA dalgıçları için EN 14153-1 / ISO 24801-1 standart yeterliliği. Seviye 1 "Denetimli Dalgıç": Bir dalış liderinin doğrudan gözetimi altında, açık suda, önerilen maksimum 12 m derinliğe dalmak için yeterli bilgi, beceri ve deneyime sahiptir.

Denge Yeleği (BC, BCD): Dalış faaliyeti sırasında, sualtında iken, nötr yüzerlikte, hareket edebilmek veya stabil kalabilmek için, tüp havasıyla bağlantılı olarak kullanılan, şişirilip boşaltılabilir valflerle donatılmış yelek benzeri bir donanımdır.

Dengeli Tip Regülatör: Tüp basıncının düşük değerlere inmesi halinde bile, soluma direncini olumsuz etkilemeden hava vermeye devam edebilecek şekilde tasarlanmış bir regülatör modelidir.

Deniz Almanağı: Bir geminin veya kaptanın, gök cisimlerinin pozisyonundan yararlanarak, dünya üzerindeki konumunu tespit edebilmesi için gerek duyduğu tüm bilginin sunulduğu (toplandığı), yılda bir yayımlanan kitaptr.

Deniz Biyolojisi: Deniz ve okyanuslarda yaşayan bitki, hayvan ve diğer organizmaları inceleyen bilim dalıdır.

Deniz Demiri: Deniz yüzeyinde hareketsiz kalan geminin, rüzgâr, dalga ve akıntılara karşı, borda vermemesi için baştan veya kıçtan denize atılan, koni biçimindeki branda torbadır.

Deniz Kestanesi: Kahverengi, yuvarlak, dikenli deniz canlısıdır. Dalışlarda dikkat edilmesi gereken bir canlıdır.

Deniz Kuvvetleri Deneysel Dalış Birimi (NEDU): NEDU'nun görevi; dalış, yüksek basınç, diğer yaşam destek sistemleri ve yöntemlerinin testi, geliştirilmesi ile biomedikal ve çevresel fizyolojideki gelişmeleri, araştırmaları yönetmektir. NEDU, ABD Silahlı Kuvvetleri için Naval Sea Systems Command'a harekât ihtiyaçlarını desteklemek üzere teknik tavsiyelerde bulunur. NEDU bünyesinde dünyanın en geniş hiperbarik olanaklarına sahip olan Okyanus Simülasyon Tesisini (Ocean Simulation Facility) (OSF)'yi barındırır.

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı: Türkiye Cumhuriyeti Türk Silahlı Kuvvetleri komutası altında, ülkeye denizden gelebilecek her türlü saldırıya

karşı korumakla görevli kuvvettir. Kurtarma ve Sualtı Komutanlığı kanalıyla sualtı ile ilgili her türlü konuda eğitim ve öğretim veren makamdır.

Deniz Mili: 1852 metreye tekabül eden uzunluktur.

Deniz Seviyesi Eşdeğer Derinlik Tablosu: İrtifada yapılan dalışlar için, deniz seviyesi eşdeğer derinliklerinin bulunduğu tablodur.

Deniz Telsizi (Marin Telsiz-VHF Marine Radio): VHF frekans bandında çalışan, deniz araçlarının birbirleri ile veya kara ile görüşmesi amacıyla kullanılan telsiz sistemidir.

Denizaltı Personel Kurtarma Gemisi: Batmış veya tehlike altında olan bir denizatlından personel kurtarmak üzere dizayn edilmişlerdir. Üzerinde denizatlından personel kurtarma çanı (MC CANN BELL), denizaltı vantilasyon sistemi, kazazedelerin tedavisi ve dalış operasyonları için B/O mevcuttur. Hava ile 190 ft'e kadar, karışım gaz (HeO_2) ile 300 ft'e kadar dalış imkân ve kabiliyetine sahiptir.

Denizaltı Tıbbi Araştırma Laboratuvarı (NSMRL): Denizaltı tıbbi araştırma laboratuvarının görevi; hiperbarik fizyoloji, işlemsel fizyoloji ve insan unsurları mühendisliği ve işletim çevrelerinde biyomedikal programlara tatbik edilmesindeki diğer ilgili bilim alanlarındaki gelişmeleri ve tıbbi araştırmaları yönetmektir.

Denizanası: Scyphozoa ve Cubozoa sınıflarında bulunan, serbestçe yüzen ve beyni bulunmayan deniz canlısı grubudur.

Denizde Çatışmayı Önleme Kuralları: Deniz kazalarını önlemek düzenlenen, gemiler arasındaki yol hakları, seyir fenerleri ve işaretlerini, ses işaretlerini ve kanal gibi dar su geçitlerinde uyulması gereken, uluslararası kuralların bütünüdür.

Density (Yoğunluk-Özkütle): Maddenin birim hacminin kütlesi, kısaca d harfi ile sembolize edilir.

Deplasman Tonaj: Bir teknenin ihtiyacı olan malzeme ve yakıt ile dolu iken taşıdığı su miktarıdır. Cismin suyun altında kalan kısmının hacmi ile suyun özkütlesinin çarpımına eşittir. Bu değer ton olarak veya m³ olarak ifade edilir. Ton olarak geminin ve içindekilerinin ağırlığıdır. Metreküp olarak ise, geminin su hattının aşağısında kalan bölümünün hacmini ifade eder.

Depth-Meter: Derinlik göstergesidir.

Deri Altı Amfizem: Akciğerin baro travmasından kaynaklanan, deri altında gaz birikmesi olayıdır.

Derin Dalış: Atmosferik hava karışımı ile yapılan dalışlarda 30 metreden daha derinde etkisi hissedilmeye başlanan azot narkozu nedeni ile bu derinliğin altı, sportif amaçlı derin dalış kabul edilmekle birlikte, riskleri kabul edilemez bir etkinliktir.

Derin Deniz Sistemi: Kıyıdan 200 metre sonraki bentik bölgedir.

Derin Duraklar: Çözünmüş faz modellerini kullanan, dekompresyon algoritmalarının gerektirdiği en derin duruşlardan daha derin olan dekompresyon durakları.

Derin Solunum: Solunum intensitesinin artmasıdır.

Derinlik Geççeri: Su derinliğini feet veya metre cinsinden gösterecek şekilde kalibre edilmiş basınç göstere cihazlarıdır.

Derinlik Ölçer: Bkz. Derinlik Geççeri.

Derinlik Sarhoşluğu: Bkz. Nitrojen Narkozu.

Desatürasyon: Çıkış esnasında kısmi basıncı azalan asal gazların dokulardan atımıdır.

Dese / Desa Etmek: Halatın veya zincirin iyice gerilmesidir.

Detritivor: Deniz dibinde bulunan organik parçacıklarla beslenen formlardır.

Detritus: Deniz tabanına çökmüş posa halindeki ölü organik canlı kalıntılarıdır.

Deva Tipi Regülatör: Basıncı tüpteki havayı tek kademede solunabilir seviyeye düşüren, çift taraflı iki körüklü hortumdan oluşan bir regülatör tipi olup günümüzde yerini PRO tip regülatörlere terk etmiştir. Bu regülatörlerde, ağız kısmındaki mafsın bir tarafından gelen temiz hava, 180 derece ters tarafındaki körüklü hortum aracılığı ile regülatörden egzoz edilmektedir.

Devamlı Akış Valfi: Maske içine daha yüksek debi ile solunum gazı sağlayan parçadır.

Dextrose: Glikozdur.

Dezenfektan: Canlı olmayan yüzeylere (seramik, ahşap, taş veya metal gibi) yerleşerek hastalığa yol açan mantar, virüs ve bakteri gibi tek hücreli canlıları etkisiz hale getirmek amacıyla kullanılan kimyasal maddelerdir.

dg (Desigram): 1/10 grama eşit ağırlık birimidir.

D_g: Liman giriş ağız derinliğini sembolize eder.

DGPS: Diferansiyel Küresel Konumlandırma Sistemi. Gelişmiş konum doğruluğu sağlayan Küresel Konumlandırma Sistemine. DGPS, uydu sistemleri tarafından belirtilen konumlar ile bilinen sabit konumlar arasındaki farkı yorumlamak için sabit, yere dayalı referans istasyonlarından oluşan bir ağ kullanır.

DIN (Deutsches Institut Für Normung): 1. Alman standartları enstitüsüdür. 2. Regülatör ve tüp vanası arasındaki bağlantı tipinin kısa adıdır.

DIN Bağlantısı: Bir silindir valfini, bir doldurma bağlantısına veya regülatör birinci kademesine bağlamak için kullanılan G 5/8 "x 14 tip paralel dişli vidalı bağlantı elemanlarını ifade eder.

DIN regülatörü: Basınçlı silindirlere, G 5/8 "x 14 tip paralel dişli vidalama ile bağlanan regülatörlerdir.

DIN Valfi: Bağlantı için G 5/8 "x 14 tip paralel dişli sistemine sahip tüp valfleridir.

DIR Dalış Ekolü: Doing It Right – Doğrusunu Yapmak” anlamına gelmektedir. Temel dalış becerileri, takım çalışması, fiziksel uygunluk, hidrodinamik ve minimalist ekipman konfigürasyonlarının kullanımı dahil olmak üzere birçok temel unsuru içeren tüplü dalış ekolüdür. 1980’li yıllarda, Bill Gavin ve Bill Hogarth Main adlı kişilerin başlattıkları bu ekol bugün güvenli teknik dalışın temel felsefesini oluşturmaktadır.

Dış Kulak Barotravması: Kulak kanalında oluşan hava boşluğunun eşitlenememesinden kaynaklı vakum etkisi nedeniyle, kulak zarının dışa doğru zarar göreceğe kadar esnemesi veya yırtılmasıdır. Kulak kanalının kulak tıkacı, kulak kiri (buşon) vb. şekilde tıkanması (kapanması) durumlarında ortaya çıkar.

Dış Kulak Yolu Ekzositozu: Uzun yıllar soğuk suda yüzen ve dalış yapan kişilerde görülen bu durum, dış kulak yolundaki kemik kısımlarda, üzeri deri ile örtülü kemik çıkıntılardır. İyi huylu çıkıntılar olup, genellikle her iki kulak yolunda da vardır. Kemiklerin, kulak zarını korumak için kanal boyunca büyümeleri şeklinde ortaya çıkan bu durum işitme kaybına neden olur.

Diabetik: Vücudunda yeterli insülin salgılanmayan, dışarıdan ilaç takviyesi alan şeker hastaları için kullanılan terimdir.

Diatomea: Chrysophycohyta filumuna bağlı silis kabuklu, tek hücreli alglerdir.

Dibe Varış: Dalgıcın satıh terk ile başlayıp operasyon derinliğine varana kadar geçen geçen zaman/süredir.

Dibi Terk: Dalgıç'ın operasyon derinliğini terk ettiği zaman dilimidir.

Diferansiyel Basınç: Suyun daha yüksek basınçlı bir bölgeden daha düşük basınçlı bir bölgeye aktığı ve akışı engellemenin engel üzerinde büyük bir kuvvet oluşturacağı durum. Bir tür dalış tehlikesi. Bkz. Delta P.

Difüzyon: Maddelerin çok yoğun ortamdandan az yoğun ortama doğru yayılım göstermesidir.

Dikiş Kaynağı: Dönen iki bakır diskin arasındaki metallerin sürekli veya kesik kesik kaynak yapabilmesidir.

Dikit: Mağara tavanından aynı noktaya damlayarak, tabandan yukarıya doğru yükselerek büyüyen mağara formlarına denir.

Dil Basacağı: Dile bastırılarak ağız boşluğunun arkasını görmek için kullanılan uzun, yassı çubuktur.

Dil: Bkz. Seyreltici Gaz.

Diluent Gas: Dil. Bkz. Seyreltici Gaz.

Dimorfizm: Aynı türe ait farklı iki formdur.

Dinamik Apne: Sualtında nefes tutarak ilerlemek, yer değiştirmek.

Dinamik Kompresörler: Havayı hızlandırarak oluşturduğu basınç farkıyla emip, diğer taraftan basan kompresörlerdir.

Dinamik Konumlandırma: Bir dalış destek platformunu, iticiler ve GPS aracılığı ile konumsal geri bildirim kullanarak demirlemeden yerinde tutma yöntemi.

Dinamometre: Fiziksel güçleri ölçmekte kullanılan araçlar olup, Yapısında esnek yay sayesinde fiziksel kuvvetleri ölçmeye yarayan araçlardır.

Dip Profili: Derinlikteki değişim hakkında bilgi anlamına gelir.

Dip Zamanı: Dalışta; yüzey terk zamanı ile dibi terki zamanı arasında geçen zamandır. Dekompresyon tablolarında ve hesaplamalarda bu süre kullanılır. Yükselme ve dekompresyon süresi hariç olmak üzere, alçalmanın başlamasından yüzeye yükselmenin başlamasına kadar geçen süre olarak tanımlanır.

Direk Fistanı: Direğin güverteye girdiği noktada, direğin etrafına çevrilen kuşaktır.

Direkt Pres (Basınç): Pres, yarannın üzerine doğrudan ve sertçe yerleştirilen steril tampon ile yapılmasıdır.

Direkt Pusula: Direk okunabilen bu pusula tipinde, pusula üzerinde açı değerlerinin yazılı olduğu döner bir kadran (bilezik) olmalıdır. Direkt okumalı pusulalar kullanım sırasında ekranından, üstten okunarak kullanılır. Navigasyonda kuzey referans alınır. Bunun için ibrenin ucu, döner kadran üzerindeki çift tırnakların arasına alınarak ilerleme yapılır. Açı değeri yerine kuzey ibresi takip edilir. Endirekt pusulada ise gövde yanlarında yer alan açı penceresinden okuma gerçekleştirilir. Pusula okuma sırasında kuzey ibresi yerine, kuzeyle yapılan açı değeri, pusulanın yanındaki açı penceresinden okunarak navigasyon yapılır.

Direnç (π): Elektrik akımına karşı gösterilen zorluk dirençtir.

Dirsekler: Borulara köşe döndürmede ya da istikamet değiştirmede kullanılan parçalardır.

Disbarik Osteonekroz: Basınç değişikliklerine maruz kalma sonucu gelişen kemik ölümüdür. Sıkça kaçırılan deko, kontrolsüz iniş-çıkış uygulamaları yapan dalgıçlarda sıklıkla gözlemlenir.

Disbarik: Ortam basıncındaki değişikliklerden kaynaklanan olumsuz tıbbi (sağlık) durumları ifade eder.

Discovery Dalışı (Keşif Dalışı, Tanıtım Dalışı): Dalıcı belgesi olmayan, donanımlı dalışı ilk defa deneyecek kişilere, sualtını tanıtmak ve sevdirmek amacı ile kısa bir ön bilgi verilerek, 5 metre derinliği geçmemek koşulu ile dalı eğitmeninin bire bir gözetiminde, gerekli güvenlik önlemlerini alarak, yapılan dalıştır.

Dispne: Nefes almanın kısıtlanmasıdır.

Diş Sıkışması: Bkz. Barodentalji.

Dişli Fittings: İletim hatlarında uygulama yapılacak alana üzerindeki dişli yapı sayesinde kolayca kenetlenen bağlantı elemanlarıdır. Üzerlerinde bulunan dişliler genelde 'whitworth' diye adlandırılan İngiliz standartlarına göre yapılmaktadır.

Divergens: Denizlerde tabandaki (dip) sularının fiziksel ve iklimsel nedenlerle yüzeye doğru çıkmasıdır.

Divers Alert Network (DAN): Rekreatyoneel amaçlı tüplü dalış güvenliği konusunda ihtiyacı olan dalgıçlara ve tıbbi araştırmalara yardımcı olmak için faaliyet gösteren, kâr amacı gütmeyen bir kuruluş.

Divex 2000 Hava Başlığı (Swindell): George Swindell tarafından geliştirilmiş, Swindell, Advanced, Backman veya Divex başlığı olarak tanımlanmaktadır. Fiberglastan imal edilen başlık pozitif yüzerliğe sahip olduğundan, bacak arası kayışı ile giyilir. Muhabere donanımlı, geri döndürmez valf, demand regülatör, burun yastığı, ağız burun maskesi, serbest akış valfi, emercensi gaz ikmal valfi, gibi donanımlardan oluşan, dalış başlığıdır.

Diyafram Vana: İçinden geçen suyun basıncının, diyafram üzerinde yaptığı etki ile, açma-kapama düzeneğine sahip bir vanadır.

Diyafram: 1. Fotoğraf makinelerinin objektiflerinde, açılıp, kısılarak filme ulaşacak ışık miktarını ayarlayan parçadır. 2. Karın boşluğuyla göğüs boşluğunun arasında yer alan, onları birbirinden ayıran ince ve geniş kastır.

Diyaframlı Tip Regülatör: Diyaframlı birinci kademeler dış ortamdan yalıtılmış iç yapısıyla, soğuk su dalışları için favori bir tasarıma sahiptirler. Ayrıca dalış bölgesinde kum, çamur vb. gibi partikül ve parçacıklar olması halinde de, dışa kapalı yapıda olan bu tür birinci kademeler tercih sebebi olmaktadır. Soğuk su dalışlarında da diyaframda ve bağlı parçacıklarda herhangi bir şekilde donma söz konusu olmadığından, güvenilir olarak kullanılırlar.

dl (Desilitre): 1/10 l' ye eşit sıvı ölçü birimidir.

DLSS (Divers Life Support System): Satıhtan ikmali dalgıç yaşamsal destek sistemi anlamındaki kısaltmadır.

dm (Desimetre): 1/10m' ye eşit uzunluk birimidir.

dm²(Desimetrekare): 1/100m² ye eşit alan birimidir.

dm³(Desimetreküp): 1/1000m³ e eşit hacim ölçüsüdür.

DMAC: Diving Medical Advisory Committee. Dalış Tıbbi Danışma Komitesi. Ticari dalışın tıbbi ve belirli güvenlik yönleri hakkında tavsiyeler sunan bir dalış tıp uzmanları organı.

DMO (Diving Medical Officer): Dalgıç tabip subayı anlamındaki kısaltmadır.

DMT: Diver Medical Technician. Dalış tıp teknisyeni. Dalışla ilgili durumlarda uzmanlaşmış bir sağlık görevlisi.

DN (Çap Değer): mm cinsinden malzeme çapını bildirir.

Doblin Almak: Bir halatın iki çımasının da gemide kalacak şekilde sahildeki bir babaya sarılmasıdır.

Doblin İzbarço Bağı: Aborda olan gemilerin sert havalarda doblin olarak verdikleri halatların çımalarına yapılan bağıdır.

Doblin: Bir halattaki iki çıması arasındaki sarkık kısımdır.

Doğal Doymamışlık: Dokulardaki toplam gaz basıncının metabolik olarak azaltılması.

Doğal Lifler: Düşük mukavemetleri nedeniyle günümüzde denizcilik sektöründe operasyonlarda tercih edilmeyip sadece dekoratif amaçlar için kullanılan, sisal, kenevir, manila bitkilerinden elde edilen, kahverengi tonlardaki liflerdir.

Doğru Akım (DC-Direct Current): Elektrik yüklerinin yüksek potansiyelden alçak potansiyele doğru sabit olarak akmasıdır.

Doldurma Kamçısı: Bir silindiri doldurma paneline, yükselticiye veya kompresöre bağlamak için kullanılan, içinden yüksek basınçlı gazın silindiri doldurmak için aktığı yüksek basınçlı esnek hortum.

Doldurma Oranı: Bir silindirdeki gaz kütesinin silindirin iç hacmine oranı (su kapasitesi), genellikle litre başına kilogram veya fit küp başına pound olarak ifade edilir.

Donanımlı Dalış (SCUBA): Sıkıştırılmış hava veya oksijen oranı artırılmış hava solumaya olanak veren ve yüksek basınca dayanıklı taşınabilir tüp ve buna ilişkin donanım kullanılarak sualtında yapılan dalışlardır. Bkz. SCUBA.

Donmayan Soğuk Yaralanmalar (NFCI): Herhangi bir donma hasarı olmaksızın düşük sıcaklığa maruz kalma nedeniyle kalıcı doku hasarı.

Doppler Kabarcık Algılama: Venöz kanda bulunan gaz kabarcıklarını tanımlamak ve ölçmek için kabarcık yüzeylelerinden yansıyan ultrasonik sinyaller.

Dorf Oku (Kılavuz Halat Oku): Çıkışın yönünü belirtmek için kılavuz halat üzerine yerleştirilen iki yuvalı üçgen plastik yön çizgisi işaretçileri.

DOT (Department Of Transportation): Ulaşım departmanı anlamındaki kısaltmadır.

Doğunluk Dalışı: Bkz. Satürasyon Dalışı.

Doyma: Bkz. Satürasyon.

Doyum: Dokuların alabileceği maksimum asal gazı almasıdır. Bkz. Satürasyon.

Döküntü: Deniz yüzeyine yakın kayalık kümelerdir.

Dönel Pozitif Yer Değiştirmeli Kompresörler: Emilen havanın, birbirini takip eden küçük hacimlere alındıkça, basınç artışı sağlayarak çalışan kompresör tipidir.

Döşekli Tekne: Altı düz olan teknedir.

Dr. Max Hahn: Dekompresyon konusunda Buhlmann algoritmasını geliştiren Alman doktordur.

Draeger Tüp: Solunum gazı kalitesini test etmek için kullanılan gösterge tüpü.

Draft: Kısaca su çekimi denir. Geminin omurgası ile su yüzeyi arasında kalan mesafedir. Başka bir ifade ile geminin veya deniz aracının su altında kalan (batan) yüksekliğidir.

Dräger: Alman solunum ekipmanı üreticisi.

Dragerlar-V (MK 25): Alman yapımı kapalı devre oksijen solunum cihazıdır.

Dreyn/Drain/Dren: Boşaltmak, akıtmak.

D-Ring: BC üzerinde bulunan, üzerine çeşitli malzeme takılabilen D şeklindeki halkadır.

Dry Suits: Islak elbiselerdir.

DSAT (Diving Science and Technology): 1986 yılında kurulmuş, Dalış Bilimi ve Teknolojisi Derneğidir. Profesyonel Dalış Eğitmenleri Derneği (PADI)'nin kurumsal bir iştirakidir ve Recreational Dive Planner'ın geliştiricisidir. DSAT, dalgıç güvenliği ve eğitimi için bilimsel çalıştaylar düzenlemektedir.

DSC Normal VHF: Deniz telsiz cihazlarında, gemiden gemiye, gemiden karaya veya karadan gemiye yapılabilen özel aramalardır.

DSC: Sayısal seçmeli çağrıdır.

DSED: Deniz seviyesi eşdeğer derinliği anlamındaki kısaltmadır.

DSMB (Delayed Surface Marker Buoy, Gecikmeli Yüzey İşaretleyici Şamandıra) : Bir dalgıcın sualtındaki konumunu belirtmek, yüzeydekiler tarafından görünürlüğünü sağlamak, deko durağında beklemeyi kolaylaştırmak gibi amaçlarla kullanılabilen, dalgıç üzerinde taşınabilen ve gerektiğinde kendi

tarafından şişirilerek yüzeye gönderilebilen, bir ucunda ipli makarayla dalgıca sabitlenmiş, silindirik (sosis) şamandıra.

DSRG (Deep Submergence Rewiev Group): Derin sualtı araştırma grubu anlamındaki kısaltmadır.

DSRV (Deep Submergence Rescue Vehicle): Derin sualtı kurtarma aracı anlamındaki kısaltmadır.

DSSP (Deep Submergence System Project): Derin dalış sistemi projesi anlamındaki kısaltmadır.

DSV: Bkz. Dalış Destek Gemisi.

DT: Dibi terk anlamındaki kısaltmadır.

Dumb Valve: BC' de bulunan acil durum hava tahliye aksamıdır.

Duvar Dalışı: Dikey bir uçurum duvarının yüzü boyunca dalış. İyi bir yüzerlik kontrolü gerektirir.

Duyarga: Sensör. Basınç, sıcaklık, ses vb. verilerin ölçülmesine sağlayan elektronik parçadır.

Düden: Dünya yüzeyinde karstik süreçlerin- karbonat kayalarının kimyasal çözünmesi süreçlerinin neden olduğu doğal bir çöküntü veya delikler.

Düğüm: Halatların bedenleri üzerine oluşturulan krozun içinden, aynı halatın çınmasının geçirilmesi ve sıkılması ile ortaya çıkan bağdır.

Dülger Bağı: Kör bağı bir varyasyonudur. Kendi başına kör düğüm oluştururken bir baba veya benzeri bir dairesel yapı üzerinde uygulandığında, kolay çözülebilir bir sabitleme bağıdır.

Dümen Boğazı: Dümen yelpazesinin üstündeki kısımdır.

Dümen Dolabı: Dümen yelpazesinin hareket ettirilmesi için yapılmış aktarma ünitesidir.

Dümen Donanımı: Dümen yekesi veya dümen ile dümen dolabı arasında kalan tel halat mekanizma, uskurlu shaft ve kollar ile bunların geçtikleri makaralı sistemin tümüne verilen isimdir.

Dümen Tası: Yekenin dümene bağlandığı en üst kısımdır.

Dümen Yelpazesi: Geminin veya teknenin yönünü belirleyen, levha (yelpaze) biçiminde, esas parçadır. Bkz. Dümen.

Dümen: Gemiyi istenilen yöne çevirmek için saç veya tahtadan yapılmış olup, kış tarafına monte edilen yelpaze şeklindeki bir parçadır.

Dümenci Pusulası: Dümen dolabının hemen önüne konulmuş olan mıknatıs pusulasıdır.

Dümenci: Serdümen. Gemide dümen tutan kişi için kullanılan ifade olmakla birlikte, kaptan ve kumandan için de kullanılan terimdir.

Düşük Basınçların İfade Edilmesi: Yüksek basınç uygulamalarında kullanılan en yaygın metot kısmi basınçların mutlak atmosfer (ata) olarak ifade edilmesidir. 0,1 atmosfer basıncından düşük kısmi basınçlar genellikle milimetre cıva (mmHg) olarak ifade edilir.

DV: Dibe varış anlamına gelen kısaltmadır.

Dyneema Halat: Ultra Yüksek Moleküler Ağırlık Polietilen (UHMWPE: Ultra High Molecular weight Polyethylene) materyalden yapılmış liflerden elde edilen bir halattır. Yüksek çekme gücüne sahip, suya, aşınmaya, UV ışınlarına ve kimyasallara karşı dayanıklıdır. Spectra ve Dyneema iki popüler UHMWPE ip tipidir. Yoğunluğu sudan hafif olduğu için yüzerler. Bu ip türünü kullanmada birkaç problem vardır; Birincisi, çok kaygan olma ve düğümlenmesi zor olma eğilimindedir. Düğümler bağlandıktan sonra yerlerinden kayma eğilimindedirler. Çok pahalı olan bu halatlar, çok düşük bir erime noktasına sahip olması, aşırı ısıdan kolayca zarar görebileceği anlamına gelir. Hollanda'da 30 yıl kadar önce Polietilen liflerden üretilerek geliştirilmiştir. Yüksek performans, düşük esneme gibi özellikler gerektiren halatların kullanım alanlarında, dünyanın en hafif ve en güçlü hammaddelerinden biri olan Dyneema, denizcilikte ip, halat ve ağ olarak karşımıza çıkar.

DZ: Dip zamanı anlamına gelen kısaltmadır.

EAN (Enriched Air Nitrox): Zenginleştirilmiş Hava Nitroksu, Bkz. Nitrox

EAN 32: Nitrox olarak ifade edilen, içeriğinde %32 Oksijen, %68 Azot gazı bulunduran karışımı ifade eder.

EANx: "Enriched Air Nitrox" Tüpte zenginleştirilmiş hava olduğunu ve bunun oranının belirten kısaltmadır. Sonrasında gelen sayı ise oksijen miktarını gösterir. EAN32, EAN 36, EAN40 gibi.

EBS (Emergency Breathing System): MK16'nın arızalanması durumunda, dekompresyona tabi olan dalgıca ikinci bir solunum kaynağı temin eden acil solunum sistemidir.

Eçhize: Teçhizat, cihaz vb.

Edmons Tekniği: Valsalva ya da Frenzel manevralarını yaparken alt çeneyi öne doğru çıkartarak, tekniğin etkinliğini artıran manevra tipidir.

Eells Demiri: Sahil donanımı ayağını sabitleştiren yaklaşık 4 ton ağırlığında, 60 ton çekme gücü için dizayn edilmiş, kurtarma hizmetlerinde en uygun model olarak kabul edilen, demir şeklidir.

EGS (Emergency Gas Supply): Emercensi gaz kaynağı anlamındaki kısaltmadır.

Egzoz Valfi: Tahliye valfidir.

Egzoz Vanası: Dalış odası, dalgıç başlığı, kuru elbise, yüzdürme sistemi, hacim tankı, kaldırma torbası gibi herhangi bir yüksek basınç kaynağından gazın boşaltılmasını kontrol eden bir valf. Bu uygulamaların bazıları için boşaltma valfi olarak da bilinir.

Eğitim Dalışı: Dalıcı adaylarının ilk eğitimlerinin başlatılması ve her düzeydeki dalıcıların belge düzeylerinin yükseltilmesi amacı ile otorite tarafından yetki belgeli bir dalış kuruluşunda görevli dalış eğitmeni eşliğinde düzenlenen dalışlardır.

Eğlenmek: Bir teknenin stop ederek veya çok ağır yol ile gideceği yere varmasıdır.

EHD: Eşdeğer hava derinliği anlamındaki kısaltmadır.

Ekoloji: Organizmaların kendi aralarında ve ortamları ile olan karşılıklı ilişkilerini araştıran bilim dalıdır.

Ekolojik Faktör: Organizmaları, yaşam devrelerinin en az bir fazında direkt olarak etkileyen ortamın her elemanıdır. Biotik ve Abiotik olmak üzere iki bölümde incelenir.

Ekosandır (Echosounder): Ses dalgaları yardımıyla derinlik ve zemin yapısı hakkında bilgi veren elektronik cihazdır.

Ekosistem: Organizmaların kendi aralarındaki karşılıklı ilişkileri ve ortam faktörlerinin etkisi sonucu oluşmuş kompleks ekolojik ortamdır.

Eksenel Akımlı Kompresörler: Emilen havanın, kompresör dönme eksenine paralel olarak sisteme girerek, sarmal (helisel) şekilde ilerleyerek, basıncın artırılması sistemiyle çalışan kompresörlerdir.

Ekspirasyon: Soluk verme işidir.

Ekspoze Dalış: Bkz. İstisnai Ekspoze Dalış.

Ekstraksiyon Oranı: Havalandırma / Oksijen çıkarma oranı. Dakika ventilasyon ve oksijen alımı arasındaki oran. Solunan gazın hacim oranının kan dolaşımına alınan oksijen miktarına oranı. Tipik 20 yüzey ekstraksiyon oranı, solunan her 20 litre gaz için 1 litre oksijenin akciğerlerde emileceği anlamına gelir.

Ekzositoz: Bkz. Dış Kulak Yolu Ekzositozu.

El Donanımı: Mekanik olan ırgat gibi aygıtların el ile çalışabilmesi için yapılmış olan donanımdır.

El Dümeni: Kol gücü ile bir taraftan diğer tarafa basılan dümendir.

El Feneri: Elde taşınan, dalışta ise basınca ve suya dayanıklı ve değişik pil türleriyle çalışan ışık kaynağıdır.

El İncesi: İnce çaplı halat türü olup, gemiden dışarıya halat vermek için veya hafif bağlamalarda kullanılır.

El İskandili: Elektrikli iskandil olmayan gemilerde, derinlik ölçmek için çımasına 5 kg'lık bir kurşun asılmış ve üzerine kulaç taksimatı yapılmış olan salvo tipi halattır.

El Telsizi: Manevralarda, onarım bakım çalışmalarında, güvenlik nöbet ve karakollarında, gemi dışı görevlerde, gemi acil durum el VHF'leri haricinde kullanılan halk bandı VHF telsiz cihazlarıdır.

Elektrik Direnç Kaynağı: Kaynak esnasında malzemeden geçen elektrik akımının meydana getirdiği ısının dışında, herhangi bir ısı tatbik edilmemektedir. Isı kaynak edilecek kısımlarda meydana gelir ve basınç kaynak makinesindeki elektrotlar veya çeneler vasıtasıyla uygulanır.

Elektrik Sistemi: Elektrik sistemi ısıtma, harici ve dahili aydınlatma, kumanda sistemi ve muhabere için kullanılabilen çok yönlü voltaj dağıtım sistemine sahiptir. Normal PTC dalışları için gerekli güç satıhtan sağlanır ve güç ve iletişim kabloları vasıtasıyla gönderilir. Bir batarya, PTC iç atmosferinin görüntülenmesi, emercensi CO2 mas edici ve satıhtan gelen güç kesildiğinde muhabere için kritik akımları karşılar.

Elektrod: Kaynak işlemi sırasında, üzerinden kaynak akımının geçmesini sağlayan, iş parçasına bakan ucu ile iş parçası arasında kaynak arkını oluşturan, gerektiğinde ergiyerek kaynak ağzını dolduran kaynak malzemesidir.

Elektrofüzyon Kaynağı: Malzemenin elektriğe gösterdiği direnç ile ısınarak erimesi esasına dayanan bir kaynak türüdür.

Elektron Işın Kaynağı: Minimum çarpılma ve yüksek sağlamlığa sahip bağlantıların oluşturulmasında kullanılan uzmanlık gerektiren metal birleştirme tekniğidir. EBW olarak da bilinir.

Elektronik Derinlik Göstergeleri: Elektronik derinlik göstergeleri genellikle dijital derinlik göstergeleridir.

Elektronik Flaş (Electronic Flash): Yapay ve yardımcı aydınlatma kaynağı olarak kullanılan elektronik aygıttır.

Eliminasyon: Çıkış esnasında kısmi basıncı azalan asal gazların dokulardan atımıdır.

Elleçleme (Handling): Gemicilikte yük nakil işleri anlamında olup; yüklerin gemiden karaya indirilmesi, taşınması, depolanması, taşıtlara yüklenmesi, taşıtlardan indirilmesi, karadan gemiye konulması için gereken yük nakil işlemlerinin tümüdür.

Emboli: Latincede tıkaç anlamına gelir. Vücudumuzdaki dolaşım sistemine karışan/kaçan havanın, geçemeyeceği bir damarı tıkaması olayıdır.

Emercensi Gaz: Emercensi gaz DDC'nin veya PTC'nin havası kirlendiğinde solunum kaynağına yedek olarak kullanılır. 0,16 ila 1,25 ata arasındaki oksijen kısmi basınçlı emercensi gaz (BIBS) solunum sistemi için sağlanabilmelidir. Emercensi solunum gazının hacmi, DDC'nin havası normale döndürülünceye kadar geçecek zaman içinde dalgıçlara yetecek miktarda olmalıdır.

Emercensi Hava Kaynağı: Bkz. Emercensi Tüp.

Emercensi İkmal Valfi: 80 ft3'lük emercensi tüpe bir kamçı ile bağlanır. Emercensi gaz ikmalini maskeye açan, kapatan parçadır.

Emercensi Tüp: Dalışlarda yedek acil durum yardımcı tüpüdür. Yedek hava kaynağı. Ana gaz kaynağının kesilmesi durumunda (acil durumda) solunum gazı kaynağı olarak kullanılmak üzere, dalgıç tarafından taşınan bağımsız bir solunum gazı kaynağı. Yedek tüp. Genellikle, birinci kademe regülatörü ve ikinci kademe regülatörüne sahiptir. Genelde; 80 ft3'lük standart tüp. 60 ft derinliğine kadar kullanılması zorunlu değildir. Daha derine yapılan dalışlarda minimum 1800 psig dolu olarak kullanılmalıdır.

Emercensi: Acil durum anlamındadır.

Emers Bitkiler: Bir kısmı su üstü, bir kısmı sualtında olan bitkilerdir.

Emniyet Botu: Açık deniz dalışlarında, liman içi ve sahilden yapılan bulunması tavsiye edilen deniz aracıdır.

Emniyet Duraklaması: Dekompresyon hastalığı riskini azaltmayı amaçlayan isteğe bağlı (dekompresyon programı gerektirmez) ek bir dekompresyon duruşudur. Son su içi beklemesidir ve çeşitli derinliklerde belirli süreler bekleyerek vücutta bulunan artık gazın kabarcıktanmadan yüzeye seviyesine kadar kısmi basıncının düşürülmesini sağlayan beklemedir.

Emniyet Kemer (Harness): Bel ve omuz kayışları olan emniyet kemeridir.

Emniyet Valfi (Relief Valve): Relief vana. Yüksek basınçlı kompresörlerde, fazla basıncın sistem ekipmanlarına zarar vermesini engellemek amacıyla kullanılan parçadır. Ayarlı basınç, sınıra dayandığında, bu valften kaçak yaparak sistem fazla basıncı dışarı tahliye eder.

En Derin Derinlik: Dalış esnasında derinlik geycinde okunan en derin derinliktir.

Endemik: Dünyada sadece belli bir bölgede yaşamasıyla bu bölgeyi karakterize eden türlerdir.

Endirekt Pusula: En direkt pusulada, gövde yanlarında yer alan açılı penceresinden okuma gerçekleştirilir. Navigasyon yaparken, kuzey ile yapılan açılı değeri dikkate alınır. Sağa dönüşlerde pencerede okunan açılı değeri üzerine ekleme (toplama), sola dönüşlerde ise çıkarma işleme yapılarak yeni rota derecesi takip edilir.

Endofauna: Bentosun alt kısımlarında gömülü olarak yaşayan hayvansal organizmalardır.

Endolit: Kayayı oyarak bir oyuk içinde yaşayan organizmalardır.

Endotrokal: Endotrakeal entübasyon işlemi, trakea içine solunum yolunu güvenlik altına alma veya solunumu kontrol etmek amacı ile bir tüp yerleştirilmesidir.

Enfeksiyon: Organizmada hastalığa yol açan bir mikrobun yerel ya da genel olarak yayılmasıdır.

Engelli Dalış: Fiziksel veya zihinsel engelliler için uygulanacak özel eğitim gerektiren donanımlı dalıştır.

Enriched Air Nitrox (EAN): İçeriğinde %21 ve üzeri oksijene sahip dalış gazıdır. Bkz. EAN.

Enstantane: Fotoğrafçılıkta diyaframdan geçen ışınların ne kadar süreyle sensörde kalacağını kontrol eden sisteme denilmektedir.

EOD (Explosive Ordnance Disposal): Sualtı savunma timleri anlamındaki kısaltmadır.

EPIRB (Emergency Position Indicating Radio Beacon): Acil durum lokasyon belirten radyo vericisidir. Acil durum konumu gösteren radyo işaretçileri, denizde tehlikede olan teknelerin ve insanların tespitine ve konumlarına yardımcı olan izleme vericileridir.

Epibiosis: Diğer bir organizma üzerinde tespit edilmiş fakat ondan besin almadan yaşayan organizmalardır.

Epifauna: Bentosun üst yüzeyinde yaşayan hayvansal organizmalardır.

Epipelajik Bölge: Pelajik bölgenin 0-200 metre arasında değişen en üst tabakasıdır.

ESFSWR: Ekstra fitilli çelik tel halat.

Eşdeğer Derinlik Tablosu: Eşdeğer hava derinliklerinin bulunduğu tablodur. İrtifa dalışlarında kullanılır.

Eşdeğer Hava Dalışı Derinliği Kuramı: (EHDD, Equivalent Air Depth EAD): Bu kuram Amerikan Donanması Deneysel Dalış Birimi (NEDU, Navy Experimental Diving Unit) tarafından sınırlanarak geçerliliği kanıtlanmıştır. Bu kurama göre dekompresyon tablolarını belirleyen, solunan gaz karışımının içindeki azotun kısmi basıncıdır. Böylece azot kısmi basıncı azaltılmış bir karışım, hava dalışına göre daha derine dalınması halinde yine aynı dekompresyon gereksinimi içerebilir. Nitrox ile gerçekleştirilen dalış derinliğine karşılık gelen hava dalışının derinliği Eşdeğer Hava Dalış Derinliği adını alır. EHDD'nin bulunabilmesi için nitrox dalışında maksimum derinlikteki solunum havasındaki azotun kısmi basıncının eşit olduğu derinlik bulunur. Örneğin; 20 metrede (3 ATM) hava solunduğunda azot gazının kısmi basıncı (3×0.79) 2.37 ATM olacaktır. Kullanılan gazın %60'ının azot %40'ının oksijen olduğu durumda ise 30 metre derinlikte (4 ATM) solunan gazdaki azotun kısmi basıncı (4×0.6) 2.4 ATM olacaktır. Bu iki derinlikte vücutta çözünen azot gazı aynı miktardadır. Böylece %60 azot %40 oksijen içeren nitrox ile 30 metreye dalındığında hava ile 20 metreye dalınmış gibi olacaktır. 30 metre %60 azot %40 oksijen içeren nitrox dalışının EHDD'si 30 metredir.

Eşdeğer Hava Derinliği (EAD): Belirli bir derinlikte bir Nitroks karışımındaki kısmi nitrojen basıncının, havadaki kısmi nitrojen basıncına eşit olduğu derinlik. Dekompresyon hesaplamalarında kullanılır.

Eşdeğer Narkotik Derinlik (END) : Solunan bir gaz karışımının narkotik etkisini, havanın benzer bir etkiye sahip olacağı derinlikle karşılaştırarak ifade etmenin bir yolu.

Eşik: Denizleri birbirinden ayıran veya bir boğazdaki sualtındaki en yüksek, en sığ bölgedir.

Eşitleme Ve Firar Valfleri: Farklı basınçlara sahip tankların, gövdeleri arasında hava geçişlerine olanak sağlayan valflerdir.

Eşitlemek: Barotravma veya basınç hasarını önlemek için gaz ekleyerek veya tahliye ederek gazla dolu bir alanın basıncının ortam basıncı ile dengelenmesi.

Etezyen: Doğu Akdeniz ve Ege Denizinde kuzeyden esen kuru rüzgardır. Mayıs-Eylül döneminde etkili olan bu rüzgâr, zaman zaman fırtına şeklinde sert eser. Kuzeybatıdan esen Karayel'e de halk dilinde Etezyen denir.

Etholoji: Hayvanların davranışlarını inceleyen ve onları tanımlayan bilim dalıdır.

Etmoidal Sinüsler: Kafatasının içinde, iki gözün arasında ve burunun üst bölümünde yer almaktadır. Büyük ve tek bölmeden oluşan diğer sinüs boşluklarından farklı olarak etmoid sinüsler küçük, birbiri ile bağlantılı odacıklardan oluşur. Yaklaşık olarak sekiz ile on odacığı bulunan etmoid sinüslerdeki her odacığın burun boşluğu ile bağlantısı vardır. Odacıklar çok ince kemik doku tarafından oluşturulmuştur ve mukusla kaplıdır. Etmoid sinüsler en küçük paranasal sinüslerdir.

Euribat: Geniş basınç değişimlerinde yaşayabilen formlardır.

Eurifag: Çok çeşitli besinlerle beslenebilen formlardır.

Eurifotik Formlar: Işık değişimine karşı toleranslı olan organizmalardır.

Eurihalın Ortam: Tuzluluk derecesi %0.30 ile %0.40 arasında değişen ortamlardır.

Eurihalın: Geniş tuzluluk değişimlerinden etkilenmeden yaşantısını sürdüren organizmalardır.

Euriterm Formlar: Çok geniş sıcaklık değişimlerinde (13°C-43°C) yaşama yeteneğinde olan organizmalardır.

Euryök: Çok çeşitli ve değişken özellikte ortamlara yerleşme yeteneğinde olan formlardır.

Ezilmiş Neopren: Montajdan sonra hacmi azaltmak için köpük neopren elbise malzemesinin yüksek hidrostatik basınca maruz bırakılarak gazının alındığı bir süreçte, DUI tarafından üretilen kuru giysiler için tescilli malzeme. İşlemden sonra malzeme daha az sıkıştırılabilir olduğundan, derinlikle birlikte daha az kaldırma kuvveti değişimi.

Facial: Yüz kaslarını kontrol eden sinirlere denir.

Faç: Deniz aracının yüklü ve boş durumuna göre değişim gösteren su hattıdır. Batma-çıkma hattı.

Façuna Etmek: Kesilen halatların çımasının dağılmasını engellemek için, ince gırcala tipi ipler (ince) kullanılarak, piyan bağı ile yapılan işlemdir. “Piyanlama” olarak da ifade edilir. Ayrıca badarnanın tel veya mürnel ile sıkı sıkıya bağlanmasıdır.

Fahrenayt (°F): Alman fizikçi Daniel Gabriel Fahrenheit tarafından 1724 yılında oluşturulan bir sıcaklık ölçüm birimidir. Bu birime göre, suyun donma sıcaklığı 32, kaynama sıcaklığı ise 212 derece olarak alınmıştır.

Fakir Kan: İçeriği bakımından oksijen, nitrojen, vitamin vb. gibi maddelerden herhangi birini miktarca az bulunduran kana denir.

Falaka: İki matafora cundaları arasında bulunup can halatlarının bağlandığı tel halattır.

Farş Tahtaları: Gemilerde veya teknelerde, sintine üzerine yerleştirilen, üzerinde yürümeye yarayan aralıklı tahtalarıdır.

Fasıla: Ara, aralık, kesinti anlamındadır.

Fauna: Belli bir bölgede yaşayan hayvanların tümüdür.

Fazla Kilolu Dalış (Ağır Dalış): Bir dalış sırasında gerekenden daha fazla ağırlık taşımak. Tüplü dalışta genellikle tehlikeli bir hata olmakla birlikte, dipte etkili bir şekilde çalışabilmesi için, dalgıcın zeminden bağlantısının kopmadan dengesini sağlamak amacıyla, satıh destekli dalışta kullanılır.

Faç: Rüzgârın estiği alan anlamındadır. Dalgaların büyük bir bölümünü, deniz yüzeyinden esen rüzgâr oluşturur. Boyutları ve güçleri, esiş süresine ve estiği alanın uzunluğuna bağlıdır.

Feet: Metrik sistemde 30,48 cm olan ölçü birimidir.

Fener: Gemilere geceleri yol işareti göstermesi için kıyıda inşa edilmiş (bazen denizde sabit veya yüzer de olabilir) ışıklı yapılardır.

Fenerlik: Irgatın halat sarılan kısmıdır.

Fenzy: (ABLI, Adjustable Buoyancy Life Jacket). Ayarlanabilir yüzdürme dengeleyici can yeleği. 1960-1970'li yıllarda boyuna geçirilerek kullanılan, şişirilebilir, basit yapılı yüzerlik sağlayıcı yelettir.

Ferdi Dalış Defteri: Kişilerin dalış bilgilerini kaydettiği defterdir. Her dalgıç kendisine ait ferdi dalış defterini usulüne uygun doldurmaktan ve onaylatmaktan sorumludur.

Fermuar Gresi: Bkz. Fermuar Yağı.

Fermuar Yağı: Sızdırmazlık sağlayan fermuarlarda kaymayı kolaylaştırmak amacıyla kullanılan yağdır. Dalış elbisesi fermuarları için kayganlaştırıcı mumdur. Tuz ve nemden kaynaklanan fermuar sertleşmeleri-paslanmaları fermuarın kırılmasına ve yırtılmasına neden olur. Bu yağ ise bu durumlara engel olmaktadır.

FFM: Tam Yüz Maskesi anlamındaki kısaltmadır.

FFW (Feet Of Fresh Water): Tatlı su derinliği (feet cinsinden) anlamındaki kısaltmadır. Tatlı su için 1/34 atm'ye eşit basınç birimi.

Fıçı Bağı: Kargonun gemi dışında asılması için kullanılır ve bir varil ya da kova gibi silindirik şeklindeki nesnelere askıda tutmak için basit ancak etkin bir yöntemdir.

Fırdöndü: Zincir ya da ipin bağlanma olan yerlerine konulan, birinin dönmesi durumunda ötekini dönmesini önlemek için uç uca getirilerek serbest bir eksenle bağlanmış çift halkadır.

Fiks Alma: Harita üzerinde yer belirtmedir.

Filika: Gemilerde bulunan küçük, güvertesiz deniz araçlarıdır.

Filiz /Cevher: Demir vs. madensel malzemelerin hammaddesidir.

Filler Çakısı: küçük çaplı deliklerin, çatlak ve aralıkların hassas şekilde ölçümü için kullanılan, çelikten yapılmış çakı şeklindeki yaprak levha ve çelik tellere denir. Yaprak levhaların her biri belirli bir kalınlığı ifade eder. Çelik teller de delik çaplarını ölçmeye yarar.

Filtre: 1. Kullanım havasındaki istenmeyen yabancı maddeleri (toz, buhar, yağ, su vb.) tutmak için kullanılan tutucu maddelerden oluşan düzenek. 2. İçinden geçen ışığın özelliklerinde çeşitli değişiklikler yaratan cam, jelâtin ya da asetattan yapılmış, çeşitli renklerdeki araçlardır.

Finimetre: Basınçölçer göstergedir. Manometre ile aynı anlamdadır.

Firengi: Gemi güvertesinde biriken suyun denize boşalabilmesi için bordaya açılan oluklu deliklerdir.

First Class Diver (Birinci Sınıf Dalgıç): Teorik ve uygulama olarak her türlü sualtı becerilerine sahip, en yüksek düzey sertifikalı ticari dalgıçtır.

Fiş Tip YOKE Adaptör: Bkz. Plug Tip YOKE Adaptör.

Fitobenthos: Bentik bölgede yaşayan bitkisel organizmaların oluşturduğu topluluktur.

Fitoplankton: Işığın girebildiği derinliklerle sınırlı olmak üzere dünya denizlerinin bütün bölümlerine dağılmış tek hücreli bitkisel organizmalar topluluğudur.

Fitting Elemanları: Akışkan tesisatlarında, boru hatlarında iki ayrı boru bileşenini birleştirmek, gidiş yönünü değiştirmek için kullanılan bağlantı parçalarıdır.

Flama: Üç köşeli sancaktır.

Flanş: Yüksek basınçlı metal boru bağlantılarını birleştirmeye yarayan cıvatalı, somunlu yapıdır.

Flasa: Halatı meydana getiren liflerin birleşmesiyle oluşan, ince iplerdir.

Flaş (Flash): Kısa periyotlu parlak ışık yayan, yapay aydınlatma kaynağıdır.

Fleuss'un Kapalı Devre SCUBA'sı: Ticari alanda kullanılabilen ilk pratik SCUBA 1878 yılında H.A.Fleuss tarafından üretildi. Bu %100 oksijen kullanılan bir lastik maske ile bakır bir sırt çantasından oluşan kapalı devre sistemdi. Dalgıcın sırtındaki çantaya 450 psi basınçlı hava dolduruluyordu. Hava akışı elle kumanda edilen bir valf tarafından sağlanıyordu.

Flora: Bir bölge veya belirli bir yöredeki bitki türlerinin tümüne verilen isimdir.

Florokarbon Elastomerler: Yüksek kısmi oksijen basınçlarında iyi performansa sahip, kimyasal direnci yüksek, sentetik elastomerler (kauçuk). Oksijen hizmeti için dalış regülatörlerinde o-ringler için tercih edilen malzeme. Piyasada bu özellikte olan en yaygın marka Dupont firması tarafından üretilen Viton marka sentetik kauçuk en yaygın üründür.

Flutter Kick: Paletlerin dönüşümlü olarak tam, genellikle oldukça düz olan bacak hareketleriyle yukarı ve aşağı hareket ettirildiği palet vuruş stili. İtme hem yukarı hem de aşağı vuruşlarda geliştirilmiştir.

FMGS (Flyaway Mixed-Gas System): Uçakla taşınabilir karışım gaz sistemi anlamındaki kısaltmadır.

Fora Etmek: 1. Bir yere bağlanmış olan halatın çözülmesidir. 2. Yelkenleri açtırmak için verilen komuttur.

Foralı İzbarço Bağı: Yapılan izbarço bağının çabuk ve kolay bir şekilde fora edilmesi için, çımanın kroz dışında kalacak şekilde yapılan bağıdır. İzbarço bağı ile aynı yerlerde kullanılır.

Foralı Kazık Bağı: Kazık bağının kolayca fora edilmesi için, çımanın kroz dışında kalacak şekilde yapılan bir bağıdır.

Foralı Sancak Bağı: Sancak bağı yapılacağı zaman çımanın kroz dışında kalacak şekilde yapılan bir bağıdır.

Forma: Eski zamanlarda kullanılan, tek parça olan, başlık, ayakkabı ve göğüslükten oluşan klasik biçimli dalış ekipmanıdır.

Format: Boyut.

Fotik Bölge: Su kitlesinin ışık alan (ışıklı) bölgesidir.

Fotik Zon: Yüzeyden ışığın rahatlıkla ulaşabildiği, fotosentezin gerçekleşebildiği, yaklaşık 200m derinliğe kadar olan bölgedir.

Fouling Organizma / Kekamoz / Kakamoz: Tekne karinaları, iskele ayakları, yüze şamandıra ve halatları vb. yüzeylere tutunarak veya yapışarak yaşayan organizma grubudur. Tekne karinasına yapışmaları istenmeyen bir durum olup dalgıçlık faaliyeti ile temizlenirler.

Foxtrot (Felenk) Sancağı: Hareket edemiyorum. Benimle irtibat kurunuz anlamındaki bayraktır.

Fön Rüzgârları: Yüksek dağ yamaçlarında alçalmaya bağlı olarak oluşan ve çevresine göre belirgin şekilde sıcak ve kuru olan rüzgarların genel adıdır.

FPM (Feet per Minute): Dakikadaki feet cinsinden miktarı anlamındaki kısaltmadır.

Fraşkon Palanga: Üç dilli sabit bir makara ile, üç dilli hareketli bir makaradan oluşmuş palanga düzeneğidir. Kuvvet/Yük kazancı 1/6'dır.

Free Dive: Bkz. Serbest Dalış.

Frekans: Bir olayın birim zaman içinde hangi sıklıkla, kaç defa tekrarlandığının ölçümüdür.

Frenzel Manevra Tekniği: Ağız ve burun kapalı iken ağız tabanındaki adaleleri kasarak, dilin arkasını yukarı doğru hareket ettirerek, genizdeki havayı üstaki borusu yoluyla orta kulağa yollayarak eşitlemeye yarayan tekniktir.

Frontal Sinüsler: Kafatasında alın bölgesindeki hava boşluklarıdır. 2 tane bulunmaktadır.

FSW (Feet Of Salt/Sea Water): Türkçesi denizdeki feettir. Derinliği ifade etmektedir. Fit deniz suyu: 1/33 atm'ye eşit basınç birimi. Doğrusal bir derinlik ölçüsü değil. Genel olarak, özgül ağırlığı 1.027 olan ve yaklaşık olarak inç kare başına 0.445 pound'a eşit olan basınç olarak tanımlanır.

FSWR: Fitilli çelik tel halatlardır.

Fundo (Funda): Demirlemek için verilen komuttur.

FV: Şişe iç hacmidir.

g (Gram):1/1000 kg olan ağırlık birimidir.

G 5/8 "x 14: DIN standardında regülatör dişli standardı olup, dişler arası boşluğun az olduğu 14 diş adımına sahip, diş açısı 55° Wihtworth üçgen vidalı, silindirik paralel dişli bağlantı sistemidir.

Gaga: Demirin iki ucundaki tırnakların en uç kısmıdır.

Galon: Bazı ülkelerde kullanılan sıvı ölçüm birimidir. 1 galon 3,785 lt' dir.

Galvanik Koruma: Katodik koruma yöntemlerinden birisi olup, korozyondan korunması istenilen metal yapının gövdesine, kendisinden daha negatif potansiyelde metalin (galvanik anot) bağlanması suretiyle galvanik bir pil oluşturulması prensibine dayanır. Bu şekilde korunacak metal katot haline getirilir. Kurulan düzende, galvanik anotlar zaman içinde kendi kendilerine çözünerek aynen bir pil gibi akım üretirler. Galvanik anotlar koruma sırasında belirli hızlarla çözünerek (elektron kaybederek) ağırlıklarını kaybederler. Bunları uygun zaman aralıklarıyla yenileyerek koruma işlevine süreklilik kazandırılır.

Galvanizleme: Demirin korozyondan korunması için çinko ile kaplanması işlemine denir.

Gamba Almak: Halatın veya zincirin kendi etrafında dönmesi veya burulmasıdır.

Gastropoda: Yumuşakçaların, salyangozları içine alan spiral biçiminde tek bir kabuğa sahip, denizlerde ve tatlı sularda geniş bir dağılım gösteren, karından bacaklılar sınıfıdır.

Gay-Lussac Gaz Yasası: Sabit bir hacim için ideal bir gazdaki sıcaklık ve basınç arasındaki ilişki. Bu kanununa göre, hacim sabit kaldığı takdirde bir gazın basıncı mutlak sıcaklığı ile doğru orantılıdır. Hacim sabit tutulup mutlak sıcaklık iki katına çıkarıldığında, basınç da iki katına çıkar. Sıcaklık azalır, basınç da azalır.

Gaz Absorpsiyonu: Dalış esnasında kısmi basıncı artan asal gazların dokularca emilmesidir.

Gaz Çıkışı: Gazın dokudan kana difüzyonu ve akciğerlere taşınması ve burada akciğer gazına yayılması ve ekshalasyon ile elemine edilmesi.

Gaz Dağılımı: Gaz moleküllerinin birbirine karışması işlemidir.

Gaz Değiştirme: Dalış sırasında bir solunum gazı karışımından diğerine geçiş prosedürü. Bu, oksijen toksisitesi, hipoksi veya nitrojen narkozundan kaçınmak, dekompresyonu hızlandırmak veya solunum gazının bitmesini önlemek için yapılabilir. Genellikle, gaz kaynağının fiziksel olarak değiştirildiği açık devre solunum ekipmanına uygulanır.

Gaz Embolisi: Bir gaz kabarcığı ile kan damarının tıkanması.

Gaz Gerilimi: Sıvı içindeki gazın kısmi basıncını ifade etmek için kullanılan bir ifadedir.

Gaz Karışım Paneli: Bkz. Karışım Gaz Paneli.

Gaz Karışımı: Dalış için solunum gazlarını karıştırmak, dalış silindirlerini nitrox veya trimix gibi gaz karışımlarıyla doldurmak.

Gaz Karışımli Satürasyon Dalış Ekipmanı: UBA MK-21 Mod 0 (MK-17 ısıtıcılı ikmal kamçısı olan) satürasyon için dizayn edilmiş demand tip regülatörlü dalış başlığı olan, 300 ft'den 950 ft'e kadar olan derinliklerde gaz karışımli dalış yapılabilen açık devre cihazdır. Demand regülatörü olmaksızın, hava ve gaz karışımli dalışlar için kullanılan UBA MK 21 Mod 1 ile fonksiyonel olarak aynıdır. MK 21 Mod 0 (satürasyon tipi MK17) başlığının regülatörü MK-17'den daha fazla gaz akışı ve soluma direnci sağlayan Ultraflow 500'dür. UBA MK-22 Mod 0 (satürasyon tipi MK-1), UBA MK 21 Mod 0'ın demand regülatörlü, örümcek maskeli, açık devreli versiyonudur. 300

ft'den 950ft'e kadar olan gaz karışımli satürasyon dalışlarında stand-by dalgıç için kullanılır. Başlık yerine, stand-by dalgıcın daha rahat edebileceği maske ve örümcek ile donatılmıştır.

Gaz Kaynağı Karışımı ve Depolanması: DDC gaz sistemi basınç altına alma ve dalgıç yaşam desteği için oksijen, helyum-oksijen karışımı, helyum ve hava sağlar. Rekompresyon tedavisi süresince gaz tedavisi uygulaması ve atmosfer kirlendiğinde emercensi solunum için her odaya bir BIBS kurulmuştur.

Gaz Kaynakları: Normal dalış boyunca dalgıçların solunumu ve PTC gazı satıhtaki gaz kaynağı hortumu vasıtasıyla karşılanır. Buna ek olarak, bütün PTC'ler dış kısımda bulunan küçük şişelerden emercensi helyum, helyum-oksijen ve oksijen kaynağı bulundurlar. PTC iç basıncı, gelen gazın basıncı ve su derinliği PTC tarafından devamlı görüntülenir.

Gaz ve Buhar Kompresörleri: Basıncılı havanın çıkış yaptığı ağızdan, genişleyerek çıkarken, hızlı hareketi sayesinde havayı beraberinde götürür. Daha sonra azalan kinetik enerji, basıncın da artmasına neden olur. Bu tür kompresörler, basit olup, hareketli bir parçası da yoktur. Kullanımı kolay ve servis bakım masrafı da oldukça düşük olması avantaj sağlarken, pompa veriminin düşük olması en büyük dezavantajdır.

Gazların Kinetik Teorisi: Satıhta atmosferin basıncı ve içeriğinin sabit olması nedeniyle insanlar bunlarla pek ilgilenmezler. Ancak dalgıç için yüksek basınçlı gazlarda oluşan ortamların özellikleri büyük önem arz eder. Gazların değişik basınç ve sıcaklık altındaki davranışlarının tanımlanması "Gazların Kinetik Teorisi" olarak bilinir.

GBO: Güverte basınç odası anlamındaki kısaltmadır.

GÇ: Görev çemberi anlamındaki kısaltmadır.

Gece Dalışı: Gün ışığının olmadığı yer ve zamanda yapılan dalış. Sualtı fauna, florasının tanınması ve gece sualtı canlılarının aktif hayatının görölmesi amacıyla gün batımından itibaren yapılan dalışlardır.

Geçici Dalış Kimliği: Dalış eğitimi sonunda bilgi kayıt formu ekinde bulunan ve içeriğinin doldurularak dalış kuruluşlarınca dalıcıya verilen süreli geçici kimliğidir.

Geçiş Gazı: Sığda veya derinde solunmaya uygun olmayan ancak, sığ derinliklerden dip karışımına geçerken ve dip karışımından deko gazına geçerken, iniş ve çıkış için kullanılan gaz karışımıdır.

Geçiş Tabakası: Bu tabakaya “İntermedier” veya “Termoklin Tabakası” da denir. Bu tabaka da su sıcaklığı yüzey suyu sıcaklığına göre en az 5 derece daha düşük veya fazla olabilmektedir.

Gel-Git: Güneş ve ayın dünya üzerindeki çekimlerinin etkisi ile suların alçalıp yükselmesidir.

Gemi Adamı: Bir gemide görev yapan tüm zabıt, yardımcı zabıt, stajyer, tayfa ve yardımcı hizmet personeli.

Gemi Güvenlik Alarm Sistemi (Ship Security Alert System): Uluslararası sularda gemilerin korsanlara karşı korunmasını sağlayan bir güvenlik sistemidir.

Gemi Sualtı Bakımı: Gemi sualtı bakımı donanmada bulunan gemilerin su içerisindeki karına ve karına elemanlarının kontrol, bakım ve onarımlarını içerir. Gemi Sualtı Bakımı yama yapma, tapalama, dablın yapımı, koferdamların montesi, karına temizliği, sualtı kaynağı ile karınanın onarımı, pervane değiştirilmesi, karına kontrolü ve hasarsızlık testi gibi görevleri içerir. Gemi sualtı bakımının amacı gemileri havuzlamadan tam bir onarım sağlamaktır. Tam bir onarım mümkün olmadığı durumlarda, geçici onarımlar tam onarımın yapılacağı havuzlama periyoduna kadar gemilerin işletilmesine olanak sağlar.

Gemi Yer İstasyonu (Earth Station on Vessels): Bu sistemler 6GHz ve 14GHz 'de uydu üzerinden çalışan, gemilerden internet erişimi sağlayan sistemlerdir.

Genel Gaz Kanunu (Genel Gaz Denklemi): 1. Belirli bir ideal gaz karışımının belirli bir kütlesi için değişken basınç, hacim ve sıcaklık arasındaki ilişki. 2. Gaz moleküllerinin hacmi, basıncı, sıcaklığı, molekül sayısı ve atom ağırlığı değişkenleri için termodinamik durum denklemi. Genel Gaz Kanunu, Boyle, Charles ve Gay-Lussac kanunlarının birleştirilmiş halidir. Böylece, belirli bir miktardaki gazın basıncının, hacminin veya sıcaklığının değişmesi halindeki hareketlerini ifade eder.

Genişleyen Kareler Arama Tekniği: Özellikle arama alanın çok büyük olmadığı ve orta büyüklükteki nesnelere arama operasyonlarında kullanılan bir arama tekniğidir. Aranacak alanın merkezinden başlayarak, kısa kenarlı hatlar, her 90 derecelik köşe dönüşlerinin ardından, bir önceki kenardan biraz daha uzun yüzerek oluşturulan karesel şekiller giderek büyütülerek hedeflenen cisim aranmış olur.

Genleşme: Sıcaklığı arttırılan cisimlerin boy, yüzey ya da hacimlerinin büyümesidir.

Gerdel: Gemi ve teknelerde kullanılan tahta kova.

Geri Döndürmez Valf: Başlık içindeki havanın kaçmasını engelleyen parçadır.

Geri Saha: Hinterland. Limanların hizmet verdiği ve etkileşim içinde olduğu karasal bölgedir.

Gerilim: Elektrik kutupları arasındaki potansiyel farktır.

Geriye Doğru Yuvarlanarak Suya Giriş: Oturan dalgıncın teknenin yanından geriye doğru yuvarlanarak tüplerin suya ilk çarpmasını sağlayan su giriş yöntemi. Dalgıç veya dalgıçlar botun küpeştesine yüzü içeriye bakacak şekilde oturur ve hazır olduğunda karşılıklı badiler geriye doğru yuvarlanarak aynı anda suya giriş yaparlar. Böylece bot dengesi de korunmuş olur.

Geriye Palet Vuruş: Geriye doğru hareket etmek için bir palet vuruş tekniği. Kolay, güçlü veya zarif bir vuruş değil, ancak birçok durumda kullanışlıdır. Paletler, bacaklar düz olacak şekilde zıt yönlerde dışa doğru açıktır, ardından dizler bükülerek kendine doğru çekilir (süpürülür). Dizler, stabilite için kalçalarda bükülerek aynı anda biraz aşağı doğru hareket edebilir.

Geyç (Gauge): Genel anlamda gösterge anlamında olup özellikle dalış sektöründe basınç göstergeleri anlamında kullanılır.

GFI (Ground Fault Interrupter): Toprak hatlı şalter anlamındaki kısaltmadır.

GIBSSMI: Merkezi sinir sistemi oksijen zehirlenmesi semptomları anlamındaki kısaltmadır.

Gırcala: Halk arasında İngiliz sicimi diye adlandırılır. Üç veya daha fazla ispavlo ipinin, bir arada bükülmesi ile üretilir. Façuna işlemlerinde ve kalın halatlarda piyan işlerinde kullanılır. Yapılan façunanın suyun olumsuz etkisinden korunması için katranlanmış gırcalalar kullanılır.

Gigantizm: Hayvanlarda sıcaklık azalışına paralel olarak (ekvator dan kutuplara doğru veya yüzeyden dibe doğru olan) izlenen boy artışıdır.

Gigawatt (GW): 1 milyon megawat veya 1 milyar milyar watt'a karşılık gelen elektrik ölçü birimidir.

Girdap Akımı Testi: Yöntem; tahribatsız olarak iletken malzeme kusurları tespit etmek için elektromanyetik indüksiyon ile alüminyum silindirlerin paralel boyun dışlarındaki çatlakları tespit etmek için kullanılır. Visual Plus denetimi olarak da adlandırılır. AA6351 alaşım silindirler için gereklidir.

Giriş Filtresi: Kompresörlerde emme filtresi olarak adlandırılan bu filtreler, sistemdeki ilk filtreler olup emilen havadaki var olan parçacıkların tutulmasını sağlarlar.

Giz: K1ç direktteki kısa seren.

Gizli Hipoksi: Serbest dalış sırasında, derinlikte bilinci sürdürmek için yeterli olan, ancak yükselirken ortam basıncının azalması nedeniyle yükselen senkop riskiyle ilişkili olarak hypoksik seviyelere düşen bir arteriyel oksijen yetmezliği.

Gizli Pıyan: Kesilmiş veya kopmuş halatların çımalarını düzgün ve dağılmadan korumak için yapılan bir bağ işlemidir.

Glob Vana: Bir boru hattındaki akışı düzenlemek için kullanılan, genellikle küresel bir gövdede hareketli bir disk tipi eleman ve sabit bir halka yatağından oluşan bir vana türüdür. Bir milin ucuna bağlı klapenin, akışkan geçiş deliğinin üstüne oturtulması veya kaldırılması ile, akışkan geçişini kesip, açarak görevlerini yerine getirirler. Glob vanalar klape tipine bağlı olarak, farklı akış karakteristiğine sahip olurlar.

Glossopharangeal İnsüflasyon: Bukkal Pompalama. Akciğer Paketleme. Akciğerleri normal toplam akciğer kapasitesine (TLC) maksimal inspirasyondan daha fazla hava ile doldurmak için serbest dalgıçlar tarafından kullanılan bir yöntem. Tam bir inhalasyondan sonra, dalgıç ağzını hava ile doldurur, glottis kapalı kaldıktan sonra glottisi açar ve bu havayı ağız boşluğundan yanakları ve dili kullanarak akciğere gönderir. Bu birkaç kez tekrar edilebilir.

Glossopharyngeal: Bu tür sinirler damaktan, boğaz bölgesine doğru hissi/duyuları iletmektedir.

GMDSS (Global Maritime Distress And Safety System): Küresel deniz tehlike ve güvenlik sistemidir.

GOC (General Operator Certificate): Genel operatör sertifikasıdır.

Golf (Gabya) Sancağı: Kılavuz istiyorum, ağılarımı topluyorum anlamındaki bayraktır.

Gomina: Denizcilikte kullanılan, 1/10 deniz miline eşit ölçü birimidir.

Göbek Bağı (Umbilical Cord): Bkz. Hortum Grubu.

Göğüs Tüpü: Göğüs cerrahisi ameliyatları sırasında göğüs kafesinin içine yerleştirilip cilde dikilerek sabitlenen ve akciğer ile zarı arasında olmaması

gereken miktardaki hava veya sıvının boşalması amacıyla kullanılan, göğüs içinde kalan kısmı delikli olan, silikondan yapılmış ve üzerinde ölçü işaretleri bulunan, bahçe hortumu benzeri tek kullanımlık steril tıbbi malzemedir.

Göllenme: Memeli dalış refleksi olarak gerçekleşen bu olayda; özellikle serbest dalışta, basınç altına inişle paralel olarak küçülen akciğer hacminin, zarar görmemesi için vücut tarafından savunma refleksi olarak, vücut sıvısı (kan plazması) alveollere ve oradan da akciğerlerde birikmeye başlar. Bu birikim göllenme olarak adlandırılır. Bu mucizevi durum sayesinde artan ortam basıncına rağmen akciğerlerimiz ezilmez ve yaralanmaya maruz kalmaz. Bir başka anlamı ise sıvının akışkanlığını kaybetmesi durumudur.

Gönder: İnce düz ve uzunca olarak çekilmiş çubuk ve direklerdir.

Görsel İnceleme: Basınçlı tüplerin gözle yapılan iç ve dış muayenesi.

Görüş Açısı (Angle Of View): Bir objektifin film üzerine düşürdüğü görüntünün kullanılabilir bölümünü "görebilen" geniş görüş açısıdır.

Gösterge Basıncı: Gösterge basıncı, ortam hava basıncına karşı sıfır referanslıdır, bu nedenle mutlak basınç eksi atmosferik basınca eşittir.

Göz Demiri: Geminin demirlemesinde kullanılan omuzluklardaki demirler, halatlardır.

Gözlemlenilen Dalış: Dalış yapan dalgıcın yüzeyden sık sık izlenerek yaptığı dalışlardır.

GPS: Bkz. Küresel Konumlama Sistemi

Grain: 64,8 miligrama denk gelen ağırlık birimidir.

Grandi Direği: Birden fazla direkli gemilerdeki en yüksek direktir.

Gren: İngilizce de kumlanma anlamına gelen kelime dilimizde daha çok eski rulo filmli fotoğrafçılık da kullanılan bir ifade olmakla birlikte, dijital fotoğrafçılıkta da aynı anlamda kullanılmaktadır. Kısaca fotoğrafta meydana gelmiş gri, ince veya iri halkalar ve noktaldır. Film ve fotoğraf baskıları üzerinde görüntüyü oluşturan kristal kaplanmış ışığa duyarlı gümüş partiküller için kullanılan bir kelimedir. Film ya da baskılar üzerinde görüntüyü oluşturan noktaldır. Dijital çekilen fotoğrafta, ısı ve elektronik bileşenlerin birbirleri ile olan etkileşimi sonucu ortaya çıkan görsel gürültü, renkli fotoğraf yüzeyinde farklı renklerde dikkat dağıtıcı, hoş olmayan noktacıklar olarak farklı şekillerde ortaya çıkar. Dijital fotoğrafçılıkta genellikle bu olay için İngilizceden dijital gürültü şeklinde Türkçeye geçen, "noise" kelimesi kullanılmaktadır. Bkz. Noise.

Güç Dağıtım Sistemi: Muhabere ve kontrol istasyonunun aydınlatması için harici güç sistemidir.

Gün Işığı Dengesi (Day Light Balance): Doğal renk dengesidir.

Güverte Dekompresyon (Basınç) Odası: DDC. Dekompresyon ve gerektiğinde rekompresyon için kuru bir ortam sağlar. Güverte basınç odası su üstü destek gemisine yerleştirilmiş çok bölmeli yatay basınç odasıdır. Her bir güverte basınç odası dalış timi için yaşama, temizlik ve dinlenme olanakları ile donatılmıştır. Satış destek personeli ile odadaki dalış ekibi arasındaki yiyecek, tıbbi ihtiyaçlar ve diğer malzemelerin geçişi için servis bölmesi vardır.

Güverte Hattı: Güvertenin bordadaki izdüşümüdür.

Güverte Kaplaması: Güvertenin kaplanması için kullanılan malzemedir.

Güverte: Temel olarak tüm tekne boyunca uzanan düz platforma verilen isimdir.

ha (Hektar): 1 ha = 10.000 m²'ye eşit alan birimidir.

Haber Boruları: Bir boru içerisindeki havanın, kontrollü olarak ses dalgalarını bir noktadan bir noktaya taşıtabilmesi özelliğinden yararlanılan sistemdir.

Habitat: 1. Bir canlı türünün doğal olarak yaşayabildiği, üreyebildiği yerdir. 2. İçerisinde dalgıçların kuru kaynak yapabileceği veya yaşam destek tesisleri ile donatılmış bir su altı yaşam yapısı.

Hacim Tankı: Gaz deposu olarak kullanılan büyük hacimli, yüksek basınçlı tank.

Hadal Zon: 6000-7000 m. derinlikten sonra gelen bentik bölgedir.

Hadopelajik Bölge: 6000-7000 m. derinlikten sonra gelen pelajik bölgedir.

Hafif Başlık: Düşük hacimli, başa sıkıca oturan, talep valfli, nötr bir şekilde yüzen ve dalgıncın başıyla birlikte hareket edebilen, bir başlık.

Hafif Dalış Sistemi: Taşınabilir, satıhtan ikmelli dalgıç yaşamsal destek sistemidir.

Hahn Tablosu: Dr. Max Hahn tarafından geliştirilen deco 2000 tablosudur.

Halat Bosa: Atılan demirin (çıpa) ağırlığını ırgat üzerinden almak için kullanılan, çimaları güvertedeki mapalara bağlı, ucu kancalı kısa halatlardır.

Halat: Denizcilikte, çapı yaklaşık 1 cm'den daha büyük olan doğal veya sentetik liflerden yapılan ipler genel anlamda halat olarak adlandırılır. Çelik tellerde bu ifade ile tanımlanabilir. Kolların büküm yönünün aksi yönde hepsinin bir arada bükülmesiyle meydana gelir. ISO 2001 (2) standartlarına göre halat; Çapı 4 mm'den fazla olan ve 3 veya daha fazla koldan bükülerek örülerek veya bir çekirdek etrafına örgülü ya da plastik film tabakası kılıf yapılarak elde edilen bir kordon (sicim) parçasıdır.

Halatların Markalanması: Halatların dekompresyon için 50ft' te kırmızı bant, her 10 feet uzunlukta sarı veya siyah bantlar ile işaretlenmesidir.

Halatlı Arama: Teknik bir arama metodu olup, özellikle akıntılı, görüşün düşük olduğu sularda ve/veya aranılan cisimlerin daha küçük olduğu aramalarda kullanılır. Görüşün az olduğu sularda dalıcılar birbirleri ile iletişim kurabilmek için de arama sırasında sahip oldukları bu halatları kullanarak, (eşinin de tuttuğu halatı belirli bir sayıda çekip bırakarak) temel birtakım bilgileri iletmış olur.

Halatsız Arama: Basit bir arama yöntemi olup, halat gibi özel ekipmanlara gerek duyulmaksızın gerçekleştirilen, U arama ve genişleyen kareler olmak üzere iki yöntem olarak kullanılır.

Haldane: John Scott Haldane (1860- 1936) İnsan fizyolojisi konusunda birçok konuda çalışan İskoç bilim insanıdır. Kendi üzerinde gazlarla ilgili birçok deney yapmıştır. Solunum cihazını ilk ortaya çıkaran kişidir. Ortaya koyduğu Dekompresyo teorisinde; Dalgıcın su yüzeyine çıkışta, basıncın kademeli olarak düşürülmesi halinde vurgun hastalığına yakalanmayacağını ortaya koymuştur. Haldane geliştirdiği standart dekompresyon teorisinde, kandaki gaz basıncının, dokularda da aynı oranda olduğunu ifade etmiştir. Ortam basıncındaki 2 kat değişim, sıvı içinde eriyik halde bulunan azot gazının kabarcık oluşturmada, kan sıvısı içinde eriyik durumda kalabileceğini ifade etmektedir. Bu durum; süper saturasyon teorisi olarak da bilinir. Fakat günümüzde kullanılan dekompresyon tabloları ile Haldane'nin teorisi çakışmaktadır. Haldane teorisine göre, kabarcık formun oluşmaması gereken dekompresyon sırasında, Doppler prensibine göre çalışan ultrasonik kabarcık detektörü ile yapılan ölçümlerde damar içi asemptomatik kabarcıkların varlığı saptanmıştır. A.R.Behnke 1945 yılında geliştirdiği teori ile bu tip kabarcıkları "sessiz kabarcık" olarak tanımlamıştır. Behnke'nin bu çalışmasından ancak 30 yıl sonra bu tip kabarcıkların varlığı Doppler detektörü sayesinde saptanabilmiştir. Bu tip kabarcıklar dekompresyon hastalığının birincil etkenleri olmasalar da belirli miktarlarda (basınç değişimi de gereklidir) birleşerek form değiştirir ve hastalık etkenine dönüşür.

Haldanean (Haldanen): John Scott Haldane tarafından açıklanan ilkelere dayalı dekompresyon modelleri.

Haliç: Gelgit olayının büyük ölçüde görüldüğü deniz kıyılarında, akarsu ağzında oluşan, huni şeklinde, derin, biraz geniş ve uzun acı (tatlı-tuzlu) su kısımlarıdır.

Halofil: Sucul tuzlu ortamlarda yaşayabilen bitki ve hayvan türleridir.

Halojen Ampul / Lamba: Tungsten halojen lambası ve kuvars iyotlu lamba olarak da adlandırılır. İyot veya brom gibi az miktarda halojen içeren bir akkor lambadır. Güçlü ve parlak ışık vermesi birlikte fazla enerji tüketen ampullerdir.

Haloklin Tabakası: Sucul ortamda, tuzluluk değişiminin görüldüğü su tabakası olup, küçük bir derinlik aralığında güçlü bir tuzluluk değişimi olarak kendini gösterir. Düzensiz kırılma indisi nedeniyle genellikle bulanık veya parıldayan bir bölge olarak görülür.

Haloplankton: Denizde (tuzlu ortamda) yaşayan planktondur.

Halüsinasyon: Çeşitli sebeplerle beyin tarafından yaratılan gerçek dışı duylardır.

Hamlaç: Kısaca kaynak üfleci olarak adlandırılmakla birlikte, yanıcı gazları güvenli şekilde karıştırıp, bek ucunda yakılmasıyla kaynak alevi elde etmeye yarayan bir alettir.

Hamsin: Sıcak, kuru ve bunaltıcı özellikte bir rüzgâr olup, Afrika'nın kuzeyindeki kara içlerinden deniz kıyısına doğru esen rüzgarlardır. Libya ve Mısır gibi ülkelerde kendini hissettirir.

Handling (Elleçleme): Denizcilik sektöründe limanda ve gemideki yüklerin indirilmesi, taşınması, depolanması, taşıtlara yüklenmesi, taşıtlardan indirilmesi, karadan gemiye konulması için gereken yük nakil işlemlerinin tümüdür.

Harbi: Bkz. Kilit Harbisi.

Harnes (Koşum Takımı, Semer): Solunum tüpü ve bağlantılarını desteklemek ve dalgıca sabitlemek için kullanılan semer, tokalar, D halkaları, diğer aksesuarlarla birlikte kayışlardan oluşan, dalgıcın üzerine tutturulan bir tür yelek. Ayrıca ağırlıklandırma ve yüzdürme kontrol sistemlerini desteklemek ve dalgıcın sudan kurtarılması gibi başka işlemlere sahiptir. Profesyonel dalışta koşum, cankurtaran halatını veya göbek bağını dalgıca bağlamak için güçlü bir nokta olarak kullanılır.

Hasır Halat: Su kenarlarında yetişen hasırotunun yapraklarından elde edilir.

Hava Ayar Valfi: İkinci kademe üzerinde bulunan solunum direncini ayarlama kullanılan parçadır.

Hava Dekompresyon Tablosu: Dekompresyonlu dalışlar için hazırlanan, dekompresyon programı ve yinelenen grup harflerinin bulunduğu tablodur.

Hava İkmal Kamçısı: Havayı transfer eden dayanıklı borudur.

Hava İkmal Sistemi: Ana hava ikmal kaynağı olarak 6 ft³'lük 3000 psig'te 2 tane şişe, yardımcı hava kaynağı olarak 3000 psig'te 1 tane şişe ve SCUBA dolun istasyonudur.

Hava Kilidi: Kapatılabilen ve mühürlenebilen iki veya daha fazla açıklıktan girilebilen ve basıncı bitişik odalara göre ayarlanabilen hiperbarik bir habitat veya odaya ait bölme. Personel veya ekipmanı farklı basınç alanları arasında transfer etmek için kullanılır.

Hava Kompresörü: Emdiği havayı kapalı bir kaba veya sisteme basarak sıkıştırabilen makinelerdir.

Hava Kontrolçüsü / Kompresörcü: Dalış amirinin talimatı ile hava kaynağını yedeği ile değiştirir. Hava devrelerini ve kompresörü çok iyi bilmelidir.

Hava Kubbesi: Tepesinde hava veya diğer gazları hapseden mağara bölümü. Bu gaz doğrudan yüzeye bağlı değildir.

Havadan Nakilli Dalış Sistemi: 0-190 ft'lik dalışlar için havadan kolaylıkla nakil edilip uygun dalış platformuna kurulabilen bir sistemdir.

Hawk Demiri: Bir tür gemi demiri. Arama-kurtarma dalgıçlığında, geminin pruvasından düşük süratle çekildiğinde, tel, zincir veya demir bulmada kullanılır.

Hayboci: Irgatın ters çalıştırarak, tambur veya fenerlik üzerindeki zincir veya halatın kontrollü biçimde dışarıya (aşağıya) doğru yavaş yavaş mayna edilmesidir.

HBOT: Hiperbarik oksijen tedavisi anlamına gelen kısaltmadır.

HCU (Harbor Clearance Unit): Liman temizleme anlamındaki kısaltmadır.

HDPE (High Density Polyethylene): Petrolden elde edilen, yüksek yoğunluklu polietilen malzemedir.

He: Helyum.

Hektar: Arazi ölçü birimidir (10.000 metrekarelik alan).

Heliair: Trimix karışımları. Helyum ve normal hava karışımları.

Helikopter Dönüşü: Bir dalgıcın, genellikle yatay olarak, dikey bir ekseninde bedenini döndürmek için, bacaklarını dizlerden kırarak palet uçları ile küçük vuruşlar şeklinde yapılan bir manevra tekniğidir.

Heliox 18b Dalış Maskesi/Başlığı: Diving Systems International tarafından geliştirilerek imal edilen, Kirby-Morgan serisi olarak bilinen, fermuarlı neopren başlığa sahip bir dalış maskesidir. Devamında Mark I ve günümüzde Mark 18 model olarak yaygın kullanıma sahiptir.

Heliox Dalışı: Solunum gazı olarak kullanılmak üzere Helyum / Oksijen karışımı ile yapılan teknik dalışlardır. Helyum ve oksijen çeşitli oranlarda karıştırılıp kullanılmaktadır.

Heliox: Helyum ve oksijenden oluşan solunma amaçlı gaz karışımıdır. 1930'larda tıbbi amaçlı kullanılmaya başlayan karışım, düşük yoğunluğa sahip olduğu için kullanım alanı genişlenmiş olup, günümüzde derin teknik dalışlarda da kullanılmaktadır.

Helisel: Sarmal anlamındadır.

Helmet: Dalış Başlığı.

Helyum Analizörü: Bir gaz karışımındaki helyumun varlığını ve konsantrasyonunu belirlemek için kullanılan bir alet.

Helyum Konuşma Çözücü: Hiperbarik helyum ortamında konuşulan kelimeleri anlaşılır hale getiren elektronik bir cihaz.

Helyum: He olarak sembole sahip, tek atomlu yapıda renksiz, kokusuz ve tatsız, tek atomlu bir gazdır. Tamamen asal bir gaz olup, havada çok nadir (5ppm) bulunur. ABD, Kanada ve Rusya'da belirli yataklardan doğal gazla birlikte çıkartılır. Derin dalışlarda, solunum gaz karışımında kullanılan inert bir gazdır.

Hemoglobin: Kandaki alyuvarların en önemli maddesi olup, demir, azot, oksijen, hidrojen, kömür ve kükürt bileşiminden oluşur. Akciğer alveol keseciklerinde oksijen ve karbon gazı iletimini sağlarlar.

Hemokonsantrasyon: Kanın yoğunlaşmasıdır.

Hemorrhage (Kanama): Kan kaybıdır.

Hemostat: Kesik damar ucunu sıkıştırarak kanamayı durdurmada kullanılan penstir.

Hendil: Tutamak, tutma yeri, elcik.

Henry Gaz Kanunu: Sabit sıcaklıkta gazların sıvı içindeki çözünürlüğü, kısmi basınçları ile doğru orantılıdır. Basınç değiştiğinde belirli bir sıvıda belirli bir gazın çözünürlüğü arasındaki ilişkiyi açıklar.

HeO₂: Helyum, oksijen karışımıdır.

Hepatit: Sarılık.

Herbivor: Bitkisel besinlerle beslenen hayvanlardır.

Hertz: Bir saniyede bir titreşim yapan devirli bir olayın frekansına eşit frekans birimidir.

hg (Hektogram): 100 grama eşit ağırlık birimidir.

Hırça Mapa: Demir zincirinin zincirlikteki çumasının gemiye bağlandığı sağlam mapadır.

Hızlı Pranga: Kapatıldığında kilitlenen, aletsiz çalıştırılabilen ve genellikle yük altında serbest bırakılabilen bir klipsli konektör mekanizması.

Hidrelioks: Hidrojen, helyum ve oksijenden oluşan derin dalış solunum gazı karışımı.

Hidrofil: Devamlı suda yaşayan organizmalardır.

Hidrojen (He₂): Çift atomlu renksiz, kokusuz ve tatsızdır. O kadar hareketlidir ki dünyada serbest konumda çok seyrek bulunur. Bununla beraber görünür evrende en bol elementtir. Güneş ve yıldızlar neredeyse saf hidrojendir. Saf hidrojen, içinde %5,3'den fazla oksijen bulunan hava ile karıştığında müthiş bir patlayıcı olur. Hidrojen dalışlarda nitrojen yerine kullanılmıştır ama tehlikeleri dolayısıyla bu kullanım deneyden ileri gidememiştir.

Hidrojen Sülfid (H₂S): Et, hayvan postu, saç, yün veya lağım gibi organik maddelerin çürümesi sonucu ortaya çıkan gazdır.

Hidroks: Hidrojen ve oksijenin solunum gaz karışımı.

Hidrolik Kompresörleri: Herhangi bir hareketli parça kullanmadan, havaya basınç uygulayarak güç üretebilen kompresörlerdir.

Hidrolik Makine: Sıvı basıncı ile güç iletimi sağlayarak çalışan makinelerdir.

Hidroлиз İşlemi: Suyu oluşturan hidrojen ve oksijen elementlerinin birbirinden ayrılması işlemidir.

Hidrosfer: Yeryuvarının içerdiği su örtüsüdür.

Hidrostatik Basınç: Su altında, bir noktanın üzerindeki su kolonunun ağırlığından kaynaklanan basınç. Okyanusun en derin yerlerinde (36000 fsw), 1100 ata (8 ton/inç²) geyç basıncı oluşur. Başka bir ifade ile hidrostatik basınç; su sütununun ağırlığı dolayısıyla oluşan basınç olup, her 10 m derinlikte (33 feet) suyun basıncı 1 atmosfer artar.

Hidrostatik Test: Su ile yapılan basınç testidir. Test ortamı olarak su kullanarak, basınçlı kapları yeniden doğrulamak için tahribatsız test. Kap, test basıncına kadar basınçlandırılır ve geçici esnekliği ölçülür.

Hidrostatik: Sıvıların dengesini ve kaplar üzerinde yaptıkları basıncı konu alan fizik dalıdır.

High Pressure: Bkz. HP.

Higrometre: Havanın nemini ölçen alettir.

Hinterland (Geri Saha): Limanın hizmet verdiği ve aldığı yani etkilediği ve etkilendiği arka plandaki kara alanının bütünüdür.

Hiperaktif: Aşırı hareketlilik, ataklık ve dikkat eksikliği belirtileri olan bir bozukluktur.

Hiperbarik Cankurtaran Teknesi: Acil bir durumda satürasyon dalgıçlarını tahliye etmek için içinde hiperbarik odası ve yaşam destek sistemi bulunan bir cankurtaran botu.

Hiperbarik Kurtarma Kapsülü: Bkz. HRC.

Hiperbarik Oksijen Tedavisi (HBO): Basınç altına alınabilen kapalı bir odada, hastaya 1 ATA dan yüksek basınçlarda aralıklı olarak %100 oksijen solutulmasıdır.

Hiperbarik Tahliye Sistemi: Acil bir durumda satürasyon sisteminden basınç altındaki dalgıçları tahliye etmek için sistem. Planlama, prosedürler, tahliye için kullanılan ekipman, kabul tesisi, acil durum planları, olası güvenli sığınaklar ve başarılı bir hiperbarik tahliye için gerekli olan her şey dahil olmak üzere tüm sistem hiperbarik tahliyeyi sağlamak için kurulmalıdır.

Hiperbarik Tahliye: Basınçlı bir transfer sistemi aracılığıyla, bir satürasyon odasından bir hiperbarik kurtarma aracına basınç altındaki dalgıçların tahliyesi.

Hiperbarik: Yüksek basınçlı anlamındadır.

Hiperkapni: Karbondioksit Zehirlenmesi. Vücut dokularında çok yüksek seviyede karbondioksit seviyesidir.

Hiperpne: Deniz yüzeyinde hava soluyan sağlıklı bir kişi ile karşılaştırıldığında, metabolik faaliyetine oranla solunumun arttığı durumdur.

Hipertermi: Sıcak çarpması olarak da tanımlanan olayda, vücut sıcaklığının 41 °C veya daha yüksek bir değere yükseldiğinde ortaya çıkan ve termoregülatör mekanizmaların bozulması durumudur.

Hiperventilasyon: 1. Serbest dalışın süresini uzatmak için kandaki karbondioksit seviyesini düşürmek için kasıtlı derin ve sık sık nefes alma. 2. Vücudun hiperkapniye tepkisi olarak hızlı nefes alma ile ilişkili genellikle sığ nefes alma. Vücudun karbondioksit miktarını uygun seviyede tutmak için, gerekenden daha fazla nefes almayı ifade eden bir terimdir.

Hipoglisemi: Kan şekeri (glukoz) seviyesinin anormal şekilde düşmesidir.

Hipokapni: Kandaki karbondioksit düzeyinin normalin altına inmesidir.

Hipoksi / Hipoksemi: Kanda oksijen azalmasını ifade etmek için kullanılır. Oksijen Yetmezliği. Doku hücrelerinin normal işlevlerini yerine getirmesi için ihtiyaç duyduğu yeterli oksijeni almamasına sebep olan arteriyel kandaki anormal derecede oksijen azlığıdır. (%16'nın altında sorun, %12'nin altında ciddi sorun, %10'un altında ölüm tehlikesi ortaya çıkar)

Hipopne: 10 saniyeden uzun süreyle, hava akımının %30-50 oranında azalması hali. Solunum hareketinin azalması, kandaki Oksijen doygunluğunun (O2 satürasyonu) azalması veya bu nedenle oluşan uyarılar olarak ifade edilir.

Hipotansiyon: Olağandan düşük olan atardamar basıncıdır.

Hipotermi: İnsan vücudunun gerekli ürettiğinden daha hızlı sıcaklık kaybetmesi sonucunda ortaya çıkan ve vücut sıcaklığının tehlikeli derecede düşmesine neden olan acil tıbbi durumdur. Başka bir ifadeyle 37 °C olan normal vücut sıcaklığının, 35 °C'nin altına düşmesi halinde meydana gelen rahatsızlıktır.

Hipoventilasyon: Metabolik hıza göre, alveoler ventilasyonun hiperkapniye neden olacak düzeylere kadar artmasıdır.

Histamin: Lokal bağışıklık cevabı oluşturulması, bağırsaktaki fizyolojik fonksiyonların düzenlenmesinde işe karışan ve nörotransmitter olarak salgılanan bir azot bileşiğidir.

Histeri : Duygusal durumlarda verilen reaksiyondur.

hl (Hektolitire): 100 l' ye eşit sıvı ölçü birimidir.

hm (Hektometre): 100m' ye eşit uzunluk ölçü birimidir.

hm² (Hektometrekare): 10.000m² ye eşit alan birimidir.

hm³ (Hektometreküp): 1.000.000m³ e eşit hacim ölçüsüdür.

H_{max}: Liman giriş ağzındaki maksimum dalga yüksekliği için kullanılan bir kısaltmadır.

HMPE (High Modulus Polyethylene - Dyneema / Spectra): Çok düşük esneme oranı, çok yüksek mukavemet, UV direnci ve çekme gücü (römorkörlerde, vinçlerde ve balık oltalarında), sürtünmeye dayanıklılık, çok hafif, suda yüzebilen, halay yapımında kullanılan bir lif olup giderek yaygınlaşmaktadır. Bkz. Yüksek Performanslı Polietilen.

Hogarthian Konfigürasyonu: Arka plaka, kanat, kasık bantlı tek parça koşum takımı, regülatör ikinci kademedeki kısa olan boyun kısmında, diğeri uzun hortumlu olarak düzenlenmiş ve izolasyon manifoldu ile birleştirilmiş ikiz silindirelerle kullanılan kuşam kombinasyonu. Sistemin geliştiricisi ve savunucusu olan Willian Hogarth Main'in adını almıştır.

Hook Breath: Bkz. Çengel Nefes Alma.

Hopkalit (Hopcalite): Oda sıcaklığında havadaki oksijene maruz kaldığında karbon monoksitin karbon dioksite dönüştürülmesi için katalizör olarak kullanılan, esas olarak bakır ve manganez oksitlerinden oluşan bir dizi karışımın ticari adıdır. Hava filtrasyonu için Hopcalite katalizörü, karbon monoksiti etkili bir şekilde işleyebilir. Hopcalite katalizörü, kullanılan bakır ve manganez oksitlerin bir karışımıdır. Türleri: Karbürizatör, Katalizör, Doğal Grafit.

Horizontal Hareket: Yatay Hareket. Rüzgârın etkisiyle oluşan yatay su hareketidir.

Hortum grubu: Göbek Bağı, Umbilical Cord. Dalgıçlar veya dalış çanı için yaşam desteği bağlantısı. Gaz besleme hortumlarını, ışık kaynağı için enerji kablosu, pneumo hortumu, sesli ve görüntülü iletişim kablosunu, ayrıca gerekiyorsa hidrolik veya pnömatik güç için hidrolik ve gaz hortumu, sıcak su

hortumu ve yardımcı ekipman için elektrik ve optik kabloları içerebilir. Ayrıca bir ROV için de güç, kontrol kablosunu ifade eder.

Hortum Koruyucu: Birinci kademeye bağlanan ahtapot ve ikinci kademe hortum başlarını burkulma, kırılma ve aşınmadan koruyan plastik hortum kılıfıdır.

Hortum Rekoru: Kademeler arası bağlantıları sağlayan parçadır.

Hortum Tutucu (Hose Holder): Hortum gruplarını sabitlemeye yarayan ekipmandır.

Hortumcu: Bkz. Dalgıç Görevlisi.

Hoseholder: Hortum tutuculardır.

Hotel (Halat) Sancağı: Gemimde kılavuz var anlamındaki bayraktır.

Housing: Video kamera/fotoğraf makinesi için özel üretilen bu kılıflar, cihazların belli bir mesafeye kadar su altında kullanılmasına imkân tanır.

HP (High Pressure): Yüksek Basınç anlamında. Regülatör birinci kademelerinin yüksek basınç çıkışı anlamına gelen kısaltmadır. Yüksek basınç, genellikle 30 bar'ı aşan gaz basınçları. Dalış bağlamında, gaz çalışma basınçları sıklıkla 300 bar'ı geçmez, ancak hidrolik sistemlerdeki basınçlar önemli ölçüde daha yüksek olabilir.

HPNS (High Pressure Neurological Syndrome): Yüksek basınç sinir sistemi sendromu anlamına gelen kısaltmadır. Bir dalgıcın helyum-oksijen karışımını solurken yaklaşık 150 m'nin (500 fit) altına inmesiyle ortaya çıkan nörolojik ve fizyolojik bir dalış bozukluğu.

HRC: Hiperbarik kurtarma kapsülü. Basınç altında sature olmuş dalgıçların acil tahliyesi için tasarlanmış, kendi kendine yeten yüzer bir hiperbarik odadır. Dalgıçları dekompresyon süreci için, başka bir basınçlı odaya transfer etmek üzere, kurtarma gemisi tarafından taşınabilir donanıma sahiptir.

HSDT: Hava ile satıh dekompresyonu tablosu anlamındaki kısaltmadır.

H-Valf: Manifolt soketi ile birbirine bağlı iki valfden oluşur. İkinci valf kendi eksenini etrafında dönebilmektedir. Bu nedenle biraz H harfine benzetilebilir. İki adet regülatör birinci kademesi takılarak bağımsız şekilde kontrol edilebilir. Y valfine benzer, ancak ikinci valfin birincil valfe paralel olduğu konfigürasyonda, ikincil valf bazen döndürülebilir.

Hypoaktif: Aşırı ağır hareket etme ve uyuşuklukla kendini belli eden bir rahatsızlık olarak tanımlanmaktadır.

Hypoglossal: Hypoglossal sinir, dilin hareketlerini kontrol etmektedir.

I: Işık şiddeti simgesidir.

IDS: International Diving Schools Association. Uluslararası Dalış Okulları Derneği. Uluslararası dalış standardı kuruluşudur. Tüm profesyonel dalgıçlar için, (Offshore, Inshore ve Inland) ortak uluslararası dalış standartları ve uzmanlık alanları ve ilgili dalış dışı nitelikleri geliştirmek amacıyla kurulmuştur.

IEBT (Inner-Ear Barotrauma): İç kulak Baro travması.

IL (Inner Lock): İç kilit anlamındaki kısaltmadır.

Ilıca: Ilık ve sıcak su kaynakların halk dilindeki adıdır.

Ilıman Denizler: Su sıcaklığı 8°C - 23°C arasında olup, soğuk ılıman (8°C - 18°C) ve sıcak ılıman (12°C - 23°C) olarak ikiye ayrılan sular, denizlerdir.

IMCA: International Marine Contractors Association. Uluslararası Deniz Müteahhitleri Birliği.

IMO (International Maritime Organization): Uluslararası Denizcilik Örgütüdür.

Inland (İç Su) Dalgıç: Petrol ve gaz endüstrisi ile ilişkisi olmayan, göl, baraj ve akarsu gibi kapalı su alanlarında faaliyet gösteren dalgıç.

INMARSAT (The International Maritime Satellite Organization): Uluslararası Denizcilik Uydu Organizasyonu anlamındadır.

Inshore (Kıyı) Dalgıç: Petrol ve gaz endüstrisi ile ilişkisi olmayan iç deniz sahalarında veya kıyı sularında çalışan bir dalgıç.

INT Adaptörü: Bkz. Yoke Adaptörü.

INT Regülatör: Basıncılı silindirlere, vana çıkışının çevresine yerleştirilen ve valfin çıkış o-ringini regülatörün giriş yuvasına doğru bastıran, mengene sistemli bağlantıyla donatılmış regülatörlerdir.

Irgat: Denizcilikte kaldırma indirme işlerinde (demir vs) ve manevra sırasında kullanılan baş ve kış taraftaki kuvvetli makinelerdir.

Isı Enerjisi: Sıcaklıktan dolayı aktarılan enerjinin toplamıdır.

Isı Gerilimi: Vücut öz ısının artmasıdır.

Isı Regülasyonu: Isının izolasyon, ısıtma veya soğutma yoluyla düzenlenmesidir.

Isı: Bir cismin uzamasına, genişlemesine, sıcaklığının artmasına, erimesine ve buharlaşmasına yol açan enerjidir.

Iskaça: Direklerin topuklarının (zıvana) güvertede oturduğu yuvalardır.

Islak Dolum: Tüpleri soğutmak için, su dolu bir tank içinde gaz dolumu gerçekleştirmek.

ISO: Fotoğrafçılıkta filmlerin ışığa karşı duyarlılıklarını belirleyen standart ölçü sistemidir. Yetersiz ışık ortamlarında diyafram ve estanteneyi destekleyerek fotoğraf çekebilme olanağı sağlar.

Ispavlo: Halk arasında sicim adı verilen ince iptir. Genellikle piyan işlerinde kullanılır

Işık (Light): Elektromanyetik tayfta 4000-7000 birim dalga boyuna sahip olan ve görülebilir nitelikte yayılan enerjidir.

Işık Enerjisi: Işığın boşluktaki hızıdır.

Işıma: Enerjinin elektromanyetik dalgaları vasıtasıyla ısı transferidir. Her sıcak nesne, soğuk nesnelere tarafından emilen elektromanyetik enerji dalgaları yayar. Dalgıcın vücudu da bu şekilde ısı yayar.

ITU (International Telecommunication Union): Uluslararası Telekomünikasyon Birliği anlamındaki kısaltmadır.

i: Akım şiddeti simgesidir.

İç Denizler: Bir boğazla (dar ve derin olmayan) başka bir denize açılan denizlerdir. Örnek olarak Karadeniz gösterilebilir.

İç Yardımcı: Basınç odasında, hastanın yanında olacak olan yardımcıdır. Dalgıç hastalıklarının teşhisine ve tedavisine mutlaka aşına olan biri olmalıdır.

İğne Valfler: Basıncın azalmasını kontrol eder.

İğnecik: Dümen yelpazesinin, teknenin kık bodoslamasına bağlanabilmesi için, erkek ve dişi olarak konmuş olan menteşe ya da demir saçtır.

İhtilaç: Titreme, çırpınmadır.

İhtiyoloji: Zoolojinin balıklarla ilgilenen bölümüdür.

İki Yıldız Dalıcı: TSSF tanımına göre; 15 yaşını doldurmuş, 18 yaşından küçük ise velisinin onay belgesi almış, TSSF talimatının 18. maddesinde yer alan sağlık koşullarını yerine getiren, bir yıldız dalıcı ya da federasyonca denkliği onaylanmış eşdeğer bir belgesi olan, bir yıldız dalıcı belgesini ya da federasyonca denkliği onaylanmış eşdeğer bir belgeyi aldıktan sonra en az 20 onaylı dalış yapmış olan ve bunu dalış kayıt defteri ile belgelemiş olan kişidir.

İki Yıldız Dalış Eğitmeni: TSSF tanımına göre; TSSF/CMAS bir yıldız dalış eğitmeni olan, bir yıldız dalış eğitmeni belgesini aldıktan sonra bir dalış kuruluşunda bir yıl kayıtlı eğitmen olan, bir yıldız dalış eğitmeni belgesini aldıktan sonra federasyonun yetkili dalış kuruluşlarında kayıtlı eğitmen olarak en az 50 dalıcı belgesi vermiş olan ve imzaladığı bilgi kayıt formlarını belgelendiren, talimatın 19. maddesinde yer alan sağlık koşullarını yerine getiren, en az lise ya da dengi okul bitirmiş olan yetkili bir dalış kuruluşuna kayıtlı bir eğitmenden eğitim aldıktan sonra federasyonun açacağı iki yıldız eğitmen sınavında başarılı olan kişidir.

İkinci Kademe: Regülatör ikinci Kademe. Regülatörün birinci kademesine bağlanarak görev yapan mafs kısmı, ahtapot (yedek hava kaynağı), konsol (gösterge grubu), inflatör kamçısı gibi üniteler ikinci kademe olarak tanımlanır.

İlave Basınç Odası Personeli: Basınç odası içinde hasta ciddi semptom veya gaz embolisi semptomlarına sahipse ilave personel gerekir.

İleri – Geri Kompresörler: Pistonun ileri ve geri hareket etmesiyle havayı sıkıştırarak üretim sağlayan kompresörlerdir.

İleri Takla Girişi: Bir tekneden veya platformdan tüplü dalgıçlar tarafından kullanılan su giriş tekniği. Dalgıç kalça ve belden öne doğru eğilerek suya doğru düşerek kısmi bir takla atar ve silindiri, sırtı ve omuzlarıyla suyu kırar. Yaklaşık 1 m'den fazla yükseklikler için uygun değildir.

İletim: Direk temasla ısının taşınmasıdır. Suyun ısıyı mükemmel bir şekilde iletmesinden dolayı, korumasız bir dalgıç direk iletim yoluyla vücut ısısının büyük bir kısmını çevresindeki suya aktarır. Solunum için Helyum-Oksijen gibi termal iletkenliği yüksek gazları kullanıldıkça ısı kaybı daha da fazlalaşır.

İlk Stoba Geliş Zamanı: İlk dekompresyon beklemesine gelirken gecikme yaşanmadan çıkış kurallarına uyularak geline zaman/süredir.

İlk Stoba Varış: Dalgıç'ın dibi terkten ilk dekompresyon durağına varış arasında geçen zaman/süredir.

İlk Stoba Varışta Gecikme: Dekompresyon beklemesine gelirken yolda yaşanan zaman kaybıdır (gecikme).

İllüminans (illumiance): Bir yüzeye düşen ışık miktarına aydınlatma yani illüminans denir.

İmbat: Ege bölgesinde yazları gündüz denizden karaya doğru esen mevsimsel deniz meltemi sayılan rüzgardır.

İmla etmek: Doldurmak

İmla valfi: Doldurma vanası

in²: inçkare. 0,00064516 m².

İnert Gaz (Asal Gaz): Belirli şartlar altında kimyasal reaksiyona girmeyen bir gazdır.

İnflatör: Tüpten gelen havayla BC'yi şişirebildiğimiz, ek olarak BC içindeki havayı tahliye yarayan valflerle donatılmış esnek hortum.

İnfralittoral Bölge: Sahilden devamlı su altında kalan bölgeden başlayarak 30-40 metre derinliğe kadar devam eden bentik bölge kısmıdır.

İnfrepelajik Bölge: Pelajik bölge içinde, 200-600 m. derinlikler arasında kalan su tabakasıdır.

İngiliz Yaması: Yara almış gemilerin kurtarılmasında kullanılan bir yamalama tekniğidir. Dalgıca çok işin düştüğü, Amerikan yamasında olduğu gibi yara üzerinde kalıp çıkartılır. Daha sonra bu kalıba göre, kalaslar yan yana kayışlar ile tutturulduktan sonra, kılavuz halatlar, liftin uskurlar ve palangalar yardımıyla yerine yerleştirilerek açık yara kapatılır. Daha sonra su pompalanarak tahliye edilir.

İniş Hızı: Dalış sırasında sathı terk ederek dibe doğru belirli zamanda alınan yolu ifade eder. Hava dalışlarında iniş hızı kritik bir değer olmamakla birlikte genel olarak 25m/dk (75 ft/dk)'yı aşmamalıdır.

İniş Zamanı: Dalış sırasında sathı terki ile dibe varışı arasında geçen zamandır.

İnorganik Madde: Canlılardan elde edilemeyen ve canlıların yaşadığı çevrede bulunan maddelerdir.

İnspirasyon: Soluk alma işidir.

İnterstisyel Amfizem: Akciğer baro travması sonrası organlar arasındaki boşluklarda sıkışan gaz.

İntibak: Bir duruma, bir ortama ya da çevreye uyma, alışmadır.

İntravasküler Kan Gölgenmesi: Damar içinde ki kanın pıhtılaşmasıdır.

İrtibat Kablosu: Dalgıçla muhabereyi sağlamak amacıyla kullanılan kablodur.

İrtifa Dalışı: Dekompresyon programlarının değiştirilmesini gerektiren, deniz seviyesinden yaklaşık 300 m'den daha yüksek rakımda, bir su ortamında yapılan dalış.

İrtifa: Deniz seviyesinden yukarıda olan yerlerdir.

İrtifada Derinlik Ölçümü: Tercih edilen yöntem, bulunulan irtifada sıfırlanabilen mekanik veya elektronik geyçlerle derinliğin ölçülmesidir.

İrtifada Geçen Zaman: Dalıştan önce irtifada geçen zaman saat ve dakika olarak kaydedilmelidir.

İrtifaya Varışta Yinelenen Grup Harfi Tablosu: İrtifaya varışta yinelenen grup harflerinin verildiği tablodur.

İrtifaya Varışta Yinelenen Grup Harfi: İrtifaya varışta dalgıcın vücudundaki nitrojen irtifada basıncın azalmasıyla vücuttan atılmaya başlar belli bir süre sonra nitrojen doyuma ulaşır, bu süre dikkate alınarak yapılan bir sonraki dalışın grup harfi irtifaya varışta yinelenen grup harfi olarak adlandırılır.

İskandil Halatı: Denizcilikte derinlik ölçmek için kullanılan halatıdır.

İskandil Kurşunu: Denizcilikte derinlik ölçmek için kullanılan halatın (salvo) ucuna bağlanan kurşun ağırlıktır.

İskandil Salvosu: Denizcilikte derinlik ölçmek için kullanılan, iskandil kurşununun bağlandığı işaretli halattır.

İskandil: Denizcilikte derinlik ölçmektir.

İskele Tavası: İskelelere girip çıkmada ilk basılan platformdur.

İskele: Teknenin sol yarısı. Ayrıca gemiye girip çıkmak için kullanılan sürgülü veya inip kalkan merdivendir.

İspavlo: Halk arasında sicim adı verilen ince iptir.

İstavroz: Kruva. Akışkan sıvı veya gazların yönünün, kendi yönü ile birlikte aynı anda 4 farklı yöne dağıtılmasını sağlayan, aynı çapa sahip dört çıkışlı fitting elemanıdır. + görünümlüdür.

İstilacı Tür: Aşılandığı ekosistemi bozan organizmadır.

İstisnai Ekspoze Dalış: Exceptional Exposure Limits. İstisnai Sınırlar. Sadece zorunlu durumlarda, tek bir dalış için belirtilen sınırlar aşılabılır. Normal dalışlara nazaran olumsuz şartlara (derinlik, sıcaklık, akıntı, kirlilik vb.) daha fazla maruz kalınan ve yüksek dekompresyon hastalığı ve oksijen zehirlenmesi riski taşıyan dalışları ifade eder.

İstralya: Bir teknede sabit donanımlı bir direği, baş-kıç doğrultusunda destekleyen parçasıdır.

İş Profili: Yapılacak iş için gerekli zaruri ihtiyaçların belirlenmesi amacıyla oluşturulan çizelgedir.

İşaret Fişegi: Denizcilikte gemilerde, sorun olduğunu belirten, genelde gece kullanılan işaret amaçlı patlatılan, görünürlüğü yüksek, patlayıcı fişektir.

İzbarço Bağı (Bowline): Bir halatın çımasına güvenli, kaymayan, sabit çapta bir kasa oluşturmak için kullanılan düğüm. Kolaylıkla açılabilen bir bağ olmasına karşın yük altında açılmaz.

İzobarik Karşı Difüzyon: Gaz değişimi ile birlikte solunum gazı içerisindeki yüksek orandaki helyum oranının aniden düşerek nitrojen oranının yükselmesidir.

İzolasyon Manifoltu: Açıldığında, silindirler arasında her iki yönde de serbest gaz akışına izin veren, ancak bu akışı engellemek için bir izolasyon valfine sahip olan iki tüplü silindir arasındaki bağlantı.

İzolasyon Valfi: Manifoltdan gaz geçişini kapatmak ve iki silindirin içeriğini izole etmek için kullanılan bir izolasyon manifoldundaki valf. Bir silindirdeki sızıntının diğer silindirin de gaz kaybetmesine neden olmasını önlemek için kullanılır.

İzotermal Sıkıştırma: Sıkıştırma işlemi ile meydana gelen sıcaklığı, emiş havasının sıcaklığına eşit olması amaçlanmaktadır. Pratikte uygulanabilirliği tam olarak mümkün olmayan bu metotta, pistonlardaki sıkıştırma evresinin, sıcaklık dağılımına (sistemin dışına salınmasına) izin verdiği süre içinde gerçekleşmesi gerekir.

J Vana / Valf: Kolla çalıştırılan rezerv mekanizmalı silindir valfi. Rezervli vanadır.

Jackstay Arama: Paralel Jackstay Arama. Akıntılı ve görüşün kısıtlı olduğu su ortamlarında, geniş bir alanın aranması gerektiğinde tercih edilen bir arama yöntemidir. Ağırlıklarla sabitlenen iki paralel doğru üzerinde zikzak çizecek şekilde yapılan aramada mevkii sabitleyebilmek çok daha kolay olacaktır. Arama yapılacak alanının ağırlıklara sahip şamandıralar ile işaretlenmesi ile ilk aşama gerçekleşir. Ardından, jackstay halatı şamandıra ağırlıkları arasında paralel doğrular şeklinde kurulur. Daha sonra bu paralel doğrular arasında zikzak çizecek şekilde arama yüzüşü gerçekleştirilerek kaybolan cisim bulunmaya çalışılır. Bu yöntemde, birden fazla dalıcı ile, farklı köşelerden, karşı köşelere doğru bir çizgi oluşturacak şekilde ilerleyerek de arama yapılabilir.

Jackstay: Destek veya kılavuz olarak hizmet etmek için her iki ucundan sabitlenmiş bir hat.

Jetnozul: Yüksek basınç ve debilerde uzun mesafeye su püskürtme düzenekleridir. Yüzey temizliği, dip yapısının zeminden kaldırılması veya kesim uygulamalarında kullanılmak üzere tasarlanmışlardır. Sabit veya değişken debili sistemler ve dağıtıcı başlık sistemleriyle de kullanılırlar.

JIM Kıyafeti: Underwater Marine Equipment Limited tarafından üretilen 1 atm iç basınca sahip dalış elbisesidir. Atmosferik (1 Atm) dalgıç giysisi.

JIM Suit: Bkz. JIM Kıyafeti.

Jikle: Motorlu araçlarda, motorun kolaylıkla çalışabilmesi için, hava benzin akış oranını değiştiren düzenektir.

J-Silindir: İç hacmi 50 litre olan dökme gaz depolama silindiri.

Juliet (Jale) Sancağı: Uluslararası denizcilik işaret sancağı olup, yanmaktayım, gemimde tehlikeli yük var, benden neta olunuz anlamı taşır.

K Vana: Rezervsiz vana.

K: Kelvin anlamındaki kısaltmadır. Bkz. Kelvin.

K: Kental. 1 K = 100 kg.

Kabarcık Modelleri: Dekompresyon modelleri, semptomatik olmayan dekompresyon sırasında kabarcıkların oluşacağı varsayımına dayanır.

Kabarcık Oluşumu: Bkz. Babil Oluşumu.

Kabasorta Palanga: Tek dilli iki makaradan müteşekkil palangadır. Kuvvet/Yük kazancı ½'dir.

Kablolu İletişim: İletim için bir kablo kullanarak sesli iletişim.

Kaçış Deliği: Kaçış delikleri alternatif çıkış noktaları sağlar ve kayıp dalgıcın aranmasında yardımcı olur.

Kafes Dalışı: Dalıcıyı potansiyel olarak agresif büyük deniz hayvanlarından, genellikle köpek balıklarından korumak için tasarlanmış bir kafes içinde gerçekleştirilen dalış.

Kakamoz: Kekamoz. Fouling organizma. Su ortamında uzun süre kalan yapılar üzerinde biriken yapışıcı organizma topluluğuna denir. Özellikle gemilerin karinasında (su seviyesi altında kalan gövdesi) biriken midye vb. yapışıcı canlı topluluğunu ifade eder.

Kaldırma Balonu: Su altında 10 kg'dan ağır nesnelere kaldırmak için kullanılan, sağlam muşamba ve naylondan yapılan, üzerinde kayışları ve doldurma boşaltma valfleri olan sağlam ve hava geçirmez bir balon veya paraşüt.

Kaldırma Kuvveti: Daldırılmış yüzey üzerine uygulanan basınç nedeniyle bir sıvıya batırılmış bir nesneye uygulanan yukarı doğru kuvvet.

Kalibrasyon: Ayarlamak, düzeltmek anlamındadır.

Kaloma Etmek: Zincir veya halatı gerektiğinde daha fazla salmaktır, boş vermektir.

Kamçı: 1. Bir gaz kaynağına bağlı, serbest ucunda bağlantı konektörü bulunan, esnek, yüksek basınçlı gaz hortumu. 2. Denge yelegi veya kuru elbise gibi ekipmanlara tüpten gaz aktaran borudur.

Kamlök: Kamvalök. Özellikle büyük çaplı hortumları sökmek ve takmakta kullanılan pratik birleştirme ara elemanıdır.

Kamvalök: Bkz. Kamlok.

Kan: Metabolik faaliyette kullandığımız gazları, dokular ve akciğerler arasında taşıyan sıvı yapıdaki dokudur.

Kana (Kano) Rakamları: Gemilerin su altında kalan derinliğini göstermek için baş, kıç bazen vasat kısmında da olmak üzere, bordadan başlayarak karina boyunca dikey olarak dizilmiş, sancak ve iskele tarafında da bulunan metrik veya feet cinsinden çizilmiş rakamlardır.

Kandela: Işık şiddeti birimidir. Cd sembolü ile gösterilir.

Kanister: Bkz. Canister.

Kano Dalışı: Kanolardan tüplü dalış, dalış alanı uygun yüzme mesafelerinin ötesinde olduğunda kullanılır.

Kapalı Alan Dalışı: Çeşitli amaçlarla mağara, kovuk, tünel batık vb. doğal veya yapay yapıların içine yapılan, dalış esnasında direk satha yükselme imkânı olmayan özel eğitim gerektiren dalışlardır.

Kapalı Bourdon Gösterge: Açık Bourdon göstergelerinin dezavantajlarını gidermek amacıyla üretilmişlerdir. Gösterge düzeneği içindeki tüp, bir gaz veya yağ haznesi içerisinde, dış ortama kapalı kalacak şekilde imal edilerek, korozif etkinin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır. Bir diyafram vasıtasıyla ortam basıncı haznedeki gaza veya yağa iletilir.

Kapalı Dalış Çanı (Kuru Çan): İçinde çalışan veya dalgıç barındıran, yüzeydeki bir gemiden vinç bağlantısıyla sualtına indirilip çıkartılabilen, dalgıçların içeri girip çıkması için basınçla ortama eşitlenen basınçlı bir kaptır. Dalgıçlar çanda dinlenebilir veya basınç altında yüzeydeki hiperbarik bir odaya aktarılabilir. Aynı zamanda destek teknesinde basınç altındaki dalgıçları veya sualtında basınç altında veya sualtı habitatındaki dalgıçları su üzerindeki daha geniş bir basınç odasına, iç basıncı koruyarak transfer etmeye yarayan basınçlı odalardır. İç basıncın korunması esastır.

Kapalı Denizler: Okyanus veya diğer bir denizle ilişkisi bulunmayan denizlerdir. Örnek olarak Hazar Denizi ve Aral Gölü gösterilebilir.

Kapalı Devre (Rebreather): Kabarcıksız soluma olanağının yanı sıra, her derinlikte solumaya en uygun gaz karışımını dalıcıya sunar. Bunun sonucunda dekosuz dalış limitleri uzar ve dalıcıya verimli gaz kullanımı sağlar.

Kapalı Devre SCUBA: Bu sistemde, dalgıcın soluduğu oksijen, dışarı verilmeyip kimyasal bir filtreden geçirilerek karbondioksitten arıtılır ve tekrar kullanıma sokulur. Solunum havası olarak %100 (saf) oksijen kullanılır. Tüpten ise tüketilen miktar kadar oksijen solunum devresine verilir. Solunan hava suya verilmediğinden (veya çok az verildiğinden) su yüzeyinde hava kabarcıkları oluşmadığı için, gizli askeri operasyonlarda kullanımı tercih edilir. Ayrıca sualtı fotoğrafçılığında, canlıları ürkütmeden çekmek gerektiğinde de bu sistemler tercih edilmektedir.

Kapalı Hücre Elbiseleri: Neopren malzemenin her iki tarafı da farklı kumaşlarla kaplandığında kapalı hücre adını alır.

Kapalı Su: Güvenli eğitim amacıyla yeterince kapalı ve sınırlandırılmış su. Genel olarak deniz veya hava koşullarından etkilenmediğini ve dalgıçların kaybolamayacağını ifade eder.

Kapalı-Devre Televizyon: Bu sistem PTC' den Ana Kontrol Konsoluna giden video kanallarından oluşur. Kameralar genellikle PTC'nin dışına monte edilmişlerdir.

Kapela Bağı (Kıstırması): Bir halatın ortasında yaratılan iki kroz ile oluşturulur. Krozlar sıkıştırılabilir bağla tamamlanır. Bu şekilde ellerin ve ayakların ya da iki farklı malzemenin çevresine geçirilerek sıkılaştırılabilir. Kelepçe bağı olarak da bilinir.

Kapela Muşamba: Denizcilikte vinç, kaporta, pusula, dümen dolabı, gibi olumsuz dış çevre koşullarına (yağmur ve güneş) hassas ekipman ve bölmelerin, korumaya alınması için brandadan yapılmış kılıfların geçirilmesi için verilen emirdir.

Kaplin Lastiği: Mekanik titreşimleri ortadan kaldırarak güç aktarımını sağlamak için kullanılan titreşim sönmüleyici bir malzemedir.

Kaplin: Bir hareketi başka bir düzenek, makine veya araca iletmek için kullanılan makine ara parçasıdır. Bu hareketin iletimi sırasında ortaya çıkan mekanik titreşimlerin sönmülmesi için kaplin lastiği denilen bir malzeme kullanılır.

Kaporta: Denizcilikte gemi veya tekne içindeki kapılar ile iniş ve çıkış merdivenlerinin üzerindeki kapalı yerlerdir.

Karabina: Gövde üzerindeki yaylı kapısı açıldığında kanca, kapandığında halka işlevi gören, bir çeşit bağlama elemanıdır. Normalde halka olarak kullanılıp, yaylı kapısı sayesinde sadece anlık ve geçici olarak kanca olarak kullanılır. Yaylı kapı kilit donanımına da sahip olabilir.

Karayel: Kuzeybatıdan soğuk ve kuru olarak esen rüzgârın adıdır.

Karbon Elektrot: Bir tür kaynak elektrotu olup, kesme ve oluk açma işleminde, elektrik arkı ve hava jetinin birlikte çalışmasıyla olur. Torcun elektrodu tutan ucu, her türlü pozisyona uygun olup, hava jetini yönlendiren bir nozüle sahiptir.

Karbondioksit yıkayıcı: Bkz. Carbon Dioxide Scrubber.

Karbondioksit Zehirlenmesi (Hiperkapni): Vücut dokularında çok yüksek seviyede karbondioksit birikmesidir. Solunumun aksaması veya durması, aşırı solunum çalışması, bir solunum sistemindeki temizleyici arızası veya bir dalış

odası veya serbest akış kaskında yetersiz havalandırma nedeniyle karbondioksitin eksik eliminasyonundan kaynaklanan karbondioksitin toksik etkileri. Bazen kirli gaz kaynağından kaynaklanır.

Karbondioksit: (CO₂) olarak sembolizedir. Düşük yoğunluklarda (havada) bulunduğu renksiz, kokusuz ve tatsız olup, yüksek yoğunluklarda ise asit tadı ve kokusu vardır. Dalgıçlar için önemli kriterler; solunum kaynağındaki miktarı ve kontrolü diğeri ise solunum sonrası oluşan egzozun atılmasıdır. Yüksek kısmi basınçta solunan gazı zehirlenme, bilinç kaybına ve bayılmaya sebep olabilirken, düşük miktarda karbondioksit gereklidir.

Karbonhidrat Yükleme: Karbonhidratça zengin gıdaların kısa süre içerisinde fazla miktarda tüketilmesidir.

Karbonlayıcı Alev: Aseltelen gazı fazla verildiğinde oluşan alev tipidir.

Karbonmonoksit Zehirlenmesi: Genellikle kirli solunum gazı beslemesi nedeniyle karbon monoksitin toksik etkileri.

Kardinal (Yönleç) Şamandıra: Bu tip şamandıralar, tehlike içeren batık, sıklık gibi görünmeyen ve nispeten küçük engelleri işaretlemekte kullanılan şamandıralardır.

Kardio: Kalp anlamındadır.

Kardiyo Pulmoner Resüsitasyon (CPR): Kalbi durmuş bir kişide, kan dolaşımını ve solunumu yeniden sağlamak için manuel olarak gerçekleştirilen (başka önlemler alınana kadar) acil bir prosedürdür.

Kare Profil: Dalış profili. Sathı terk edip, maksimum derinlikte zaman geçirip, tekrar satha varan dalgıcın, dalış profilidir. Dekompresyon tablolarının kullanımında bu profiller baz alınır.

Karışım Gaz Dalışları: Solunum gazı olarak, normal hava karışım yüzdeleri yerine, normalde olduğundan daha farklı karışım oranlarının solunmasıyla gerçekleştirilen dalıştır. Karışım gaz organizasyonu normal hava dalışlarından daha gelişmiş eçhize, daha iyi planlama, daha eğitimli personel, daha yoğun sathı personeli ve daha iyi sathı olanakları gerektirir.

Karışım Gaz Paneli/Konsolu (Gaz Karışım Paneli): Alçak basınçlı kompresörden veya yüksek basınçlı depolama silindirlerinden gelen dalış için kullanılacak farklı gazların, hortum grubu ile dalgıca / dalgıçlara gönderilirken, gerekli ayarlamaların (karışım, basınç, debi) yapılabilmesine olanak tanıyan, çeşitli valflerle ve göstergelerle donatılmış kontrol panelidir.

Karina: Bir teknenin sualtında kalan ıslak kısmıdır.

Karpenterbosa: Yük altında tel halatı kavrayan ve tutan alettir.

Karter: İçten yanmalı motorlarda motorun alt kısmında yağa depoluk görevi yapan kısımdır.

Kasa Dikişi: Halatın ucuna kalıcı kasa oluşturma amacıyla yapılan örgüdür. Halatın çıması kasa oluşturmak için kollarına ayrılır ve bu kollar düzenli bir sırayla beden üzerindeki kolların arasına kavela yardımıyla sokularak örtülür.

Kasa: Halatların çımalarına, dikiş, düğüm vb. yöntemlerle yapılan, açılması zor olan, yuvarlak biçimli halkadır.

Kasara: Teknelerin baş, orta ve kış kısımlarında güverteden daha yüksek olan güverte kısımlarıdır.

Kastanyola: 1. Gemilerde, demir zinciri akarken durdurabilmek için ırgat etrafına yerleştirilmiş vidalama sistemi ile sıkılabilir veya gevşetilebilir demir veya çelik şerit biçimindeki çemberdir. 2. Bir çarkın dişlerine takılarak geriye dönmesine engel olan dil.

Katamaran: İki gövdeli tekne tipi olup, genelde yarış veya ulaşım amaçlı olarak kullanılırlar.

Katastrofik Dalga: Genellikle deprem, heyelan, kasırga, tayfun gibi etkenlerden oluşan, periyotları çok kısa olan dalgalardır.

Kataterizasyon: Tıpta kullanılmak üzere ince uzun plastik tüp şeklinde imal edilen borulardır.

Katodik Koruma: Elektrokimyasal korozyon tipidir. Malzemenin kendi elektronlarını iyonlaşarak başka bir iletkene vermesi ile aşınması olayıdır. Eğer malzemeye dışarıdan elektron verecek olursak malzemenin iyonlaşması önlenmiş olacak ve korozyon oluşmayacaktır. Sonuç olarak bu şekilde korunacak malzemeye dışarıdan akım vermek katodik korumanın bir yoludur.

Katot: Bir elektrokimyasal hücrede indirgenmenin gerçekleştiği elektrottur. Anotun zıttı olarak tanımlanabilecek, pozitifliği ve negatifliği duruma göre değişen iletken uçtur. Devreden akım geçirmesi için dış etkiye gerek yoksa, katot eksi uç olur. Galvanizli olan kimyasal pil reaksiyonunda ise katot artı yüklü olur.

Kauçuk Karışımı: İstenilen özelliklere göre ayarlanmış, kauçuk ve diğer hammaddeler ile katkı maddelerinden oluşan, vulkanize edilebilen bir karışımdır.

Kauçuk: Ham maddesi tropikal ağaçlardan elde edilen bitkisel bir ürün olup halk arasında «lastik» olarak adlandırılan üründür.

Kavale (Kavalye): Halat kollarının aralarını açmakta kullanılan sivri uçlu plastik metal veya ahşap malzemeden üretilen bir el aletidir. Halatlarda dikiş işlemleri sırasında kullanılır.

Kavitasyon: Bir sıvıda, sıvıya etki eden kuvvetlerin sonucu hava boşluklarının oluşmasıdır.

Kayıtçı: Dalış operasyonu sırasında, kayıt formu ve dalış operasyon jurnalini tutan kişidir.

Kaynak Elektrodu: Kaynak işlemi sırasında, üzerinden kaynak akımının geçmesini sağlayan, elektrot maşası ile iş parçası arasında kaynak arkını oluşturan, gerektiğinde eriyerek kaynak ağzını dolduran kaynak malzemesidir.

Kaynak Kalkanı: Kaynak veya oksit-ark kesimi sırasında aşırı ışığı ve UV'yi filtrelemek için başlık veya maskenin önüne takılan veya tutulan koyu renkli cam siperlik.

Kaynak Lensi (Camı): Dalış başlıklarına monte edilebilen siyah renkli kaynak camıdır.

Kaynak Torcu: Kaynak bölgesine ilave teli besleyen, elektrotu sabitleyen aynı zamanda koruyucu gazı da kaynak bölgesine göndererek kaynak bölgesinin ve kaynak banyosunun havanın kötü etkisinden korunmasını sağlayan, elle tutulan kısımdır.

Kaynak Üfleci: Yanıcı gazları güvenli şekilde karıştırıp, bek ucunda yakılmasıyla kaynak alevi elde etmeye yarayan alettir. Hamlaç.

Kaynak: Malzemeleri birbiri ile birleştirmek için kullanılan bir imalat yöntemidir.

Kaynaklı Fittings: İletim hatlarına kaynak ile bağlanan boru bağlantı eleman türüne denir. Kaynak ile bağlandığı için yüksek basınca dayanıklı olan malzeme hemen hemen her hatta kullanılabilir.

Kazık Bağı: Üst üste geçen iki göz oluşturularak yapılan bir bağ çeşididir.

Kekamoz: Bkz. Kakamoz.

Kelebek Bağı: Halatın ortasında sabit bir ilmek oluşturmak için kullanılır. Herhangi bir uca erişimi olmaksızın halat üzerine bağlanabilir. Uzun tırmanma halatlarının bağlanması gerektiğinde bu özelliği çok faydalıdır.

Kelebek Vana: Sıvıların borulardan iletiminde, özellikle de su ve sıcak su tesisatlarında yaygın olarak kullanılan vana tipidir. Merkezdeki bir milin ekseninde dönebilen diskin (klape) aşağı yukarı hareketi ile açma ve kapama gerçekleşir. Genellikle büyük çaplı borularda kullanımı tercih edilen, az yer kaplaması yanında küresel vanaya göre ucuz olduğu için tercih edilir.

Kelepçe: Hortum ve düşük basınçlı boru sistemlerini birleştirmede, sızdırmazlık sağlamada ve desteklemede kullanılan parça.

Kelvin (K): Uluslararası Birim Sistemi 'ne göre temel sıcaklık ölçüsü birimi olup sembolü K'dir. $0^{\circ}\text{C} = 273.15 \text{ K}$ eder. LED teknolojisinde ise renk sıcaklığı Kelvin ile ifade edilir. Düz mantığın aksine Kelvin değeri arttıkça renklerin sıcaklığı da düşer, yani renkler soğur. Örnek olarak, 3000 Kelvin değerine sahip renk sıcak bir ışık rengi iken, 5000K soğuk bir renktir.

Kemer Tokası (Pedi): Tüp bağlamada kullanılan kemerin üzerinde bulunan, kemerin açılmasını önleyen alettir.

Kemere: 1.Ölçü olarak teknenin en geniş yeridir. 2.Gemi güvertesinin enine konulmuş kirişlerinden her biri. Güvertenin döşenebilmesi için postaların uçlarını birleştiren, omurgaya dik olarak, enine monte edilen kuşaklardır.

Kenar Denizler: Genellikle okyanuslarla geniş ilişkide ve çevresinde olup, derinliği fazla olan denizlerdir. Manş Denizi ve Kuzey Denizi örnek olarak gösterilebilir.

Kendir Halatlar: Kenevir bitkisinin liflerinden imal edilen, beyaz renkli, sentetik halatlara göre daha zayıf çekme gücüne sahip olan halat türüdür.

Kenet: Bir tür metal çengel olup, iki sert cismi birbirine bağlamakta kullanılan, iki sivri ucu, dik açı yapacak biçimdedir.

Kerte: Bir dairenin 32'de biridir.

Kerteriz Alma: Genellikle denizcilikte kullanılan bir terim olup, karadaki sabit cisimlerden faydalanılarak deniz üzerinde herhangi bir noktanın yerini sabit olarak işaretlemede kullanılır.

Kerye: Klemens olarak da isimlendirilen, U biçiminde iki vidalı uca sahip, üzerine oturan tabla ile teli, kabloyu veya halatı sıkıştırmak üzere dizayn edilmiş metal malzemedir. İki halatı birleştirmede, kasa yapmada, radansa sıkıştırmada kullanılan bir tür mini mengenedir. Sıkıştıracağı telin kalınlığı ve

çekeceği yüke göre 1-5 adet arasında kullanılır. Açık vidalı kısmın halat bedeni üzerine oturmasına dikkat edilmelidir.

Keşif Dalışı: 1. Bkz. Tanıtım Dalışı. 2.Sanayi dalgıçlığında, operasyon sahasında kullanılacak araç-gereç, yöntem ve tekniklerin belirlenmesi amacıyla yapılan dalışlara denir.

Keşişleme (Samyeli): Güneydoğu yönünden esen, sıcak ve kuru rüzgâra verilen isimdir. Çöl Rüzgârı olarak da adlandırılır. Türkiye de Suriye ve Irak yönünden Güneydoğu Anadolu'ya doğru esen rüzgardır.

Kevlar: Aramid liflerin ticari ismidir. Bkz. Aramid.

Kg (Kilogram): 1000 grama eşit ağırlık birimidir.

Kg-f (Kilogram Kuvvet): $1\text{kg-f}=10\text{ N}$

Kible: Güneyden esen rüzgâr olup, Akdeniz bölgesinde deniz üzerinden estiği zaman nemli ve sıcak iken, iç kesimlerde ise kuru ve sıcak şeklindedir.

Kıç Açmaz Halatı: Aborda olmuş geminin rıhtımdan açmasını (uzaklaşmasını) önleyecek şekilde bağlamak için, kıç tarafından rıhtıma dik olarak verilen halattır.

Kıç Bodoslama: Zemine yata olan omurganın, geminin kıç tarafına geldiğinde dikey olarak yükselen kısımdır.

Kıç Gönderi: Geminin kıç tarafında asılacak bayrak/sancak için sabitlenmiş direktir.

Kıç İstiralya: Gemideki direğin öne doğru düşmesini önlemek için, kıç istikametinde bağlanan (sabitlenen) halat veya teldir.

Kıç Koltuk (Spring) Halatı (Kıç Pürmeçe): Teknenin kıça doğru gitmesini önleyecek şekilde kıç taraftan başa doğru kıyaya bağlanan halattır.

Kıç Palamar (Kıç Halat): Aborda olmuş geminin ileri kaçmasının önleyecek şekilde bağlamak için, kıç tarafından rıhtımda, gemi kıçından daha geriye doğru verilen halattır.

Kıç: Teknenin en arka kısmıdır.

Kılavuz Hattı: Düşük görüş koşullarında, su akıntılarında veya pilotajın zor olduğu durumlarda, tüplü dalgıçlar tarafından güvenli bir başlangıç noktasına dönmenin bir yolu olarak kullanılan bir hat.

Kılcal Damar: Atardamarların son uçları ile, toplardamarların ilk uçlarını birleştiren çok ince damarlardır.

Kılıf (Case): Su geçirmez, basınca dayanıklı kutudur.

Kırılma: Bir cisimden geçen ışık, aynen dalgıcın maske camından ve maskesindeki havadan geçerken kırıldığı gibi kırılmaya maruz kalır. Bu olaya kırılma denir. Kırılmanın nedeni ışığın havada, suda olduğundan daha hızlı yayılmasıdır.

Kısmi Basınç (Kısaltma PP veya pp): Bir gaz karışımının bileşen gazının, gaz karışımının kapladığı hacimde tek başına mevcut olması durumunda uygulayacağı basınç. Bir gazın toplam basıncını oluşturan gazların her birinin sahip olduğu basınçlardır.

Kıta Sahanlığı: Kıta uzantısının, kıyı bölgesinden başlayarak, ortalama 130 metre derinliğe kadar uzanan kısmıdır.

Kıtalar Arası Denizler: Kıtaların arasına yerleşmişlerdir ve bağlı buldukları okyanus ile zayıf olarak ilişkidirler. Örneğin, Akdeniz, İran Körfezi.

Kıyı Dalışı: Kıyı girişinden dalış.

Kıyusal Bölge: Okyanus ve denizlerle temas halinde olan, deniz suyundan etkilenen sahalardır.

Kızamık Benzeri Döküntü: Dekompresyon hastalığının deride görülen belirti şeklidir. Sıklık sırasıyla göğüste, omuzlarda, sırtta, karnın üst kısmında ve uylukta görülür. Kılların dikleşmesi ve muhtemelen histamin salınmasıyla ilişkili olarak kızamıktakine benzer tek tek noktasal kızarıklıklarla kendini gösterir. Genellikle birkaç dakikada ortadan kalkmasına rağmen bazen saatlerce kaybolmadığı da görülür.

Kızılötesi (Infra Red): Elektromanyetik renk tayfının kırmızı ucunun ötesinde, görülmesi mümkün olmayan dalga boyuna sahip ışık ışınlarıdır.

KİDS: Kendinden ikmali dalış sistemidir.

Kilit Harbisi: Bir kilidin kapatılmasında (U veya Omega şekilli), kilit kollarındaki yuvaya geçirilecek vidalanan metal pim.

Kilit: Bir şeyin sabitlenmesi veya bağlanmasında (yelken, mandar, demirin zincire bağlanması vb.) kullanılan, U veya omega şekilli, ucunda vidalı bir pim bulunan metal ekipmandır. Ayrıca; 15 kulaç uzunluğunda (27,5m) bir zincir de, 1 kilit uzunluk olarak tanımlanır.

Kilo Vermek: İniş ve çıkış sırasında kullanılan ağırlık, ancak dalışın derin kısımlarında neopren elbisenin sıkışması nedeniyle ihtiyaç duyulmadığında bırakılan ağırlık.

Kiloton: 1 kiloton = 1000 ton.

Kilowatt (kW): Elektrik güç ölçü birimi olup, 1.000 watt'lık güce eşittir.

Kimyasal Enerji: Kimyasal maddenin tepkime esnasındaki değişiminin potansiyelidir.

Kimyasal Filtre: Soluma havasındaki yağ ve su buharını tutacak aktif filtre malzemesi kullanılarak dizayn edilmiş filtrelerdir. Bul filtre malzemeleri akış yönünde önce nem sonra yağ buharı ve kokusunu, son olarak da şayet kalmış ise en ince kalıntıları tutucu sırada dizilmelidir. Ayrıca filtre malzemelerini birbirlerinden ayırmak için keçeler kullanılmalıdır. Nem ve yağ buharını tutmak için sırasıyla silika jel veya aktif alümina, aktif karbon ve moleküler sieve (aktif zeolit) yer almalıdır.

Kimyasal Işık (Cylite): Normal sıcaklıkta kimyasal bir tepkime sonucu ışık oluşmasıdır.

Kinetik Enerji: Hareket enerjisidir. Örneğin hareket eden araba.

Kinistin Valfi: Gemi makinesinin soğutulması veya gerektiğinde kullanılması amacıyla denizden su almak maksadıyla su kesiminden aşağıya konmuş açma kapama düzeneğine sahip vanadır.

Kişisel Güvenlik Ekipmanları: Kulak koruyucuları, güvenlik gözlükleri, baretler, eldivenler, tulumlar, maskeler vb. dahil olmak üzere tehlikeyi ortadan kaldırmamanın mümkün olmadığı yerlerde yaralanma riskini azaltmak için personel tarafından giyilen ekipmanlar.

kl (Kilolitre): 1000 l' ye eşit sıvı ölçü birimidir.

Klemens: 1.Bkz. Kerye. 2.Genellikle elektrik kablolarını veya telleri vidalama ile sıkıştırarak birleştirmede kullanılan bir parça.

Klorosite (Cl): 1 kg deniz suyunun içerdiği holojenlerin gram olarak kütesidir.

Klozet (Boyunduruk): Başlık dalışlarında kullanılan, boynumuza ve başlığın altına takılan, başlığın su almasını engelleyici aparatdır. Su girişini önlemek için bir neopren veya lateks boyun contası içeren, dalış başlığının alt kısmı.

km (Kilometre): 1000m' ye eşit uzunluk birimidir.

km²(Kilometrekare): 1.000.000m² ye eşit alan birimidir.

km³(Kilometreküp): 1.000.000.000 m³ e eşit hacim ölçüsüdür.

Knot: (ing:düğüm), Denizcilikte hız birimi olup, bir saatte alınan bir deniz mili mesafeyi tanımlar. Deniz mili / saat.

Koç Boynuzu: Denizcilikte gemi veya teknelerde bağlama amaçlı, küpeşte üzerine sabitlenmiş, iki kolu olan ahşap veya metal bağlama noktasıdır.

Kodlu Haberleşme: Denizcilikte haberleşme yöntemlerinden birisi olup, anlam içeren görsel, işitsel veya yazı şekilleri ile yapılan haberleşmedir.

Koferdam: Gemilerde yalıtım amacıyla ve kaza anında diğer bölmelere su geçmesini önlemek için kabuk (gövde) üzerinde iki bölme arasında bırakılan boşluktur. Ayrıca kurtarma dalgıçlığında susuz alanlı fribord oluşturmak amaçlı, tam ve yarım koferdam olarak iki tipte imal edilen yapıdır.

Koklea (Salyangoz) : İç kulağın işitsel kısmıdır.

Kol: Liflerden oluşan flasaların bir yöne bükülerek elde edilen, halat elemanıdır.

Kolbastı Dikişi: İki ayrı, 3 kollu halatı uç uca bağlamak için kullanılan dikiş tipidir.

Kolektör: Küçük kesitli birkaç borudan gelen bir akışkanın toplandığı boru ya da birkaç boruya dağıtılacak bir akışkanın toplandığı ana borudur. Manifold olarak da tanımlanır.

Kolluk Görevlileri: Sahil güvenlik, emniyet ve jandarma birimleridir.

Koloni: Aynı türün oluşturduğu topluluktur.

Koltuk Halatı (Spring, Pürmeçe): Aborda olmuş gemilerin rıhtıma bağlanmasında, ileri geri istikamette kaymaması, kış tarafından baş istikametinde veya baş tarafından kış istikametinde rıhtıma verilen çapraz istikametli halatlardır. Bağlama noktası olarak baş koltuk ve kış koltuk olarak iki tiptir.

Kompartıman: Sınırları belirlenmiş kapalı alandır.

Kompozit: Birbirlerinin zayıf yönlerini kapatarak daha iyi özellikler elde etmek amacıyla bir araya getirilen maddelerden oluşan üstün özellikli malzemelerdir. Metal, seramik, plastik gibi farklı malzemeler makro seviyede

karıştırılarak yeni bir doku oluşturulması yoluyla elde edilen çok fazlı malzemelerdir.

Kompresör Günlüğü: Kompresör çalışması, silindirlerin doldurulması ve bakım kayıtlarını içeren dosya.

Kompresör Operatörü: Ya dalış silindirlerini doldurmak ya da yüzeyden dalgıçlara soluma havası sağlamak için bir kompresörden sorumlu kişi.

Kompresör: Emdiği gazın basıncını artırarak hacmini düşüren ve gerektiğinde depolayabilen makinelerdir. Başka bir ifade ile çıkış basıncını emiş basıncı üzerine çıkaran makinelerdir.

Kompresyon Eklem Ağrısı: Yüksek ortam basıncına maruz kalmanın neden olduğu eklemlerdeki ağrı.

Kompresyon Teorisi: Hava kompresörlerinin enerji-verim ilişkisindeki başlıca problemini ifade eder. Verimi arttırmanın tek yolu, sıkışan hava içerisinde oluşan fazla ısyı ortamdaki uzaklaştırmaktır. Havayı çeşitli teknikler kullanılarak sıkıştırılabilmek mümkündür.

Komünite: Belirli bir bölgede yaşayan farklı türlerin bireylerinden oluşmuş topluluk, tür topluluğudur.

Komütatör: Bir elektrik devresinde akımının kontrol edilmesi için devrenin açılıp kapanmasını sağlayan malzemedir.

Kondansatör: Yoğunlaş. Elektronların kutuplanıp elektriksel yükü elektrik alanının içerisinde depolayabilme özelliklerinden faydalanılarak bir yalıtkan malzemenin iki metal tabaka arasına yerleştirilmesiyle oluşturulan temel elektrik ve elektronik devre elemanı.

Kondüksiyon: Basit tanımla ısı İletimi olup, katı cisimlerde meydana gelen ısı transferidir. İki maddenin molekülleri arasında meydana gelen kinetik enerji akımına kondüksiyonla ısı iletimi denir.

Konnektör: Elektrik devresine bağlanmak için kullanılan elektromekanik bir bağlantı cihazıdır. Çoğu elektrik konektörleri bir cinsiyete sahiptir: fiş olarak adlandırılan erkek bileşeni, dişi bileşenine veya sokete bağlanır. Ayrıca elektrik dışında birçok konu ve sektörde bağlantı elemanları için de bu kelime kullanılır.

Konservatif Dekompresyon: Koruyucu, Tutucu. Belirli bir yükselme öncesi, daha fazla dekompresyon süresi pahasına dekompresyon hastalığı riskini en aza indirme eğiliminde olan dekompresyon profili.

Konsol Operatörü: Satıhtan ikmali dalışlarda, hava konsolunu komanda eden kişidir.

Konteyner Limanı: Konteyner adı verilen uluslararası standart yük taşıma kutularına yerleştirilmiş halde taşınan yüklerin elleçlendiği liman tesisleridir.

Konteyner: Deniz ve kara yük taşımacılığında kullanılan uluslararası standartlara sahip, standart boyutlarda, çelik, alüminyum vb. den imal edilmiş, kilitlenip mühürlenebilen kapakla donatılmış, kutulardır.

Kontra Omurga: Omurga Nal'ı. Ana omurganın aşınmasını önlemek için altına konan şerit halinde parçadır.

Kontra: Kontra, kontr kelimesinden gelme olup, karşı-zıt-yedek anlamındadır.

Kontrasomun: Somunun bağlandığı yerden çözülmemesi için ters yöne döndürülerek takılan ikinci somundur.

Kontrast: En açıktan en koyu tona geçinceye kadar bir film ya da fotoğraf kâğıdında ara gri tonlarının varlığı ya da yokluğudur.

Kontrollü Acil Yükselme (CESA): Dalgıcın solunum gazı kaynağı arızasından sonra derinlikten hızlı çıkış yaptığı acil durum prosedürü.

Kontrollü Çıkış Uygulaması: Çıkış esnasında denge yeleği boşaltılıp, palet gücüyle satha yükselmedir.

Konveksiyon: Kuru ve nemli hava kütleleri arasındaki ısı değişimleridir. Aynı zamanda hava ve su tabakalarının hareketi ile gerçekleşen ısı transferidir.

Konvergens: Denizlerde çeşitli nedenlerden dolayı yoğunluğu artan yüzey sularının dibe doğru akış olayıdır.

Konvülsiyon: Nörolojik işlev bozukluğudur. Beyin hücrelerinin normal dışı bir aktivite göstermesi sonucu ortaya çıkan, vücuttaki istemsiz kasılmalara, tıp dilinde konvülsiyon, halk arasında da havale (nöbet) adı verilmektedir

Koordinasyon: Bir organizasyondaki madde ve insan kaynaklarının, bilgi ve becerilerin birleştirilmesi ve bu yolla işletme amaçlarının gerçekleştirilmesi için yapılan faaliyetleri içine alır.

Kopilya (Gupilya): Titreşimli çalışan makinelerde, somunların kendiliğinden çözülmesini, perno ve ayar bileziklerinin ekseni boyunca sabitlenmesi amacıyla kullanılan yumuşak veya sert metalden yapılmış tel toka benzeri metal parçalardır.

Koroloji: Canlı varlıkların topografik ve coğrafik dağılışlarını inceleyen biyocoğrafya dalıdır.

Korozyon: Metal veya metal alaşımlarının çevresi ile girdiği kimyasal ya da elektrokimyasal reaksiyonlar sonucu gördüğü zarara denir. Oksitlenme.

Kortikosteroid: Anti-ödem etki için kullanılır. En uygun seçenek deksametazondur. İlk doz 1 ampul (8 mg) damar içine, sonraki dozlar ise yarım ampul (4 mg) 6 saat ara ile kas içine uygulanır. Steroid uygulanması doktor onayı ile başka bir sakınca bulunmadığı durumda yapılabilir.

Koruyucu Melbusat: Çeşitli faktörlerden korunmak amacıyla dizayn edilmiş elbise ve ekipmandır.

Koşum Takımı: Bütün kemer ve kayışların genel adıdır. Bkz. Harnes

Kovuk: Kireç taşlarının erimesiyle oluşan, in ve mağaraların başlangıç evresi olan yeraltı oyuğudur.

Koy: Okyanus ve denizlerin kara içindeki oluşturdukları körfezden daha küçük boyutlardaki girintilerdir.

Kozmopolit: Dünya da geniş alanlara yayılmış türlerdir.

Kömür Elektrotla Ark Kaynağı: Kömür veya grafit elektrodun, işlem göreceğ parçaya oluşturduğı ark sayesinde yapılan kesmedir.

Köpek Balığı Kalkanı: Bir dalgıç tarafından taşınan ve köpekbalıklarının elektriksel alan darbeleriyle püskürtmeyi amaçlayan elektrikli cihaz.

Kör Kapak: Lombozları içerdan kapayan demir kapaktır.

Kör Tapa / Tıpa: Boruları sonlandırmada, bağlantı geçişlerini kapatmada kullanılan parçadır.

Körfez: Okyanus ve denizlerin kara içinde oluşturdukları geniş girintilerdir.

Krank: Dinamik dengesi sağlanmış, hassasiyetle üretilmiş, silindirlere belirli sıra ile güç aktarımı amacıyla üretilmiş, hareketli makinelerin temel elemanı olan, metal malzemedir.

Kriko: Ağır ve sıkışmış nesnelere yerinden oynatmak, bir miktar kaldırmak (10-100cm gibi) için kullanılan, sonsuz dişli, vidalı, elektrikli, hava basınçlı ya da hidrolik bir sistemle çalışan basit aletlerdir.

Kritik Basınç: Tüplü dalışta su altı aktivitesi için güvenli bir sınır belirleyen silindir gaz basıncı, örneğin bir penetrasyon sırasında yükselmenin başlaması veya geri dönmesi gibi.

Kritik Hacim Hipotezi: Dekompresyon hastalığı semptomlarının, kritik hacimde doku gaz kabarcığı aşılması durumunda ortaya çıkmayacağı varsayımı.

Kritik Oran Hipotezi: Belirli bir gaz için doku gazı gerilimi ve solunan gaz kısmi basıncının kritik bir oranının aşılması durumunda dekompresyon sırasında kabarcık oluşumunun meydana gelmeyeceği hipotezi.

Krivetz: Romanya’da aşağı Tuna ovasından Karadeniz’e doğru esen soğuk ve kuru rüzgârdır.

Krokan Şamandıra: Bkz. SMB.

Kronik: Zamanla, yavaş yavaş, sürekli etkidir.

Kropi Bağı: Sekiz bağı olarak da adlandırılır. Bir halat çımasının bir delikten veya makaradan çıkmasını önlemek için halatın bedenine yapılan sekiz görünümlü bağıdır.

Kroz: Bir bağ işlemine başlama durumunda, sabitlenmemiş halka durumu. Halatın çıması veya bedenin birbiri üzerine zıt konulmasıdır.

Kruva: İstavroz. Akışkan sıvı veya gazların yönünün, kendi yönü ile birlikte aynı anda 4 farklı yöne dağıtılmasını sağlayan, aynı çapa sahip dört çıkışlı fitting elemanıdır.

Ksifoid Çıkıntı: Sternum adı verilen göğüs kafesinin ortasındaki kemiğin, kıkırdak yapıdaki alt ucu. Bu kıkırdak yapı insanlarda yaklaşık 40 yaş civarında kemikleşir. Ksifoid Latince “kılıç şeklinde” demektir.

K-Silindir: Yaklaşık 50 litre iç hacimli yüksek basınçlı gaz depolama silindiri.

Kuadrat: Bir öğenin geniş bir alana dağılımının incelenmesi için standart bir alan birimini izole etmek için ekoloji ve coğrafyada kullanılan küçük, tipik dikdörtgen bir parça. Kuadrat, bitkilerden ve yavaş hareket eden veya sabit hayvanlardan numune almak için uygundur.

Kulaç: Denizcilikte kullanılan pratik ölçü birimi. Kollar açıldığında iki el arası mesafe 183 cm kabul edilir. 1000 kulaç yaklaşık bir deniz mili mesafedir.

Kulak Birası: Dalıştan sonra kulak enfeksiyonlarını önlemek için kulakları durulamak için kurutucu ve dezenfektan olarak kullanılan alkol ve asetik asit veya borik asit karışımı.

Kulak Çınlaması: Karşılık gelen harici sesin yokluğunda insan kulağının içindeki ses algısı.

Kulak Eşitlemek: Östaki boruları aracılığı ile orta kulaktaki boşluğun hava basıncının dış ortama eşitlenmesidir. Bu amaçla birkaç teknik kullanılmaktadır.

Kum Profili: Deniz tabanındaki kumun görsel yapısını ifade eder. Deniz tabanındaki dalgalı kum profili kıyıya paralel olup, kısa kenarları kıyıya yakın olan bölgeyi gösterir.

Kurbağa Adam: Tüplü bir dalgıç, özellikle de gizli görevdeki askeri bir dalgıç.

Kurbağalama: Paletlerin neredeyse dikey bir düzleme bükülerek, tabanlar birbirine bakacak şekilde yatay olarak birbirine doğru süpürülmesi ile itme kuvvetinin geliştirildiği palet vuruş tekniği.

Kurşun-Asit Aküler: Şarj edilebilir Kurşun-Asit aküler 1950'li yıllardan beri kullanılan ve günümüzde en yaygın akü tipleridir. Kurşun-Asit aküler 6 V, 12 V ve 24 V olarak bulunabilirler. Ağır olmalarına rağmen yüksek akım verdiklerinden yüksek güç gerektiren yerlerde kullanımda tercih edilirler.

Kurt Ağızı: İçinden halat geçmesi için, üst kısmı kısmen açık kenarları kapalı, güvertede küpeşte üzerinde baş ve kış omuzluklarına monte edilen demirden imal edilmiş halat yuvalarıdır.

Kurtarma Çanı: Acil bir durumda dalış odalarında veya su altı habitatlarında bulunan dalgıçları kurtarabilen ve onları gerekli basınç altında tutabilen özel dalış odaları/kapsülleridir. Sualtına giriş için hava kilitleri vardır veya personelin kuru transferini gerçekleştirmek için hedef yapı üzerinde kapaklı su geçirmez bir conta oluştururlar. Bir atmosferlik iç hava basıncına sahip denizaltılarda bulunanları kurtarmak, kuru transferi gerçekleştirmek için büyük basınç farkına dayanabilmeyi gerektirir ve yüzeye geri dönerken dekompresyon önlemleri gerektirmeme avantajına sahiptir.

Kurtarma ipi: Bir kurtarma sırasında yanıt vermeyen bir dalgıcın yedek dalgıca bağlanması için kullanılan, kısa bir kordon veya kayış. Kurtarıcının her iki elini de kullanmasına izin vermek için kazazedenin koşumundaki bir D halkasına sabitlenebilen bir klips vardır.

Kuru Çan: Bkz. Kapalı Dalış Çanı.

Kuru Çanta: Su sızdırmaz şekilde imal edilen çanta. Giysileri ve diğer ekipmanları ıslak ortamda kuru tutmak için kullanılır.

Kuru Doldurma: Tüpleri soğutma için su banyosu kullanmadan doldurmak.

Kuru Dökme Yük Limanları: Maden cevheri, çimento, kum, tahıl, kömür gibi dökme kuru yüklerin elleçlendiği limanlardır.

Kuru Elbise (Dry Suit): Dalgıcın kuru kalması ve çevreden korunması için su geçirmez elbise. Elbisenin altına giyilen termal kıyafet veya elbisenin içine basılan yalıtımlı gazlarla ısı yalıtımı sağlanabilir. Kuru elbiseler su geçirmez özelliğiyle özellikle kış dalışlarında olağanüstü konfor sağladıkları gibi buz altı dalışı, irtifa dalışı gibi özellik arz eden dalışların da vazgeçilmez donanımlarından birisidir.

Kuru Elbise Valfi: Kuru elbise üzerindeki hava basım ve tahliye yeridir.

Kuru Hava: Atmosferde bulunan solunum gazıdır.

Kuşam: Genelde giyilecek her şey, üst baş anlamındaki bu kelime dalgıcılıkta da dalgıcın üzerine giydiği kıyafet ve donanımı tanımlar.

Kutu (Amerikan) Yaması: Yara almış gemilerin kurtarılmasında kullanılan bir yamalama tekniğidir. Pencere çerçevesi biçiminde, çam ağacı veya köknar ağacından yaklaşık 500kg/m³ yoğunluğa sahip ahşap materyal kullanılarak imal edilir. Daha sonra, sağlam kemerele kılavuz halatı, palangalar ve liftin uskurları kullanılarak yaranın üzerine oturtulan kutu biçimindeki yama ile su sızdırmazlığı sağlanır. Açık yaranın kapatılmasının ardından daha sonra su pompalanarak tahliye edilir.

Kutup Rüzgârları: Kutuplardaki yüksek basınç alanlarından, 60 derece enlemlerindeki dinamik alçak basınç alanlarına doğru esen soğuk rüzgârlardır.

Kuvvetle Yürütülen Tekne: Denizcilikte, makine gücüyle yürütülen bir gemiyi tanımlar.

Kümülüs: Küme şeklinde ve kubbe biçiminde dikine yükselen bir görünümdeki bulut tipidir.

Küpeşte: Gemilerde postaların ucunu birbirine bağlayan, bordaların en üst seviyesindeki kaplamadır.

Küresel Konumlama Sistemi (GPS): Dört veya daha fazla GPS uydusunun engellenmemiş bir görüş hattının olduğu, Dünya üzerinde veya yakınında herhangi bir yerde, tüm hava koşullarında konum ve zaman bilgisi sağlayan bir uydu navigasyon sistemidir.

Küresel Vana (Ball valve): İçinden geçen sıvı veya gazın akışı kontrol etmek için kullanılan, içi boş, delikli ve döner bir top biçiminde 90 derece sağa sola dönerek açma ve kapama işlevi yapabilen düzenekteki vana türüdür. Çeyrek tura sahip bu vanalarda küresel topun deliği akışla aynı hizada olduğunda açık, diğer durumda kapalı pozisyonundadır.

K-Valfi: Rezerv hava için yaylı vana sistemi olmayan, standart tüp valfi.

kW (Kilovat): Bir elektrik devresinde taşınan veya motorlarda üretilen gücü ifade eder.

kWh (Kilovat Saat): Birim zamanda tüketilen veya üretilen elektrik gücünü ifade eder.

L (Litre): 1000 ml' ye eşit sıvı ölçü birimidir.

Laçka Etmek: Bir halatı veya bağlantıyı, rahat akması veya hareket etmesi için, gevşetmek.

Lagün: Deniz sahillerinde kıyı kordonuyla denizden kısmen ayrılmış tuzlu veya acı suların oluşturduğu göldür.

Laminasyon (Lamine Etmek): Birbirinden farklı birden fazla materyalin sıcaklık, basınç ve yapıştırıcılar kullanılarak, bir araya getirilmesidir. İki kat kumaş arasına lamine edilmiş su geçirmez kauçuktan yapılmış kuru elbiseler bu teknolojiyle elde edilir.

Lamine Etmek: Bkz. Laminasyon.

Larenks Spazmı: Gırtlak kaslarının birdenbire kasılarak iç boşluğunun daralmasıdır.

Larenks: Boyun bölgesinde bulunan bir organ, olup halk arasında gırtlak olarak adlandırılır.

Laringoskop: Larinksin gözlemlenmesi için kullanılan bir araçtır.

Laringospazm: Laringeal kordların (gırtlakta) kontrolsüz veya istemsiz kasılması (spazm). Nefes almanın kısmen tıkanmasına neden olur.

Larva: Yumurtadan çıktıktan sonra görüntü ve yaşam biçimi bakımından ebeveynlerine tam olarak benzemeyen yavrudur. Jüvenil döneme kadar devam eder.

Lateral (Yanlaç) Şamandıra: Denizcilikte gemilerin emniyetli geçişleri için, kanal veya su yollarında iki yana işaretlemek, gemilerin bu aralıktan geçmesi için yönlendirmek amacıyla yerleştirilen şamandıra tipidir.

Lateral Bölge: Vücudun yan taraflarıdır.

Lazer Kaynak: Lazer ışınları kullanılarak ile gerçekleştirilen kaynak çeşididir.

lb: Libre, pound. 1 lb = 0.4536 kg.

LED: Enerji tüketimini yarı yarıya düşürebilen bir avantaja sahip olan, ısı yaymadan ışık yayan, yarı-iletken, diyot temelli, bir elektronik devre elemanıdır.

Lehim: Bazı metal parçalarını birleştirmede kullanılan, kalay ve kurşun alaşım malzemeleridir.

Leke Benzeri Döküntü: Vurgun hastalığının belirtisidir. Kızamık benzeri tek tek kızarıklıkların birleşmiş hali gibidir. Bu tür durumlarda öksürme ya da valsalva manevrasıyla deri toplardamarları belirginleşir.

Lenf Tutulması: Lenf damarlarının, belirli bölgelerin şişmesi şeklinde, sıklıkla gövdede, az olsa da ense ve başta da rastlanabilir.

Lethbridge Dalış Elbisesi: İngiliz, John Lethbridge tarafından 1715 yılında, tek kişilik, tamamen kapalı bir dalgıç elbisesi olup, su geçirmez malzeme ile takviye edilip deriyle kaplanmış bir varilden oluşmaktadır.

Lezyon: Vücutta belli başlı hastalıkların neden olduğu yaralar, organ ve doku değişiklikleridir.

LFA (Low Frequency Acoustic): Akustik alçak frekans anlamındaki kısaltmadır.

LFS (Low Frequency Sonar): Alçak frekanslı sonar anlamındaki kısaltmadır.

Libre (lb): Pound. Bir ağırlık ölçüsü birimidir. 1 lb = 0.4535 kg.

Lif Özü: Sentetik veya bitkisel liflerden imal edilen özdür.

Lif: Nebati (bitkisel) halatın yapıldığı malzemenin en ince parçasıdır. Günümüzde sentetik halatlar içinde kullanılmaktadır.

Ligadora: Halat kollarını oluşturan flesalardan elde edilen ince ipler olup, genellikle piyan işlerinde kullanılır.

Liman Başkanlığı: İlgili mevzuat tanımlarına göre; sorumlu oldukları liman sınırları içerisinde yapılacak olan sualtı çalışmalarında ve kendi limanlarına kayıtlı sanayi dalgıçları ile ilgili işlemleri yapan, diğer ilgili kuruluşlarla koordineli olarak çalışan mercidir.

Liman: Dalga ve akıntı etkisine karşı tabii veya yapay olarak korunaklı alan oluşturmak için inşa edilmiş, içinde barınan gemilerin çeşitli ihtiyaçlarının karşılandığı (bakım, onarım, inşa, yükleme, boşaltma, depolama vs) kıyı ve su alanlarıdır.

Limbo: Gemide veya rıhtımda, bir yükün veya eşyanın bir taraftan diğer tarafa aktarılmasıdır.

Limikol: Çamur substratum da yaşayan bentik formlardır.

Limnoloji: Göl bilimidir.

Limnoplankton: Göllerde yaşayan planktondur.

Limpet Mayını: Gemiye yada tekneye yapıştırılabilen mayın türüdür.

Lipit: Her tür organik yağın ortak adıdır.

Litoral Bölge: Kıyısal bölgeden başlayarak, yüksek yapılı sucul bitkilerin ortadan kalktığı, ışıklı bölgeye kadar (150-200m derinlik) devam eden bentik (sucul zemin) bölgedir.

Litosfer: Yeryuvarının katı maddelerden oluşan bölümleridir.

Lityum İyon (Li-On) Pil: Ağırlık ve enerji oranı bakımından oldukça verimli, yeniden şarj edilebilen, genellikle elektronik araçlarda yaygın olarak kullanılan bir pil çeşididir.

Lityum Polimer Piller: Lityum iyon piller ile benzer karakteristik özelliklere sahip olup, yüksek akım çıkışına rağmen enerji yoğunluğu daha düşük olan pil türüdür.

Loça: Demir zincirinin indirilip çıkartılması amacıyla gemi güvertesinde açılmış delikler olup, sürtünmeye karşı kenarları çelikle güçlendirileceği gibi, bu deliklere güçlü metal borularda yerleştirilebilir.

Lodos: Güneybatıdan esen rüzgâra verilen isimdir. Deniz üzerinden geldiği bölgelerde nemlidir. Kıyıdaki dağları aşmak için yükseldiğinde soğuyarak yoğunlaşır ve yağış bırakır.

Log Book: Bkz. Dalış Kayıt Defteri.

Lokal Enfeksiyon: Patojen unsurun organizmanın içine girdiği alanda veya organda sınırlı kalıp ve sadece orada gelişip, organizmanın diğer organlarına geçmeyen enfeksiyon tipidir.

Lokma: Zincir baklasının mukavemetini artırmak ve ayrıca yassılaştırmasını önlemek amacıyla, halkanın ortasına enlemesine olarak kaynatılan metal destek parçasıdır.

Lomboz / Lumbuz: Gemilerde dairesel bir metal çerçeve ile bunun üzerine sıkıca vidalanarak kapanacak şekilde imal edilmiş yine metal çerçeveli cam bir pencereden oluşan deliktir. Gerekliğinde havalandırma ve aydınlatma için kolaylıkla açılıp kapatılabilir.

Long Jhon (Bahçıvan): Yalnızca gövdeyi ve bacakları örten, omuzdan askılı tulum veya salopet benzeri neopren ıslak dalış elbisesi.

Lostra Etmek: Gemi bordalarını, façalarını fırçalayarak temizlemektir.

Lostromo: Ticari gemilerde tayfalardan sorumlu, güverteadaki birçok işin yapılmasında tecrübeli, tayfalar içindeki en kıdemli gemi adamı. Reis. Güverte ve makine lostromosu olarak iki sınıfa ayrılır.

LP (Low Pressure): Alçak basınç anlamındaki kısaltmadır.

LP kompresör: Düşük basınçlı kompresör. Yüzey beslemeli hava dalışı için solunum havası beslemesi için kullanılır.

LP Silindiri: 2500 psi'den düşük çalışma basıncına sahip düşük basınçlı silindir.

LPM (Liters per Minute): Dakikada litre cinsinden anlamındaki kısaltmadır.

LS (Left Surface): Sathı terk anlamındaki kısaltmadır.

LSS (Life Support System): Yaşam destek sistemi anlamındaki kısaltmadır.

Lubrikan: Kayganlaştırıcı maddedir.

Lumbar Ağzı: Gemilere girip çıkmada kullanılan, bordaya açılan dört köşe kapı/kapak.

Lumbuz / Lomboz: Bkz. Lomboz.

Lümen (lm): Işık Akısı. Birim zamanda bir kaynaktan çıkan (saçılan) ışık miktarını, parlaklığı ifade eden birimdir. Işığın aydınlatma gücünü tanımlar. Işığın elde edilmesinde çektiği güç Watt olarak da kullanıldığı olur ancak ışığın

bir miktarı ısıya dönüştüğü için, parlaklığı tam olarak tanımlayamaz. Lümen olarak ifade edilmesi en doğrusudur. Yani, 20W LED lamba, 20 Watt halojen lambayla eşit parlaklık vermez. Veya farklı markaların farklı modelleri aynı güçte bile olsa kullandıkları teknolojiye bağlı olarak ısı kaybı ve enerji tüketimi dolayısıyla aynı parlaklıkta ışık yaymaz.

Lüx: 2 metre çapındaki bir kürenin merkezinde konuşlanmış, 1 candela (mum) şiddetindeki ışık kaynağının 1 metre karelik küre yüzeyinde oluşturduğu aydınlanma şiddetidir.

LWDS (Light Weight Diving System): Hafif ağırlıklı dalış sistemi anlamındaki kısaltmadır.

m: Kütle simgesidir.

m³(Metreküp): 1.000.000.000 km³' e eşit hacim ölçüsüdür.

Madde Miktarı: Kütle anlamındadır.

Madeni Yağ: Ham yağdan (doğadan elde edildiği hali) rafine edilen farklı viskoziteye sahip baz yağlara, istenilen özelliklere göre, çeşitli katkı maddelerinin karıştırılmasıyla elde edilen yağlardır.

Madensel Malzeme: Doğada bulunan bütün metallerdir.

Madensel Olmayan Malzeme: Madensel malzemeler grubu (karbonlu bileşikler, petrol, reçine, selüloz, mantar, kauçuk, mineraller, taş, deri, şellak, odun, doğal gazlar, basit karbonhidratlar, karbonlu bileşikler vb.) dışındakilerdir.

Mağara Dalışı: Sualtında bulunan gün ışığı olmayan mağara oluşumlarına yapılan dalışlara denir.

Mağara Kılavuz İpi (Hattı): Mağara dalışında, çıkışı veya mağara koridorlarını işaretlemek ve kullanılan kaliteli, küçük çaplı sentetik halat.

Mağara Makarası: Mağara dalışı için özel olarak yapılmış, kılavuz halatı döşemede kullanılan bir makara.

Mağara Oku (Dorf Oku): Bir çıkışa giden yolu gösteren yön çizgisi işaretçileri.

Mağara: Ana kayada doğal olarak oluşan bir boşluk veya bir insan tarafından girilebilecek kadar büyük, doğal gün ışığı ile aydınlatılmayan bir su altı yapısı veya geçidi.

Makara: Metal veya ahşaptan elde edilen, ortasında döner bir disk bulunan, halatların kullanımında sürtünmenin ortadan kaldırılması, halat yönünün değiştirilmesi veya kaldırma düzeneklerinin kurulmasında (palanga) vb. işlemlerde kullanılan, basit ekipmanlardır.

Makina Jurnalı/Gaz Durum Raporu: Bütün gaz banklarının, basınçlarını ve karışımlarını içeren durum raporlarının jurnallenmesi (kayıt altına alınması) gerekir. Bu bilgiler dalış amiri tarafından her vardiya öncesi, dalış subayı ve kıdemli dalgıç astsubayı tarafından günlük olarak kontrol edilmelidir.

Makro Fotoğrafçılık: Küçük ve mikro boyutlu nesnelerin yakın plandan büyütülmüş fotoğraf çekimleri için kullanılan ifadedir.

Makro Plankton: Boyutları 500 mikrondan daha büyük olan plankton popülasyonunu ifade eder.

Maksiller Sinüs: Burunun iki yanında, gözün altında, üst çenede bulunan sinüs boşluklarıdır.

Maksimal Sıcaklık Sınırı: Organizmaların en yüksek sıcaklığa dayanabilme sınırıdır.

Maksimum Derinlik: Maksimum derinliğe nümo düzeltme faktörünün eklenmesiyle bulunur. SCUBA dalışında maksimum derinlik, derinlik gecicinden okunan en derin derinliktir.

Maksimum Emniyetli Vücut Öz Sıcaklığı: 39 °C (102.2°F) kabul edilir.

Maksimum Soluma Kapasitesi: Kısa bir sürede çok derin nefes almadan ulaşabilecek en yüksek solunum hacmidir.

Maksimum Şok Basıncı: Bir dalgıcın maruz kalacağı maksimum şok basınç 50 psi'dir.

Malakoloji: Zoolojinin, Mollusca (yumuşakçalar) grubu ile ilgilenen bölümüdür.

Maltaş: Çapa yerine kullanılan büyük taşdır.

Mancana: Eskiden gemilerde, içine içme suyu konulan büyük ve yayvan fiçidir.

Mandar: Yelkenli gemilerde, yelkenleri direğin yukarısına çıkartmak veya indirmek için kullanılan halatlardır. Ayrıca gemilerde küçük makaralarda bu isimle tanımlanır.

Manevra Alanı: Limana giren bir geminin yanaşma ve ayrılma operasyonlarında, güvenli bir şekilde manevra yapabilmesi için planlanmış liman içi sahalardır.

Manevra Halatı: Gemilerin manevra operasyonlarında kullandıkları bağlama halatlarıdır.

Manevra Yapma Kabiliyeti Sınırlı Olan Gemi: Yaptığı iş nedeniyle, manevra yapma gücü sınırlanan ve bu yüzden diğer bir geminin yolundan çıkma yeteneği olmayan gemidir.

Manifold: Her ikisinin içeriğinin bir veya daha fazla regülatöre sağlanabilmesi için iki silindiri birbirine bağlayan bir borudur. Vana bağlantı parçası.

Manika: Gemilerde kapalı alanların havalandırılması amacıyla inşa edilen, ağız açıklığı dirsek yapısıyla zemine paralel konumda güverteye sabitlenen, havalandırma bacalarıdır.

Manila Halat: Abaka olarak adlandırılan bir bitkinin yapraklarından elde edilen liflerden üretilen bitkisel bir halat türüdür. Geçmişte (sentetik halatların üretiminden önce), sağlamlığı, esnekliği, suda batmaması ve deniz suyundan etkilenmemesi özellikleri ile gemilerde palamar halatı ve yük kaldırma işlerinde yaygın olarak kullanılan bir halat türü olmuştur.

Manişka Palanga: Üç dilli sabit bir makara ile, iki dilli hareketli bir makaradan oluşmuş palanga düzeneğidir. Kuvvet/Yük kazancı 1/5'dür.

Manometre: Basınç göstergesidir.

Mansap: Akarsuların denize veya göllere yaklaştığında yeryüzü eğiminin azalması ile akış hızının azaldığı, su yüzey alanının artarak suyun göllenmeye başladığı bölgedir.

Manşon: Metal veya plastik malzemeden üretilen, içten dişli fitting elemanı olup, çapı birleştirdiği borulardan daha fazladır.

Mantikapan Palanga: Mantikapan. Çekme çıması (Tirentisi) tek dilli hareketli makaradan geçirilmiş, sübye donanımın yararlı hale getirilmiş bir palanga türüdür. Avantajlı Sübye donanımlı palanga. Kuvvet/Yük kazancı 1/2'dir.

Manyetik Kuzey: Pusula ibresinin işaret ettiği, Dünya'nın manyetik alanının yayılmaya başladığı nokta yani, manyetik Kuzey Kutbunun istikameti olup, gerçek Kuzey Kutbu'na yakın bir konumdadır.

Manyeto: Sürekli bir mıknatısın manyetik alanıyla indüklenen elektrik üreticidir.

Manyetolu Telefon: Kolu çevrilmesi ile üretilen elektrik sayesinde, karşı taraftaki *telefonunun* çalmasını sağlayan bir tür telefondur.

Mapa: Sabit halka anlamındadır.

Maps Bağı: Ağızlığa takılan kelepçe tarzı aparatır.

Maps: Dalgıcının ikinci kademedede ısırarak ağzına aldığı regülatörün ağızlık kısmı, dişlik kısmıdır. O₂ gazını hortumdan dalgıca verir, egzoz gazını egzoz borusuna atar.

Margarita Bağı: Bedeni üzerinden hasar almış zedelenmiş, kol atmış bir halatın bu zayıf noktasına yük bindirmeden aynı kuvvetle kullanabilme imkânı veren bir bağ türüdür. Aynı zamanda tekrar uzatılması gereken bir halatı geçici olarak kısaltmak için de kullanılır. Çürük bağı olarak da isimlendirilir.

Marin Telsiz: Bkz. Deniz Telsizi.

Markalama Halatları: Suda batmayan hafif malzemeden yapılmış kolayca işaretlenebilen halatlardır.

Markalamalı Tek Dalış: Deko beklemesi gerektiren bir dalıştan sonra, yüzeydekilere durumunu ve yerini belirtmek amacıyla, deko beklemesi yaparken, SMB / DSMB gibi işaret şamandırası kullanarak gerçekleştirilen bir dalışı tanımlar. Dalışın tamamlanması üzerine dalgıç yüzeye çıkmak için hazır olduğunu dalış amirine işaret verir ve botla alınır. Bu tür dalışlar markalamalı dalışlardır.

MARPOL: (Marine Pollution). Denizlerin gemiler nedeniyle kirlenmesini önleme amacıyla hazırlanan bir sözleşmedir. Uluslararası denizcilik sözleşmelerinden birisi olup, 1973 yılında kabul edilerek yürürlüğe girmiş, daha sonra 1978 yılında revize edilerek uygulaması devam eden bir sözleşmedir.

Martin Demiri: Çiposu beden üzerinde demirin kolları ile aynı yönde dönebilen bir gemi demir türüdür.

Martini Etkisi: Bkz. Nitrojen Narkozu.

Maske Kayışı: Dalışın vazgeçilmezlerinden olan maskeleri, başımıza tutturmaya yarayan, yumuşak silikon parçadır.

Maske Sıkışması: Dalış sırasında artan dış basıncın etkisiyle, maskenin iç hacminin daralması ve buna bağlı olarak, gözler üzerinde vakum etkisi yaratarak travma yaratmasıdır. Bu sorunun giderilmesi için, dalış süresince burundan maskenin içine yeterli miktarda hava vermektir.

Maske: Maske sualtında görebilmeyi sağlayan, dalışın temel temel ekipmandır. Polikarbonat çerçeve, temperli veya polikarbonat cam ve silikon esaslı malzemenen yapılmaktadır.

Mastori Postası: Bir gemideki en geniş postadır.

Matafora: Gemilerde ve rıhtım gibi yapılarda, filika gibi küçük botların suya indirilmesi ve sudan dışarı çıkarılmasında kullanılan, palanga donanımlarına sahip bulunan metal ayaklardır.

Mavi Su Dalışı (Ortasu Dalışı): Dibin görünmediği ve dalış menziline dışında olduğu orta sularda yapılan dalış türü.

Mayna Etmek: Aşağı indirmek anlamında bir vinç komutudur.

MBC (Maximal Breathing Capacity): Maksimum nefes alma kapasitesi anlamındaki kısaltmadır.

MCC (Main Control Console): Ana kontrol konsolu anlamındaki kısaltmadır.

MDV (Master Diver): Master dalgıç anlamındaki kısaltmadır.

Med-Cezir: Ay ve Güneş'in, Dünya üzerindeki çekim güçleri sebebiyle, denizler üzerindeki, su düzeyinin alçalması ve kabarması olayıdır. Gel-Git.

Mediastinel Anfizem: Göğsün ortasındaki, kalbin etrafındaki, trakedeki ve büyük kan damarlarındaki gevşek mediastinel dokulara, yırtılan akciğerden gaz kaçmasıyla oluşur.

Medikal Tedavi: Hekim tarafından uygulanan ilaç tedavisidir.

MEFR (Maximum Expiratory Flow Rate): Maksimum nefes verme hızı anlamındaki kısaltmadır.

Megaton: 1.000.000 ton.

Megawatt (MW): Watt'ın 1 milyon katına eşit güç ölçü birimidir.

Mekanik Enerji: Potansiyel ve kinetik enerjinin toplamıdır.

Mekanik Hasar: Fiziksel olarak meydana gelen zarardır.

Meltemler (Günlük Devirli Rüzgârlar): Birbirine yakın veya temas halindeki, sıcaklıkları birbirinden farklı iki hava cephesinin, gün içerisinde farklı derecede ısınıp soğumasına bağlı olarak oluşan, gece ile gündüz arasında oluşan rüzgarlardır. Genellikle, yaz mevsiminde esen rüzgârlar olup, sıcaklık ve basınç farkına göre esme şiddetleri değişir. Deniz ve kara arasındaki sıcaklık

farkı ile Deniz meltemi ve Kara meltemi eser. Dağ zirveleri ile vadiler arasındaki sıcaklık farkından Dağ meltemi ve Vadi meltemi oluşur.

Membran Kuru Dalış Elbise: Dış yüzeyleri çeşitli kimyasallara karşı dirençli olmakla birlikte, sıcaklık yalıtım özellikleri oldukça düşüktür. Bu nedenle soğuktan korunmak için içine termal kıyafetler giyilerek kullanılmalıdır.

Meme: Gemi çapasında, demir kollarının demir bedenine birleştiği noktanın alt kısmıdır.

Memeli Dalış Refleksi: Dalış sırasında, yüzün suyla teması ile soğuması ve nefes tutmanın ardından, hipertansiyon, bradikardi, oksijen korunumu, aritmiler, dalağın kan hücrelerini artırması ve diyafram kasılmasını gösteren kardiyovasküler sistem tarafından ifade edilen refleks yanıt.

Mendirek: Gemilerin veya bir kıyı yapısının (yol, liman, sahil bandı vb.) olumsuz deniz koşullarından korunması için kaya, beton gibi yapı malzemeleri kullanılarak, kıyıya dik olarak inşa edilen yapılardır. Dalgakıran olarak da isimlendirilirler.

Menzil: Yolculukta iki konak arasındaki uzaklıktır.

Mercan Resifi: Koloni halinde yaşayan, mikroskobik hayvansal organizmalar tarafından üretilen aragonit (kalsiyum karbonat ağırlıklı) içerikli kaya oluşumlarıdır.

Mercan: Denizdeki kayalar üzerinde yaşayan canlılardır.

Merkezi Sinir Sistemi (MSS): Beyin, omurilik ve bunlarla bağlantılı sinirlerden oluşmaktadır.

Merkezi Sinir Sistemi Oksijen Zehirlenmesi: Yüksek basınç oksijen zehirlenmesi veya merkezi sinir sistemi oksijen zehirlenmesi, daha çok dalgıçlar 1,6 Ata'dan daha yüksek kısmi basınçlı oksijene maruz kaldığında oluşur.

Merkezkaç Kompresörler: Emilen havanın merkezi dairesel hazneye alınması ile dönme hareketi sonucu merkezkaç gücü altında hızlanır. Fakat dış kısma geldiğinde hızını düşürür. Bernouilli ilkesine göre hızın düşmesi, basıncın da artmasını sağlar. Hava toplama halkasına alınarak dışa atılır.

Mermer Görüntüsü: Dekompresyon hastalığı belirtisi olup, deride küçük soluk alanlar ile alacalı morlukların birleşmesinden oluşmuştur. Dış kenarlara doğru, önce kızarıklık, daha sonra morluklar oluşturarak yayılır. Bu alanlar, etraflarındaki deriden daha sıcak ve hassastır. Tedaviye çok kısa sürede cevap vermekle birlikte, dokunmakla ağrı yakınması birkaç saat daha sürebilir.

Vücutun her yerinde görülebilen bu olgularda, deride meydana gelen ödemlerle adeta bir mermer görüntüsü oluşur. Hem dokularda hem de deri damarlarında tutulum olduğundan daha ciddi belirti ve bulguların habercisi olabilir.

Metabolik Faaliyet: Canlının yaşamını devam ettirmede gerekli enerjiyi elde etmesi için tükettiği gıdanın oksidasyonudur.

Metamorföz: Bazı hayvansal organizmaların, embriyo devresinden ergin olana kadar geçirdiği yapısal değişikliklerdir.

Metasentir: Geminin küçük açılarla yatması neticesi oluşan birçok kuvvet hatlarının kesiştiği noktadır.

Meteoroloji: Hava şartları, iklim olaylarını inceleyen bilim dalıdır.

Metrik Vida: Milimetre cinsinden vida boyutlandırma birimidir. İki diş arası adım olarak ifade edilir.

Mevsimlik Devirli Rüzgârlar (Musonlar): Birbirine komşu büyük kara parçaları ile okyanusların yıl içerisindeki farklı oranda ısınma ve soğumalarına bağlı olarak ortaya çıkan, basınç farkından kaynaklı oluşan rüzgarlardır.

Mezestre: Yarıya kadar indirmektir.

Mezevolta: Halatların herhangi bir yere veya kendi bedeni üzerine usulüne uygun sarılmasından sonra çımaların aksi istikametlere çekilmesi pozisyonudur.

Mezopelajik Bölge: Pelajik bölge içinde, 200-1000 metre derinlikler arasında kalan su tabakasıdır.

mg (Miligram): 1/1000 grama eşit ağırlık birimidir.

MIFR (Maximum Inspiratory Flow Rate): Maksimum nefes alma hızı anlamındaki kısaltmadır.

Miço: Gemilerde kamarot vb. hafif işlerde kullanılan en alt deneyim seviyesindeki gemi adamıdır. Ayrıca gemilerde sintinede biriken suyun atılmasında kullanılan, sintine pompası içinde bu tanımlama yapılır.

Midilli Silindiri: Bkz. Pony Tüp.

Midye: Kabuklu deniz canlısıdır.

Mig-Mag Kaynağı: Bir tür kaynak metodu olup; kaynak için gerekli sıcaklık, elektrotla, kaynak olacak metal parça arasında oluşan ark yoluyla oluşur. Elektrot olarak eriyen ve sürekli beslenen bir tel kullanılır. Bu tel elektrottan geçen kaynak akımının oluşturduğu sıcaklık yoluyla kaynak gerçekleşir.

Mikro Kabarcıklar: Ultrason veya Doppler ultrason ile tespit edilemeyen mikroskobik kabarcıklar olup, gaz çıkışını yavaşlatarak DCS olasılığını etkileyebilir.

Mikrolitre (µl): 1 µl = 0,000001 lt.

Mikrometre (µm): 1/1.000.000m' ye eşit uzunluk birimidir.

Mikroorganizma: Çok küçük boyutlu canlı organizmalardır.

Mikrowatt (µW): 1/1.000.000 watt'ın karşılığı olan elektrik ölçü birimlerinden biridir. Hassas tıbbi ekipmanlarda kullanılır.

Miksohalin: Acı su. Tuzluluk derecesi %0,5-30 arasında olan sulardır. Bu tip sulara lagün veya nehir ağızlarında rastlandığı gibi Baltık denizi, Karadeniz de bu gruba girmektedir.

Mil: Bir kara mili 1,61 kilometreye, bir deniz mili ise 1,85 km' ye tekabül eden uzunluk ölçüsüdür.

Milibar (mb): Atmosfer basıncı ölçü birimi olup, bir barın binde biri değerine eşittir.

Miliwatt (mW): 1/1.000 watt değerindeki elektrik ölçüm birimidir. Çok az bir enerji ile çalışabilen aygıtların kullandıkları elektrik miktarı miliwatt ile ölçülebilir.

Miller 400 Serisi Dalış Başlığı: Doğal sephiyeli bu başlık tamamen metalden (bronz) yapılmıştır. Bütün valfler ve bağlantılar paslanmaz çelik veya nikel kaplı pirinçten imal edilmiştir. Hemen hemen her tip dalış elbisesi ile kullanılabilir. İsteğe bağlı olarak lomboz üzerine korkuluk ve hareketli kaynak camı maskesi eklenebilir. Hem serbest akış hem de demand regülatör sistemine sahiptir. Yüz yastığı, geri, döndürmez valf, muhabere sistemi, boyunluk, egzoz valfi, lexan polikarbonattan yapılmış bir lomboz, burun yastığı, ağız burun maskesi gibi donanımlardan oluşur.

Milyem: Bir çemberin 1/6400' ünü gören merkez açı olarak tanımlanan açı ölçüsü birimidir. Milyem, dereceden çok daha hassastır ve 1 milyem 0,05625 dereceye karşılık gelir.

Mineral Yağ: Bir mineral kaynağından, özellikle bir petrol damıtmasından oluşan yüksek alkanların çeşitli renksiz, kokusuz, hafif karışımlarından biridir. Dalış tüplerini basan pistonlu hava kompresörlerinde yaygın olarak kullanılır.

Minimal Sıcaklık Sınırı: Organizmaların en düşük sıcaklığa dayanabilme sınırıdır.

Minimum Basınç Odası Personeli: Herhangi bir basınç odası operasyonu için oluşturulacak minimum personel sayısı üçtür. Fakat emercensi durumlarda basınç odası iki kişiyle de kullanılabilir.

Mistral: Fransa üzerinden Akdeniz'e doğru esen soğuk ve kuru rüzgârdır.

Mix Gas Diver With SCUBA (Balıkadam Gaz Karışım): Karışım gaz kullanarak yapılan dalışlarda uzman olan kişidir.

Mix Gas Diver: Bkz. Balıkadam Gaz Karışım.

Miyar Pusula: Geminin metal gövdesinin oluşturduğu manyetik etkiden en az etkilenmek için köprü üstüne yerleştirilen manyetik pusuladır.

MK-17 Başlığı: Dalgıcın başını komple içine alacak, dış etki ve çarpmalardan koruyacak şekilde dizayn edilmiştir.

MK-V Derin Su Dalış Elbisesi: Dalgıçların sualtındaki ağır çalışmalarda maksimum fiziki koruma ve belirli bir oranda hareket kabiliyetini kolaylaştırmak için 1905 yılında ABD tarafından geliştirilmiş dalış kıyafetidir.

ml (Mililitre): 1/1000 l' ye eşit sıvı ölçü birimidir.

Mm (Megametre): 1.000.000m' ye eşit uzunluk ölçüsü birimidir.

mm (Milimetre): 1/1000m' ye eşit uzunluk birimidir.

mm²(Milimetrekaire): 1/1.000.000 m²' ye eşit alan birimidir.

mm³(Milimetreküp): 1/1.000.000.000' e eşit hacim ölçüsüdür.

mmHg: Diğer adı "torr" olan basınç birimi. 760mmhg 1 atmosfer basıncına eşittir.

MMP (Minimum Manifold Pressure): Minimum manifold basıncı anlamındaki kısaltmadır.

Mobil Dalış Sistemi (Taşınabilir Dalış Sistemi): Geçici olarak bir gemiye veya tesise kurulan ve sabit olmayan, yani taşınabilen ve yeniden

yerleştirilebilen bir dalış sistemi. Yüzey beslemeli hava, Nitroks, HeO₂ ve satürasyon dalış sistemlerini içerir.

Mol (n): Maddeyi içindeki parçacık sayısına göre ölçülendiren ölçü birimidir.

Mola Etmek: Bir yere takılmış veya tutturulmuş halatın yerinden çıkartılmasıdır.

Moleküler Sieve (Aktif Zeolit): Kristal halindeki alüminyum silikatlar olup, genel olarak sentetik zeolitler olarak isimlendirilir. Solunum havasının filtrelenmesinde kullanılan, pahalı bir malzemedir. Havadaki su buharı ve yağ zerreciklerini tutmak için kullanılırlar. Filtre ortamında en son filtre elemanı olarak kullanılması önerilir. Moleküler Sieve; genel anlamda tek tip boyutta gözeneklere sahip moleküler elek malzemesi anlamında da kullanılır.

Molykote: Benzin veya dizel motora sahip kompresörlerde standart filtre malzemelerine ilaveten karbonmonoksiti tutması için eklenen kimyasaldır.

Moment: Kuvvetin, bir cisimi, bir nokta ya da eksen çevresinde döndürebilme değeridir.

Monkey Diving: Tek bir silindire yandan montaj konfigürasyonu ve prosedürlerinin kullanımı.

Monofaze: 220V gerilim tipidir.

Monomer ve Polimer Kavramı: Polimerler, monomer adı verilen küçük moleküllerin kovalent bağlarla birbirlerine bağlanarak oluşturdukları çok büyük moleküllerdir. Plastik ve kauçuklar, polimer (makromoleküller) adıyla tanımlanan bir bileşik sınıfına girerler.

Monoplace Hyperbaric Chambers: Tek kişilik basınç odasıdır.

Mooring Sistem: Deniz ve göllerde gerçekleştirilen ağ kafeslerde (havuzlarda) balık yetiştiriciliğine yönelik tesislerin, su yüzeyinde sabit bir noktada kalacak şekilde, deniz veya göl tabanına sabitlenmesi için kurulan sualtı bağlantı sisteminin genel adıdır. Halatlar, zincirler, çapalar, tonozlar, konnektörler, şamandıralar, kilitler, radansalar bu sistemin temel parçalarıdır. Belirli teknik planlama ve projelendirme gerektirir. Sistemin sualtı kontrolleri ve bakımı, tesisin emniyeti bakımından önem arz ederken bu işlerin gerçekleştirilmesinde dalgıçlık faaliyeti ciddi yer tutar.

MP (Medium Pressure): Orta basınç anlamındaki kısaltmadır.

MPH (Miles Per Hour): 1 saatte alınan yolu, mil cinsinden ifade eden hız birimidir.

MSS Oksijen Zehirlenmesi: Kısmi basıncı yüksek olan oksijenin solunması sonucu ortaya çıkan olumsuz durumdur.

MSS: Merkezi sinir sistemi anlamına gelen kısaltmadır.

MSW (Meters Of Sea/Salt Water): Metre deniz suyu. Deniz suyunun metre cinsinden miktarı anlamındaki kısaltmadır. 1/10 bara eşit basınç birimi. Doğrusal bir derinlik ölçüsü değil.

Muhabere Sistemi: Haberleşme, yazışma anlamındadır.

Muhakeme Kaybı: Düşünme ve anlamının bozulmasıdır.

Muharebe Dalgıçlığı: Muharebe dalgıçları düşman hakkında bilgi toplamak, düşman sularındaki engelleri ortadan kaldırmak ve sinsî taarruz gibi görevleri icra ederler.

Multi Level Diving: Bkz. Basamak Dalışı.

Multiplace (Twinlock) Hyperbaric Chambers: Çok kişilik, çift bölmeli olan basınç odasıdır.

Mum: Işığın aydınlatma gücünün birimidir, watt olarak yazılabilir. 1 Mum= 1 Watt' tır.

Mung: Genellikle mağaraların tavanlarında bulunan ve dalgıcın egzoz kabarcıklarıyla kolayca yerinden kopabilen, dağılılabilen ve daha sonra suda aşağıya doğru sürüklenen kahverengi bir organik tortu.

Mussel: Fouling organizma grubuna giren canlılardan olan Midyeler.

Mutedil: Orta, şiddetli olmayan anlamındadır.

Mükerrer Dalış: Ardışık dalış anlamındadır.

Müzvar: Dalgakıranın kafa kesitidir.

MVV (Maximum Ventilatory Volume): Maksimum ventilasyon hacmi anlamındaki kısaltmadır.

n: Madde miktarı simgesidir.

N₂: Nitrojen.

Nabız: Çalışan kalbin, kasılıp gevşeme hareketinin, kan damarları üzerindeki basınç etkisidir.

Nanowatt (nW): 1/1.000.000.000 watt'a denk gelen elektrik ölçüm birimidir. Astronominin yanı sıra radar alıcıları gibi son derece hassas elektronik cihazlarda kullanılır.

Nargile: Solunum havasının dalgıç/dalgıçlara satıhtan, ucunda istemli bir regülatör olan, uzunca ve katlanmaz bir hortum ile taşındığı düzenek ile gerçekleştirilen hafif dalış sistemidir. Sistem, kompresörün debisi ve basıncına göre aynı anda birden fazla dalgıçı belirli derinlikte havayla besleyebilir. Operasyon standartları yoktur.

NAVFAC (Naval Facilities Engineer Command): ABD Deniz Kuvvetleri Mühendislik Komutanlığı anlamındaki kısaltmadır.

Navigasyon: Bir ortamda (kara, deniz, hava) belirli bir konumdan, başka bir konuma en kısa sürede, güvenle ilerleyebilme konusundaki bilimdir.

NAVMED (Naval Medical Command): ABD Deniz Kuvvetleri Sağlık Komutanlığı anlamındaki kısaltmadır.

NAVSEA (Naval Sea Systems Command): ABD Deniz Kuvvetleri Deniz Sistemleri Komutanlığı anlamındaki kısaltmadır.

NAVTEX MF (Medium Frequency): Karadan gemilere, orta frekans bandında aciliyet, emniyet, meteoroloji ve çeşitli uyarıların aktarılmasını sağlayan bir sistemdir.

NAVTEX: Karadan gemi yönünde NBDP tekniği ile acil bilgilerin gönderildiği sistemidir.

Naylon Halat: Sentetik polimer liflerden elde edilen halatlar olup; naylon (PA), polyester (PES), polietilen (PE) ve polipropilen (PP) gibi türleri vardır. Sentetik halatlar, çekme güçleri başta olmak üzere dış koşullara dayanıklılığı oluşları nedeniyle zaman içinde bitkisel halatların yerini almıştır. Bir sentetik halat aynı kalınlıktaki bir bitkisel halattan 2.5 kat daha fazla çekme gücüne sahiptir. Naylon (poliamid) ve polyester liflerinden elde edilen halatlar tatlı suda ıslandıkları zaman batarlar. Fakat polietilen ve polipropilen lifleri sudan hafiftirler ve yüzmeye kabiliyetlerine sahiptirler. Poliamid (PA) halatlar denizcilik sektöründe genel anlamda Naylon halat olarak da tanımlanır. Ancak bu şekilde tanımlama doğru olmaz.

NBDP: Dar band doğrudan yazılımlı telgraf tekniğidir.

NEDU (Navy Experimental Diving): ABD Deniz Kuvvetleri Deneysel Dalış Birimi anlamındaki kısaltmadır.

Nefes Alma İşi (WOB): İngilizcede “Work of Breathing” kelimelerinin baş harfleriyle olan kısaltma (WOB) olup, regülatörden nefes alma işi için harcanan enerji miktarını jul/litre olarak ifade eder. Enerji değeri arttıkça, regülatörün solumaya karşı gösterdiği dirençte artıyor demektir. WOB değeri regülatör birinci kademeleri için performansı gösteren önemli bir değerdir. Bkz. Soluma Direnci.

Nefes Almayı Bekletmek: Solunum gazını korumak için dalgıcın her nefesini bir süre tuttuğu nefes modeli. Baş ağrısına yol açabilen CO₂ birikmesine neden olabilir ve acil durumlarda fizyolojik rezervleri azaltır. Önerilmez.

Nefes Regülasyonu: Sualtında nefes alışverişlerini bilinçli olarak derin ve yavaş nefes alma şeklinde kontrol etmeye çalışmaktır.

Negatif Yüzerlik: Sıvı içerisinde cismin batma halidir. Yüzdürme kuvvetinin, taşınan ağırlığı karşılayamamasıdır. Yüzeyde kalamama ve dibe doğru batma hali.

Nehir Ağzı: Nehirlerin denizlere karıştıkları bölgedir.

Nekton: Kendi istekleri ile aktif olarak hareket edebilen sucul canlılardır.

Nem: Gazların içindeki su buharı miktarıdır.

Neo-Haldan: John Scott Haldane tarafından açıklanan ilkelerin sonraki değişikliklerine dayanan dekompresyon modelleri.

Neon (Ne): Asal, tek atomlu, renksiz, kokusuz ve tatsızdır. Atmosferde çok küçük miktarlarda bulunur. Ağır bir gaz olan neon nitrojen gibi narkotik etki göstermez, helyum gibi ses iletişimini bozmaz ve iyi bir ısı iletkeni değildir. Bu nedenlerle iyi bir dalma gazı olan neon deneme safhasında da olsa sualtında kullanılmıştır.

Neopren Kumaş: Çoğu ıslak dalgıç giysisi ve bazı kuru tip giysilerin imalatında kullanılan, yapısında hava boşluğu bulunduran sentetik elastomer malzemedir. Dupont tarafından geliştirilen polikloropren maddesinin ticari ismidir. 0,5-9mm kalınlığında, iklimsel ihtiyaçlara göre üretilen ürünlerdir.

Neopren Yapıştırıcı: Solvent tipinde, sentetik kauçuk bazlı yapıştırıcıdır.

Neoprene Şampuanı: Neopren yıkamada ve distile etmede kullanılmak üzere hazırlanmış kimyasal arındırıcılardır.

Neritik Bölge: Kıta sahanlığı sınırları içinde kalan su kütesidir.

Net Alveol Ventilasyonu: Dakika solunum hacminin alveollere ulaşan ve kanla gaz değişimi yapan kısımdır.

Neta: Muntazam, düzgün, tertipli veya emniyetli anlamına gelen kısaltmadır. Ayrıca istifi veya tertibi bozulmuş bir şeyi usulüne uygun toplayıp düzenlemektir.

NEURO (Neurological Examination): Nörolojik muayene anlamındaki kısaltmadır.

Newton (N): SI birim sisteminde N ile simgelenen kuvvet birimidir. Tanımlamaya göre; 1 kg kütleyle sahip olan bir cismin hızını, 1 saniye içerisinde 1 m/s arttırmak için o cisme uygulanması gereken kuvvet, 1 Newton'dur.

Newtsuit: Phil Nuytten tarafından tasarlanan atmosferik dalış elbisesidir.

NFCI: Bkz. Donmayan soğuk yaralanmalar.

Ni-Cd Piller: Şarj edilebilen piller olup, elektrot olarak nikel oksit hidroksit ve metalik kadmiyum kullanılan pillerdir. Uzun süre kullanılmadıklarında tekrar şarj tutmama durumu vardır. Yüksek sıcaklıkta ve yüksek voltajla, uzun süre şarjda kalması verimliliğini düşürür.

Ni-Cd: Nikel kadmiyum anlamındaki kısaltmadır.

Nimbüs: Genel olarak yağmur taşıyan, kötü havayı simgeleyen bulutlar olup, belirli bir şekilleri yoktur.

Ni-Mh: Nikel-metal hidrit açılımına sahip, şarj edilebilir bir pil türüdür.

Nipel: Nipeller dıştan dişli bağlantılar olup, çapı birleştirdiği borulardan daha azdır.

Nistagmus: Bir gözün ya da her iki gözün istemsiz olarak hareket etmesidir. Gözbebeklerinde titreme veya kayma.

Nişan Yöntemi: Sualtında kullanılan navigasyon yöntemlerinden birisidir. İlerleme süresince, görüş alanı içinde ve ilerleme doğrultusunda olan sabit sualtı cisimleri adım adım hedeflenir (nişanlanır). Eğer rota üzerinde herhangi bir engelle karşılaşılacak olursa (büyük kaya vb.), rotadan sapmamak için o engelin etrafından 90 derecelik açılarla dolaşılmalı ve tekrar engel öncesi açı değerine gelinmelidir.

Nitril: Çoğu standart O-ring conta için kullanılan sentetik bir elastomer.

Nitrojen (Azot) Narkozu: Kanda artan nitrojen gazının kısmi basıncıyla oluşan sarhoşluk etkisidir, basınç altında hava teneffüs edilmesiyle oluşur. İnert gaz narkozu olarak da bilinir. Martini etkisi. Genellikle 30 metreden fazla derinliklerde, yüksek kısmi basınç altında solunan azot gazından kaynaklı olumsuz bilinç belirtileri.

Nitrojen: (N₂) ile simgelenen Azot gazı, çift atomlu, moleküler yapıda renksiz, kokusuz, tatsız ve bütün canlı organizmaların bütünleyici unsurudur. Oksijenin aksine hayatı ve yanmayı desteklemez ve diğer elementlerle kolayca birleşmez. Serbest durumda havadaki nitrojen asal bir gazdır. Nitrojen dalışta, oksijeni seyreltmek için kullanılabilir.

Nitroks: Zenginleştirilmiş Hava Nitroksu, EAN. Solunum gazı olarak kullanılmak üzere nitrojen ve oksijen karışımı. Genellikle oksijen yüzdesi havadan daha yüksektir.

Nitrox Analizör: Nitrox oranını ölçen cihazdır.

Nitrox Dalışı: Oksijen oranı %21-%40 arasında olan gazlarla yapılan dalıştır. “Enriched Air Nitrox” ifadesi (EANx), tüpünüzde zenginleştirilmiş hava olduğunu belirtir. Sonrasında gelen sayı ise oksijen miktarını gösterir. “EAN32”, tüpün içinde %32’lik oksijen %68 Nitrojen gaz karışımı olduğunu ifade eder. En yaygın kullanılan karışım EAN32 ve EAN40’dır.

Nitrox Gauge: Kullanılacak olan dalış tüpü içerisindeki oksijen oranını öğrenmek için, dalış öncesi tüpe bağlanan oksijen oranı göstergesidir.

Nitrox Modu: Dalış bilgisayarına dalışta kullanılacak karışımın oksijen yüzdesi girilerek yapılacak dalışın maksimum derinlik ve dekompresyon ihtiyacını hesaplamada kullanılan dalış bilgisayarı fonksiyonudur.

Nitrox Vana: Nitrox dalışları için kullanılan özel tip vanalardır. Yeşil renktedirler.

nm (Nanometre): 1/1.000.000.000m’ ye eşit uzunluk birimidir.

Noise: İngilizce de gürültü anlamına gelen kelime, dijital fotoğrafçılıkta, dijital gürültü anlamında, renkli fotoğraf yüzeyinde farklı renklerde dikkat dağıtıcı, hoş olmayan noktacıklar için kullanılmaktadır. Kısaca fotoğrafta meydana gelmiş gri, ince veya iri halkalara denir. Dijital fotoğraf makineleri ile çekilen fotoğraflarda, elektronik devrelerin birbirleri ile olan etkileşimleri ve ortaya çıkan sıcaklık sonucu oluşurlar. Boyut olarak küçük bir resim sensörüne sıkıştırılmış 5 Mega Piksel ile daha büyük bir resim sensörüne yerleştirilmiş 5 Mega Piksel algılayıcı bir fotoğraf makinası ile çekilmiş fotoğraflar arasında

Noise oranı ciddi ölçülerde fark etmektedir. Yüksek ISO değerleri de noise oluşumuna neden olur. Bkz. Gren.

Nominal Kapasite: Sabit sıcaklıkta çalışma basıncına kadar doldurulan bir tüpün içerdiği serbest gazın hacmi (Tüpün Su Alma Hacmi X Geyç Basıncı).

Normal Alev: Oksijen ve asetilenin eşit karışımında verildiğinde oluşan alev tipidir.

Normobarik: Normal basınçlı anlamındadır.

Normoksik: Hava ile aynı oranda oksijen içeren gaz karışımıdır. Atmosferik basınçta hipoksi riskini en aza indirmek için yeterli oksijen içeren dalış için bir solunum gazı.

Normopne: Deniz seviyesinde, sağlıklı bir kişinin metabolik faaliyetine uygun hızdaki solunumdur.

Nöroloji: Beyin, omurilikten oluşan, sinir sistemini ilgilendiren hastalıkların tanı ve tedavisini içeren tıpta uzmanlık dalıdır.

Nöston: Su yüzeyinde veya yüzeye yakın yerde yaşayan organizmalardır.

Nötr Yüzerlik: Sıvı içerisinde askıda kalma halidir. Tam olarak ağırlığa eşit bir kaldırma kuvvetine sahip olmak, böylece kuvvetler dengelenir ve kişi veya nesne statik olarak sabit bir derinlikte kalır.

Nötralize Solüsyon: Ph değerini yediye getirmek için kullanılan sıvıdır.

NRV (Non Return Valve): Geri döndürmez valf anlamındaki kısaltmadır.

NSMRL (Navy Submarine Medical Research Laboratory): ABD Deniz Kuvvetleri Denizaltı Medikal Araştırma Laboratuvarı anlamındaki kısaltmadır.

Nükleer Enerji: Atom çekirdeğinin parçalanması ile ortaya çıkan enerjidir.

Nüksetmek: Bir hastalık ya da başka bir durum, yeniden başlamak, depresmek anlamındadır.

Nümo Geyç Hortumu: Dalgıcın bulunduğu derinliği, hortuma bağlı bir geyçten okuyabilmek için kullanılan hortumdur.

Nümo Geyç: Derinlik ölçmek için kullanılan cihazdır.

NVS Fish Viewer: Seyyar güç kaynaklı, balıkgözü kameraya sahip olan bu sistem ile dalgıçsız görüntü alınabilmektedir.

NVS Tekne Altı Görüntüleme Sistemi: Üzerinde teleskobik kamera ve çekim yapabilmesi için gerekli diğer teçhizatları bulunduran, tekne altı görüntü çekimi için kullanılan alettir.

O₂ Analizör: Oksijen oranını ölçen cihazdır.

O₂N₂: Oksijen, Nitrojen karışımıdır.

Objektif (Lens): Fotoğraflanacak nesnenin görüntüsünün film veya sensöre aktarılmasını sağlayan, mercek veya mercekler topluluğudur.

°C: Santigrat derece. İsveçli fizikçi Celsius'un adıyla anılan, sıcaklık ölçmede kullanılan ölçü birimidir. Bu sistemde suyun donma noktası 0, kaynama noktası da 100 kabul edilir.

Octopus Regülatör: Bkz. Ahtapot Regülatör.

Octopus: Bkz. Ahtapot Regülatör.

Odaklama (Focusing): Fotoğrafçılıkta objenin görüntüsünün, odak düzlemi (film düzlemi) üzerine düşmesini sağlama işlemidir.

Odyometri: Ses yoğunluğu ve perdesindeki değişimler için ve eşik değerleri ve farklı frekansları içeren ton saflığı için işitme keskinliğini ölçme bilimidir. İşitme testine verile isimdir.

°F: Fahrenayt derece anlamındaki kısaltmadır. Bkz. Fahrenayt.

Oftalmoskop: Göz muayenesinde, gözün içini aydınlatıp görmek için kullanılan aygıttır.

Oksi–Asetilen Kaynağı: Metalleri kaynak yapmak ve kesmek için yakıt gazları ve oksijenin kullanıldığı bir işlemdir.

Oksijen Analizörü: Bir gaz karışımındaki kısmi oksijen yüzdesini ölçmek için kullanılan bir cihazdır.

Oksijen Fraksiyonu: Oksijenden oluşan gaz karışımının, hacim veya basınca göre oranı.

Oksijen Hücresi: Oksijen analizörü kullanarak solunum gazındaki kısmi oksijen basıncını ölçmek için elektro-galvanik oksijen sensörü.

Oksijen Oranı Göstergesi (Nitrox Gauge): Dalışta kullanılacak tüplerin içindeki oksijen oranını tespit etmek için, tüpe bağlanılarak kullanılan oksijen oranı analizörüdür.

Oksijen Periyodu: Basınç odasında 1 oksijen periyodu, 30 dakika boyunca saf oksijen solunmasıdır.

Oksijen Saati: Önerilen maksimum hiperbarik oksijene maruz kalma sınırını belirleyen alarm saati.

Oksijen Seti: İlk yardım canlandırma ünitesi olarak bilinen bu set içinde medikal oksijen tüpü ve kademeli entegre regülatör bulunmaktadır.

Oksijen Tasarımı: Amaçlanan kısmi oksijen basıncı ve sıcaklık oluşumunda, partiküllerin tutuşması veya kirletici maddelerin birikmesi eğilimini en aza indiren tasarım.

Oksijen Temizliği: Bkz. Oxygen Cleaning.

Oksijen Toksikitesi: Yüksek kısmi basınçlarda moleküler oksijenin (O_2) solunmasının zararlı etkilerinden kaynaklanan bir durum.

Oksijen Uyumlu Hava: Kirleticileri yüksek basınçlı oksijenle karıştırmaya uygun bir düzeye indirmek için filtrelenmiş hava.

Oksijen Uyumlu: Oksijen servisine uygun malzemelerden yapılmıştır. Bir sistemin maksimum çalışma basıncı ve sıcaklığına bağlı olarak, yüksek oksijen konsantrasyonları ve parlama olmaksızın potansiyel bir tutuşma kaynağı ile bir arada bulunma yeteneğine sahiptir.

Oksijen Yetersizliği (Hipoksi): Oksijen yetersizliği veya hipoksi, doku hücrelerinin normal işlevlerini yerine getirmesi için ihtiyaç duyduğu yeterli oksijeni almamasına sebep olan arteriyel kandaki anormal derecede oksijen azlığıdır. (%16'nın altında sorun, %12'nin altında ciddi sorun, %10'un altında ölüm tehlikesi ortaya çıkar)

Oksijen Zehirlenmesi: Normal atmosferik şartlarda karşılaşılan oksijen kısmi basıncındaki artış vücut için zehirleyici olabilir. Oksijen zehirlenmesi hem kısmi basınca hem de maruz kalma zamanına bağlıdır. Dalgıçların karşılaştığı oksijen zehirlenmesi, akciğer oksijen zehirlenmesi ve merkezi sinir sistemi oksijen zehirlenmesi olarak iki çeşittir. Alçak basınç oksijen zehirlenmesi veya akciğer oksijen zehirlenmesi, yüzde 60' dan daha fazla oksijenin bir atmosferde 24 saat veya daha fazla teneffüs edilmesiyle oluşmaya başlayabilir. Solunum gazındaki oksijenin kısmi basıncının 1,6 Ata'ya çıkması da oksijen zehirlenmesine neden olur. 7 metre gibi sığ derinlikte bile, saf oksijen solunması halinde bile zehirlenme yaşanabilir. Oksijen zehirlenmesi halinde; baş dönmesi, bulantı, kulak çınlaması, sersemlik, görme bozukluğu, ileriki aşamalarda bilinç kaybı, sara nöbeti benzeri semptomlar görülebilir. Oksijen zehirlenmesinde basınç tek başına bir sınır oluşturmayıp, zehirlenme sınırı

kişiden kişiye ve aynı kişi için günden güne de değişiklik gösterebilmektedir. Araştırmalar sonucunda oksijen zehirlenmesine neden olan kısmi basınç/zaman ortalamaları elde edilmiştir. Bu değerlere uyulması oksijen zehirlenmesi belirtilerini tamamen ortadan kaldırmayıp riski en aza indirgeyecek değerlerdir. Ardışık dalışlar, zehirlenme etkisini artırır. National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) tablolarına göre, tek dalış için oksijen kısmi basıncı, tek dalış için sınır süre (dk) ve günlük toplam sınır süre (dk) ile ilgili bazı değerler şöyledir: (1.6ata/45dk/150dk, 1.5ata/120dk/180dk, 1.4ata/150 dk/180dk, 1.3ata/180dk/210dk, 1.2 ata/210 dk/240dk, 1.1 ata/240 dk/270dk, 1.0 ata/300dk/300dk, 0.9ata/360dk/260dk, 0.8ata/450dk/450dk, 0.7ata/570dk/570dk, 0.6ata/720dk/720dk). Tek bir dalış söz konusu olduğunda 1.6 ATM oksijen kısmi basıncı için sınır 45 dakikadır. 24 saat içinde 1.6 ATM kısmi basınç solunmamız toplam 2.5 saati geçmemelidir. Hava dalışları için 45 dakikadan daha kısa dip zamanı için derinlik sınırı: $1.6/0.21=7.6\text{atm}$ (66 metre) olarak bulunur. Hava dalışlarında oksijen zehirlenmesi sınırı 66m/45dk'dır. Nadir de olsa, 43 m gibi daha sığ derinliklerde de oksijen zehirlenmesine rastlanmıştır. İstisnai sınırlar (exceptional exposure limits), zorunlu durumlarda, sadece bir dalış için aşılabılır. Ancak bu dalışlarda oksijen zehirlenmesine karşı hazırlıklı olunmalı ve kesinlikle ardışık dalış yapılmamalıdır.

Oksijen: Atmosferik havanın önemli bileşen gazı ve herhangi bir solunum gazının temel bileşenidir. Hayatı sürdürmek için gereklidir. Oksijen (O₂), bütün gazların en önemlisidir ve dünyada en bol bulunan elementlerden biridir. Ateş oksijensiz yanmaz, insanlar oksijensiz yaşayamazlar. Atmosferik hava yaklaşık çift atomlu (iki atom birleşerek bir molekül oluşturur) yapıda serbestçe hareket eden %21 oranında oksijen ihtiva eder. Bu renksiz, kokusuz, tatsız ve aktif gaz diğer elementlerle kolayca birleşir. Soluduğumuz havadan sadece oksijen vücut tarafından kullanılır.

Oksijence Zenginleştirilmiş Hava (EAN): İçeriğinde %21 üzeri oksijene sahip dalış gazıdır.

Oksitleyici Alev: Oksijen fazla verildiğinde oluşan alev tipidir.

Okyanus Çukuru: 3000 ile 4.000 metre derinlikten başlayarak 6000 ile 7.000 metre derinliğe kadar devam eden derin deniz dibi çukurudur.

Okyanus: Dünya'nın geniş bir bölümünü örten su kütesinin, sınırları pek belli olmayan geniş bölümleridir.

O-Lay: Petrol ve gaz endüstrisi için deniz altı boru hattı kurulum yöntemi. Boru, kıyıdaki bir şantiyede inşa edilir ve suya taşınır. Boru hattı yeterince uzun olduğunda römorklar yardımıyla montaj alanına taşınır. Kurulum alanında boru

hattı çözülür ve basit bir döşeme mavnası üzerinden çekilir ve tabana monte edilir.

Oligofotik Zon: Ortalama olarak yüzeyden 500 metre derinlere kadar olan su tabakalarıdır, su hareketleri olsa da çok hafiftir. Işık bu bölgeye zayıf olarak, kısmen ulaşır.

Omega Kilit: Şekli omega işaretine benzeyen, ağır yüklerin kaldırılmasında veya bağlanmasında kullanılan, vidalı harbisi (pim) olan bir tür demir kilittir.

Omnivor: Hem hayvansal hem de bitkisel besinler ile beslenen hayvanlardır.

Omurga: Geminin baş bodoslamasından kış bodoslamasına kadar uzanan ve üzerine postaların inşa edildiği ana yapı elemanıdır. Kısacası geminin ana taşıyıcısı, belkemiğidir.

Omuzluk: Geminin borda kaplamalarının baş ve kış bodoslamalarına bitişmek için kavis yaptığı noktalar ile bodoslamalar arasında kalan kısmıdır.

OOD (Officer Of The Deck): Güverte subayı anlamındaki kısaltmadır.

Optik Maske Camı: Maske camlarına özel olarak imal edilen, göz bozukluğu olan dalgıçların kullandığı camlardır.

Optimal Sıcaklık Sınırı: Organizmaların en uygun yaşam aralığını ifade eden sıcaklık sınırıdır.

Optimum Basınç Odası Personeli: Basınç odası operasyonları için oluşturulacak optimum personel sayısı dördüttür.

°R: Rankin sıcaklık ölçüsü simgesidir. Kelvin ölçeğinin bir °F versiyonudur.

Organik Madde: Canlıların yapısında bulunan, karbon, hidrojen, azot ve oksijen ihtiva eden maddelerdir.

O-Ring: Halka conta anlamındadır. Sızdırmazlık amacıyla kullanılır. Elastomer içeriğe sahiptir.

Oro-Nazal Maske: Sadece ağız ve burnu kaplayan bir solunum maskesi. Oksijen maskesi olarak bağımsız olabilir. Ölü alan miktarını azaltmak için tam yüz dalış maskesi veya dalış başlığı içinde olabilir.

Orsa Halinde: Bir teknenin mümkün olduğu kadar rüzgârın estiği yöne yakın seyretmesidir.

Orta Kulak Barotravması: Dış ortam ile orta kulak boşluğu arasındaki basınç farkından meydana gelen travmadır.

Orta Su: Hem dipten hem de yüzeyden önemli ölçüde uzak.

Ortam Basıncı: Çevre basıncı.

Ortasu Dalışı (Mavi Su Dalışı): Dibin görünmediği ve dalış menziline dışında olduğu orta sularda yapılan dalış türü.

OSDT: Oksijen ile satuh dekompresyon tablosu anlamındaki kısaltmadır.

Oseanik Bölge: Neritik bölgenin (kıyıdan açıkta) dışında kalan su kütesidir. Pelajik ortamın kıta sahanlığı dışında kalan açık suları kapsayan bölgesini tanımlar.

Oseanografi: Okyanus ve denizleri tüm yönleri ile inceleyen ve tanımlayan bilim dalıdır.

Oseanoloji: Oseanografik verilerle birlikte okyanus ve denizlerin içerdikleri kaynakları ve bunlardan yararlanmayı açıklayan (Oseanografi + Deniz Teknolojisi) bilim dalıdır.

OSF (Ocean Simulation Facility): Okyanus simülasyon tesisi anlamındaki kısaltmadır.

Osmoregülasyon: Bir canlının su ve mineral tuzlarının içeriğinin kontrolü için dengede tutulması anlamına gelen bir işlemdir. Başka bir ifade ile canlının sıvılarının osmotik basıncının aktif olarak düzenlenmesidir.

Osmoz: Yarı geçirgen bir zardan bir sıvının geçiştir.

Osteoporoz: Kemik dokusunun kaybıdır.

Otitis Externa: Kulak kanalının sürekli suya girmesinden kaynaklanan iltihaptır.

Otitis Media: Orta kulakta gelişen sıvı birikimidir. Tıp literatüründe orta kulak iltihabı.

Otonom Dalgıç: Giriş seviyesi rekreasyonel SCUBA dalgıç sertifikası için uluslararası bir minimum standarttır. Eğlence amaçlı SCUBA dalgıçları için EN 14153-2 / ISO 24801-2 standardı yeterliliği. Seviye 2 "Otonom dalgıç", sadece aynı seviyedeki diğer tüplü dalgıçlar ile önerilen maksimum 20 m derinliğe kadar su içinde dekompresyon durakları gerektirmeyen açık suda dalış yapmak için yeterli bilgi, beceri ve deneyime sahiptir.

Otoskop: İçerisinde ışık kaynağı ve mercek sistemi bulunan, kulak içi gibi karanlık ve detay gerektiren noktaların gözlem ve muayenesinde kullanılan tıbbi bir cihazdır.

Otoskopik Muayene: Dış kulak yolu ve kulak zarının otoskop ile muayene edilmesidir.

Ototoksik: Kulak için zehirli olan anlamındadır. Koklea, vestibül, semi sirküler kanallar ve otolitler dahil olmak üzere iç kulağın yapılarında toksik reaksiyonlara neden olabilecek potansiyele sahip herhangi bir ilaç ototoksik olarak kabul edilir.

Oturarak Suya Giriş: Alçak bir platformdan giriş için uygun, gürültü ve sıçramayı en aza indiren bir giriş tekniği. Dalgıç platformda ayakları suyun üzerinde veya içinde sarkacak şekilde oturur. Gövdesini yana doğru döndürür, ağırlığını ellerine alır, sonra yüzeyden kollarıyla kendisini sarkıtarak, sırasıyla ayaklar, gövde, baş ve en son kollarını suya sokarak kendini suya bırakır.

Ounce (oz): Ons. 28.35 grama eşit olan ağırlık ölçüsü birimidir.

Overdump: Hızlı hava tahliye sistemi. Egzoz sistemi. BC omuzlarındaki ve etek kısımlarında yer alan acil egzoz valfleri ve basınç odalarındaki hızlı boşaltma egzozları için kullanılan ifadedir.

Overhol: Bakım, elden geçirme, tamir anlamına gelmektedir.

Overload: Gemilerin aşırı yüklenmesi anlamına gelmektedir.

Oxygen Cleaning (Oksijen Temizliği): Oksijenle reaksiyona girebilecek partiküllerin, liflerin, yağların, greslerin ve diğer kirletici maddelerin tamamen ortadan kaldırılmasına yönelik yapılan temizliktir. Oksijen servisi için uygun yöntem ve malzemelerle temizlenmiş ve kirleticiler açısından test edilmiştir.

Oxyhelium: Derin deniz dalışlarında solunum karışımı olarak kullanılır.

oz: Ons. 1 oz = 28.350 gr.

Ödem: Kimi hastalıklarda ayaklarda, ellerde ve yüzde görülen yangısız şişliktir. Dokularda aşırı sıvı birikmesidir.

Öfori: Kendini aşırı derecede mutlu ve zinde hissetme halidir. Nitrojen narkozunda sıkça rastlanılan bir durumdur.

Öhalin: Denizlerde tuzluluğun %0.30-0.40 aracıda değişen bölgeleridir.

Öksüz Kemere: Gemilerde, güverteler üzerine açılmış ambar ağızları ve kaportalar gibi boşluklar nedeniyle, alabandadan alabandaya kadar uzamayan ve bir uçları ambar veya kaporta hizasında kesilen kemerelerdir.

Ölü Zaman: Dalgıçların oksijen solumadıkları periyottur.

Öne Doğru Adımlama Metodu: Giriş için dalgıç suya doğal olarak değil öne büyük bir adım atarak ve bacaklar açık şekilde, baş karşıya bakacak, sağ el maske ve mafsı tutarken sol el konsol vb. aksesuarları karın kısmında kontrol altında tutacak şekilde yapılan suya giriş yöntemidir.

Öpne: Dinlenme durumundaki sakin solunumdur.

Örtülü Elektrotla Ark Kaynağı: Kaynak için gerekli sıcaklığın, örtü kaplı, tükenen bir elektrot ile iş parçası arasında oluşan ark sayesinde ortaya çıktığı, elle yapılan bir ark kaynak yöntemidir.

Örümcek: Örümcek Kayış. Head Harnes. Yumuşak (Neopren) başlığı dalgıcın başına sabitleyen üç veya daha fazla kollu (genellikle 5 kol) lastik kayış sistemi.

Östaki (Eustachi): Burun boşluğuyla orta kulağı birleştiren hava kanalıdır.

Öz Teli: Bir çelik tel, çelik telli bir damar veya biri kendi özünde olmak üzere 7 telli 7 damardan yapılmış özdür.

Öz: Halatlarda, etrafındaki damarlara, damarlarda ise çelik tellere yataklık yapan göbek kısmıdır. Öz kullanma amacına göre, bitkisel veya sentetik bir madde, çelik telli damar veya çelik telli halat olabilir.

Özefagus (Özofagus): Yemek borusudur.

P: Basınç anlamındaki kısaltmadır.

PA: Poliamid anlamındaki kısaltmadır.

PADI (Professional Association Of Diving Instructors): Profesyonel dalış eğitmenleri birliğidir. 1966 yılında ABD Kaliforniya'da kurulan, dünyanın en büyük eğlence/sportif amaçlı dalış üyeliklerine sahip bir organizasyondur.

Palamar: Gemilerin bağlanmasında (iskele veya rıhtıma) kullanılan, halattan daha kalın yomalardır.

Palanga: Bir halatla iki makaradan oluşan, ağır şeyleri kaldırmada kuvvet avantajı sağlayan halat donanımlı basit makine düzeneğidir.

Paletler: Sualtında hareket edebilmek için kullanılan dalış ekipmanıdır.

Panik: Akla ve mantıksal düşünceye hükmedecek ya da engelleyecek kadar güçlü olan ani bir korku hissi, bir dövüş ya da kaç tepkisi, bunaltıcı kaygı ve aşırı ajitasyon duygusu ve davranış hali.

Panoramik Fotoğraf Makinesi (Panoramic Camera): Özel amaçlı çekimler için imal edilmiş olup, döner objektife sahip fotoğraf makineleridir.

Papa (Poyraz) Sancağı: Limanda geminin hareket edeceği anlamı taşıyan, denizde ise ağlarının bir engele takıldığını işaret eden flamadır.

Papa: Poyraz rüzgârı anlamındadır.

Parakete: Geminin süratini ölçmekte kullanılan aletlerdir.

Parale (Parile) Palanga: Dört dilli sabit bir makara ile, dört dilli hareketli bir makaradan oluşmuş palanga düzeneğidir. Kuvvet/Yük kazancı $1/8$ 'dir.

Paralel Jackstay Arama: Jackstay Arama. Akıntılı ve görüşün kısıtlı olduğu su ortamlarında, geniş bir alanın aranması gerektiğinde tercih edilen bir arama yöntemidir. Ağırlıklarla sabitlenen iki paralel doğru üzerinde zikzak çizecek şekilde yapılan aramada mevki sabitleyebilmek çok daha kolay olacaktır. Arama yapılacak alanının ağırlıklara sahip şamandıralar ile işaretlenmesi ile ilk aşama gerçekleşir. Ardından, jackstay halatı şamandıra ağırlıkları arasında paralel doğrular şeklinde kurulur. Daha sonra bu paralel doğrular arasında zikzak çizecek şekilde arama yüzüşü gerçekleştirilerek kaybolan cisim bulunmaya çalışılır. Bu yöntemde, birden fazla dalıcı ile, farklı köşelerden, karşı köşelere doğru bir çizgi oluşturacak şekilde ilerleyerek de arama yapılabilir.

Paralel Örgü Halatlar: İç yapısı örgü olmayıp, birbirine paralel bükümlü liflerden oluşur. Çift örgülü halatlara nazaran, esnemesi daha az olduğu için, statik halat olarak da adlandırılırlar.

Paranasal Bölge: Burnumuzun her iki yanını kapsayan alandır.

Paranasal Sinüsler: Yüz kemiklerinin altında bulunan hava boşluklarıdır. Burnun her iki yanında 4'er çift olmak üzere, toplam 8 adet paranasal sinüs vardır.

Paraşüt: Bkz. Yüzdürme Paraşütü.

Parazit: Hastalıklara neden olan ve diğer canlılara saldıran organizmalardır.

Parestezi: Uyuşma, karıncalanma ve yanma hissi gibi duygusal bozukluklar.

Parima: Filika ve benzer küçük kayıkların baş ve kış taraflarından rıhtıma bağlanmaları için, mevcut anelerine bağlı bulunan kısa halattır.

Pasaparola (Haberci): Özellikle askeri gemilerde bir savaş sırasında tüm dahili haberleşme imkanlarının kaybolabileceği durumlar için düşünülen, gemi içerisinde kişide kişiye, haber veya bir emri veya bir evrakı götürmek amacı ile görevlendirilmiş şahıstır.

Pasaparola İletişim: Bir gemicinin köprü üstünde kaptandan almış olduğu emir ve direktifleri ilgililere ulaştırmasıdır.

Pascal (Pa): 1 Atm = 101.325 Pa

Pasif Hareket: Bir canlının, suda, kendi hareketleri ile değil, suyun hareketleri ile enerji tüketmeden yaptığı yer değiştirmedir.

Patent Dirsek: Metal boruların 90 veya 45 derecelik açılarla dönüş yapmaları için kullanılan, dikişli ve dikişsiz metal borulardan imal edilen birleştirme (fiting) elemanlarıdır.

Patent Foramen Ovale (PFO): İnteratriyal septumdaki bir boşluktan sol ve sağ kulakçıklar arasındaki kan akışını sağlayan bir tür doğuştan kalp defekti. Bazı durumlarda bu, dekompresyon hastalığı riskini artırabilir.

Patlama Diski: Dalış silindirini aşırı basınçtan korumak için kullanılan, tekrar kapanmayan bir basınç tahliye diskisi.

Patlatma Basınç Kaynağı: Patlayıcı ile elde edilen yüksek basınç yardımıyla iki ya da daha fazla metali birleştirmek için kullanılan bir katı hal kaynak yöntemidir.

Patojen: Hastalık yaratma özelliği olan her türlü organizma ve maddelerdir.

Payanda: Eğilmiş, yerinden oynamış bir nesnenin düşmemesi için konulan metal veya ağaç dayanak, destektir.

PBS: Planlı bakım sistemi anlamındaki kısaltmadır.

PE: Polietilen anlamındaki kısaltmadır.

PEL (Permissible Exposure Limit): Müsaade edilebilir maruz kalma limiti anlamındaki kısaltmadır.

Pelagos: Tüm yaşamları süresince pelajik bölgede yaşantılarını sürdüren organizmaların oluşturdukları topluluktur.

Pelajik Balık: Orta su kütlesinde (tabakasında) yaşayan balık türleridir.

Pelajik Bölge: Su kütlelerinde (göl, deniz, okyanus vb.) kıyıya veya tabana yakın olmayan bölgeyi ifade eder.

Penetrant Muayenesi / Testi: Yüzey hatalarının (pürüz ve çatlakların) tespiti için kullanılan bir muayene metodudur. Örneğin; gemi pervanesi gibi pürüzsüzlüğü önemli olan metallerde, yüzeyde oluşan çatlakların tespit yöntemidir.

Penetrasyon: Mağara veya enkazın içi gibi yüzeye doğrudan dikey erişimi olmayan bir bölgeye girmek.

Penta Prizma (Pentaprism): Beşli prizma anlamındadır.

Perçin: İki ya da daha çok levhayı birbirine sabitlemek amacıyla, bu levhalarda açılan deliklerden geçirilerek, çıkmayacak şekilde, iki ucu çekiçle veya preslenerek şişirilen, yuvarlak metal çubuktur. Bir nevi kılıflı çiviye benzer.

Perfüzyon: Biyolojik dokudaki kılcal kan verme süreci.

Periyot: Devir. Bir olayın veya işin oluşması için geçen süreye denir. T harfi ile gösterilir.

Perno: Makara dilini makara tablasına bağlayan, makara dilinin merkezinden geçen taşıyıcı pim. Makara pimi. Ayrıca mafsal olması amacıyla, metal çubuk veya profillerin birleştirilmesinde kullanılan, silindir şeklindeki bağlantı elemanları da bu şekilde tanımlanır.

Personel Transfer Kapsülü: PTC (Personnel Transfer Capsule). Personel Transfer Odası. Dalgıçları dalış elbiseleri içinde, iş aletleri ve tüm operasyon ekipmanları ile satıh platformunun güvertesinden önceden belirlenmiş çalışma derinliğine transfer edebilen küresel ve dalış kabiliyeti olan bir basınç odasıdır. Aynı zamanda dalgıçları güvenli dekompresyon için, su altından, yaşam habitatından, satıhtaki destek gemisine basınç altında transfer etmede de kullanılır.

Perspektif (Perspective): Gerçekte üç boyutlu olan bir cismin iki boyuta indirgenğinde büyüklüğü ve biçimi arasındaki ilişkidir.

PES: Poliester anlamına gelen kısaltmadır.

PFO: Bkz. Patent Foramen Ovale.

Pikowatt (pW): 1/1.000.000.000.000 watt değerindeki elektrik ölçüm birimidir. Bu ölçü birimi genellikle astronomi alanı gibi çok hassas ölçüm gerektiren durumlarda kullanılır.

Pil Ömrü: Pilin kullanım süresidir. Uzun bir kullanım süresi için büyük mAh değerine sahip bataryalar kullanılmalıdır.

Pim: Farklı iki parçayı sabitlemek ya da merkezleme için kullanılan, ince, genellikle silindirik ve kısa boylu, metal veya ahşap malzemenen elde edilen küçük parçadır.

Pint (pt): Galonun sekizde biri olan sıvı ölçü birimidir.

Pirinç: Bakır ve çinko madenlerinin karışımıyla elde edilen alaşımdır.

Pisces: Balıkları temsil eden sınıflandırma grubu anlamına gelmektedir.

Piston: Sıkıştırma ve güç elde etme amacıyla, kendi çapından çok az büyük bir silindirin içinde, ileri geri hareket ettirilen silindir parça.

Pistonlu Kompresörler: Krank miline biyel kolları ile bağlı olarak, silindirler içerisinde ileri-geri hareket ettirilen piston veya pistonlar sayesinde, emdiği havayı basabilecek donanıma sahip kompresörlerdir.

Pistonlu Tip Regülatörler: Bu tip regülatör birinci kademeleri; piston benzeri bir basınç iletim ve dengeleme aparatı sayesinde çalışır. Tüp vanası açılmadan önce piston, orta basınç odacığına açılan kısa bir silindir içerisinde en üst seviyede bulunur. Vana açıldığında yüksek basınçlı gaz orta basınç odacığını ve bağlı silindiri doldurarak pistonu iter ve pistonu bağlı yay sıkıştırır. İkinci kademeden istemli olarak gaz talep edildiğinde orta basınç odacığındaki basınç düşer ve yay normal hale gelene kadar pistonu iter. Tekrar ilk konuma gelen piston, tüpten gaz gelmesine izin verir.

Piyan Bağı: Kesilen veya kopan halatların çımalarına, flesalanmasının (dağılma) önlenmesi amacıyla, kendi çapının en az 1/10 u incelikte bir iple yapılan, sargılama mantığıyla yapılan bir bağlama çeşididir.

Piyanlama: Bkz. Façuna.

Pizon: Konakçısına zarar vermeden, üzerine tutunarak yaşayan canlıları tanımlar.

Plankton Patlaması: Bkz. Alg Patlaması.

Plankton: Sucul ekosistemde, fotik zonda, pasif olarak yer değiştirerek topluluk halinde yaşantısını sürdüren, genellikle mikroskobik boyutlara sahip

organizmalardır. Zooplankton (hayvansal) ve fitoplankton (bitkisel) olarak iki farklı gruba ayrılırlar.

Planktonoloji: Planktonları inceleyen bilim dalıdır.

Platipne: Hastanın yatay duruma getirilmesiyle, nefes darlığının giderilmesidir. Yatar pozisyonda rahatlar, oturur veya ayakta pozisyonda kötü seyreden nefes darlığıdır (dispne). Ortopnenin tam tersidir.

Plazma Kaynağı: Plazma olarak adlandırılan kaynak arkının, kaynak ve kesme işlemlerinde, radyal doğrultuda sıkıştırılıp, büzülerek enerji yoğunluğunun artırılmış halidir.

Plecypoda: Midye, istiridye, tarak gibi yassı solungaçlı organizmaları içine alan, birbirine bağlı kalsiyum karbonattan yapılmış bir kabuğa sahip, bilateral simetriye sahip, yumuşakça sınıfıdır.

Plug Tip YOKE Adaptör: Fiş Adaptör. INT tipte bağlantıya sahip regülatörleri, G 5/8 "x 14 tip paralel dişli sistemine sahip DIN tipteki bir vanaya bağlayabilmek için, tüp valfinin içine vidalanan, dışarı uzantı vermeyen YOKE adaptörü.

PMV: Dakikada solunum miktarı anlamındaki kısaltmadır.

PN (Basınç Sınıfı): Borularda, güvenli çalışma basıncını ifade eden sınıflandırma biçimidir.

Pnömo Hortumu: Sattıtan destekli dalışlarda, dalgıcın bulunduğu derinliği hesaplamada kullanılan, dalgıçla irtibatlı, içi hava dolu ve açık uçlu özel bir hortum. Acil durumda soluma ve farklı amaçlarla da kullanılabilir. Hortumun yüzey ucu bir gaz kaynağına, kontrol vanasına bağlıdır.

Pnömo Solunum: Acil bir durumda aşağıdaki dalgıca, yüzeyden, pnömo hortumu aracılığı ile solunum gazı sağlamak. Besleme, dalgıcın kendi pnömo hortumundan veya yedek dalgıcın pnömo hortumundan sağlanabilir.

Pnömotometre: Pnömo Hortumu.

Pnömomediastium : Mediasten içinde hava bulunmasıdır.

Pnömotoraks: Akciğer sönməsi. Akciğerleri saran çift zarın arasına havanın girmesi sonucu, akciğerin çökmesine neden olması ve işini yapamaması durumu.

Polar Denizler: Su sıcaklığı 5 derecenin altında olan sulardır.

Polietilen (PE) Halat: Etilenin çeşitli yöntemlerle polimerleştirilmesinden elde edilen, dayanıklı, parlak, birçok kimyasal madde etkisiyle bozulmayan saydam liflerden elde edilen halatlardır. Yoğunluğu yaklaşık olarak 0,86 ile 0,97 g/cm³ arasındadır. Yani suda batmaz. Bkz. Yüzen Halat.

Polihalin: Tuzluluk derecesinin %0.10-%0.18 arasında olduğunu ifade eder.

Polimer ve Monomer Kavramları: Polimerler, monomer adı verilen küçük moleküllerin kovalent bağlarla birbirlerine bağlanarak oluşturdukları çok büyük moleküllerdir. Plastik ve kauçuklar, polimer (makromoleküller) adıyla tanımlanan bir bileşik sınıfına girerler.

Polimorfizm: Aynı türün farklı birkaç formdan oluşmuş şeklidir.

Polipne: Dinlenme durumuna göre soluk frekansının artmasıdır.

Polipropilen (PP) Halat: Yoğunluğu 0.910 g/cm³ olup suda yüzer özelliğindedir. Hem güneşe hem de tuzlu suya çok az dayanıklıdır. Kimyasallara karşı dirençli iken, güneş ışığına karşı dayanıksız bir malzemedir.

Polyamid (PA) (Naylon Halat): Dünyada üretilen ilk sentetik lif olduğu için genel olarak Naylon adıyla tanımlanır. Yüksek mukavemetli, sürtünmeye ve kimyasal maddelere karşı dayanıklı olup, yoğunluğu 1.15gr/cm³ olduğu için suda batar özelliğindedir. Bkz. Batan Halat.

Polyester Halat (PES) (Dakron, Terilen): Poliester liflerinin sürtünmeye, güneşe ve kimyasallara karşı dayanıklılığı çok iyi olduğu için, pahalı ve dayanıklı liflerden elde edile halatların üzerine kılıf olarak örülürler. Yoğunlukları yaklaşık 1.38 gr/cm³ civarında olduğu için suda yüzmeyen, yani batar özelliğindedir.

Ponton: Su altındaki cisimlerin kaldırılması veya yüzdürülmesinde kullanılan, imla ve tahliye valfleri ile donatılmış, birkaç bölmeden oluşan, 10-100 ton ağırlığa kadar kaldırabilme kapasitesine sahip, iç basıncı 30 psi civarında olan, çeşitli boyutlarda metal malzemeden imal edilen kurtarma ekipmanlarıdır. Kısacası, donanımlı yüzdürme dubasıdır.

Pony Tüp: Bir SCUBA dalgıç tarafından bağımsız bir alternatif solunum gazı kaynağı olarak taşınan, standart ölçülerin altında (bazı kaynaklarda 10 litrenin altı, bazı kaynaklarda 0,5-1,5 litre arası) nispeten küçük tüp.

Populasyon: Aynı bölgede yaşayan bir türe ait bireylerin oluşturduğu topluluktur.

Porifera (Süngerler): Canlılar alemi içinde alglerden sonra, 600 milyon yıldır dünyada var olup, gelişmeden günümüze kadar gelmiş canlı grubudur.

Port Kapağı: Kullanılmayan portlara takılan kör tapadır.

Portuç: Gemicilik işlerine mahsus boya, raspa araç gereçlerinin konulduğu genelde baş kasara veya başaltındaki kapalı küçük odalardır.

Potansiyel Enerji: Bir cismin konumundan kaynaklanan enerjidir. Örneğin yokuşta duran bir araç.

Potansiyel: Gücü ortaya çıkmamış demektir.

Pound (lb): Libre, bir ağırlık ölçüsü birimidir. 1 pound = 0.4535 kg.

Powerline Airway: İnflatör hortumunun İngilizcesidir.

Poyraz: Kuzeydoğu yönünden esen, soğuk, kuru bir rüzgârdır. Yazın serinlik kışın ise soğuk ve kar getirir.

Pozitif Deplasmanlı Kompresörler: Emilen hava, sıkıştırma haznesine alındıktan sonra, hazne hacmi mekanik olarak azaltılarak, istenilen basınca ulaşılır.

Pozitif Yer Değiştirmeli Kompresörler: Bu tür kompresörlerde emilen hava, gittikçe küçülen bir hacme doğru itirilerek basıncı artırılmış olur. Pistonlu, Vidalı ve Paletli/Kanatlı kompresörler bu tip kompresörlerdendir. Ayrıca, düşük basınçta kullanılan, birbirine geçen iki rotorlu kompresörler ve özel maksatlı diyafram kompresörler bu sınıfa girer.

Pozitif Yüzerlik: Sıvı içerisinde cismin yüzme halidir. Taşınan ağırlığın, yüzdürme kuvvetini karşılayamamasıdır. Kaldırma kuvveti nedeniyle yüzer durumda kalmak.

Pozometre (Exposure Meter): Işıkkölçer anlamındaki terimdir.

pp: Bkz. Kısmi Basınç.

PP: Polipropilen anlamına gelen kısaltmadır.

ppb (Parts Per Billion): Milyarda bir parça anlamındadır.

ppm (Parts Per Million): Milyonda bir parça anlamındadır.

ppO₂: O₂ oksijen kısmi basıncıdır.

ppt (Parts Per Thousand): Binde bir anlamındadır.

PR: Psig cinsinden rezerv basınç anlamındadır.

PRC (Portable Recompression Chamber): Seyyar basınç odası anlamındaki kısaltmadır.

Preassure (Basınç): Birim alana etkiyen kuvvettir.

Pressure Gauge (Basınç Göstergesi): Ortam basıncını ölçen alettir.

PRO Tipi Regülatör (Tek Kamçı Regülatörler): İki kademeli regülatörlerden olup, birinci kademe tüp manifoldu üzerine takılırken, tek kamçı üzerindeki ikinci kademede demand tip bir maps ile havanın suya egzoz edilmesini sağlayan egzoz valfi bulunmaktadır.

Profesyonel Dalış: İş sözleşmesine bağlı olarak yapılan dalgıçlık faaliyeti.

Profesyonel Sualtı Adamları Dernekleri: Türkiye sularında faaliyet gösteren sanayi dalgıçlarını bünyesinde bulunduran ve sanayi dalgıçlığı konusunda eğitsel ve denetleme faaliyetini yürüten kuruluşlardır.

Profundal Bölge: Sucul ortamda ışığın hiç ulaşmadığı ve tek hücreliler dışında yaşamın olmadığı bölgedir.

Pruva Direği: Birden çok direkli gemilerde, baş taraftaki ilk direğe verilen isimdir.

Pruva İstralyası: Gemi direğini, baş ve kıç doğrultusunda destekleyecek şekilde sabitlemeye yarayan bağlantı halat veya tellerdir.

Pruva: Teknenin baş tarafının ötesinde, ufuk yönündeki alandır.

PRV: Bkz. Relief Valf.

PSC (Port State Control): Geminin sahip olması gereken özelliklerinin, sertifikalarının, kontrollerinin, makine ve seyir cihazlarının kontrolünü sağlayan, liman başkanlıklarının gemileri denetlediği birimdir.

PSI (OBP): Dalış takımının ihtiyaç duyduğu basıncın üzerindeki basınçtır.

Psi (Pounds Per Square Inch): Basınç Birimi. İngiliz ölçü sisteminde kullanılan inç kare başına düşen pound (libre) cinsinden uygulanan kuvvettir.

Psia (Pounds Per Square Inch Absolute): Basınç Birimi. Deniz seviyesi atmosfer basıncı ve hidrostatik basıncın toplanması ile bulunan inç kare başına düşen pound (libre) cinsinden mutlak basınçtır.

Psig (Pounds Per Square Inch Gauge): Basınç Birimi. Deniz seviyesi atmosfer basıncı hariç, inç kare başına düşen pound (libre) cinsinden hidrostatik basıncı (gösterge basıncı) ifade eder.

PSS: Periferik sinir sistemi anlamındaki kısaltmadır.

PTC Ana Hortum Grubu: Klasik bir PTC ana hortum grubu, solunum gazı ve sıcak su hortumu, nümogeyç hortumu ve taşıma halatından oluşur.

PTC Basınç Altında Tutma/Basıncı Kaldırma Sistemi: Gaz kaynağı ve egzoz sistemi dahili PTC basıncını kontrol eder ve düzenler.

PTC Yaşam-Destek Sistemi: PTC'nin yaşam-destek sistemi karbondioksit mas edici, metabolik oksijen sağlamak için gaz kaynağı, oksijen ve karbondioksit analiz cihazlarını içerir.

PTC: Personel Transfer Capsule. Personel transfer kapsülü anlamındaki kısaltmadır. Bkz. Personel Transfer Kapsülü, Personel Transfer Odası.

PTFE (Polytetrafluoroethylene) Bant: Kuru elbise valflerinin montajında kullanılan suyun sızmasının önüne geçmek için üretilen, daha iyi bir sızdırmazlık sağlamak adına kullandıkları malzemedir.

PTS (Passive Thermal System): Pasif ısı sistemi anlamındaki kısaltmadır.

PTT: Bas-Konuş. Bırak-Dinle. Kullanıcının iletişim için bir düğmeye basmasını gerektiren sesli iletişim sistemleri.

Pulmonary (Pulmoner): Akciğer anlamındadır.

Punt: Seyir halindeki bir geminin harita üzerindeki mevkisidir.

Punta Kaynağı: İki metali dolgu malzemesi gerektirmeden birbirine bağlanmasını sağlayan kaynak çeşididir.

Puntel: 1.Güvertenin kuvvetlendirilmesi için alttan dikine konan metal veya ahşap destek direkleridir. 2. Güverte üzerindeki, küpeştedeki vardavelaları tutmak için küpeşteye dik olarak konulan demir çubuklardır.

Pupa Feneri: Gemilerin gece seyirinde, uluslararası kurallara göre kış taraflarından görünebilen beyaz fenerdir.

Purge Button (Serbest Akış Düğmesi): İkinci kademe üzerinde bulunan, alçak basınç akış valfini istenildiğinde açan düğmedir. Temizleme düğmesi. Bir talep vanasının önündeki veya yanındaki düğme veya esnek alan. Kullanıcının

inhalasyon olmadan gaz akışı sağlamak için ikinci aşama vanasını manuel olarak açmasını sağlayan düğme.

Pusula İğnesi: Serbest olarak hareket edebilmesi için pusula kartının veya kadranın altına oturtulduğu iğnedir.

Pusula Sıvısı: Manyetik bir pusula tası, "pusula sıvısı" ile doldurulur. Pusula ibresinin stabil olmayan fazla hareketini azaltmak için viskoziteyi ayarlamak gerekir. Bu amaçla mineral yağ, nafta (çakmak sıvısı), alkol, kerosen gibi karışımlar kullanılır. Yanlış sıvı ve karışım dozları pusula kartının renginin bozulmasına, camının sararmasına ve pusula kartındaki mürekkeple yazılan rakam ve harfleri çözümlenebilir. Ayrıca contaları da tahrip ederek sıvının dışarı akmasına neden olabilir. Fazla akışkan karışımlar ibre stabilitesini bozarken, akışkanlığı zayıf karışımlar ise ibrenin dönüşüne direnç gösterir ve okumayı oldukça geciktirir. Bu amaçla pusula üreticilerinin kendi ürünleri için ürettikleri özel yağlar tercih edilmelidir. Veya genel markalar tercih edilebilir. Bu amaçla Varsol yağı en yaygın tercih olabilir. Bunun dışında %55 saf su %45 alkol karışımı da hazırlanarak doldurulabilir. Pusula tası içindeki sıvı %100 doldurulmalıdır. Kabarcık oluşumu halinde sıvı kaçağı olduğu düşünülmeli ve çözüm yoluna gidilmelidir. Sıvının azalması durumunda tasın yanındaki özel delikten tamamlanmalıdır.

Pusula Tası: Manyetik pusulalarda, manyetik etkisini yok etmek için, pirinç veya bakırdan madeninden imal edilmiş, yarım küre biçiminde, içi boş bir taktır.

Pusulalı Navigasyon: Doğal referansların yanı sıra daha doğru bir yön bulma gerektiğinde, pusula ve mesafe ölçüm teknikleri kullanılarak gerçekleştirilen navigasyon tekniğidir.

Pusulasız Navigasyon: Doğal navigasyondur. Sualtına ait göstergelerin değerlendirilmesi ve yol göstericiliğine başvurulması ile gerçekleştirilen navigasyon tekniğidir.

Pürmeçe Halatı: Bkz. Koltuk Halatı.

Pürmüz: Çoğunlukla gaz kullanılarak çalışan, alev püskürterek ısıtma, eritme ve tavlama gibi ısı işlemlerinde kullanılan bir ekipmandır. Pürmüzle benzer işleri yapan şaloma ise; Aynı anda birden fazla gazla beslemeye sahip olabilirken, alevin yüzeyini ve karışımını kontrol ederek dar veya geniş bir alanı ısıtma imkânı sunabilir.

Püşvit: Püşvitler boru tamirinde ve boru eklemede kullanılan malzemelerdir.

Quart: Yaklaşık olarak litreye eşit bir katı ve sıvı hacim birimidir. 1 US Quart=0.946352946 litre.

Quick–Release: Dalış konsolu ve bilgisayarları dış etkilerden koruyan silikon dış kaplama anlamındadır.

Radansa: Halatların çımarlarına yapılan kasalarda, kasanın sürtünmeden kaynaklı olarak aşınmasının önlemek için kasa içine yerleştirilen, madeni halka biçimindeki malzemedir.

Radyasyon: Bir kaynaktan elektromanyetik dalga ya da hızlı parçacık demetinin yayılmasıdır.

Rankin (°R): Sıcaklık ölçüsü birimidir. Kelvin ölçeğinin bir °F versiyonudur.

Ratcliffe Başlık (Rat Hat): Adını dizaynı olan Bob Ratcliffe'den almıştır. Yaklaşık 1 kg ağırlığında, fiberglastan imal edilen başlık yüzer özelliklidir. Değişik ölçülerde başlık astarı, çene bandı ve apışarası bandı, başlığı dalgıcın başında tutmaya yarar. Emercensi ve normal çalışma gazları başlığın arka tarafındaki manifoldta irtibatlandırılmıştır. Boyun ringi, muhabere sistemi, ana egzoz hendıli, boyunduruk, iki taraflı manifold ve lexan dan imal edilen bir lomboza sahiptir.

RDP (Recreational Dive Planner): Bkz. Rekreasyonel Dalış Planlayıcı.

Rebreather (Kapalı Devre, Yeniden Soluma Sistemi): Kabarcıksız soluma olanağının yanı sıra, her derinlikte solumaya en uygun gaz karışımını dalıcıya sunar. Bunun sonucunda dekosuz dalış limitleri uzar ve dalıcıya verimli gaz kullanımı sağlar.

Redresör Kaynak Makinesi: Şebekeden alınan akımı doğru akıma çevirerek kaynak yapabilecek değerlere dönüştüren makinedir.

Red-Tide: Bazı plankton türlerinin hızlı bir şekilde çoğalmaları sonucu artması nedeniyle, deniz suyunun kırmızımsı bir renk alması olayıdır.

Redüksiyon: Farklı çaplardaki boruları birleştirmede kullanılan, metal veya plastik fitting (bağlantı) elemanlarıdır. Ayrıca derinlik indirgenmesi anlamına da gelmektedir.

Referans Çizgisi: Pusula ile navigasyonda, ilerlenecek doğrultunun kontrolü için pusulanın üzerinden bakıldığında, pusula camının üzerinde düz ve belirgin olarak görülebilen çizgidir.

Reflektör: Işığı çeşitli amaçlar için yansıtmada kullanılan yansıtıcı perdedir.

Regülatör Birinci Kademe: Regülatörün, tüp vanasına takılan, dalış tüpündeki yüksek basınçlı havayı, ikinci kademe de yer alan solunum, elbise ve BC şişirme

için gaz basıncını ortam basıncının yaklaşık 8-12 bar üzerine düşüren (marka ve modele göre değişiklik gösterebilmektedir) dalış regülatörü bileşeni.

Regülatör Donması: Regüle edilen havanın genişerek soğuması nedeniyle suyun donması sonucu oluşan regülatör mekanizmasının kilitlenmesi. Çoğu zaman mekanizma kilitlenerek serbest akışa ve daha fazla soğumaya neden olur.

Regülatör Hortum Yırılması: Regülatör birinci kademesinden çıkan yüksek veya alçak basınç hortumlarının, esnemeler sonucu yırtılması ile ortaya çıkan arızadır.

Regülatör Serbest Akış: Regülatör birinci kademesindeki yüksek basınç tamponunun (Hp seat) zamanla aşınması sonucunda, yüksek basıncı tam olarak tutamayıp, ara basıncın artmasına neden olması ve devamında ikinci kademe de bu yüksek basıncın, ara basınç tamponu (MP seat) tarafından durdurulamayıp, ikinci kademenin serbest akışa geçmesine neden olmasıyla ortaya çıkan bir arıza şeklidir.

Regülatör Yağı: Yüksek basınç ve karışım gazlara maruz kalan regülatörler için kullanılan bakım yağıdır.

Regülatör: Regülatörler, dalış tüplerindeki yüksek basınçlı havayı önce ara basınç değerine (marka ve modele göre değişiklik göstermekle birlikte ortam basıncının yaklaşık 8-12 bar üzerine) ve daha sonra da ortam basıncı seviyesine indirgeyen ekipmanlardır.

Regülatörde Donma: Regülatör kademelerinin sıfır derece ve daha soğuk sularda kullanılması halinde meydana gelebilecek bir arızadır. Bu durumlar için üretilmiş uygun modellerin kullanılması ile bu tür arızalar engellenebilir.

Regülatörde Hava Kesilmesi: Regülatör kademelerinde orijinal olmayan parça kullanımı ve teknik arızalar nedeniyle ortaya çıkan arıza tipidir.

Regülatörde Yağlanma: Filtresi görev yapmaz hale gelen bir kompresör ile yapılan tüp dolumu sonucunda, tüp içerisindeki yağlı hava, zaman içerisinde tüpe takılan regülatörün filtresini aşırı yağ ve türevleri ile doldurur. Regülatör filtresi de zaman içinde görevini yapamaz hale gelerek, içerdiği yağ buharı ve kokusunu diğer kademe ve elemanlara iletmeye başlayarak yağlanmaya neden olur. Bu şekilde yağlanan sağlıklı havanın solunması ile dalgıcın sağlığında rahatsızlıkların ortaya çıkmasına neden olur. Bu durumda regülatör filtresinin değiştirilmesi ve yağlanan elemanların ultrasonik aygıtlarla temizlenmesi gerekir.

Rehber Dalıcı: Dalış kuruluşlarında dalış yapmakta olan yerli ve yabancı dalıcılara, ülkemizin sualtı doğal ve kültürel değerlerinin tanıtımı, gözetimi ve korunması amacı ile rehberlik ve gözetmenlik yapan rehber dalıcı belgesi olan en az ilköğretim ya da ortaokul diplomasına sahip olan, üç yıldız dalıcı belgesini aldıktan sonra en az altı ay geçmiş olup ve en az 50 onaylı dalış yapmış olan ve bunu dalış kayıt defteri ile belgeleyen, talimatın 19. maddesinde yer alan sağlık koşullarını yerine getiren, federasyonca belirlenmiş bir yabancı dili bilen ve federasyonun açacağı sınavda başarılı olan kişidir.

Rehidrasyon: Aşırı su kaybının ardından, vücudun tekrar normal su ihtiyacını kazanmasıdır.

Rekompresyon: Yeniden Sıkıştırma. Dekompresyon hastalığı tedavisi olarak veya dekompresyon hastalığını önlemek için dalıştan çıkıştan sonra bir dalgıcın yeniden basınca maruz bırakılması. Tercihen bir basınç odasında yapılır, ancak bazen su içinde yeniden sıkıştırma olarak yapılır.

Rekor/Rakor: Boru bağlantılarından hortum çıkışı alabilmek için kullanılan aletlerdir.

Rekreasyonel Dalış Planlayıcı (RDP): DSAT tarafından geliştirilen kesintisiz bir dekompresyon tablosu. Dört tür RDP vardır: ilk olarak 1988'de piyasaya sürülen orijinal tablo versiyonu, The Wheel adlı dairesel bir hesap cetveli versiyonu, ardından 2005'te piyasaya sürülen elektronik bir versiyon olan eRDP ve elektronik çok seviyeli bir versiyon olan eRDPML gelir.

Rekreasyonel Dalış: Sportif Dalış. Sualtını ve doğasını gözlemlemek, görüntülemek, tanımak, dalış tecrübesini arttırmak için spor ve eğlence amacıyla yapılan SCUBA donanımlı dalışlardır. Bazı dalış çevrelerinde, "rekreasyonel dalış" terimi, sporun daha zorlu bir yönü olan ve daha fazla eğitim, deneyim ve ekipman gerektiren " teknik dalış " terimine aykırı olarak kullanılmaktadır. Diğer çevrelerde, teknik dalış, dalgıç işinin bir parçası olarak yapılan profesyonel dalışın aksine, rekreasyonel dalışın bir alt kümesi olarak kabul edilir.

Relief Valf (Rilif Vana, Basınç Emniyet Valfi): Fazla gazın kaçmasına izin vermek için ayarlanmış belirli bir basınçta otomatik olarak açılan bir basınç tahliye vanası. Yüksek basınçlı kompresörlerde, sistemin ayarlanmış olan emniyetli basınç sınırının üzerine çıkmaması için konulmuş valftir. Basınç emniyet sınırına ulaşıncaya, devreyi açarak fazla basıncı tahliye eden bir sisteme sahiptir.

REO-1 (First Class Radio Electronic Operator Certificate): Birinci sınıf telsiz elektronik operatör sertifikasıdır.

REO-2 (Second Class Radio Electronic Operator Certificate): İkinci sınıf telsiz elektronik operatör sertifikasıdır.

Retraktör: Çift taraflı veya düğmeli, yaylı geri çekme düzeneğine sahip, sağlam iple donatılmış, ucundaki ipe ve ana bedene sabitlenmiş bağlantı halkası sayesinde, BC üzerindeki D-ring veya farklı noktalara sabitlenebilen, takılıp çıkartılabilen, bağlantı yapılan malzemenin dalgıcın bedeninden uzaklaşır yaklaşmasına olanak sağlayan bir yardımcı aparatır.

Rezerv valf: Rezerv basıncın altındaki gazı tahliye etmek için kolla çalıştırılan baypas valfli silindir valfi.

Rezidüel Akciğer Kapasitesi: Soluk alıp vermede kullanılmayan 1,5 litrelik kısımdır. Ölü hacim.

Rezidüel Hava: Kuvvetle verilen havadan sonra ciğerlerde kalan havadır. Soluk alıp vermede kullanılmayan 1,5 litrelik kısımdır. Ölü hacim.

Rezidüel Nitrojen Zamanı: Birinci dalıştan sonra halen dalgıcın dokularında kalan nitrojenu denkleme açısından yinelenen dalış dip zamanına dakika olarak ilave edilmesi gerekli zamandır.

Rezidüel Nitrojen: Dalgıcın satha geldikten sonra halen dokularındaki çözülmemiş nitrojene denir.

Rezidüel: Kalan, artan anlamındadır.

Rezorpsiyon: Kemikten madde kaybı anlamındadır.

Rıhtım Boyu: Liman içindeki gemi yanaşma yerlerinin uzunluğu olup, bu uzunluk inşa aşamasında aynı anda yanaşacak gemi sayısına göre belirlenir.

Rıhtım Kotu: Limanlarda gemilerin bağlandığı beton zeminin üstü ile, su seviyesi arasındaki yükseklik farkı olup, yanaşacak gemilerin tonajına göre 0,5-5 m arasında değişmektedir.

Rıhtım: Kıyıya paralel yanaşma alanıdır.

Rigavo Mapası: Palanga düzeneğinde, rigavo çımasındaki kasanın, makaraya bağlandığı mapaya denir.

Rigavo Radansası: Palanga düzeneğinde, rigavo mapasına bağlanan rigavo çımasındaki kasaya geçirilen radansaya denir.

Rigavo: Palanga donanımında, sabit veya hareketli olan makaranın mapasına bağlı olan halat çımasıdır.

Rilif Valfler Ve Elle Çalıştırılan Fırar Valfleri: Bir hattın kopması veya kırılması ile PTC içinde oluşabilecek aşırı basıncı engeller.

Rilif Vana: Bkz. Relief Valf.

Rip Akıntısı: Yüksek dalga yapma özelliğine sahip düşük eğimli kumsallarda, kırılan dalgaların ters yönünde geri akması ile ortaya çıkan belirli bir su akımı türüdür.

RMV (Respiratory Minute Ventilation): Dakikadaki solunum hacmi anlamındaki kısaltmadır.

RNT: Bkz. Artık Nitrojen Zamanı.

RNZ: Rezidüel nitrojen zamanı. Yani kanda birikmiş fazla azot miktarıdır. İlk dalışın ardından, dalgıcın dokularında kalan nitrojeni dikkate alarak, yinelenen dalışlarda dip zamanına dakika olarak ilave edilmesi gerekli zamanı ifade eder.

ROC (Restricted Operator Certificate): Tahditli operatör sertifikasıdır.

Roda: Bir halatın, bir düzen içinde, üst üste halkalar meydana getirecek şekilde istiflenmiş veya makaraya sarılmış halidir.

Romatoid Artrit (RA): El ve ayak gibi daha çok küçük eklemleri simetrik yani karşılıklı olarak tutan müzmin seyirli iltihaplı bir romatizmadır.

Romberg Testi: Hasta ayakta ve ayakları bitişiktir. Gözler kapalı kollar ileride ve avuçlar yukarı bakar. Bu durumda sağından ve solundan hafifçe iterek hastanın dengesinin kontrol edilmesidir.

Ro-Ro/Feribot Terminalleri: Ro-Ro (Roll on-Roll off) ve araç taşımacılığı için kullanılan, içerisinde geniş park ve manevra alanları içeren terminal işletmeleridir.

Rota: Teknenin yönü ile kuzeyin yaptığı açıdır.

ROUV: Bkz. ROV.

ROV (Remotely Operated Underwater Vehicle): Uzaktan kumandalı (satıhtaki bir ekip tarafından çalıştırılan), satha bağlı bir su altı aracı anlamındaki kısaltmadır.

RQ (Respiratory Quotient): Solunum oranı anlamındaki kısaltmadır.

Rüşvet Güverte: Yolcu gemilerinde filikaların üzerine oturtulduğu mataforaların bulunduğu güvertedir.

Rüzgâr Altı: Rüzgârın gittiği, tekneyi terk ettiği taraftır.

Rüzgâr Üstü: Rüzgârın geldiği taraftır.

Sacculus: İç kulakta bulunan iki kesecikten biri.

SADEK: Oksijenle satih dekompresyonu anlamındaki kısaltmadır.

Saf O₂: Saf yani %100 oksijendir.

Safety Pack: Düdüklü (üfleme çubuğu) veya ahtapot yardımı ile şişirilebilen deko şamandırasıdır.

Safra: Gemilerde, yüzerlik dengesinin sağlanması için sintinesine konan ağırlıktır.

Sağ Atrium: Kalbin sağ kulakçığıdır.

Sağ Kaynak: Üflecin ucu, kaynak yönünün tersine yönelmesi halinde uygulanan kaynak yöntemidir.

Sağ Ventrikül: Kalbin sağ karıncığıdır. Atriyumdan alınan kanı vücuda ve akciğerlere doğru ileten, kalbin alt kısmında bulunan iki büyük odacıktan biridir.

Sağanak Rüzgâr: Denizin üzerindeki rüzgârın oluşturduğu etkiye, sağanak rüzgâr adı verilir. Yağmur ile ilgisi yoktur.

Sağanak Yağış: Birdenbire başlayan, çok sulu olarak yağın kısa süreli yağmur.

Saha Markalama: Belirli bölgenin işaretlenmesidir.

Sahil Çizgisi: Kıyısal bölge içinde kalan, kara ile suyun birleştiği yerdir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı: Profesyonel Sualtıadamları Yönetmeliğine göre; ülkemiz karasuları içerisinde sanayi dalışı yapan kişi ve kuruluşların, "Yeterlik Belgelerini", "Takım Muayene Belgelerini" ve dalış yapılan mevki koordinatlarının ve faaliyetin ilgili Liman Başkanlığından alınan tasdikli "Sualtı İş Dalış Planı"na uygunluğunu, dalış usul ve şartlarını kontrol eden, yönetmelik maddelerine uygun olmayan dalış takımlarını müsadere ederek durumu adli makamlara ve ilgili Liman Başkanlığına bildirilen makamdır.

Sahil: Cezir hattı ile, med durumundaki maksimum dalganın etkilediği kumların yayıldığı en üst sınır arasında kalan bölgedir.

Sahilden Giriş Metodu: Sahilden giriş yapılacaksa dalgıç dip eğimine göre paletleri eline alarak yürüyerek suda yüzeceği derinliğe kadar gider ve paletlerini orda giyerek devam eder.

Salina: Tuzlu anlamındadır.

Salinite: Tuzluluk demektir.

Salma: Bir teknenin sağa sola bayılma kuvvetine karşı direnç oluşturan, omurgasının merkezinden suya doğru inen pala biçiminde parçadır.

Salmak: Demirde veya şamandıradaki bağlı geminin, rüzgâra göre dönüş yapmasıdır.

Salmastra Örgü Halat: Bükülme değil, örgü tekniği ile imal edilen halatlardır. Bkz. Tek Örgü Halatlar.

Salpa: Gemi demirinin deniz tabanından kurtularak, ağırlığının zincire binmesidir.

Salvage Ship: Yardımcı sınıf kurtarma gemisi anlamındadır.

Salvage: Gemi kurtarma.

Salvo: Genellikle flama çekmede ve iskandilde el incesi olarak kullanılan 1-1,5 burgatalık ince halattır.

Salya: Güvertede halatın kullanıma hazır olması, dolanmadan istiflenmesi amacıyla güverte üzerinde uzunlamasına “S” şeklinde veya sekiz şeklinde muntazam serilmesidir.

Samyeli (Keşişleme): Güneydoğu yönünden esen rüzgâra verilen isimdir. Çöl Rüzgârı olarak da adlandırılır. Sıcak ve kurudur.

Sanayi Dalgıç: İlgili mevzuat tanımına göre; Türkiye Cumhuriyeti karasuları ile göller ve nehirlerde sanayi amaçlı dalış yapan kişiler ile su ürünleri yetiştiriciliği dalgıçlığı ve bireysel su ürünleri dalgıçlığı yapan kişi/kişilerdir.

Sanayi Dalgıçlığı Kursları: İlgili mevzuat tanımına göre; Milli Eğitim Bakanlığında kurum açma izni alarak İdare tarafından sanayi dalgıçlığı eğitimi vermek üzere yetkilendirilen eğitim kurum ve/veya kuruluşlardır.

Sancak Alabanda: Dümenin sonuna kadar sancak tarafa basılabilmesi için verilen komuttur.

Sancak Bağı: Sancak salvoları başta olmak üzere, iki halatı birbirine bağlamak ve bir halatın çımasını diğer bir halatın kasasına eklemekte kullanılan bir bağıdır.

Sancak: 1.Bayrak 2.Teknenin sağ tarafıdır.

Santigrat Derece (°C): İsveçli fizikçi Celsius'un adıyla anılan, sıcaklık ölçmede kullanılan ölçü birimidir. Bu sistemde suyun donma noktası 0, kaynama noktası da 100 kabul edilir.

Sapan Valf (Y Valfi): Merkez hattının soluna ve sağına açılı iki valf çıkışına sahip bir tip silindir valfi.

Sarkıt: Mağaraların içinde mağara tavanından aşağıya doğru uzayarak sarkan, koni biçimli, kireçtaşı tortusu içeren doğal oluşumlardır.

SART (Search And Rescue Transponder): Arama ve kurtarma radar vericisidir.

SAS: Sualtı savunma timleri anlamındaki kısaltmadır.

Sasuba: Dalgıç tarafından çekilen bir şamandıra, üzerinde taşınan tüp ve tüpten aşağı uzanan bir istemli regülatörden oluşan bir sıg su dalış sistemi.

SAT: Sualtı taarruz timleri anlamındaki kısaltmadır.

Satha Varış: Dalgıç'ın dalışı bitirip yüzeye geldiği zaman dilimidir.

Satih (Yüzey) Dekompresyonu: Dalgıcın, aşamalı dekompresyon yükümlülüğünün bir kısmının veya tamamının su yerine yüzeye çıktıktan hemen sonra bir dekompresyon odasında yapıldığı bir prosedür.

Satih Aralığı: Bkz. Satih Fasilası.

Satih Çıkış Zamanı: Dalgıcın dibi terkten yüzeye geliş zamanı/süresidir.

Satih Eşdeğer Hacmi: Yüzey basıncına göre ayarlanmış gaz hacmi.

Satih Fasilası: Yinelenen dalışlarda, dalgıcın iki dalış arasında satihda geçirdiği zamandır.

Satih Terk: Dalgıç'ın yüzeyi terk edip operasyon derinliğine doğru dalışa geçtiği zaman dilimidir.

Satih: Yüzey.

Satürasyon Dalış Operasyonu: Satürasyon dalışı uzun dip zamanı gerektiren veya satıhtan ikmalli tabloların müsaade ettiğiinden daha derin dalışlar için tercih edilir. Satürasyon dalışı dalgıçlara çalışma derinliğinde dekompresyonu düşünmeden çalışma imkânı verir. Limitsiz Dalış Süreleri Tablosu çalışma derinliğinde zaman limiti olmaksızın geniş bir dikey hareket serbestliğini gösterir.

Satürasyon Dalış Sualtı Solunum Aparatı (UBA): Gaz tüketim oranı ve gaz kaynağının tertiplenmesi UBA'nın dizayn edilme şekline bağlıdır. Satürasyon dalışlarını desteklemek için üç değişik tip sualtı solunum cihazı başarıyla kullanılmaktadır; Demand açık devre, yarı kapalı devre ve kapalı devre UBA sistemleri, minimum 29°F'lık sıcaklığa kadar en az 4 saatlik satürasyon dalışlarını desteklemek üzere dizayn edilmelidirler.

Satürasyon Dalışı: Doymunluk dalışı. Dalgıçların birkaç gün veya haftalarca basınç altında kaldığı ve yalnızca bu süre sonunda basıncı azalttığı dalış türüdür. Çok fazla dip zamanı gerektiren sualtı çalışmaları (büyük inşaat projeleri, denizaltı kurtarma, kurtarma ve yardım vb.) en iyi derin dalma sistemleri (DDS) ile satürasyon modunda gerçekleştirilir. Bkz. Satürasyon.

Satürasyon: Doyma. Bir dalgıcın dokularında çözünen solunum gazının inert bileşenlerinin, akciğerlerdeki gaz ile denge halinde olduğu durum. Çevre basıncının artması ile birlikte, solunan hava ve içeriğindeki gaz bileşenlerinin de basıncı artar. Dolayısı ile solunan gazlar, akciğer üzerinden, kan dokusu aracılığı ile daha düşük gaz tansiyonuna sahip olan dokulara doğru yayılmaya başlar. Kandan dokular yönünde başlayan bu geçiş hareketi, doku ve kanda bulunan gaz tansiyonları eşit hale gelinceye kadar devam eder. Dokuların bu yayılım sonucunda, dış ortam, akciğer ve kan dokusu ile aynı gaz tansiyonuna sahip olması durumuna satürasyon denir.

Satüre Olmak: Dalış esnasında vücutta çözünen gazların doygunluğa ulaşmasıdır.

Satüre Olmayan Dalışlar: Bu tür dalışlar, PTC'nin planlanan derinliğe basınç altına alınması ile yapılabilir.

Satüre: Doymuş, doymun olan anlamındadır.

SBR (Styrene Butadiene Rubber) Neoprene: Sportif ve medikal koruyucu aksesuarlar, çanta, termos çanta, ayaklık, koltuk kılıfı, cep telefonu kılıfı, at battanyesi, at dizlikleri, mouse pad için kullanılmaktadır.

SCBA: Bağımsız solunum cihazı (su altında kullanım için değildir).

SCF (Standart Cubic Feet): Standart kübik feet anlamındaki kısaltmadır.

Scooter: Tüplü dalgıçlar tarafından su altında menzili artırmak için kullanılan motorlu ve pervaneli dalgıç aracı.

SCR (Semi-Closed Rebreather): Yarı Kapalı Devre Sualtı Solunum Cihazı.

Scrubber: Bkz. Carbon Dioxide Scrubber.

SCUBA (Self Contained Underwater Breathing Apparatus, Donanımlı Dalış): Üzerinde taşınabilir sualtı solunum cihazı. Sıkıştırılmış hava tankından, soluyabilme ve yüzerliği kontrol edebilme düzeneği ile donatılmış donanım kullanılarak sualtında yapılan dalışa denmektedir.

SCUBA Oryantiring: Bkz. Tüplü Oryantiring.

Seal (Sea, Air, Land): Deniz, hava, kara anlamındaki kısaltmadır.

Sedenter: Zeminde sürünerek kısa mesafelerde yer değiştiren organizmalardır.

Sediment: Zeminde katılaşmış halde bulunan organik ve inorganik parçacıklardır.

Sedimentasyon: Erozyon ile karasal olup denizlere taşınan parçacıklar ile, suda asılı halde bulunan parçacıkların çökerek katılarak tabakalaşması olayıdır.

Segmanlar: Genellikle çelikle yapılan bir makine elemanıdır. Kullanım alanı oldukça çeşitli olan segman, endüstri için son derece önemli bir malzemedir. Segmanlar esnek halka şeklindedir ancak tamamen kapalı bir yapıya sahip değildirler. Kenarlarında bir boşluk bulunan segmanlar, piston ile silindir arasındaki sızdırmayı engelleyebilmek için bu şekilde dizayn edilmişlerdir.

Sekstant: Denizcilikte gök cisimleri ve ufuk çizgisi ile ilişkili yatay ve dikey açıları ölçerek mevki belirlemede kullanılan geleneksel navigasyon aracıdır.

Semer: Bkz. Harnes.

Semi-Dry Suits: Yarı kuru elbiseler anlamına gelmektedir.

Semptom: Belirti, bulgudur.

SENKOP: 1.Bayımla. 2.Sıg Su Bayılması. Dalış dünyası içinde ilk akla gelen, derin bir hiperventilasyon ardından gerçekleştirilen apne dalışı sırasında yüzeye gelirken, hipoksiye bağlı olarak gelişen bayılma (geçici şuur ve duruş (postür) kaybı) olarak tanımlanır. Çıkış sırasında ortam basıncı düştükçe, akciğerlerdeki

gaz yüzey hacmi de genişler. Yüzeyde kısmi basınçtaki hızlı düşüşten kaynaklanan serebral hipoksinin neden olduğu bayılma.

Sentetik Halat: Doğal olmayan sentetik polimer liflerden elde edilen halatlardır. Genel olarak Naylon Halat olarak da tanımlanırlar. Poliamid (PA), polyester (PES), polietilen (PE) ve polipropilen (PP) gibi çeşitleri vardır. Çekme kuvvetleri başta olmak üzere, güneş, kimyasal, sürtünme, su emme gibi dış koşullara dayanıklı oluşları nedeniyle kısa zaman içinde bitkisel halatların yerini almıştır. Poliamid ve polyester halatlar, sudan yüksek yoğunlukları nedeniyle suda batarken, polietilen ve polipropilen halatlar ise sudan düşük yoğunlukları nedeniyle suda batmaz, yüzerler. Poliamid (PA) halatlar, ilk üretilen polimer lifler olduğu için denizcilik sektöründe genel anlamda Naylon halat olarak da tanımlanır. Ancak bu şekilde tanımlama doğru olmaz. Aslında hepsi naylon türevidir.

Sentetik Yağ: Yapay olarak yapılmış kimyasal bileşiklerden oluşan bir kayganlaştırıcıdır. Sentetik yağlayıcılar, bütün ham yağlardan ziyade kimyasal olarak değiştirilmiş petrol bileşenleri kullanılarak üretilir, fakat aynı zamanda diğer hammaddelerden de sentezlenebilir.

Sentil Çakısı: Bkz. Filler Çakısı.

Seperatör: Ayırıcı. Sıkıştırılmış gazdan sıvı partiküllerin ayrılmasını kolaylaştıran, genellikle biriken sıvıyı sistemden periyodik olarak çıkarmak için bir drenajı olan cihaz.

Sephiye: Bir cismin su üstünde durmasını sağlayan yüzdürücü kuvvet, yüzerliktir.

Seramik Elektrot: Bir tür kaynak elektrotu olup, çok daha geniş ve güvenli bir sıcaklık aralığında çalışabilmektedir. Seramik elektrot aktif maddelerden imal edilerek yüksek sıcaklıklarda (2000°C'den yüksek) bozulma ve yanma riskini azaltan aktif maddeden oluşur. Seramik elektrotlar kullanılırken fiziksel hasar ve darbelere karşı korunmalıdır yoksa elektrot için geri dönüşümü olmayan sonuçlara yol açar.

Serbest Akış Butonu: İkinci kademe üzerinde bulunan, alçak basınç akış valfini istenildiğinde açan düğmedir.

Serbest Akış Valfi (Ventilasyon Vanası): Dalış başlığının veya tam yüz maskesinin iç kısmına serbest bir solunum gazı akışı sağlayan yan taraftaki valf. Genellikle görüş camının iç yüzeyine yönlendirilir, dolayısıyla alternatif terim olan buğu giderme valfi, genellikle yoğunlaşmayı gidermek için kullanılır.

Serbest Akış: 1. Sabit debili hava beslemesi. 2. Regülatör valfinin açık konumda yapışarak sabit bir akış hızına izin verdiği bir regülatör arızası.

Serbest Akışlı Başlık: Solunum havası beslemesinin dalgıcın anlık solunum hızından bağımsız olarak yaklaşık sabit bir oranda hava sağlandığı bir dalış başlığı tipi.

Serbest Dalış (Apne, Free Dive): Harici solunum cihazı kullanımını içermeyen, ancak bir dalgıcın yeniden yüzeye çıkana kadar nefesini tutma yeteneğine dayanan sualtı dalışı. Tek nefesle yapılan, çeşitli branşları olan spor dalıdır.

Serbest Hava: Normal atmosferik basınçta hava.

Serbest İrtibat: Suyun, serbestçe açık denize girip çıkabileceği delik veya yara anlamına gelmektedir.

Serbest Satıh: Bir bölmeye hapsolmuş baş, kış ve kemere istikametinde hareket eden su anlamındadır.

Serdümen: Dümen kullanmakla görevli tecrübeli gemicidir.

Seri Numarası: 1. İmalatçı tarafından silindiri tanımlayan omuz bölgesinde, silindire basılmış numara. Üreticinin kimliğiyle birlikte bu, silindire özgüdür. 2. Üretici tarafından benzersiz bir şekilde tanımlamak için bir ekipman ögesinin üzerine işaretlenen numara dahil karakter dizisi.

Sert Kasalı Halat: Kasası içine radansa yerleştirilmiş halat kasalarına denir.

Servis Kaportası Jurnalı: Şu bilgiler kaydedilmelidir; Tarih, Derinlik, Satıh, Terk ve Dibi, Terk Zamanları ve odanın içine veya dışına alınan maddeler. Bu bilgiler kirletici maddelerin yayılmasının ve yangın bölgesinde iken odadaki yanıcı maddelerin kontrol edilmesi açısından çok faydalıdır.

Ses Çıkartan Cihazlar İle Haberleşme: Zorunluluk halinde, gemi düdüğü, çan gibi ses veren cihazlar ile yapılan haberleşme yöntemidir.

Ses Yükseltici Cihazlar İle Haberleşme: Megafon, hoparlör gibi ses güçlendirici cihazlar ile yapılan haberleşme yöntemidir.

Sesil: Substrata tespit edilmiş halde yaşantılarını sürdüren hayvansal organizmalardır.

Sessiz Kabarcık Teorisi: Damar ve dokulardaki azotun vurguna sebebiyet vermeyen, en küçük şeklidir. Bu tip kabarcıklar dekompresyon hastalığında asıl etken olmasalar da kısa sürede yüksek basınç değişimi ile birlikte, birleşerek

daha büyük kabarcıkları haline dönüşerek hastalık oluşturabilirler. A.R.Behnke, 1945 yılında “sessiz kabarcık teorisi” ile bu tip kabarcıkların varlığı üzerine bir teori geliştirmiştir. Behnke'nin teorisinden ancak 30 yıl sonra Doppler prensibine göre çalışan ultrasonik kabarcık detektörü ile yapılan ölçümlerde damar içi asemptomatik kabarcıkların varlığı saptanmıştır.

Seston: Sucul ekosistemde asılı halde bulunan parçacıkların gene adıdır. Canlı olan gruplar bioseston (plankton), cansızlar ise abioseston (tripton) adı verilir.

Set Mercan Resifi: Kıyı aralarında lagün bulunan mercan resifidir.

SEV (Surface Equivalent): Hesaplanmış satıh eşdeğeri anlamındaki kısaltmadır.

Seviye 1 Denetimli Dalgıç: Bkz. Denetimli Dalgıç.

Seyreltici Gaz: Diluent gas. Kapalı devre solunum cihazı döngüsündeki oksijeni derinliğe uygun kısmı bir basınca seyreltmek için kullanılan gaz karışımı. Saf oksijen, 6 metreden daha derin dalışlar için güvenli kabul edilmez, bu nedenle daha derin kullanım için kapalı devre solunum cihazlarında ayrıca bir seyreltici gaz silindiri bulunur. Bu seyreltici silindiri, basınçlı hava veya nitrox , trimix veya heliox gibi başka bir dalış gazı karışımı ile doldurulabilir. Seyreltici, solunan oksijen yüzdesini azaltır ve solunum cihazının maksimum çalışma derinliğini artırır. Seyreltici normalde saf nitrojen veya helyum gibi oksijensiz bir gaz değildir ve solunabilir. Bu nedenle acil bir durumda döngüyü bilinen bir bileşimdeki solunabilir gazla yıkamak için veya bir kurtarma gazı olarak kullanılabilir. Seyreltici gaz genellikle dalgıçlar tarafından seyreltici veya sadece "dil" olarak adlandırılır.

Sfenoid: Ağız açıklıkları yukarıda olan, ancak baş aşağı durulduğunda içi boşalabilen, yanak altlarında bulunan sinüslerdir.

SHDT: Standart hava dekompresyon tablosu anlamındaki kısaltmadır.

Shorty: Dalgıcının omuz ve gövdesini termal ısı iletiminden koruyan ıslak elbisedir.

Sıcak Su Kıyafeti (Elbisesi): Aşırı soğuk sularda dalgıca termal koruma sağlayan elbiselerdir. Yüzeydeki bir ısıtıcıdan yalıtımlı bir boru ile dalgıcın göbek seviyesinden elbisesine taşınan sıcak su donanımına sahip bir elbisedir. Elbise içi sıcaklığın değiştirilebilmesi için akış hızının dalgıç tarafından ayarlanabilmesini sağlayan valfe sahiptir.

Sıfır Deko Limiti: Dekompresyon beklemesi gerektirmeyen dalış limitidir.

Sıfır Dekompresyon: Belirli derinliklerde basınca maruz kalışı takiben emniyetli bir şekilde belirtilen (hesaplanan) hızda satha direk olarak çıkabilmek için dipte kalınabilecek maksimum zamandır.

Sıfır Dekompresyonlu Dalış: Dalgıcın dekompresyon durağında (stobunda) beklemesine gerek olmadan direk satha gelebileceği dalıştır.

Sığ Su Bayılması: Özellikle serbest dalışlarda veya oksijen sıkıntısı yaşanarak yapılan dalışlarda, oksijen açlığı çeken akciğerler, yüzeye yaklaştıkça azalan çevre basıncının da etkisiyle, daha da hızlı genişleyerek, alveollerde ve damarlardaki mevcut oksijen üzerinde de bir anlamda vakum etkisi yaratırlar. Bunun sonucunda dolaşımında zaten azalmış oksijenin, bir anda vakumla ortadan kalkmasına yönelik fizyolojik uyarı, beynin kendini ve vücudu korumaya alması amacıyla, bayılma refleksini devreye sokması olayıdır. Bkz. Senkop.

Sığ Su: Göl ve denizlerde, genellikle sahile yakın, ender olarak açıkta, teknelerin güvenli seyretmelerine uygun olmayan, düşük derinlikli, sığlıklar.

Sıkıştırılmış Hava: 1 atm den daha yüksek bir basınçtaki hava.

Sıkıştırılmış Neopren: Hacmi azaltmak için sıkıştırılmış köpük neopren. Derinliğin neden olduğu kaldırma kuvveti değişikliklerinden daha az etkilenen kuru giysiler için kullanılır.

Sıkıştırma Artraljisi: Vücudu çevreleyen harici basıncın artmasıyla oluşur. Bu ağrılar eklemeleri etkiler ve hemen hemen her dalışta olabilir. Tecrübelere göre dizlerde, omuzlarda, parmaklarda, sırtta, boyunda ve kaburgalarda oluşur. Sıkıştırma ağrıları Tip-1 dekompresyon hastalığına benzer şekilde derin ıstırap verici ağrılardır.

Sıkıştırma: Suya inerek veya odaya basınç uygulayarak dalgıç üzerindeki ortam basıncını artırma işlemi.

Sınırlı Difüzyon: İnert gazın alınması ve ortadan kaldırılmasının dokulardaki difüzyon hızları ile sınırlı olduğuna dair dekompresyon hipotezi.

Sıvı Yük Terminalleri: Azot (LNG), doğal gaz (LPG), petrol benzeri diğer kimyasalların yüklenip boşaltıldığı (elleçlendiği) terminallerdir.

Siafil Formlar: Az ışıklı ortamlarda, büyük yapraklı, alg topluluklarının gölgesinde yaşayan organizmalardır.

Sidemount Dalışı: Dalgıcın yanına, omuzların altına ve kalçalarının yanına, monte edilmiş tüplü setlere sahip bir tüplü dalış ekipmanı yapılandırması ile yaptığı dalışlardır.

Sidemount: Yandan Montaj. Dalgıcın sırtı yerine, dalgıcın yanına, omuzların altına ve kalçalar boyunca monte edilmiş dalış silindirlere sahip bir tüplü dalış ekipmanı konfigürasyonu.

SİDS: Satıhtan ikmali dalış sistemi anlamındaki kısaltmadır.

Siebe Gorman 12 Somunlu Başlık: Meşhur başlık 1837 patentli orijinal Siebe dizaynından geliştirilmiştir. Tamamı metal, pozitif sephiyeli başlık 61 metre altındaki dalışlar için kullanılabilir. Standart kuru tip elbise ile giyilir ve 12 kelebek somun ile kuru tip elbiseye tespit edilir. Böylece satha fırlama ihtimali kaldırılmış olur. Ön lomboz sökülebilir olup, sualtı kaynağında koruyucu lomboz ile değiştirilebilir. Başlık; serbest akış, iki egzoz, çene valfi ve egzoz valf regülasyonundan ibarettir. Temel avantajları, kirli sularda dalgıca korunma, geniş iç hacimle hava birikiminin artması ve sınırsız bakım imkanınıdır. Dezavantajı ise, dalgıçlar için ağır ve hacimli oluşudur. İki yan ve bir ön olmak üzere 3 lomboza sahiptir. Göğüslük ve başlık üzeri kalay kaplı bakırdan imal edilmiştir. Başlık muhabere sistemi, ağırlık saplamaları, tükürük musluğu, hava ikmal deveboynu, başlığı göğüslüğe kitleyen emniyet mandalı, telefon deveboynu, egzoz valfi gibi donanımlara sahiptir. Sadece başlık ve göğüslüğün ağırlığı yaklaşık 25 kg'dır. Ayarlanabilir omuz askıları, kasık kayışı ile deri kayış üzerindeki kurşun ağırlıklar ve ağırlık koşum takımı ise 40 kg' a kadar çıkabilmektedir. Kurşun tabanlı pirinç botlar ise yaklaşık 15 kg ağırlığındadır. Dalgıcın ağırlığı ile orantılı olarak üzerine alacağı ağırlık miktarı da dikkate alınır, ekipmanın su dışındaki toplam ağırlığı Yaklaşık 90 kg'ı bulabilmektedir.

Siebe Gorman: İngiliz dalış ekipmanı üreticisi.

Sifingonometre: Kan basıncı ölçümünde kullanılan cıvalı manometre, yani tansiyon aletidir.

Sifon: Bir dereeden gelen suyun yeraltına aktığı yer.

Siğil: İnce kenarlı dik üçgen prizma şeklinde, payandaları, takozları ve destekleri sıkıştırmak üzere ahşap malzemedan kesilerek elde edilen yardımcı parçalardır.

SİKGD: Satıhtan ikmali karışım gaz dalışı anlamındaki kısaltmadır.

Silika Granül: Bkz. Silika Jel.

Silika Jel: Silika Granül. Gözenekli kum. Nemi uzaklaştırmak için kullanılan şeffaf kimyasal filtre malzemesidir. Suyu emmek için kullanılan kurutucu bir filtre ortamı. Granüller şeklinde üretilen bu malzeme sodyum meta silikattan elde edilir. Granüllere mikroskop altında bakıldığında, iç yapısı birbirine

bağlantılı milyonlarca mikroskopik gözeneklerden oluşur. Bu gözenekler sayesinde yüzey alanı artırılmış olur ve bu gözenekler içine nem absorbe edilir.

Silikon Gres: O-ring vb. plastik aksamlar için kullanılan aşınma önleyici, sızdırmazlık sağlayan silikon bazlı yağdır.

Silindir Boynu: Silindirin, üst kısmında, dar bir eş merkezli silindir şeklinde şekillendirilmiş ve bir silindir valfine uyacak şekilde içten dışlı olan kısmıdır. Silindir vida dişleri konik ve paralel olmak üzere iki temel konfigürasyonda olabilir.

Silindir Omuzu: Silindir boynu ile gövdesi arasında kalan oval kısım.

Silindir Valfi: Silindire giren ve çıkan gaz akışını kontrol etmek için sıkıştırılmış bir gaz silindirine takılan valf.

Silindir: 1. Dalış silindiri: Genellikle 0,5 L ile 50 L arasında su kapasiteli doldurulabilir sıkıştırılmış gaz kabı. Bireysel olabildiği gibi, ayrıca bir treyler veya intermodal konteynir çerçevesindeki manifoldlu gruplar halinde de olabilir. 2. Pistonun havayı sıkıştırmak için hareket ettirildiği pistonlu kompresör veya yükselticinin parçası. İç mekân dairesel kesitli silindiriktir. Dış yüzey genellikle hava soğutması için kanatlıdır.

Silt: Çap olarak, kilden büyük, kumdan küçük, taneli inorganik malzemedir. Yaklaşık tane çapı 0,002-0,1 milimetre arasındadır. Dalış operasyonlarında (özellikle göl, mağara ve batık dalışlarında) görüşün hızla sifira düşmesine neden olabilen tehlikeli bir zemin örtüsüdür.

Silyon Feneri: Gemilerin gece seyrinde, baş (pruva) ve grandi (en yüksek) direklerinin cundasında bulunan, açık havada 5 mil mesafeden, ufuk çizgisinden 225 derecelik bir açıdan (20 kerte), görülebilen beyaz renkli fenerdir. Pruva direğindeki fener, grandi direğindeki nazaran daha aşağıda konumlandırılır.

Simbiyotik: İki veya daha fazla organizmanın birlikte yaşaması veya ortak yaşamadır.

Simülasyon: Gerçek bir süreç veya sistemin, farklı zaman ve yerde taklit edilmesidir.

Sinter Filtre: Küçük metal bilyelerin (genellikle bronz) yüksek sıcaklık ve basınç altında preslenerek, elde edilen çok küçük gözenekli filtrelerdir. Dalış kompresörlerdeki nem tutucu dren haznesinde veya regülatör birinci kademelerinde bu tür filtreler kullanılır.

Sinterleme: Yuvarlak metal parçacıkların yüzeyini kısmen eritmek ve bunları birbirine kaynatmak için basınç ve yeterli ısı uygulamasıyla birbirine bağlanan parçacık veya tanecikli malzeme. Ürün genellikle gözeneklidir.

Sintine: Bir geminin su kesiminin alt seviyesinde kalan, gövdenin iç kısmıdır.

Sinüs: Kafatasında alın ve elmacık kemiklerinde bulunan hava boşluklarıdır.

Sirokko: Afrika içlerinden (Büyük Sahra) doğarak, Akdeniz'e doğru esen sıcak ve kuru bir rüzgârdır. Deniz üzerinden geçerken kazandığı nemi Avrupa kıyılarına ulaştığında yağış olarak bırakır.

Sirrostratus: Buz kristallerinden oluşmuş, renkleri beyaz olan bulutlardır.

Sirüs: Saç benzeri kıvrımlı ve lüle biçimli, buz kristallerinden oluşan, ince şeritli, beyaz ve tül biçiminde görünüşe sahip bulutlardır. Yağış getirmeyip iyi hava habercisidirler.

Sis İşareti: Görüşün düşük olduğu sisli havalarda seyreden gemilerin birbirleri iletişim amacıyla yüksek sesli düdükle verdikleri işaretlerdir.

Sis Kampanası: Görüşün düşük olduğu sisli havalarda demirde veya şamandıradaki bekleyen gemilerin, siste konumlarını belirtmek için çaldıkları yüksek sesli kornalardır.

Sisal Halat: Sisal bitkisinin yapraklarından elde edilen bitkisel bir halattır.

Sistematik: Canlıların, doğadaki sınıflandırmalarını konu alan ve araştıran bilim dalıdır.

Siyanoz: Morarma anlamına gelmektedir. Deri yüzeyine yakın dokulardaki oksijenin düşük olması nedeniyle ciltte veya mukozada mavi veya mor renklenme görünümü.

Skandalopetra: Eski Yunan döneminde süngercilik yapan dalgıçlarda, genellikle mermer veya granitten yapılmış, 8 ila 14 kg ağırlığında, yuvarlatılmış köşeleri olan, kenarlarından bir ipe bağlanmış, inişe yardımcı olmak için kullanılan yassı bir taş. Dalgıç yukarı çıkmak istediğinde ipi çekerek teknedeki personele sinyal verir, o da ipi çeker.

Skin Diving (Aletsiz Dalış): İlgili mevzuatlardaki tanımlamaya göre; Dünya sportif eğitim standartları çerçevesinde hiçbir hava kaynağından faydalanmadan, teknik kuralları uygulamak suretiyle su altına inmeyi-yüzmeyi ve mümkün olduğunca su altında kalmayı sağlayan dalışlardır.

Slate: Yazı tahtasıdır.

SLC (Sürekli Yük Çatlaması): Sürekli zaman periyotları boyunca stres altındaki basınçlı kaplarda ve yapısal bileşenlerde ara sıra gelişen metalurjik bir olgudur. Özellikle alüminyum tüplerde görülür. Bkz. Sürekli Yük Çatlaması.

Slime: Dalış sektöründe fouling organizma grubuna giren, kaymaksı, mukussu canlı tabakası olarak bilinir.

Slob Knob: Bkz. Uzatma Kolu.

SMB (Surface Marker Buoy): Sualtındaki dalgıçların, yüzeydekiler tarafından görünürlüğünü sağlayan, yüzey işaretleyici şamandıra olup, bir tür yüzey güvenlik aracıdır. Detay için Bkz. DSMB.

SNUBA: Snuba International tarafından geliştirilen, dalgıç tarafından çekilen, su yüzeyinde küçük bir şamandıra üzerine monte edilmiş bir silindirden sağlanan, regülatör ve uzun bir hava hortumu ile donatılmış rekreasyonel amaçlı bir araçtır.

Sodalime: Soda Kireci. Bkz. Sorb.

Sodasorb: Bkz. Sorb.

Sofnolime: Bkz. Sorb.

Soğutucular (İntercooler): Soğutucular havanın sıcaklığını kontrol etmek amacıyla kompresörün kademelerinin arasına yerleştirilmiş ısı değiştiricileridir.

Sol Kaynak: Üflecin ucu kaynak yönüne doğru yönelmişse bu teknik yapılmaktadır.

SOLAS (Safety Of Life At Sea): Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi. 1974 yılında kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti'nin de taraf olduğu sözleşme, denizde canlı kalabilme, can kurtarma ve emniyet ile ilgili konuları düzenleyen kuralları içerir.

Soliter: Bireysel olarak yaşayan organizmalardır.

Soluğan Dalga: Ölü dalga olarak da adlandırılan bu dalgalar uzun süre aynı yönde esen rüzgârların olduğu yerde başladıktan sonra, dalganın etkisinin rüzgârın ulaşmadığı uzak bölgelerde bile hissedildiği dalga tipidir. Kısacası; rüzgârın olmadığı bir bölgedeki yaşanan dalga tipidir.

Soluk Hacmi: Her soluk alma ile akciğere giren ve her soluk verme ile akciğerden çıkan havadır.

Soluma Direnci (WOB: Work Of Breathing): Regülatörlerde nefes alma işi için harcanan enerjiyi ifade eder. Bir anlamda regülatörlerin verimliliğini ortaya koyan değerdir. +4°C'de yaklaşık 70Atm basınçla beslenen, orta şiddetteki soluma hızıyla (62,5 litre/dakika olarak kabul edilir) WOB 1.4 jul/litre sınırını aşmamalıdır. Avrupa kökenli birtakım test standartları da 3 jul/litre WOB değerini üst limit kabul ederler. Bkz. Nefes Alma İşi.

Soluma Tekniği: Belirgin aralıklarla ve ritmik soluma yöntemidir.

Solunum Çantaları: M.Ö.900 yıllarında hayvan derisinden taşınabilir hava depolamak için yapılmış bir çeşit dalış amaçlı ekipmandır.

Solunum Devri: Havayı ciğerlere doldurup dışarı vermekle geçen zamanda yapılan bir tam solunumdur.

Solunum Döngüsü: Solunum döngüsü nefes almayı ve nefes vermeyi ve bu hareketler arasındaki fasılları da içeren bir süreçtir.

Solunum Frekansı: Dakikadaki solunum devri sayısıdır.

Solunum Gazı: Doğrudan dalgıca veya dalış çanı, dalış odası veya satürasyon habitatının hiperbarik ortamına nefes alması için dalgıca verilen gaz. Konuşma dilinde sadece "gaz" veya "karışım gaz" olarak ifade edilir.

Solunum Gazının Isıtılması: Termal koruma sistemi, gazı solunum ısı kaybını azaltacak yeterli sıcaklığa ısıtan solunum gazı ısıtıcısı içerir. Tipik bir solunum gazı ısıtıcısı, solunum gazı ısınımları 1-10°C arasında yükseltebilen bir sıcaklık ayarlayıcısıdır.

Solunum Havası: Solunum esnasında ciğere girip çıkan havanın hacmidir.

Solunum Hızı: 1 dakika içinde gerçekleşen tam bir solunum döngüsünün sayısı solunum hızıdır. Yetişkin bir kişi istirahat halindeyken solunum hızı dakikada yaklaşık 12-16 nefestir.

Solunum Oranı: Hücresel işlemler sonucu ortaya çıkan karbondioksit miktarının, birim zamanda hücresel işlemler için tüketilen oksijen miktarına oranıdır.

Solunum Ölü Boşluğu: Solunum sisteminin alveoller dışında kalan kısmıdır.

Solvent (Çözücü): Bir katıyı, sıvıyı ya da gazı çözerek, çözelti oluşturan sıvı ya da gaz maddesidir.

Sonar Domu: Sualtı görüntüleme sistemlerinden olan sonar sisteminin, su altında bulunan, hassas yapıdaki sensörlerinin, denizden kaynaklanan her türlü

fiziksel olumsuzluklardan (darbe, korozif etki vb.) koruyan dayanıklı, hidrodinamik formda, akustik geçirgenliğe sahip, dış kılıf görevi gören penceresidir.

Sonar: Sualtı görüntüleme sistemlerinden biri olup, denizde batmış olan bir geminin, bir nesnenin yerini ve durumunu ses dalgalarıyla saptayan sistemdir.

Sondaj Gemisi: Derin suda konumunu korumak için dinamik konumlandırma kullanan, açık deniz kuyusu sondajı için inşa edilmiş veya dönüştürülmüş gemi.

Sorb (Sodasorb, Sodalime, Sofnolime): Kapalı devre dalış sistemlerinde, solunum sırasında ortaya çıkan karbondioksiti gidermek için, canister adı verilen haznede, yıkayıcı (Scrubber) olarak kullanılan karbondioksit emici soda kireci içerikli malzemedir.

Sosis Şamandıra: Bkz. DSMB.

Sounding Line İskandili: Bu cihazlar su basıncını değil, doğrusal olarak su yüzeyinin altındaki mesafeyi ölçer.

Sölenterler: Büyük çoğunluğu denizlerde, birkaç türü tatlı sularda yaşayan, doku içeren omurgasız hayvanlara ait şubesidir. Ayrı veya koloni halinde yaşarlar.

Sörf Hattı: Bir kıyı veya resifte kırılan dalgaların oluşturduğu kırık su kütlesi veya hattı.

Sörvey (Survey): Kelime anlamı olarak, izlemek, gözlemek, bakmak ve kontrol etmek gibi anlamlar taşır. Bu işi yapan kişilere de surveyor veya sörveyör denir. Denizcilikte sualtı ve su üstü işlerini kapsayan taahhütlü işlerde bu kavram oldukça sık kullanılır.

SP (Ses Gücü İle Çalışan) Telefonlar: PTC, normal muhabere kaybolduğunda Ana Kontrol Konsolu ile iletişim kurmak için SP telefonlarla donatılmıştır.

Spark: Kıvılcım anlamındadır.

Spectra Halat: Neredeyse çelik tel kadar mukavim, hemen hiç esnemez. Ancak çok pahalı olup, güneşten ve tuzlu sudan etkilenir. Statik halat grubuna girer, hiç esnemez. Bkz. HMPE, Bkz. UHMWPE, Bkz. Dyneema Halat.

Speleoloji: Mağaraları inceleyen bilim dalıdır.

Spesifik: Yalnız bir türe özgü olandır.

SPG (Submersible Pressure Gauge): Sualtında ortam basıncını ölçen alettir.

Spinal Kord: Omurilik adı verilen yapıdır.

Spitcock (Tükürük Musluğu): Bir bakır dalgıç başlığının yan tarafında konuşlanmış, görüş camının iç yüzeyinde oluşan buğuyu gidermek için; dalgıç tarafından bir ağız dolusu deniz suyunu çekip, cama tükürerek (ağızla püskürterek) buğuyu gidermek için kullanılan, özel bir valf (musluk).

SPL (Sound Pressure Level): Ses basınç seviyesi anlamındaki kısaltmadır.

Splint: Kırık kemik uçlarını, eklem çıkığını ya da şekil bozukluğu gösteren vücut parçasını hareket etmeyecek şekilde tespitite kullanılan metal, tahta, plastik veya alçıdan yapıli araçtır.

Sportif Dalış Derinliği Limitleri: T.C karasuları ve denizlerinde 30 metreye kadar, deneme amacıyla 5 metreye kadar, 1 yıldız dalgıç 18 metreye kadar, 2 yıldız dalgıç 30 metreye kadar, derin dalış uzmanlığına sahip dalgıç 42 metreye kadar, eğitmen eşliğinde eğitim amacıyla 42 metreye kadar dalış yapabilirler.

Sportif Dalış: Rekreatyyonel Dalış. Sualtını ve doğasını gözlemlemek, görüntülemek, tanımak, dalış tecrübesini arttırmak için spor ve eğlence amacıyla yapılan SCUBA donanımlı dalışlardır. Bazı dalış çevrelerinde, "rekreatyyonel dalış" terimi, sporun daha zorlu bir yönü olan ve daha fazla eğitim, deneyim ve ekipman gerektiren " teknik dalış " terimine aykırı olarak kullanılmaktadır. Diğer çevrelerde, teknik dalış, dalgıç işinin bir parçası olarak yapılan profesyonel dalışın aksine, rekreatyyonel dalışın bir alt kümesi olarak kabul edilir. Bkz. Rekreatyyonel Dalış.

Spring Halatı: Bkz. Koltuk Halatı.

Squeezes: Sıkışma.

SSB (Single Side Band): Tek kenar bant anlamındaki kısaltmadır.

SSDS (Surface Supplied Diving System): Satihtan ikmalli dalış sistemi anlamındaki kısaltmadır.

SSI: SCUBA School International. Uluslararası dalış okulları anlamındaki kısaltmadır.

ST: Sathı terk anlamına gelen kısaltmadır.

Stand By Dalgıç: Sudaki dalgıca güvenlik desteği vermek için, dalış mahalinde, yüzeyde tam donanımlı olarak bekleyen, dalış amirinin talimatı üzerine çok kısa sürede suya girmeye hazır olan yedek dalgıçtır.

Standart Dekompresyon Teorisi: John Scott Haldane'in (1860- 1936) tarafından geliştirilen standart dekompresyon teorisi; kandaki gaz basıncının dokularda da aynı oranda olduğunu ifade eder. Haldane teorisi, ortam basıncındaki 2 katlık değişim sırasında, kandaki nitrojenin de kabarcık forma geçmeksizin eriyik durumda kalabileceğini öngörür. Haldane'in öngördüğü bu durum süper saturasyon teorisi olarak da bilinir. Bkz. Süper Saturasyon Teorisi.

Star Trek Sendromu: (Uzay Yolu Sendromu) Mağara dalgıçlarının karşı koyamadığı keşif duygusuna denir. Kimsenin olmadığı yerde olmak, kimsenin gidemediği yere gitmek, kimsenin göremediği şeyleri görmek gibi.

Statik Apne: Yer değiştirmeden su altında nefes tutma.

STCW (Standards of Training Certification and Watchkeeping): Türkçesi; gemi adamlarının eğitim ve belgelendirme ve vardiya tutma standartlarıdır. Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün yayımladığı, gemi adamlarının denizde güvenliğini esas alan, 1978 yılında hayata geçirilen, uluslararası bir standarttır.

Stenobat: Belli bir basınçta yaşayabilen formlardır.

Stenohalin Formlar: Belirli bir tuzluluk aralığında yaşayabilen formlardır.

Stenoterm Formlar: Belirli bir sıcaklık aralığında yaşayabilen organizmalardır.

Sterilize: Temizlenmiş demektir.

Sternum: Göğüs kemiği.

Steroidler: Dört karbon halkadan oluşan ve metabolik faaliyetlerde görev alan yağlardır.

Steç Derinliği: Steç dibi terk etmeden önce alınan nümogeyç değeridir.

Steç: Bkz. Dalış Steçci.

Stop Derinliği: Dalgıcın dekeyu yaptığı derinliktir.

Stop Zamanı: Dalgıcın dekoda bekleme zamanıdır.

Stop: Fotoğrafçılıkta diyafram ya da enstantane ayarları arasındaki derece farklarıdır.

Stopwatch: Basınç odasında kullanılan kronometredir.

STPD (Standart Temperature And Pressure, Dry Gas): Standart 151 ve basınç anlamındaki kısaltmadır.

Stratokümüülüs: 700 ile 2000m yükseklikte, yağmur getirmeyen, kışın bütün göğü kaplayan koyu renkli bulutlardır.

Su Altında Seyir Hatları: Dalgıca yönü hususunda yardımcı olmak için ucuna ağırlık bağlanmış bir halattır. Halatın ucuna ışık asılması ve derinliği belirtmek için halat boyunca lambalar asılması, seyir için faydalı olacaktır.

Su Çekimi Nedeniyle Seyri Kısıtlı Tekne: Mevcut su derinliğinin, kendi çektiği su (draft) nedeniyle izlediği rotadan ayrılma gücü önemli bir şekilde kısıtlanan, kuvvetle yürütülen teknedir.

Su Hattı: Teknenin gövdesinde, ıslak yüzeye kuru yüzeyi arasında meydana gelen çizgidir. Faça.

Su İçi iniş Zamanı: Dalgıç'ın sathı terkten dibe varış arsında geçen süre/zamandır.

Su İçi Stobu: Dalış faaliyeti sonuna doğru, yüzeye çıkış sırasında gerçekleştirilen bekleme (durma) olup, tüm su içi dekompresyon uygulamalarının son su içi stobu 20 fittir.

Su Kapasitesi: Silindirin iç hacmi. 20 ° C'de (68 ° F) ortam basıncında içine alacağı su miktarı.

Su Ürünleri Yetiştiriciliği Dalgıcı: İlgili mevzuatlarda yapılan tanıma göre; İdare tarafından yetkilendirilen örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yönergeye uygun eğitim alan ve İdare tarafından düzenlenen su ürünleri yetiştiriciliği dalgıcı sınavında başarılı olan kişilere su ürünleri yetiştiriciliği dalgıcı yeterlik belgesi verilen kişilere denmektedir.

Sualtı Adamı: İlgili mevzuatlarda yapılan tanıma göre; T.C. karasuları ile göller ve nehirlerde ticari amaçla dalış yapan kişidir.

Sualtı Habitatı: Dalgıçların sualtı faaliyetleri sonrasında uzun süreler boyunca yaşayabildiği, dinlenme, beslenme, tuvalet ihtiyacı, uyku gibi temel ihtiyaçlarını giderebildiği, sualtı yapılarıdır.

Sualtı Hekimi: Sualtı hekimliği ve hiperbarik tıp anabilim dalında uzmanlığını tamamlayan hekimlerdir.

Sualtı Hidrolik Dairesel Kesici: Sualtı işlerinde, demir, donatılı beton, tuğla, çelik boru ve korkuluk kesimleri işlerinde kullanılan bir hidrolik sistemli bir kesicidir.

Sualtı Hidrolik Darbeli Matkap: Kaya, beton, ahşap, metal ve duvar delme işlerinde kullanılan hidrolik sistemli bir alettir.

Sualtı Hidrolik Kırıcı Tabanca: Beton, taş, kaya veya duvar kırma, çivi, çapa ve kazık çakma işlerinde kullanılan hidrolik sistemli alettir.

Sualtı Hidrolik Somun Sıkma: Cıvata ve somun sıkma-sökme işleri, ağaç cıvatası ve ahşap delme işlerinde kullanılan hidrolik sistemli alettir.

Sualtı Hidrolik Taşlama Makinası: Taşlama ve temizleme işleri için standart ve yuvarlak tip taşlarla veya tel ve naylon fırçalarla kullanılabilen hidrolik sistemli makinadır.

Sualtı Hidrolik Zincir Testere: Beton, güçlendirilmiş beton, kolon, tuğla, taş ve duvar kesim işlerinde kullanılan hidrolik bir kesme aletidir.

Sualtı Mobil Ses Muhabere Seti: Bu sistem PTC ve refakat gemisinin sualtı telefon sistemi arasında ses muhaberesi sağlayan kablosuz emercensi sistemidir. İletişim kabloları ve gücün yetersiz olduğu ve bağlantılarının koptuğu durumlarda kullanılır.

Sualtı Solunum Cihazı: Bkz. UBA

Sualtı Sporları Kulübü: Dernekler kanununa göre kurulmuş, genel müdürlük ve federasyonca tescili yapılmış spor kulübüdür.

Sualtı Topuğu: Suda normal derinliğin üzerinde bulunan yükseltilerdir.

Subkutan Amfizem: Mediyastin boşluğuna geçen havanın, buradan ilerleyerek deri altı dokusuna ulaşması ve ense kökünde, boyun bölgesindeki derialtı dokusunda toplanması olayına denmektedir.

Submersible Pressure Gauge (SPG): Sualtında ortam basıncını ölçen alettir.

Subpolar Denizler: Su sıcaklığı 10° C altında, 8° C civarında olan sular, denizlerdir.

Substratum: Bentik grubu canlıların, yaşantılarını sürdürdükleri zemindir. Bu zemin katı olabileceği gibi (kaya, gemi karinası, çeşitli organizma kabukları vb.), yumuşak yapıda da (kum, çamur vb.) olabilir.

Suction: Emiş gücü anlamındadır.

Suga Etmek: Vira edip sıkıştırmaktır.

Sugalı İzbarço Bağı: Bedenin, izbarço kasa içinden geçirilmesi ile elde edilen bağıdır.

Suni Solunum Aleti: Tek başına solunum yapamayan kişiye özel tasarlanmış bu alet ile bilinç kaybı vs yaşayan kişiye başka biri solunum yaptırabilir.

Supap: Yay yardımıyla gergin tutulup yatağın düzlemine dik olarak gidip gelme hareketi yaparak bir akışkanın geçişini ayarlamaya yarayan kapağa denmektedir.

Superlite 17A Dalış Başlığı: Kirby ve Morgan tarafından dizayn edilen 17. başlık olup, önceki dizaynların sadece birkaçının tamamlayıcısı bir dalış başlığı olup, polyester/fiber malzemeden imal edilmiş yaklaşık 11 kg ağırlığındadır. Daha sonra Mark 17 ve günümüzde Mark 37 modeli bu modelin geliştirilmiş olarak yaygın halde kullanılmaktadır.

Supervisor (Dalış amiri): İlgili mevzuatlarda yer alan tanıma göre; Kırk metreye kadar dalışlar için yapılacak görevin dalış özelliğine göre yeterlik belgesine sahip olup en az on yıl dalış tecrübesi veya bin saat dalışı olan en az lise veya dengi okul mezunu olan kişidir, kırk metreden daha derine yapılan dalışlar için dalış amiri ise yapılan görevin dalış özelliğine göre yeterlik belgesine sahip olup en az on yıl dalış tecrübesi veya beş yüz saat dalışı olan (yüz saat tazyik odası, yüz saat kırk metreden derinde, üç yüz saati ise on-otuz metrede olmak şartıyla) en az lise veya dengi okul mezunu olan yasal olarak dalışlardan sorumlu kişidir. Özellikle ticari dalış operasyonlarında, dalgıçlar için bir grup dalış gezisi veya operasyonu düzenleyen ve planlayan, riski değerlendiren, dalgıçların suya girip çıkmalarını kaydeden, operasyon güvenliğinden sorumlu, yetkin, sertifikalı ve olay müdahalesini yönetmek için sahada hazır bulunan kişidir. Ülkemiz mevzuatlarına göre: Kırk metreye kadar ve kırk metreden daha derine yapılan dalışlar için dalış amiri olarak iki gruba ayrılır.

Sur D (Surface Decompression): Satış dekompresyonu anlamındaki kısaltmadır.

Sur D Air (Surface Decompression Using Air): Hava ile satış dekompresyonu anlamındaki kısaltmadır.

Sur D O₂ (Surface Decompression Using Oxygen): Oksijen ile satış dekompresyonu anlamındaki kısaltmadır.

Survey (Sörvey): Kelime anlamı olarak, izlemek, gözlemek, bakmak ve kontrol etmek gibi anlamlar taşır. Bu işi yapan kişilere de surveyor veya sörveyör denir. Denizcilikte sualtı ve su üstü işlerini kapsayan taahhütlü işlerde bu kavram oldukça sık kullanılır.

Suya Dikey Giriş: 3 metreye kadar ve bazen 3 metreyi aşan nispeten yüksek düşüşler için bir giriş tekniği. Ayaklar üst üste biner ve bacaklar düz tutulur.

Vücut ve kafa dik tutulur, maske ve regülatör bir veya iki eliyle yüze tutturulur, dirsekler içeri sokulur. Amaç, hayati ekipmanı düşürme veya zarar verme olasılığı en düşük olacak şekilde suya dikey olarak atlayarak girmektir.

Suya Sessiz Giriş: Alçak bir platformdan oturarak veya kıyıdan yürüyerek, gürültü ve sıçramayı en aza indiren bir giriş tekniği.

Sübye Donam: Tek bir sabit makara kullanarak, yükün ve uygulanan kuvvetinin yönünü değiştirmeye yarayan donam sistemi. Kuvvet kazancı sağlamaz.

Sülyen: Raspa edildikten sonra zımparalanmış olan çelik veya demir saçlar ile ilk defa kullanılacak yeni üretim sac levhaların üzerine koruyucu bir astar olarak sürülen genellikle kırmızı tonlarındaki boyadır.

Süngerler (Porifera): Canlılar aleminde 600 milyon yıldır değişmeden yaşamlarını sürdüren, alglardan sonra en yaşlı grubunu oluştururlar.

Sünme: Uzun süre yük altında kalan malzemede (lif, metal, plastik vb) oluşan yapısal deformasyon. Sünme geri dönmez. Elastikiyet kaybolmuştur.

Süper Akış Regülatörü: Daha yüksek akış hızı ve daha az nefes alma direnci. Nefes alma direncin azalmamasının yanında nefes verme direnci de daha azdır.

Süper Satürasyon Teorisi: John Scott Haldane'in (1860- 1936) tarafından geliştirilen standart dekompresyon teorisi; kandaki gaz basıncının dokularda da aynı oranda olduğunu ifade eder. Haldane teorisi, ortam basıncındaki 2 katlık değişim sırasında, kandaki nitrojenin de kabarcık forma geçmeksizin eriyik durumda kalabileceğini öngörür. Haldane'in öngördüğü bu durum süper satürasyon teorisi olarak da bilinir. Ancak günümüzde kullanılan dekompresyon tabloları ile Haldane'nin teorisi çakışır. Haldane teorisine göre, kabarcık formun oluşmaması gereken dekompresyon sırasında, Doppler prensibine göre çalışan ultrasonik kabarcık detektörü ile yapılan ölçümlerde damar içi asemptomatik kabarcıkların varlığı saptanmıştır.

Süper Satüre: Aşırı doyumluk. Mevcut koşullar için çözelti veya doku içinde tutabileceğinden daha fazla çözünmüş gaz içeren bir çözücünün, geçici ve termodinamik açıdan kararsız durumu.

Süperoksit Temizleyici: Sadece solunan havadan karbondioksiti gidermekle kalmayan, aynı zamanda oksijeni kimyasal reaksiyonla yenileyen temizleyici.

Sürekli Kaygı: Tehdit edici durumların beklentisiyle anksiyete ile yanıt verme eğilimi.

Sürekli Yük Çatlama (SLC): Sürekli zaman periyotları boyunca stres altındaki basınçlı kaplarda ve yapısal bileşenlerde ara sıra gelişen metalurjik bir olgudur. Özellikle alüminyum tüplerde görülür. Uzun vadede akma geriliminden önemli ölçüde daha az statik gerilime maruz kalan bir malzemede çatlakların oluşması. AA6351 alüminyum alaşımından yapılmış basınçlı kaplarda bu türden bir arıza riski düşük olmakla birlikte vardır.

Sürtünme Kaynağı: Kaynak yapılacak parçaların birbirlerine belirli bir hız ile döner ve basınç altında temasları ile sürtünerek oluşan sıcaklık sayesinde birleşmeleriyle yapılan bir kaynak yöntemidir.

Süzme: Bir sıvıdaki yabancı maddeleri temizleme işlemi. Partiküller genellikle, sıvıyı, partikülleri tutacak kadar küçük gözenek boyutuna sahip materyalden geçirerek çıkarılır (örneğin, mikron filtreler). Sıvılar ve gazlar genellikle filtre ortamının (Aktif karbon, Moleküler elek, Silis jel) yüzeyi tarafından emilir veya adsorbe edilir veya ortamla kimyasal olarak birleştirilebilir (Sodalime) veya katalitik olarak daha az sakıncalı bir maddeye dönüştürülebilir (Hopkalit).

SV: Satha varış anlamındaki kısaltmadır.

Swindell Hava Dalış Başlığı (Divex 2000): George Swindell tarafından geliştirilmiş, Swindell, Advanced, Backman veya Divex başlığı olarak tanımlanmaktadır. Fiberglastan imal edilen başlık pozitif sephiyeye sahip olduğundan, apışarası kayışı ile giyilir. Muhabere donanımlı, geri döndürmez valf, demand regülatör, burun yastığı, ağız burun maskesi, serbest akış valfi, emercensi gaz ikmal valfi, gibi donanımlardan oluşan, dalış başlığıdır.

SWR: Çelik tel halat anlamına gelen kısaltmadır.

Şaloma: LPG, Asetilen ve Oksijen gibi tek ya da birden fazla gazdan yararlanarak, metallerin kesilmesi, yüksek sıcaklıkta eritilmesi ile kaynaklanmasında kullanılan, ucundan alev püskürten bir araçtır. Pürmüze benzemekle birlikte alev borusu ve ağız daha uzun ve geniştir. Pürmüz ise çoğunlukla tek kaynak (LPG) kullanılarak çalışır. Şalomada, pürmüze göre ucundaki alevin şiddetini ve gaz karışımı kontrol eden vanalar bulunur.

Şamandıra: Yüzücü özelliğe sahip, bir ucundan deniz tabanına sabitlenmek için mapa ve aneleye sahip, su üzerindeki diğer ucunda ise gemi benzeri araçları bağlamaya yarayan mapa ve aneleye sahip, içi boş metal veya plastik materyalden imal edilen fiçı varil benzeri deni ekipmanıdır. Ayrıca denizde bir yeri işaretlemek veya tehlikeyi bildirmek amacıyla renkli, ışıklı ve özel işaretlerle de donatılmış olarak üretilip ve bu amaçla da kullanılırlar.

Şansız EOD Dalgıç: Mühimmat zararını önlemek amacıyla tek giren patlayıcı uzmanı dalgıçtır.

Şapka: Direklerin üstündeki açık uçlarına geçirilmiş yuvarlak levhadır.

Şellak: Daha çok Hindistan ve Güney Asya'da görülen Palas ağaçlarında beslenen Coccus Lacca isimli dişi böceğin reçineli salgı maddesidir. Koruyucu bir örtü içinde bulunan bu sertleşmiş zamklı madde biriktirilir, ezilir, yıkanır ve kurutulur. Gıda ve ilaç endüstrisinde parlatici olarak E904 koduyla yaygın olarak kullanılır.

Şeytan Çarmıhı: İki halat arasına kaymayacak şekilde geçirilerek sabitlenen, ağaç basamaklarla yapılan, gemi bordasından sarkıtılan kısmen hareketli merdivendir.

Şiber Vana: Boru hattını vidalı düzeneikle dik olarak kesen bir yassı levhanın akışı kesmesi prensibine dayalı basit tipli vanalardır. Piyasada bu tip vanaların pirinçten yapılanlarına şiber vana, pikten yapılanlarına ise sürgülü vana denmektedir. Özellikle büyük valfler bu sebeple sürgülü tipten imal edilirler.

Şnorkel: Su yüzeyinde, ağız ve burun su içinde iken nefes alabilme imkânı sunan, ağıza alınan maps kısmı ve boru olmak üzere iki kısımdan oluşan plastik bir soluma aracıdır

Şok Dalgası: Bir patlamanın etkilerinden biri de merkezden açığa doğru hareket eden dalgalarıdır.

Şok: Kalbin dolaşıma gönderdiği kanın anlık ve ani (akut) olarak azalmasına bağlı bir sendromdur. Bu durumda yaşamsal dokulara ve organlara yeterli kan gidemez. Bir yaralanma ile meydana gelebilir.

Ştandro: Gaz bankaları ve hava depolama tankları için kullanılır. Eşitleme yöntemiyle aktarım yapan araçlardır.

T Dirsek: T parçalar bir borudan iki çıkış almak için kullanılan fitting (bağlantı) elemanlarıdır. Plastik veya metal malzemeden olabilir.

T: 1.Sıcaklık simgesidir.2.Terk anlamına gelen kısaltmadır. 3. Ton. 1 T = 1000 kg.

t: 1.Zaman simgesidir. 2.Limana girebilecek en büyük geminin tam yüklü iken olan su kesimidir. Bu kesime göre limanlar derinleştirilir.

Tabakalaşma (Termoklin): Yüzey tabakası veya derin bölgelere göre sıcaklık değişiminin büyük olduğu tabakadır.

Tablo/Program: Derinlik ve dip zamanı artışlarına göre hazırlanmış dekompresyon cetveli setlerine denir.

Tahlisiye: Gemi kazalarında, yolcuların ve gemi adamlarının kurtarılma operasyonudur.

Tahribatsız Muayene: Metal malzemede hasar oluşturmadan yapılan muayene türü olup, manyetik parçacık testi, radyografik test, gözle muayene, penetrant test, ultrasonik test, bu yöntemlerden bazılarıdır.

Takarya / Takarya Yerleri: Gemilerin havuza alınması sırasında su ile teması olmadan omurgası üzerinde durması amacıyla ağırlık planına uygun olarak dizilen beton/metal ve ahşaptan oluşabilen bloklar.

Talep Valfi: Kullanıcıya yalnızca gerektiğinde solunum gazı akışı sağlayan mekanizma.

Talvek Hattı: Boğazlarda ortadan geçtiği varsayılan hattır.

Tam Dupleks: Her iki kullanıcının aynı anda gönderip alabileceği sesli iletişim sistemi.

Tam Satürasyon: Dokuların asal gaza doymasıdır.

Tam Yüz Maskesi (FFM): Ağız dahil tüm yüzü içine alan, ikinci kademe dalış regülatörüne monteli dalış maskesi tipidir.

Tam Yüz Maskesi: Gözler, burun ve ağız dahil olmak üzere yüzü tamamen kaplayarak içine alan, standart dalıcı maskelerinden farklı bir maske çeşididir. Bkz. Aga divator.

Tango (Turgut) Sancağı: Benden açık durunuz, trol çekiyorum anlamındaki bayraktır.

Tanıtım Dalışı: Discovery Dalışı. Keşif Dalışı. İlgili mevzuatlardaki tanıma göre; Sualtını ve donanımlı dalışı tanıtmak ve sevdirmek amacı ile dalıcı belgesi olmayanlara ön bilgi verilerek bir dalış kuruluşunda görevli dalış eğitmeninin bire bir gözetiminde gerekli güvenlik önlemlerini alarak, 5 metre derinliği geçmemek koşulu ile yapılan dalıştır.

Tank: Bkz. Tüp.

Tapalama: Kapatma, tıkama işlemidir.

Tarak Gemisi: Su derinliği sığlaşan liman ve kanalları derinleştirmek için kepçe gibi kazıcı veya emici donanıma sahip dizayn edilmiş özel gemidir.

Taramak: Demir atmış bir geminin, akıntı veya rüzgârın gücü nedeniyle, demirin zemini tutma gücünü yemesi neticesinde, sabitlendiği donumdan farklı bir konuma sürüklenmesidir.

Taravana: Polinezya adalarında bulunan ve birden çok tekrarlayan derin nefes tutma dalışı yapan yerliler arasında bulunan bir tür dekompresyon hastalığı.

Taravana: Vurgun benzeri belirtilerdir. Tumotu yerel dilinde tara; düşmek, vana; delirmek anlamına gelir. 6 saat boyunca 30-40 m derinliklere 1-2 dk'lık yapılan serbest dalışlar sonrasında, dekompresyon hastalığına benzer belirtilerin ortaya çıkmasına verilen isimdir. Bilinç kaybı, mide bulantısı, vertigo kusma vb. Tam anlamıyla açıklanamasa da nitrojenin dokularda aşırı doygun hale gelmesi ile bağlantılı olabileceği düşünülmektedir.

Taşıma, Güç ve Muhabere Kabloları: Bu kablolar PTC ve ana kontrol konsolu arasında elektrik gücü, kablolu iletişim, kumanda sinyalleri, taşıma halatı ve koaksiyel transmisyon (kapalı-devre televizyon sinyalleri) sağlar.

Taşikardi: Kalp çarpıntısı olayıdır.

Tatlısu: Tuzluluğu %0.05'den az olan sulardır.

Tava: Borda iskelelerinin altında ve üstünde durulacak yerdir.

Tayfa: Ticaret gemilerindeki gemicilerdir.

Tazyik Odası Operatörü: İlgili mevzuatlarda yer alan tanıma göre; Birinci sınıf dalgıç eğitimi görenler, dalış sağlık teknisyenleri ve deniz sualtı hekimliğinde tazyik odası operatörlüğü eğitimi görenler ile tazyik odası operasyonları dersini gören “Balıkadam Gaz Karışım” yeterliğine sahip personeldir.

Tazyik Odası: Bkz. Basınç Odası

TBOS: Transfer edilebilir basınç odası sistemi anlamındaki kısaltmadır.

TDZ: Toplam dalış zamanı anlamına gelen kısaltmadır.

TdZ: Toplam dekompresyon zamanı anlamındaki kısaltmadır.

Tedavi Gazları: Dekompresyon hastalıklarının tedavisi için 1,5 ila 2,89 arasında oksijen kısmi basıncına sahip tedavi gazları bulunmalıdır. Tedavi gazları derinlik kullanım tablosunda sunulan önceden karışım yapılmış gazlar 0-1600 ft arasında kullanılabilir. Tedavi derinliğine ulaşılır ulaşılmaz tedavi gazı kullanıma hazır olmalıdır. Gazın miktarı basınç odasındaki her hastayı tedavi etmeye yetecek hacimde olmalıdır.

Tedavi Programı: Semptomları hafifletmek için rekompresyon içeren hiperbarik tedavi prosedürü.

Tedavi Protokolü: Hastalıkların tedavisinde izlenecek yoldur.

Tedavi Tablosu: Bir dalgıcın dekompresyon hastalığı tedavisi için tasarlanmış derinlik, zaman ve solunum gazı profili.

Tek Dalış: Gün içindeki bir tek dalışı ifade ettiği gibi, bir önceki dalıştan kalan artık nitrojenin tümünün vücuttan atılması sonrasında (dalış tablolarına göre) yapılan dalış olarak da tanımlanabilir.

Tek Kamçı Regülatörler (PRO): İki kademeli regülatörlerden olup, birinci kademe tüp manifoldu üzerine takılırken, tek kamçı üzerindeki ikinci kademede demand tip bir maps ile havanın suya egzoz edilmesini sağlayan egzoz valfi bulunur.

Tek Örgü Halatlar: Bu tip halatların kol sayısı, 8 veya 4'ün katlarından oluşur. Kolların yarısı saat yönünde (S), diğer yarısı saat yönün tersine (Z) örülmüştür. Bükülme değil, örgü tekniği ile imal edilen halatlardır. Bu şekilde örülen halatlara salmastra örgü de denir. Bükülme tekniği kullanılmadığı için, gam yapmazlar. Aynı malzemeden üretilmiş 3 kollu halatlara kıyasla, daha az esnek ancak daha mukavimdir. Kasa ve diğer dikişleri kolaydır. 3 kollu halatlara kıyasla daha yumuşak yapıda oldukları için, kolay kıvrılabilir ve güvertede az yer işgal ederler.

Tek Yinelenen Dalış: Rezidüel nitrojen zamanı ve yapılan dalışın dip zamanının toplamı olan dip zamanı ile dekompresyon cetvelinin seçildiği dalıştır.

Tekne: Su üstünde seyreden, deniz uçakları dahil, su üstünde taşıma aracı olarak kullanılmakta olan veya kullanılmaya elverişli olan her türlü deniz araçlarıdır.

Teknik Dalış: Eğlence amaçlı tüplü dalış kapsamının daha fazla teknik karmaşıklığa ve daha yüksek riske sahip uygulamalardan oluşan bir türüdür. Tanımlar değişebilir, ancak çoklu solunum gazları, helyum bazlı gazlar veya kapalı devre sistemlerle yapılan dalışlar, genellikle teknik dalış olarak kabul edilir. Diğer rekreasyonel dalış türlerinden keskin bir ayrım yoktur. Teknik dalışın günümüzde birçok tanımı olmakla birlikte bunlardan en yaygın olarak kullanılan Robert William Bill Hamilton (hiperbarik fizyoloji alanındaki çalışmalarıyla dünyaca tanınan Amerikalı bir fizyolog) tarafından kullanılan: "Dalış boyunca birden fazla gaz karışımı kullanılan dalışlar."

Tekrarlayan Dalışlar: Dokular bir önceki dalıştan kalan inert gazı tutarken yapılan herhangi bir dalış.

Telefon Sistemi Donanımı: Telefon sistemi, PTC ile Ana Kontrol Konsolu, dalgıçlar, güverte vinç operatörü, dalış amiri (dalış subayı) ve güverte basınç odası arasında muhabere sağlayan helyum gazının ses bozucu özelliğini düzelten bir cihaz kullanan güçlendirilmiş bir ses sistemidir.

Telefoncu: Dalış amirinin talimatlarını dalgıçlara aynen ileten kişidir.

Telsiz Haberleşmesi: Farklı elektromanyetik dalgaları aracılığı ile (Çok yüksek dalga (VHF), orta dalga (MF) ve yüksek dalga (HF)) telsiz cihazları kullanılarak telefon, telex ve sayısal seçmeli çağrı (DSC) tipindeki, kodlu veya açık lisan ile yapılan haberleşmedir.

Temel Donanım: Dalış donanımı içerisinde yer alan maske, palet ve soluma borusudur.

Temiz Hava Sistemi: Dalıcıların soluduğu havanın temizlenmesi amacıyla üretilmiştir. Birinci kademe regülatörün çıkışına takılır.

Temizleme Düğmesi: Bkz. Purge Buton.

Temizlemek: Talep vanasının içindeki suyu veya diğer maddeleri temizlemeyi amaçlayan bir gaz akışını indüklemek için tahliye düğmesine basmak.

Temizlik Sistemi: Temizlik Sistemi lavabo, duş ve sifon için soğuk ve sıcak su sağlar. Kullanılan atık su satıh platformunun toplama, muhafaza ve transfer işlemlerini kolaylaştırmak amacıyla ayrı bir muhafaza tankına boşaltılır.

Tente: Güvertede yağmur ve güneşten korumak için açılan branda veya başka bir malzemeden yapılmış örtüdür.

Terapötik Rekompresyon: Dalıcıyı yeniden basınç altına alarak, böylece kabarcık boyutunu azaltarak ve gaz kabarcıklarının yeniden çözülmesine izin vererek, daha sonra kabarcık oluşumunu veya büyümesini önlemek için yeterince yavaş bir şekilde, basınç altında oksijen soluyarak inert gazları ortadan kaldırarak dekompresyon hastalığını tedavi etmek için bir prosedür.

Terapötik: Bir hastalık evresinde kullanılan tedavi yöntemi de denilebilir.

Terawatt (TW): Bir watt'ın 1 trilyon katına denk düşen elektrik güç birimidir. Büyük miktardaki üretim ve tüketim değerlerini ölçerken kullanılır.

Termal İçlik: Soğuk sularda, kuru dalış elbisesi içine giyilen, sentetik veya yün kıyafet.

Termal Koruma Sistemleri: Bütün satürasyon dalgıç yaşam destek sistemleri ısıtmalı elbise ve solunum gazı ısıtıcısından oluşan dalgıç termal koruması içerir. Termal koruma sistemi dalgıcın, helyumun yüksek termal iletkenliğinin sebep olduğu ısı kaybını azaltmak için dizayn edilmiştir.

Termal Su: Yıl boyunca su sıcaklığı değişmeyen su kaynaklarıdır.

Termal: Havadaki yüksek ısı anlamına gelmektedir.

Terminal: Birinci kademe üzerinde bulunan yüksek ya da alçak basınç gaz çıkış yuvalarıdır.

Termodinamik Dekompresyon Modeli: Mutlak ortam basıncının her bir gaz için dokudaki kısmi gaz gerilimlerinin toplamını aşması koşuluyla, dekompresyon sırasında kabarcık oluşumunun meydana gelmeyeceği varsayımı.

Termohalin Akıntı: Denizlerde yoğunluk farkları sonucu gelişen akıntılardır.

Termoklin: Sıcaklık tabakalaşması. Yüzey tabakası veya derin bölgelere göre sıcaklık değişiminin büyük olduğu tabakadır. Büyük bir sıvı kütesinde, sıcaklığın derinlikle birlikte, yukarıdaki veya alttaki katmanlarda olduğundan daha hızlı değiştiği ince ama farklı bir katman.

Termometre: Hava sıcaklığını ölçen alettir. Çalışma sistemine göre, alkollü, civalı ve spiral haline getirilmiş bir metalin genişlemesine dayanarak üretilirler.

Ters Profil: Daha sonraki bir seviyenin önceki bir seviyeden daha derin olduğu çok seviyeli dalış.

Test Basıncı: Bir tüpü, hidrostatik olarak nominal güvenli çalışma basıncının (şarj basıncı) 1,5 veya 1,67 katı üzerinde basınçlandırmak.

Teşhis: Kim ya da ne olduğunu anlama, tanıma, seçmedir.

Tetritil: Tahrip gücü TNT'den yüksek ve güçlü olan organik yapıda bir patlayıcı maddedir.

Thalman Algoritması: 2008 ABD Donanması dekompresyon tablolarında kullanılan üstel / doğrusal dekompresyon algoritması.

Tırnak: Demirin kollarının ucundaki tırnak şeklindeki kısımdır.

Tırnaklı Objektif Bağlantısı (Bayonet Mount): Değiştirilebilir objektiflere sahip fotoğraf makinelerinde objektifleri makine gövdesine bağlayarak kilitleyen sistemdir.

Ticari Dalış: Genellikle su altında, bir atmosfer üzerindeki basınçta solunarak gerçekleştirilen ücret karşılığı mesleki faaliyet.

Tidal Akciğer Kapasitesi: Tidal Hacim. Dinlenme sırasında soluma yapılırken, akciğerlere giriş çıkış yapan hava miktarını ifade eder ve yaklaşık 0,5 litrelik hacim olarak kabul edilir.

Tidal Hacim: Tidal Akciğer Kapasitesi. Tek bir normal solunum döngüsü sırasında akciğerlerden içeri veya dışarı hareket eden hava hacmidir. Yetişkin biri için genellikle ortalama yarım ila bir litre civarındadır.

Tig Kaynağı: Asal bir gaz kalkanı (perdesi) altında, Tungsten elektrotla beslenen, ürettiği arka ile gerçekleştirilen kaynak türüdür.

Timpanik Membran: Kulak zarıdır.

Tirenti: Palanga sistemindeki bir halatın çekme kuvveti uygulanan çımasıdır.

TLV (Threshold Limit Values:) Kimyasal bir maddenin eşik sınır değeri. Bir işçinin olumsuz bir etki görmeden çalışma ömrü boyunca günden güne maruz kalabileceği eşik sınır seviye olduğuna inanılmaktadır. Amerikan Devlet Endüstriyel Hijyen Uzmanları Konferansı'nın bir terimidir.

TNT: 1. Toplam Azot Süresi: Bazı dekompresyon tablolarıyla birlikte kullanılan tekrarlayan bir dalış için eşdeğer hiperbarik maruz kalma süresi. 2.Trinitrotoluene içerikli kuvvetli patlayıcı.

Toka Etmek: 1. Denizcilikte birbirine geçen iki ayrı parçayı, birbirine geçirmek. 2. Bayrak gibi göndere veya yüksekteki yerine çıkartılacak bir şeyi, yüksekteki yerine çıkartmakla ilgili ifade. 3. Yerine takma, geçirme.

Ton: 1000 kilograma eşit olan ölçü birimi. Aynı zamanda bir rengin belirginliğidir.

Tonoz: Limanlarda tekne bağlamak veya denizlerde ve göllerde yüzer cisimleri bir noktada zemine sabitlemek amacıyla kullanılan, sabit ağır beton bloklardır. Genellikle bu beton tonozlara bağlantı, zincirler halatlar vasıtasıyla şamandıralar üzerinden gerçekleştirilir.

Top Palangası: İki dilli sabit bir makara ile, iki dilli hareketli bir makaradan oluşmuş palanga düzeneğidir. Kuvvet/Yük kazancı 1/4'dür.

Toplam Akciğer Kapasitesi: Toplam akciğer kapasitesi akciğerler tamamen doldurulduğunda ölçülen toplam hava hacmidir. Normalde 5 ila 6 litre arasındadır.

Toplam Dalış Zamanı: Dalgıcın sathı terki ile satha varışı arasında geçen zamandır.

Toplam Dekompresyon Zamanı: Dalgıcın dibi terki ile satha varışı arasında geçen zamandır.

Toplam Satış Fasilası: Dalgıç'ın satha varış ile basınç odası iniş zamanı arasındaki geçen zaman/süredir.

Toraks Tüpü: Göğüs tüpüdür.

Toraks: Hayvan ve insanlarda vücudun, baş ve abdomen (karın) arasında kalan kısmıdır. Memelilerde; sternum, torakal vertebralar ve kaburgalar ile çevrilen vücut parçası. Boyundan diyaframa kadar uzanır.

Torç (Kaynak torcu): Kaynak bölgesine ilave teli besleyen, elektrotu sabitleyen aynı zamanda koruyucu gazı da kaynak bölgesine göndererek kaynak bölgesinin ve kaynak banyosunun havanın kötü etkisinden korunmasını sağlayan, elle tutulan kısımdır.

Torna: Kendi ekseni etrafında dönmekte olan metal bir iş parçası üzerinden doğrusal hareket eden bir kesici takım yardımıyla talaş kaldırma işlemine tornalama, bu işin yapıldığı tezgâha ise torna tezgâhı veya kısaca torna denir.

Tornistan: Gemi makinelerinin geri yol verecek şekilde çalıştırılmasıdır.

Torno: Tek dilli makara.

Torr: mmHg. Standart bir atmosferin tam olarak 1/760'ı olarak tanımlanan, mutlak bir ölçüğe dayalı bir basınç birimidir. Böylece bir torr tam olarak 101325/760 paskaldır. Tarihsel olarak, bir torr'un bir "milimetre cıva" ile aynı olması amaçlanmıştır. Uluslararası Birimler Sistemi'ne (Système International d'Unités, SI) uymayan bir basınç birimidir.

Toynbee Manevrası: Toynbee Tekniği. Ağız ve burnu kapatarak, yutkunma ile orta kulaklardaki fazla basıncı almaya yönelik eşitleme yöntemi.

Toz Altı Kaynağı: Dış ortamın yaratacağı olumsuzlukları bertaraf etmek için, toz ile beslenen kaynak arkı, otomatik olarak kaynak yerine gelen çıplak elektrot ile iş parçası arasında meydana gelir.

Toz Kapağı: Birinci kadememin içine fiziksel parça girişini engelleyen aparatır.

Tozluk: Alt bacak bölgesine girebilecek hava miktarını kısıtlamak için kuru bir elbise üzerine baldır ve ayak bileği çevresine sarılmış kumaş tozluk. Ayrıca bu

bölgedeki kırışıklıkları ve kıvrımları yumuşatarak elbisenin sürüklenmesini azaltabilir.

Transdüser: Bir enerji biçimini başka bir enerji biçimine dönüştüren cihazdır.

Transformatör Kaynak Makinesi: Dalgalı akım veren kaynak makinelerine denmektedir.

Transmisyon: 1. Dişlilerin yer aldığı aktarma organı 2. Bir hastalığın kişiden kişiye veya organdan organa geçişi.

Transmitter: Birinci kademeye takılarak tüp basıncı ve gaz analiziyle ilgili verileri kablosuz olarak dalış bilgisayarına ileten araçtır.

TRC (Transportable Recompression Chamber): Transfer edilebilir basınç odası anlamındaki kısaltmadır.

TRCS (Transportable Recompression Chamber System): Transfer edilebilir basınç odası sistemi anlamındaki kısaltmadır.

Trifaze: 380V gerilim tipidir.

Trilam: İki kat dokuma kumaş arasına lamine edilmiş su geçirmez kauçuktan yapılmış kuru elbise yapımında kullanılan malzeme.

Trim Dengesi: 1. Bir dalgıcın baş-kıç yönündeki profilini (yatay duruş eğimini) iyileştirmek için üzerinde taşıdığı ağırlık kemerini sabitlediği noktayı baş-kıç istikametinde yer değiştirerek, istenen dengenin sağlanması. 2. Gemilerde baş-kıç dengesi.

Trim: Gemilerde baş ve kıç draftları arasındaki derinlik farkıdır.

Trimiks: Üç farklı gazın (nitrojen, helyum ve oksijen) belirli oranlarda karıştırılarak solunum gazı olarak kullanıldığı bir dalış tekniğidir.

Tropikal Denizler: Su sıcaklığı 23°C üstünde ve 25°C civarında olan sular, denizlerdir.

Tropikal Rüzgârlar: Tropik kuşakta, ani basınç farklarından kaynaklanan ve hızları saatte 100-150 km'ye kadar çıkabilen rüzgârlardır. Daha çok okyanuslar üzerinde oluşurlar. Sarmal hava hareketleri halinde olduklarından, genellikle hortumlara neden olurlar. Tropikal rüzgârlara, Asya kıyılarında Tayfun, Meksika Körfezi kıyılarında Hurricane, Afrika'nın bazı kesimlerinde ve Latin Amerika kıyılarında da Tornado adı verilir.

TSCSPF: Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu (TSSF)'nin 2004 yılına kadar kullanılan eski adı olup, açılımı; Türkiye Sualtı Sporları, Can Kurtarma, Su Kayağı ve Paletli Yüzme Federasyonudur.

TSSF: Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu anlamındaki kısaltmadır.

TT-4: Dekompresyon hastalığı için hazırlanmış tedavi tablolarının 4.'südür.

TT-6: Dekompresyon hastalığı için hazırlanmış tedavi tablolarının 6.'sıdır.

TT-8: Dekompresyon hastalığı için hazırlanmış tedavi tablolarının 8.'sidir.

Tubeworms: Fouling organizma grubuna giren bir tür tüplü kurt.

Tulumba: Sıvıları, kuyu gibi zeminin altındaki kotlardan, yüzeye veya yüzeyden daha yukarı kotlara basmaya yarayan el gücü ile çalışan basit kollu pompalardır.

Tunç (Bronz): Bakır ve kalay madenlerinin karışımıyla elde edilen alaşımdır. Bkz. Bronz.

Tungsten Ampul: Elektrik akımıyla ısınan bir tungsten teli kullanan bir tür yapay ışık kaynağıdır. Fotoğraftaki etkisi gün ışığının nötrlüğüne göre düşünüldüğünde sarıdır. Akkor olarak da bilinir.

Turnike: Kol ve bacak gibi ekstremitelerde meydana gelen kan kaybını engellemek veya azaltmak için boğma / sıkma işlemidir.

Turtle Back: Sırtüstü yatıhtan yüzme tekniğidir.

Tutya: Deniz araçlarında ve metal deniz yapılarında meydana gelen galvanik korozyonu, katodik koruma yoluyla önlemek için anot olarak kullanılan metal bir çinko alaşımıdır.

Tuz Birikimi: Deniz suyunun ekipman üzerinde birikmesi ve buharlaşıp tuz kristallerinin çeşitli yüzeylerde kalmasıdır.

Tuzluluk Derecesi: Birim miktar sıvı içindeki çözünmüş tuz miktarını ifade eder. Örneğin; 1 kg deniz suyunda erimiş halde bulunan katı cisimlerin gram olarak ağırlığı tuzluluk derecesini ifade eder.

Tüce: Halatın çıması etrafında dairesel bir şekilde tek sıra sarılmasına denir

Tükenme: Fiziksel veya zihinsel olarak yorgun düşmektir.

Tükürük Musluğu (Spitcock): Bir bakır dalgıç başlığının yan tarafında konuşlanmış, görüş camının iç yüzeyinde oluşan buğuyu gidermek için; dalgıç

tarafından bir ağız dolusu deniz suyunu çekip, cama tükürerek (ağızla püskürterek) buğuyu gidermek için kullanılan, özel bir valf (musluk).

Tüp (Silindir, Tank): Genellikle 0,5-50 litre aralıklarda su kapasitesine sahip, taşınabilir, sıkıştırılmış gaz kabı. Bireysel olabildiği gibi, ayrıca bir treyler veya intermodal konteynır çerçevesindeki manifoldlu gruplar halinde de olabilir.

Tüp Boynu: Bkz. Silindir Boynu.

Tüp Çalışma Basıncı: Servis amaçlı kullanım amacıyla doldurma sırasında uygulanabilecek maksimum güvenli gösterge basıncını ifade eder. 15 °C'de ölçülmüş basınç dikkate alınarak bu değer kalıcı olarak tüp gövdesine damgalanır.

Tüp Çemberi: Çift tüpü birbirine sabitlemek için kullanılan alettir.

Tüp Tası (Silindir Tası): Oval tabana sahip çelik tüplerin düşmeden dik durmasını sağlayan plastik parçadır.

Tüp Valfi Ve Manifoldları: Tüp valfi ve manifoldları yüksek basınçlı havayı regülatörün birinci kademesine geçirmeye yarayan aletlerdir.

Tüp Vanası (Valfi): Basınçlı bir silindirdeki solunum gazı akışını kontrol etmek, regülatör ve dolum kamçısı ile bağlantı sağlamak için bir silindirin boynuna takılan, yüksek basınçlı, elle çalıştırılan, vidalı kapatma valfidir. Silindirlere bağlanan dişli kısımdaki yaygın standartlar; Paralel Diş M25x2, M18x1,5, Konik diş (17E).

Tüplü Oryantiring: SCUBA dalgıçlarının pusula navigasyonu ve mekanik mesafe ölçümü kullanarak, yüzeye çıkmadan şamandıralarla işaretlenmiş bir pistte yüzmeye çalıştıkları rekabetçi su altı sporu. Puanlar, belirli tanımlamalara ve uzunluğuna göre zaman ve doğruluk için verilir.

Tür: Yapısal özellikleri ile genetik karakterleri birbirine benzeyen ve çiftleştiklerinde yine aynı özelliklerde üreme yeteneğine sahip yeni nesiller verebilen, aynı familyanın bireyleridir.

Türbülans: Sıcak ve soğuk havanın yer değiştirmesidir.

U Arama: Bir tür arama tekniği olup, bu teknikte; aranacak alan kare veya dikdörtgen şeklinde işaretlendikten sonra, ilk kenardan başlayarak karşı kenara kadar birbirine paralel doğrular olacak şekilde arama rotaları oluşturulur. Aramaya ilk köşeden başlayarak, her köşede 90 derecelik dönüşler yapılarak, zig zag şekilde tarama rotaları izlenerek arama gerçekleştirilir.

U Kilit: Gövdesi U şeklinde, harbisi (pimi) vidalı olan mapadır.

UBA (Underwater Breathing Apparatus): Sualtı Solunum Cihazı. Sualtındaki bir dalgıca solunum gazı sağlamak için kullanılan ekipman. Dalgıcın kendi üzerinde taşımadığı solunum cihazı olarak tanımlanabilir.

UBA MK-21 Mod 0: (MK-17 ısıtıcılı ikmal kamçısı olan) Satürasyon için dizayn edilmiş demand-tip regülatörlü dalış başlığı olan, 300 ft'den 950 ft'e kadar olan derinliklerde gaz karışımlı dalış yapılabilen açık devre cihazdır. Demand regülatörü olmaksızın, hava ve gaz karışımlı dalışlar için kullanılan UBA MK 21 Mod 1 (bizdeki MK-17) ile fonksiyonel olarak aynıdır. MK 21 Mod 0 (satürasyon tipi MK17) başlığının regülatörü MK-17'den daha fazla gaz akışı ve soluma direnci sağlayan Ultraflow 500'dür

UBA MK-22 Mod 0: (satürasyon tipi MK-1), UBA MK 21 Mod 0'ın demand regülatörlü, örümcek maskeli, açık devreli versiyonudur. 300 ft'den 950ft'e kadar olan gaz karışımlı satürasyon dalışlarında stand-by dalgıç için kullanılır. Başlık yerine, stand-by dalgıcın daha rahat edebileceği maske ve örümcek ile donatılmıştır.

UDT (Underwater Demolition Team): Sualtı imha sistemi anlamındaki kısaltmadır.

UHMWPE: Ultra Yüksek Moleküler Ağırlıklı Polietilen. Spectra ve Dyneema lifli halatların yapımında kullanılan polimer malzemedir. Yüksek çekme gücüne sahip, suya, aşınmaya, UV ışınlarına ve kimyasallara karşı dayanıklıdır. Spectra ve Dyneema iki popüler UHMWPE ip tipidir. Yoğunluğu sudan hafif olduğu için yüzerler. Bu ip türünü kullanmada birkaç problem vardır; Birincisi, çok kaygan olma ve düğümlemesi zor olma eğilimindedir. Düğümler bağlandıktan sonra yerlerinden kayma eğilimindedirler. Çok pahalı olan bu halatlar, çok düşük bir erime noktasına sahip olması, aşırı ısıdan kolayca zarar görebileceği anlamına gelir.

Ultrasonik Kaynak: Plastik parçaların ve demir olmayan metallerin birleştirilmesinde kullanılan en hızlı kaynaktır.

Ultrasonik Sonar: 250 KHz ve daha üstü ses dalgasına sahip sistemdir.

Ultrasonik Temizleme: Yüksek frekanslı ses dalgaları ile cisimlerin sıvı içerisinde temizleme yöntemidir.

Ultraviyole (UV): Morötesi ışık. Dalga boyu 100 ile 400 nm arasındaki ışına denir.

Uluslararası Birimler Sistemi (SI): (Fransızca: Système international d'unités, kısaca SI) Ölçü birimlerini dünya üzerinde standart haline getirmek

için kurulmuş ve günümüzde birçok ülke tarafından kabul görmüş ölçü sistemidir.

Uluslararası Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü (COLREG): Convention on the international regulations for preventing collusion at sea. Kısaca COLLision REGulations, da denilebilir. Uluslararası Denizcilik Örgütü tarafından yayınlanan; Gemilerin denizde karşılaştıklarında birbirlerine çarpmadan seyir etmeleri için uymaları gereken yol ve seyir kurallarını, kullanmaları gereken ışık ve ses işaretlerinin tümüdür.”

Umbilical Cord (Göbek Bağı): Bkz. Hortum Grubu.

Umbilical Cord Kesici: Dalış çanının, hortum grubu tıkanıklığı durumunda dalgıçların kapalı ve basınçlı çanın içinden çıkmasına olanak tanıyan, çana takılan mekanizma. Cihaz tipik olarak, çanın içinde bir el pompası kullanılarak hidrolik olarak çalıştırılır ve hortum grubu çanın tepesine bağlandığı noktadan veya hemen yukarisından kesilebilir.

Unsatüre: Doymamış, doymun olmayandır.

USN Diving Manual: Amerikan deniz kuvvetleri dalış el kitabı anlamına gelmektedir.

Usta Dalgıç: Bkz. Dalış Lideri.

Usturmaça: Gemilerin bordalarından iskeleye veya birbirine bağlanırken, zarar görmemeleri için, bordalarına asılan, yanaşma sırasında arada kalan esnek lastik veya kauçuk parçadır. Balon veya otomobil lastiği benzeri yapılar.

Utriculus: İç kulakta denge sisteminden sorumlu kese biçimindeki bir yapıdır.

UWSH (Underwater Ship Husbandry): Gemi sualtı bakımı anlamındaki kısaltmadır.

Uydu Haberleşmesi: Uydular aracılığı ile telefon ve telex tipindeki kodlu veya açık lisan ile yapılan haberleşmelerdir.

Uzama: Kopma yükündeki halatın uzama oranıdır.

Uzatma Kolu (Slob Knob): Bir valf milinin oldukça uzun esnek bir uzantısıdır ve dalgıcın normalde ulaşamayacağı bir konumdaysa, dalgıcın valfi açıp kapatmasına olanak tanır.

Uzay Yolu Sendromu: (Star Trek Sendromu) Mağara dalgıçlarının karşı koyamadığı keşif duygusuna denir. Kimsenin olmadığı yerde olmak, kimsenin gidemediği yere gitmek, kimsenin göremediği şeyleri görmek.

Uzman Dalıcı Eğitmeni: İlgili mevzuatlarda geçen tanımlamaya göre; En az iki yıldız dalış eğitmeni olan, eğitmeni olacağı uzmanlığın uzman dalıcı belgesine sahip olan, federasyonun yetkili dalış kuruluşlarında son beş yılda en az üç yıl veya son iki yıldır kayıtlı eğitmen olan ve belgeleyen, talimatın 19. maddesinde yer alan sağlık koşullarını yerine getiren, en az lise ya da dengi okul bitirmiş olan, federasyonun açacağı uzman dalıcı eğitmenliği kursunu tamamlamak ve açılacak sınavda başarılı olan federasyonun uzmanlık dalış eğitimi sistemine uygun eğitim ve belge vermeye yetkili eğitmendir.

Uzman Dalıcı: İlgili mevzuatlarda geçen tanımlamaya göre; İlk yardım, irtifa dalışı, batık dalışı, sualtı fotoğrafçılığı, sualtı videoculuğu, üst düzey yüzerlik, malzeme bilgisi ve bakımı, oksijen kullanımı uzmanlık eğitimlerine katılabilmek için bir yıldız dalıcı belgesine sahip olan, derin dalış, gece dalışı, akıntı dalışı, yön bulma, arama kurtarma, nitroks, kovuk dalışı uzmanlık eğitimlerine katılabilmek için en az iki yıldız dalıcı belgesine sahip olan, tanıtım dalışı, tüp doldurma uzmanlık eğitimlerine katılabilmek için en az üç yıldız dalıcı belgesine sahip olan federasyonun uzmanlık eğitim sistemi kapsamındaki dalışlara yönelik eğitim almış ve bu dalda belgesi olan dalıcıdır.

Uzun Sonar Palsları: Bir saniye ya da daha uzun derinlik ölçmedir.

Üç Yıldız Dalıcı: İlgili mevzuatlarda geçen tanımlamaya göre; 18 yaşını doldurmuş olan, talimatın 18. maddesinde yer alan sağlık koşullarını yerine getiren, iki yıldız dalıcı ya da federasyonca denkliği onaylanmış eşdeğer bir belgesi olan, iki yıldız dalıcı belgesini ya da Federasyonca denkliği onaylanmış eşdeğer bir belgeyi aldıktan sonra en az 50 onaylı dalış yapmış olan ve bunu dalış kayıt defteri ile belgeleyen, en az ilköğretim ya da ilkokul diploması olan, federasyonun ilkyardım, yön bulma uzman dalıcı belgesine sahip olan kişidir.

Üç Yıldız Dalış Eğitmeni: İlgili mevzuatlarda geçen tanımlamaya göre; TSSF/CMAS iki yıldız dalış eğitmeni olan, iki yıldız dalış eğitmeni belgesini aldıktan sonra federasyonun yetkili dalış kuruluşlarında en az 2 yıl kayıtlı eğitmen olan ve bunu belgeleyen, iki yıldız dalış eğitmeni belgesini aldıktan sonra federasyonun yetkili dalış kuruluşlarında en az 30 kişiye iki yıldız ve 15 kişiye üç yıldız dalıcı belgesi vermiş olan ve imzaladığı bilgi kayıt formlarını belgelendiren, talimatın 19. maddesinde yer alan sağlık koşullarını yerine getiren, en az lise ya da dengi okul bitirmiş olan, federasyonun açacağı üç yıldız eğitmen eğitimi öncesinde yapılacak ön sınavda başarılı olan koşulu ile üç yıldız eğitmen eğitimine katılan ve başarılı olan kişidir.

Üçgen Profil: Sabit hızda bir inişten ve maksimum derinlikte kısa bir dip süresinden sonra dalgıcın yüzeye veya ilk dekompresyon durağına sabit, yavaş bir yükselişi sürdürdüğü bir profildir. Geçen zamana karşı derinlik grafiği üçgen bir şekil alır.

Üçte Bir Kuralı: Üçte bir kuralında dalgıç dip karışımını üçe bölerek kullanır. Üçte birini gidişte (iniş, iskandili terk, işin yapılması), üçte birini dönüşte (işin bırakılıp iskandil halatına geri dönülmesi, ilk deko gazı stobuna çıkış), üçte birini ise acil durumlarda kullanmak üzere ayırması olayına denmektedir.

Üst Kıyı: Sahillerin üst kısmında bulunan ve hemen hemen düz olan bölgelerdir.

Üstübü: Genel temizlik veya makinelere ait yağlı işlerde kullanılan ince pamuklu iplik artıklarından oluşan bir temizlik malzemesidir.

Üzengi: Birinci kademe üzerinde bulunan, vidalı mengene sistemi olup, kademenin tüpe bağlanmasını sağlayan bağlantıdır. Bkz. CGA 850 Bağlantısı.

Üzerinde Yol Bulunan Tekne: Demirli veya kıyıya bağlı olmayan, karaya oturmuş olmayan tekne. Sürükleniyor bile olsa, hareket halinde olan teknelere verilen isimdir.

V Kayışı: Vantilatör kayışı anlamına gelmektedir.

V: Varış anlamındaki kısaltmadır. Aynı zamanda hesaplama ve formüllerde hacim anlamında da kullanılır.

Valf (Valve): Vana. Borular aracılığı ile taşınan akışkanların, akış debisini ayarlama, durdurmaya yarayan, boru gövdesi üzerine monte edilen bir tür vana sistemidir.

Valsalva Manevrası: Orta kulak boşluğunu eşitlemek için, ağız ve burun kapatılarak, orta derecede kuvvetli nefes verme (ekshalasyon) girişimi.

Van Der Waals Denklemi: Gerçek (ideal olmayan) bir gaz için termodinamik hal denklemi.

Vana Adaptörü (Yoke Adaptörü): Uluslararası CGA 850 bağlantı standardına sahip bir regülatörü (INT) veya doldurma kamçısını, DIN dişli bağlantı standardına sahip bir vanaya sabitlemede kullanılan adaptördür.

Vana Koruyucu Muhafaza: Silindir valfini veya manifoldu ve regülatör birinci kademesini, mekanik darbe ile hasar almasından korumak için silindire takılan yapı veya çerçeve.

Vana Şnorkeli: Anti-Debris Boru. Vananın tabanına vidalanan, silindir ters çevrildiğinde silindirdeki sıvı veya partikül kirleticilerin gaz geçişlerine girme ve regülatörü bloke etme veya sıkışma riskini azaltmak için silindirin içine doğru uzanan metal veya plastik boru. Boyu yaklaşık 10cm, çapı 0,5 cm civarında olur.

Vana Tokmağı: Tüp vanası üzerinde bulunan, tüpü açıp kapamaya yarayan aksamdır.

Vantilatör Kayışı: Motordan aldığı devinimi vantilatöre ileten ve aynı zamanda şarj dinamosunu döndüren kayıştır.

Varagele: İki nokta arasında gergin bir şekilde sabitlenmiş halat üzerinde, taşıma ve aktarma amaçlı hareket amaçlı kurulmuş düzenek.

Vardamena: Dikişli piyan işlerinde, iğnenin halatın içinden geçirilmesinde ittirici destek olarak avuç içine yerleştirilerek kullanılan, sert yapılı, elcik.

Vardavela Punteli: Gemi küpeştelinde, denize düşmeyi engellemek için yerleştirilen halat veya yatay kuşaklara dikine destek veren, metal veya ahşap dikmelerdir.

Vardavela: Gemi küpeştelinde, denize düşmeyi engellemek için yerleştirilen korkulukların, puntel olarak adlandırılan dikmeler üzerindeki, metal veya ahşap yatay kuşaklardır.

Varil: Mancana büyüklüğündeki madeni fiçidir.

Varsol Yağı: Pusula tasının içine doldurulan sıvıdır. Tedarik edilemediği durumlarda; %55 saf su %45 alkol karışımı hazırlanarak kullanılabilir. Bkz. Pusula Sıvısı.

Vazodilatasyon: Damar duvarlarındaki düz kas hücrelerinin, gevşemesinden kaynaklanan, kan damarlarının genişlemesi.

Vazokonstriksiyon: Damarların kas duvarının, kasılmasından kaynaklanan kan damarlarının daralması.

Vectran (LCP): Dayanıklı sentetik bir halat. Esneme özelliği çok az olan, düşük sünme özelliği nedeniyle, devamlı yük altında kalacak yapılarda kullanılır. Yüksek yüklenmelerde belirti vermeden kopar. Bu sebeple marin uygulamalarda henüz yaygınlaşmamıştır.

Ven (Vena): Kanı kalbe getiren toplardamarlardır.

Venöz Kan: Az oksijen ve fazla karbondioksit içeren kan anlamına gelmektedir.

Ventilasyon Vanası: Bkz. Serbest Akış Valfi.

Ventilasyon: Havalandırma anlamına gelmektedir.

Vento: Bumbaları ve metaforaları bir taraftan diğer tarafa dirise edebilmek ve sabit tutabilmek için cundalarından bağlanan halatlardır.

Venturi Anahtarı (Düğmesi): Regülatör ikinci kademesinde yer alan ve havanın soluma direncini değiştirmeye yarayan basit bir mekanizmayı kumanda eden düğme. Bu ayarlamalar, regülatörün ikinci aşamasının yanında veya üstünde bulunabilir. Regülatör içindeki hava akışını değiştirerek, nefes almayı daha kolay ya da daha zor hale getirir. Düğmeyi çevirmek, regülatör tasarımcıların nefes almaya yardımcı olmak için yararlandığı Venturi Efektü adı verilen bir fizik kuralını etkinleştirir ve devre dışı bırakır. Regülatör üzerinde "Dive / Pre-Dive", "On / Off" veya "+/-" gibi etiketle gösterilebilir. Serbest akış problemi yaşamamak için veya Venturi destekli solunum sistemini devre dışı bırakmak için, dalış öncesi veya yüzeyde iken (regülatörden solumadığımız sürece) anahtarı "Pre-Dive", "Off" veya eksi konumuna getirmek gerekir. Venturi anahtarı kapalı iken de soluma gerçekleşebilir ancak açık konuma göre bir nebze daha zorluk hissedilebilir.

Venturi Sistemi: Venturi etkisi, bir sıvı veya gazın bir borunun daralmış bir bölümünden aktığında, ortaya çıkan basıncındaki azalmadır. Venturi tüp içerisinde hareket eden akışkanın, venturi daralma bölgesinden geçerken hızında artış meydana gelir ve bu artışa bağlı olarak bu bölgede ters basınç oluşur. Oluşan bu ters basınç ekstra bir enerji harcamadan daralma bölgesi içerisinde vakumlama etkisi yaratarak sıvı – gaz transferine neden olur. Venturi etkisine sahip bir regülatörün ikinci aşamasında, havanın hareket hızı artırılarak ortaya çıkan negatif basınç (vakum) sayesinde soluma direnci düşürülür.

Vertigo: Baş dönmesi anlamındadır.

Vertikal Hareket: Dikey Hareket.

Vestibule: Bir kanal veya boşluğun başlangıcındaki genişliktir.

Veta: Bir palanga düzeneğinde, makaralar arasında hareket eden halatlara verilen isimdir.

VHF (Very High Frequency): 30-300MHz arasındaki radyo dalgaları sınıfıdır.

Victor (Vatan) Sancağı: Yardıma ihtiyacım var anlamındaki bayraktır.

Vida: Döndürülerek bir yere sokulan burmalı çividir.

Vidalı Hava Kompresörleri: Pozitif yer değiştirmeli (deplasmanlı) kompresörlerdir. Bu kompresörlerde kapalı bir gövde (vida gövdesi) içinde

dönerek, (loblar ve yivler arasındaki) havayı (çıkışa öteleyerek/sürerek) sıkıştıran bir çift rotor vardır. Emme ve çıkış valfleri yoktur.

Vinç: Gemilerde ağır yüklerin kaldırılması ve indirilmesinde kullanılan, buna müteakip yükleme ve boşaltma işlerinin vazgeçilmez araçlarıdır. Hidrolik veya elektrik tahrikli olabilirler.

Vira Etmek: Bir şeyi yukarı kaldırmak veya çapayı gemiye almak için dipten kaldırmak anlamında kullanılır.

Vira: Kaldırma, sarma, yönünde verilen komuttur. Vida, cıvata, ırgat, vinç gibi işlerde bu komut verilir.

Viskozite: Bir sıvının kendi molekülleri arasında oluşan sürtünmedir.

Visual Plus: Alüminyum silindirlerin paralel boyunlu dışlarının girdap akımı testi.

Vital Akciğer Kapasitesi: Soluma sırasında akciğerlere alınan veya akciğerlerden dışarı atılan maksimum hava miktarıdır. Başka bir ifade ile; tam bir nefes alındıktan sonra dışarı verilebilen hava hacmidir. Ortalama 4 ile 5 litre arasında kabul edilir.

Viton: Yüksek oksijen oranında kullanılabilmeye uygun sentetik elastomer materyalden yapılmış oringlerdir. Florokarbon bazlı kauçuk (FKM) olup, floroelastomer malzeme grubuna girer.

Viya: Gemiye istenilen rotaya döndürüldükten sonra, bu rotada seyredilmesi için verilen komuttur.

Volan: Bir motordan gelen devinimi bir düzeneğe aktaran ya da makinelerde devinim hızını düzgün tutmaya yarayan tekerlektir.

Volta Almak: Halatı bir yere birkaç kez dolayarak bağlamaktır.

Volta: Halat akışını engellemek, sabit tutmak için babaya veya koç boynuzuna bir kez dolama ya da sarma komutudur.

Volume (Hacim): Nesnenin uzayda kapladığı yerdir.

Volume Tank: Hacim tankıdır.

VPM: Bir dekompresyon modeli ve kabarcık dinamiklerine dayalı ilgili algoritmalar.

Vulkanizasyon: Kauçuğun veya benzer polimerlerin, kükürt veya diğer eşdeğer kürleyicilerin ilavesiyle daha dayanıklı malzemelere dönüştürülmesi için kullanılan kimyasal işlemin adıdır.

Vurgun (Dekompresyon): Kan plazması ve dokular içinde birikmiş veya doygun hale gelmiş nitrojenin, basıncın ortadan kalkmasıyla (kısa sürede yüksek basınçlı bir bölgeden alçak basınçlı bir bölgeye geçilmesi yani hızla yüzeye çıkış nedeniyle) vücutta gaz kabarcıklarının oluşmasına bağlı olarak görülen rahatsızlıktır. Dekompresyon hastalığı, sıvı içerisinde çözülmüş olan nitrojenin miktarına, kabarcık forma geçişine, kana karışan kabarcıkların boyutuna ve miktarına göre etki şiddetini ortaya koyar.

VVAL18: 2008 ABD Donanması dekompresyon tablolarında kullanılan üstel / doğrusal dekompresyon algoritması

Watt (W): Elektrikli cihazların birim zamanda harcadığı enerji miktarıdır.

Wellhead: Bir petrol veya gaz kuyusunun yüzeyindeki, sondaj ve üretim ekipmanı için yapısal ve basınç içeren arayüzü sağlayan bileşen.

Wet Suits: Islak elbiseler anlamındadır.

Whisky (Çıma) Sancağı: Tıbbi yardım istiyorum anlamındaki bayraktır.

Whitworth Vida / Diş: Vida elamanı boyutlarının birimi (inç) tir. Adım değeri yerine bu vidalarda 1" (25,4 mm) uzunluktaki diş sayısı esas alınır.

WOB: Bkz. Nefes Alma İşi.

Work Of Breathing (WOB): Regülatörden nefes alma işi için harcanan enerji miktarını jul/litre olarak ifade eder. Enerji değeri arttıkça, regülatörün solumaya karşı gösterdiği dirençte artıyor demektir. WOB değeri regülatör birinci kademeleri için performansı gösteren önemli bir değerdir. Bkz. Soluma Direnci, Nefes Alma İşi.

World Recreational SCUBA Training Council (WRSTC): Dünya Sportif Donanımlı Dalış Eğitim Kurulu anlamındaki kısaltmadır.

Y Valf: Bkz. Sapan Valf.

Yağ Doku: Yağ dokusu, yağın trigliserit şeklinde depolandığı özelleşmiş bağ dokusudur. Yağ, yoğun besin alımı sırasında birikir, açlık sırasında yağ doku yağ asitlerini bırakarak, enerji gereksinimini karşılar. Normal ağırlıktaki bir insanda toplam vücut ağırlığının %10-15'i kadar yağ bulunur. İnsan vücudunda aynı zamanda vücut sıcaklığının korunması ve fiziksel darbeden korunum da

sağlar. Yağ dokunun fazla olması dalıcılarda dekompresyon hastalığı riskini artırır.

Yakamoz (Bioluminiscence): Uyarıldığında ışık saçan tek hücreli bir deniz canlısıdır. Denizin ateş böceği olarak da düşünülebilir.

Yakın Mesafe, Görsel Ve İşitsel Haberleşme: Kulak duyum ve göz görüm mesafesinde, ses ve görüntü araçları kullanılarak, kodlu haberleşme yöntem ve araçlarının kullanıldığı yakın mesafeden yapılan haberleşmedir.

Yalpa Omurgası: Yalpalık. Gemilerin dalga hareketi ile yalpalamasını azaltmak için karina kısmında, omurgaya paralel, baştan kıça doğru uzanan kanat biçimindeki uzun çikıntı levhalarıdır.

Yalpa: Gemilerin dalga etkisi ile iskele ve sancak istikametinde sallanmasıdır.

Yalpalık: 1.Pusula tasını sehpayaya bağlayan ve pusulanın gemi hareketlerinden etkilenmemesini sağlayan çemberler. 2. Gemilerin dalga hareketi ile yalpalamasını azaltmak için karina kısmında, omurgaya paralel, baştan kıça doğru uzanan kanat biçimindeki uzun çikıntı levhalarıdır.

Yanaşma Yeri: Gemilerin bekleme, yükleme, boşaltma, bakım veya servis hizmeti aldıkları yerlerdir.

Yandan Montaj: Bkz. Side Mount.

Yangın Önleme Sistemi: Tüm DDC'ler taşınabilir yangın söndürücülerinden, kurulu otomatik sistemlere kadar yangın önleme imkanlarına sahiptir. DDC'ler ve rekompresyon odalarında hiperbarik yangın tehlikesi mevcuttur.

Yapraklama: Demirdeki geminin, rüzgâra doğru çok fazla dönmesi ile orsa yakasının dalgalanmaya başlamasıdır.

Yarda: Uzunluğu 91,4 cm olan İngiliz uzunluk ölçü birimidir.

Yardımcı Sınıf Personel/Gemi Kurtarma Gemisi: Hareketten sakıt gemilere yardım etmek, karaya oturmuş gemileri kurtarmak, diğer gemilerdeki yangını söndürmek, ağır cisimleri kaldırılmak, batık cisimleri çıkarmak, diğer gemileri yedeklemek ve insanlı dalış operasyonları icra etmektir. ARS tip gemilerde sualtı arama ve çıkarma görevlerinin yanı sıra sualtı gemi bakımı ve kurtarma operasyonları için yeterli sayıda dalgıç mevcuttur. Bu sınıf bir gemi tüm hava dalış malzemelerini bünyesinde bulundurur. Bu gemilerle hava ile 190 ft'e kadar dalış yapılabilir.

Yarı Kuru Elbise (Semi-Dry Suit): Tek parça omuzdan omuza fermuarlı bilek, boyun ve ayak manşetleri olan, içerisine az miktar su alarak dalıcın vücut

ısısıyla termal yalıtım sağlayan elbiselerdir. Fermuarları düzgün kapatılmalıdır, skin glade denilen yarı kuru manşetli olarak kol ve ayak bilekleri ile boyun bölgesinden içlerine su alır. Suyun giysiden içeri giriş çıkışını azaltmak veya önlemek için bilek ve ayak bileği contalı ve genellikle normalden daha su geçirmez fermuarlı ıslak elbise tipi olarak tanımlanabilir.

Yarı-Kapalı Devre SCUBA: Bu sistem, solunan havanın filtre edilip karbondioksitten arındırıldıktan sonra, oksijen tüpünden dalgıçın ihtiyacını karşılayacak seviyede oksijen ile zenginleştirilerek tekrar solunum devresine alınması prensibi ile çalışır. İlave edilen Oksijen miktarı kadar solunmuş gaz suya egzoz edilir.

Yarım Dupleks: Kullanıcıların sırayla gönderip aldıkları sesli iletişim sistemi.

Yarım Maske: Gözleri ve burnu kapatan ama ağızı kapatmayan dalgıç maskesi.

Yaslamak: Bir geminin akıntı veya rüzgâr etkisi ile bir rıhtıma veya başka bir tekne üzerine dayanmasıdır.

Yaş Tip Elbise: Sıcaklığın 15°-20° C arasında olduğu sularda kullanılır. 15° C'nin altında anca kısa süreli dalışlarda kullanılmaktadır.

Yaşam Destek Şamandırası (LSB): Enerji, hava, tatlı su, telekomünikasyon ve telemetri sağlayan habitata demirleyen yüzen yapı. Habitat ve LSB arasındaki bağlantı, hortum ve kablo grubu ile sağlanır.

Yat: Keyif için kullanılan yelkenli veya motorlu teknedir.

Yayılma: Bir kaynaktan çıkan ışığın doğru çizgiler durumunda türlü yönlere dağılmasıdır.

Yaylı Kayış: Paleti ayağa sabitlemek için paslanmaz çelik bir yaydan oluşan kayış.

Yazı Tahtası: Mesaj veya not yazmak için genellikle kola takılarak kullanılan sert plastik tablet.

Yazı Tahtası: Sualtında iletişim kurmak için kurşun kalemle üzerinde yazı yazılan sert plastikten yapılmış malzemedir.

YBSS (Yüksek Basınç Sinirsel Sendromu): Helioks gaz karışımı ile gerçekleştirilen dalışlarda, 150 metreden daha derinde karşılaşılan, tüm vücutta titreme şeklinde belirti gösteren sinirsel bir sendromdur. Nedeni bilinmemekle birlikte klinik semptomları mide bulantısı, titreme, dengesizlik koordinasyon ve el beceresi kaybıdır. Bkz. Yüksek Basınç Sinirsel Sendromu.

Yedek Dalış Feneri: Özellikli, riskli, ışığın önem arz ettiği dalışlarda, ana fenerin dışında emniyet amacıyla taşınan, daha küçük boyut ve kapasiteli ek fenerdir.

Yedek Ekipman: Bir arıza durumunda hayati öneme sahip birincil ekipmanın yerine geçmek üzere dalgıç veya ekip tarafından taşınan çoğaltılmış veya yedek ekipman. Mağara ışıkları gibi, bazı durumlarda, birden fazla fazlalık istenebilir. Yedekli bir solunum gazı beslemesi en yaygın örnektir.

Yedek Filtre Kartuşu: Dalıcıların soluduğu yüksek basınçlı havanın temizlenmesi amacıyla üretilen, birinci kademe regülatör çıkışına takılan filtreler için yapılmış yedek kartuşlardır.

Yedek Gaz: Dalış sırasında kullanılması amaçlanmayan ve beklenmedik durumlar için ayrılmış gaz.

Yedek Hava: Normal bir nefes vermeden sonra kuvvetle yeniden alınan havadır.

Yedek Yüzerlik: Geminin batmadan evvel alabileceği suyun miktarıdır.

Yedekleme: Baştan veya bordasından bağlanmış bir geminin, başka bir gemi tarafından çekilmesidir.

Yeke: Dümen yelpazesinin üst kısmına takılarak, dümenin istenilen tarafa döndürülmesi için kullanılan demir veya ağaçtan yapılmış koldur.

Yelpaze: Dümenin su içindeki en geniş kısmıdır.

Yeniden Sıkıştırma: Bkz. Rekompresyon.

Yerçekimi: Maddenin ağırlığına eşit yer merkezine doğru olan kuvvettir.

Yıldız: Kuzeyden esen, soğuk rüzgârın adıdır.

Yinelenen Dalış: Önceki bir dalışı takiben sathı fasilası en az 10 dk olacak şekilde 12 saat içinde yapılan dalışlardır.

Yinelenen Grup Harfi: Dalışı takiben on dakikadan sonra on iki saat içinde dalgıçın vücudunda belirli bir miktar rezidüel nitrojen olduğunu gösteren bir harftir.

Yoğunlaştırıcılar: Dalış kompresörlerinde basınç altında sıkışan havanın içindeki nem ve yağ buharının, tutulması ve drene edilmesini sağlayacak şekilde dizayn edilmiş bir tür filtredir. Bu amaçla hazırlanan filtrelerde, metal bir silindir içine yerleştirilmiş, basınçlı havanın yönünü değiştirici engeller ve

tahlîye vanaları bulunur. Bu filtreler, pistonların soğutucu ünitesinden sonra gelmektedir. Kompresör marka model ve kapasiteye bağlı olarak, ilki birinci pistondan sonra başlayabileceği gibi, ikinci pistondan itibaren çıkışa kadar her piston için birer adet konulabilir. Yoğunlaşan madde yağ su karışımı olup, rengi süt beyazıdır.

Yoke Adaptör: INT tipte (uluslararası CGA 850 standardı) bağlantıya sahip regülatörleri ve doldurma kamçı bağlantılarını, G 5/8 "x 14 tip paralel dişli sistemine sahip DIN tipteki bir vanaya bağlayabilmek için, tüp valfinin içine vidalanan adaptördür. Kısaca; DIN tipi vana çıkışını (ağzını) INT tip çıkışa çeviren adaptördür.

Yoke Ağız: INT tipi ağızdır. Uluslararası CGA 850 standardı bir bağlantıyı bağlamaya uygun vana ağzı.

Yoma Bağı: İki halatı birbirine bağlamak için kullanılan bir bağıdır. Özellikle çok büyük ve sert olup diğer yaygın bağların kullanılmayacağı çok ağır halat ya da kablolar için kullanılması uygundur.

Yoma: Genellikle kalın halatlara denmektedir.

Yorgunluk Çatlaması: Nihai veya akma dayanımının altındaki çoklu gerilme döngülerinden kaynaklanan bir malzemede çatlama. Genellikle çok sayıda döngüyü ifade eder.

Yo-Yo Dalış: Sürekli (tekrarlı) ve sık aralıklı iniş-çıkış profiline sahip dalıştır. Başka bir ifade ile; Belirli bir derinliğe minimum süreli, 10 dk dan az süreli fasıllı ve çok tekrarlı yapılan dalış tipi.

Yumuşak (Zayıf) Asit Solüsyonu: Ultrasonik temizlemede madeni parçaların içine batırılarak arındırmayı sağlayan sıvıdır.

Yumuşak Başlık: Neoprenden yapılmış, kolay takılabilen, arka tarafı fermuarlı başlıktır.

Yumuşak Deterjan: Neopren ürünlerin makinede yıkanmasında kullanılan aşındırıcı olmayan temizlik ürünüdür.

Yumuşak Kasalı Halat: Kasası içine radansa gibi sert metal yerleştirilmemiş halatlara denir.

Yüksek Basınç Portu: Birinci kademe üzerinde yüksek basınç hortumunun (HP simgesi) bağlandığı çıkıştır.

Yüksek Basınç Sinirsel Sendromu (HPNS): Bir dalgıcın helyum-oksijen karışımını solurken yaklaşık 150 m'nin (500 fit) altına inmesiyle tüm vücutta

titreme şeklinde belirtilen ortaya çıkan nörolojik ve fizyolojik bir dalış bozukluğu. Özellikle saturasyon dalışlarında oluşan merkezi sinir sistemi fonksiyonunun düzensizliğidir. Nedeni bilinmemekle birlikte klinik semptomları mide bulantısı, titreme, dengelessizlik koordinasyon ve el beceresi kaybıdır. Bkz. YBSS.

Yüksek Performanslı Polietilen (HMPE): Bu lifler moleküler ağırlığı oldukça yüksek olan uzun zincir yapısına sahiptir. Bu sayede moleküller kendi içerisinde daha güçlü bağlar kurmakta ve yük taşımakta daha etkin olmaktadır. Dolayısıyla bu liften yapılan malzemenin darbe dayanımı oldukça yüksek olmaktadır. Bu lifin sürtünme katsayısı oldukça düşüktür ve nem emme kabiliyeti yok denecek kadar azdır. Aşınma direnci çok yüksektir. Bkz. Dyneema Halat. Bkz. UHMWPE.

Yükselme Hızı: Dalıcının dalışını planladığı dalış tablosuna göre uyması gerekeceği metre/dakika cinsinden çıkış hızıdır.

Yüz Maskesi: Dalgıcın gözlerini ve burnunu korur, görüş sağlar.

Yüzdürme Balonu: Batmış cisimleri kurtarmada kullanılan, yüzdürme amaçlı, şişirilebilir, 100 kg'dan 50 Ton'a kadar kaldırma kapasitesine sahip, imla ve tahliye valfleri ile donatılmış, naylon malzemededen imal edilen kurtarma ekipmanlarıdır.

Yüzdürme Kontrolü: Dalgıcın taşıdığı ağırlıkları test etme ve ayarlama prosedürü. Dalgıç, planlanan dalış için kullanılacak tüm kişisel ekipmanı dalışta beklendiği gibi aynı yoğunluktaki sığ suda tüpü neredeyse boş ve BC (yüzdürme dengeleyici) boş olarak giyer ve göz seviyesine kadar ağırlık ekler veya çıkarır. Yani nötr yüzer.

Yüzdürme Paraşütü: Batmış cisimleri kurtarmada kullanılan, yüzdürme amaçlı, imla valfi olmayıp onun yerine alttaki açıklıktan hava ile doldurularak şişirilebilen, tahliye valfli, 10 kg'dan 50 Ton'a kadar kaldırma kapasitesine sahip, naylon malzemededen imal edilen kurtarma ekipmanlarıdır.

Yüzen Halat: Sentetik polimer materyal olup, polietilen (PE) ve polipropilen (PP) liflerden elde edilen halatlar olup, yoğunlukları suyun yoğunluğundan az olduğu için suda batmaz, yüzerler.

Yüzerlik Dengeleyici (BC, BCD, ABLJ): Bir dalgıç tarafından giyilen, dalgıcın yüzerliğini ayarlamak ve kontrol etmek için havayla doldurulup boşaltılabilen bir tür yelek.

Yüzey Aralığı: Bkz. Satih Aralığı.

Yüzey Dekompresyonu: Bkz. Satıh Dekompresyonu.

Yüzey Eşdeğer Hacmi: Bkz. Satıh Eşdeğer Hacmi.

Yüzey İşaretleyici Şamandıra: SMB, DSMB, Kraken Şamandıra, Sosis Şamandıra. Yüzeydeki insanlara konumunu belirtmek için bir dalgıç tarafından su altından doldurularak yüzeye gönderilen bir tür şamandıra.

Yüzey Tespit Yardımcıları: Dalış tekneleri ile teması sürdürmek veya denizde kaybolduğunda kurtarmayı sağlamak için dalgıçlar tarafından taşınan bayraklar, yüzey işaretleyici şamandıralar, işaret fişekleri, EPIRB'ler, aynalar ve ışık gibi ekipmanlar.

Yüzeysel Solunum: Solunum derinliğinin (yoğunluğunun) azalmasıdır.

Y-Valf: İki çıkışlı ve iki valf mekanizmalı silindirik valf gövdesi. İki regülatör birinci kademe takılabilecek şekilde bağımsız olarak kontrol edilebilir. H valfine benzer, ancak Y konfigürasyonunda. Sapan valf olarak da bilinir.

Zefiran: Neopren malzemelerin temizliğinde kullanılan dezenfektan özellik ihtiva eden solüsyon, çözeltilidir.

Zenginleştirilmiş Hava Nitroksu: Bkz. Nitroks

ZHL-16: Buhlmann dekompresyon algoritmaları. Ayrıca ZHL-16'a, b ve c.

ZHL-8: Buhlmann dekompresyon algoritmaları.

Zıpkın: Gerilmiş lastik iplerde depolanan enerjiyi veya bir pistonun arkasındaki sıkıştırılmış havayı kullanarak, çelik bir şişi (mızrağı) kısa bir mesafe (3-5m) ileri iten, su altında balık avlamada kullanılan bir tür silahtır.

Zırh Güverte: Savaş gemilerinde güverteyi bomba ve mermilerden korumak için inşa edilen çelik güvertedir.

Zincir Kaloma: Demirde bekleyen bir geminin, çapa halatına veya zincirine fazladan verilen uzunluktur.

Zincir Loçası: Zincirin, zincirliğe ırgattan aşağıya inerken içinden geçtiği baş tarafta bulunan sağlam yapılu madeni oluktur.

Zincir Makinesi: Zincirlik ile üst güverte arasında, zincirin arasından geçtiği basit makinedir.

Zincirlik: Geminin baş tarafında, ırgatın altında demir zincirinin depolandığı kapalı odacıktır.

Zon: Bölge, alan, ekolojik habitattır.

Zoobenthos: Deniz dibinde yaşayan hayvanların oluşturduğu gruptur.

Zooplankton: Güneş ışınlarına bağlı olarak yaşamlarını sürdürebilen, denizde yaşayan hayvanlar içerisinde gerek dikey ve gerekse yatay olarak en geniş biçimde dağılımı olan hayvanlardır.

Zylon (PBO): Esneme özelliği ve UV direnci düşük olup, sıcaklığa karşı dayanıklı olan bu liflerin denizcilik sektöründe kullanımını azdır. Ancak yangın malzemeleri ve kıyafetlerinde kullanılır.

KAYNAKÇA

- ADAS (Australian Diver Accreditation Scheme), <https://adas.org.au/adas-overview/> (Erişim Temmuz 2023).
- Akkoç, T. (2013). Bozcaada, Eceabat, Gökçeada İlçeleri (Çanakkale İli) Kıyılarında Su Altı Dalış Turizmi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Aktaş, Ş. (2019). *Eğitmenler için Dalış Sağlığı Kitabı*. Türk Deniz Araştırmaları Vakfı
- Apa Çulha, O., & Gönül, E. (2019). Su Altı Dalış Motivasyonu: Demografik Ve Deneysel Özellikler Bakımından Değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(4), 1271-1304. DOI: 10.16953/deusosbil.482445.
- AOGHS (American Oil & Gas Historical Society), www.aoghs.org/ (Erişim Temmuz 2023)
- Arslan, Y. (2019). *Dalışın uzun dönem fizyolojik etkileri. Eğitmenler İçin Dalış Sağlığı (Ed) Aktaş Ş. İstanbul, Türk Deniz Araştırmaları Vakfı, TÜDAV, Yayın No:51,253.*
- Avcı, M.T. (2016). *T.C İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri Ve İşletmeciliği Enstitüsü Türkiye’ De Bilimsel Dalışın Tanımlanması Ve Prosedürlerinin Yasal Çerçeveye Oturtulması İçin Teknik Öneriler. Yüksek Lisans Tezi Denizel Çevre Anabilim Dalı, İstanbul.*
- Ayan, O. (2022). Ders Notları (Basılmamış) İskenderun Teknik Üniversitesi Denizcilik Meslek Yüksekokulu Sualtı Teknolojisi Programı. Hatay.
- Beköz, Ü. (2001). *Valsalva Manevrası. “Sualtı Teorisi” içinde. (Eds) Baklavacı Ö, Beköz Ü, Sarıgül F. 2. Baskı. İstanbul, TurkDive, 3-43.*
- Bilge, A.D., Akçakaya, A.A., Yaylalı, S.A. & Erbil, H.H. (2008). Tüplü dalış ile ilişkili oküler patolojiler, bir subkonjonktival kanama olgusu. *Türk Oftalmoloji Dergisi*, 38, 446-448.
- Bozkurt, A. (2021). Türkiye’de aletli dalış konusunda son 20 yılda yazılan makalelerin alan yazın taraması. *OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(44), 8280-8297. DOI: 10.26466/opus.972132.
- Butler, S. (1996). Exclusions and exemptions from OSHA’s commercial diving standard. American Academy of Underwater Sciences 16. Scientific Diving Symposium, Washington, D.C. United States of America, pp. 39-45.
- Buzzacott, P. (2018). Catastrophic regulator failure. Alert Diver. Divers Alert Network: 64–65.
- CMAS (Confédération Mondiale Des Activités Subaquatiques). <https://www.cmas.org/> (Erişim Temmuz 2023).
- Courtney, W., & Faust, J. (2016). Scuba Slang And Technical Terms. Retrieved 7 October. <https://www.wrolf.net/blog/scuba-slang-and-technical-terms/> (Erişim Temmuz 2023).

- Çulha, O., & Uşaklı, A. (2012). Turistlerin Su Altı Dalış Motivasyonlarının Belirlenmesi. Sualtı Değerleri Ve Turizm Sempozyumu (7-9 Haziran) Bildiri içinde (ss. 12), Balıkesir.
- Çulha, O., & Gönül, E. (2019). Su Altı Dalış Motivasyonu: Demografik Ve Deneysel Özellikler Bakımından Değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(4), 1271-1304.
- Dağlıoğlu, T., & Sürme, M. (2019). Su Altı Dalış Turizmi Tercih Nedenlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. *Akademik Araştırmalar Ve Çalışmalar Dergisi*, 11(21), 377-385.
- Dardeau M.R., & McDonald, C.M. (2007). Pressure related incidence rates in scientific diving. American Academy of Underwater Sciences 26 th Scientific Symposium, Dauphin Island-Alabama, United States of America, 2007, pp. 111.
- Davis, D., & Tisdell, C. (1996). Economic Management Of Recreational SCUBA Diving And The Environment. *Journal of Environmental Managament*, 48(3), 229-248.
- Demir, V., Demirel, N., & Okudan Aslan, E.Ş. (2015). Sualtı Araştırmalarında Bilimsel Dalışın Önemi. Sualtı Bilimleri ve Teknolojileri Toplantısı 2015 Bildiriler Kitabı, Ege Üniversitesi, İzmir, 123-128.
- Doğru, H., Çelik, B., & Yılmaz, B.S. (2019). Dalış Turizmi Emniyeti: Risk Faktörleri Ve Çözüm Önerileri. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 30(3), 185-197.
- Edmonds, C. (2013). History of Diving. Diving Medicine for Scuba Divers. *Free Internet Edition*, 1-4.
- Egi, S.M., Altepe, C., Pieri, M., Sinoplu, D.R., Özyiğit, T., Pierleoni, P., & Marroni, A. (2018). Design And Implementation Of An Underwater Telemetric Glucose Monitoring System For SCUBA Divers. *Hittite Journal of Science And Engineering*, 5(2), 141-146.
- Flemming, N. C., & Max, M. D. (1996). *Scientific Diving-A General Code Of Practice*. Best Publishing Company, Arizona.
- Gibson, V. (2009). *Glossary of terms. Ships And Oil. Archived From The Original On 9 January 2017*.
- Glossary of Scuba Diving Terms. Dive Technician Terminology. http://scubaengineer.com/glossary_of_scuba_diving_terms.htm (Erişim Temmuz 2023).
- Glossary of Scuba Diving, (2016). Ocean and Marine Life Terminology. SCUBA travel. 2 December 2015. Retrieved 7 October 2016.
- Gülşahin, A., Cerim, H., & Soykan, O. (2020). Su Ürünleri Mühendisliği'nde Donanımlı Dalışın İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi. *Düzce Üniversitesi Bilim Ve Teknoloji Dergisi*, 8, 94-101.
- Harlow, V. (1999). Scuba regulator maintenance and repair. Warner, New Hampshire: Airspeed press. ISBN 0-9678873-0-5

- Heine, J. N. (1999). *Scientific Diving Techniques: A Practical Guide for the Research Diver*. Best Publishing Company Flagstaff, Arizona.
- Heinerth, J. (2021, May 12). Glossary of Rebreather Diving by Jill Heinerth. Retrieved from <http://swiss-cave-diving.ch/PDF-dateien/GlossaryCCR012014Heinerth.pdf>
- Huth, B. (2004). Cave Diving Terms. Retrieved from <http://www.cavediver.net/forum/content.php/149-cave-diving-terms> (Erişim Temmuz 2023).
- Ince, T., & Bowen, D. (2011). Consumer satisfaction and services: insights from dive tourism. *The Service Industries Journal*, 31(11), 1769-1792.
- Kur, J., & Mioduchowska, M. (2018). Scientific diving in natural sciences, *Polish Hyperbaric Research*, 65(4), 55-62.
- Körpınar, Ş. (2019). Patent foramen ovale ve dalış. *Bezmialem Science*, 7(1), 5864.
- Lang, M.A., & Robbins, R. (2007). USAP scientific diving program. in Proc. International Polar Diving Workshop, M.A. Lang and M.DJ. Sayer, Eds. March, pp. 133-155.
- Mathieu, D. (2006). *Handbook of Hyperbaric Medicine*. Netherlands, Springer, 239-61.
- Matsen, B., & Cousteau, J. (2009). *The sea king*. New-York: Pantheon Books.
- Memişoğlu, M., Özyiğit, T., Şatır, S., & Egi, S.M. (2019). Development of a Wireless Pressure Sensor Module to Convert the Mobile Phones into Dive Computers. *S.Ü. Müh. Bilim ve Tekn. Derg.*, 7(2), 494-508.
- Meyer, L., Thapa, B., & Gray, L.P. (2002). An exploration of motivations among scuba divers in North Central Florida. The 14th Northeastern Recreation Research Symposium, Bolton Landing-New York, United States of America, pp. 2292-295.
- Moon, R. E. (2023). Arterial Gas Embolism. Retrieved from <https://msdmanuals.com>.
- Özyiğit, T., & Egi, S.M. (2018). Dalış bilgisayarlarının ergonomik performansları değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 18, 169-177.
- PADI (the Professional Association of Diving Instructors), <https://www.padi.com/> (Erişim Temmuz 2023).
- Parker, M. (2012). Ambient pressure diving. *Rebreather User Manual*. Nov 2012. p:164.
- PSI-PCI, (2016). A short Review of 6351 Alloy Aluminum Cylinders. <https://www.pscyinders.com/inspectors/library/18-a-short-review-of-6351-alloy-aluminum-cylinders>. (Erişim Temmuz 2023).
- Roberts, C. (2020). Glossary of SCUBA Diving, Ocean and Marine Life Terminology. Retrieved from <https://www.scubatravel.co.uk/glossary.html> (Erişim Temmuz 2023).
- Rocco, M., Pelaia, P., Benedetto, P. D., Conte, G., Maggi, L., Fiorelli, S., Mercieri, M., Balestra, C., & De Blasi, R.A. (January 2019). Inert gas

- narcosis in scuba diving, different gases different reactions. *European Journal of Applied Physiology*, 119 (1), 247–255.
- Sayer, M.D.J., & Forbes, R. (2007). The assessment and management of risk in UK diving at work operations. *American Academy of Underwater Sciences 25th Scientific Symposium*, Dauphin Island-Alabama, United States of America, pp. 1-23.
- Sayer, M.D.J. (2007). Scientific diving: A bibliographic analysis of underwater research supported by scuba diving, 1995-2006. *International Journal Of The Society For Underwater Technology*, 67(3), 75-94.
- Sayer, M.D.J. (2009). Scientific Diving in the UK: training and legal requirements. in 1st International Workshop Research in Shallow Marine and Fresh Water Systems, Freiberg, Germany, 2009, pp.133.
- Sevinç, F., & Özel, Ç.H. (2018). Boş zaman aktivitesi olarak dalış ve yaşam doyumu ile ilişkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(3), 397-415.
- Sofular, H.Ş. (1992). Dalgıç. İstanbul: Ema Matbaacılık. *Suunto Fused RGBM. Terms list. Suunto Oy. 2012*. Retrieved 4 May 2016.
- Sümen, S.G. (2019). *Zararlı Deniz Canlıları. Eğitimciler İçin Dalış Sağlığı içinde. (Ed) Aktaş Ş. İstanbul, Türk Deniz Araştırmaları Vakfı, TÜDAV, Yayın No:51*.
- Şen, C., & Kırıcı, F. E. (2012). Atmosferik Dalış Sistemi. *Sualtı Bilimleri ve Teknolojileri*
- Şereflişan, M. (2022). Ders Notları (Basılmamış) İskenderun Teknik Üniversitesi Denizcilik Meslek Yüksekokulu Sualtı Teknolojisi Programı. Hatay.
- T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, (2012). *Gaz Tüpleri İçin Kullanım ve Güvenlik Şartları*. Ankara.
- T.C. Genelkurmay Başkanlığı Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, (2014). *Birinci Sınıf Dalgıçlar İçin Dalış, Dekompresyon Ve Basınç Odası Uygulamaları Kılavuzu*, DKKL 231-1. Ankara.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, (2013). *Denizcilik Pervane Şaft Ve Dümen Sistemleri*. MEGEP Yayınları Ankara.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, (2013). *Denizcilik: Temel Seyir*. MEGEP Yayınları Ankara.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, (2013). *Gemi Yapımı Gemi Pervane Donanımı*. MEGEP Yayınları Ankara.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, (2016). *Denizcilik Halatları Ve Halat İşleri*. MEGEP Yayınları. Ankara.
- T.C. Turizm Bakanlığı, (1990). *Türk Karasularında Sportif Amaçlarla Yapılacak Aletli Dalışlara İlişkin Yönetmelik*. Resmi Gazete sayı:20450. Ankara.
- The German Commission For Scientific Diving, (2006). *Rules For Safety Andhealth Protection*.

- Thornton, M.A. (2000). A Survey and Engineering Design of Atmospheric Diving Suits (PDF) (Report). Texas A&M University.
- Topcu, Ç., & Genç, T.Ş. (2020). Türkiye’de Sualtı Araştırmalarında Bilimsel Dalış Yaklaşımı. *Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 8 (4), 2555 – 2565.
- Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu, <https://tssf.gov.tr/> (Erişim Temmuz 2023).
- Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu, (2007). Bir Yıldız Dalıcı Eğitimi, TSSF/CMAS, Saner Matbaacılık, Ankara.
- Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu, (2007). Üç Yıldız Dalıcı Eğitimi, TSSF/CMAS, Saner Matbaacılık, Ankara.
- Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu, (2008). Donanımlı Dalış Yönetmeliği. Resmi Gazete Sayı: 26993. Ankara.
- Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu, (2019). Donanımlı Dalış Talimatı. Ankara.
- Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu. (2007). Bir Yıldız Dalıcı Eğitimi Kitabı. İstanbul, TSSF/CMAS, Saner Matbaacılık.*
- Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu. (2007). İki Yıldız Dalıcı Eğitimi Kitabı. Saner Matbaacılık, İstanbul.
- Ulaştırma Bakanlığı Denizcilik Müsteşarlığı, (2008). Profesyonel Sualtı Adamları Yönetmeliği, Resmi Gazete Sayı: 26788
- United States: US Naval Sea Systems Command, (2006). US Navy Diving Manual, 6th revision.
- Uygur, N. (2022). Ders Notları (Basılmamış) İskenderun Teknik Üniversitesi Denizcilik Meslek Yüksekokulu Sualtı Teknolojisi Programı. Hatay.
- Uzun, C., Adalı, M.K., Koten, M., Karasalihoğlu, A.R., Adalı, İ., & Devren, M. (2001). Sportif SCUBA Dalıcılığın İştih Üzerine Etkisi: Araştırmada Karşılaşılan Sorunlar Ve Bilgilendirme Önerileri. *Kulak Burun Boğaz İhtisas Dergisi*, 8(2), 124-129.
- Uzun, C., Taş, A., Yağız, R., Çiçek, F., & İnan, N. (2001). Sportif SCUBA Dalıcılarında KBB Sorunları, Tedavileri Ve Korunma Yolları. *Kulak Burun Boğaz İhtisas Dergisi*, 8(4), 281-288.
- Victor, G. (2009 May). Retrieved from <https://web.archive.org/web/20170109045340/http://www.shipsandoil.com/features/Glossary%20of%20Terms.htm> (Erişim Temmuz 2023)
- Yurteri, C. (2022). Serbest Dalış Sözlüğü, Terimleri ve Kısaltmaları. <https://www.freedivex.com/post/serbest-dalış-sözlüğü-terimleri-ve-kısaltmaları> (Erişim Temmuz 2023).
- Yürekli, S. (2012). 20. Yüzyılın İlk Yarısında Türkiye Cumhuriyeti'nde Süngercilik ve Sünger İhracatı. *Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12(24).

- Wicks, R.E. (1989). Alternobaric vertigo: an aeromedical review. *Aviat Space Environ Med*, 60(1), 67–72.
- Wienke, B. (Erişim Temmuz 2023). Suunto Fused™ RGBM http://ns.suunto.com/pdf/Suunto_Dive_Fused_RGBM_brochure_EN.pdf
- World Underwater Federation, (2016). Scientific diving as a tool in marine science, 18 Mar. 2016, doi: 10.13140/RG.2.1.1101.5289.

Publishing House

ISBN: 978-625-367-335-2